

Психологія_магістр_фаховий_2019

Основний рівень

1. Предметом вікової психології є:
  - а. дослідження психологічних закономірностей процесу спрямованої соціалізації
  - б. психологічні закономірності навчання і виховання дітей різного віку
  - в. вікова динаміка психіки людини, розвиток психічних процесів і властивостей особистості
  - г. вивчення соціально-психологічних особливостей дитячого розвитку
2. Найбільш вивченим розділом вікової психології є:
  - а. психологія старіння
  - б. психологія зрілості
  - в. психологія дитинства
  - г. психологія юнацтва
3. Вікова психологія найтісніше пов'язана з такими галузями психологічної науки:
  - а. соціальна психологія, психологія індивідуальних відмінностей
  - б. педагогічна психологія, загальна психологія
  - в. психологія аномального розвитку, медична психологія
  - г. психологія особистості, шкільна психологія
4. Б.Г. Ананьєв розрізняє такі групи методів психологічних досліджень:
  - а. спостереження, експериментальні методи, неекспериментальні методи, методи обробки та інтерпретації даних
  - б. емпіричні, експериментальні, гуманітарні, інтерпретаційні
  - в. організаційні, емпіричні, інтерпретаційні, методи обробки даних
  - г. спостереження, експеримент, опитування, тестування, метод поздовжніх зразків, методи обробки даних
5. Основні методи досліджень вікової психології:
  - а. бесіда, тестування, спостереження
  - б. спостереження, експеримент
  - в. інтерв'ю, тестування
  - г. спостереження, анкетування, тестування
6. Експеримент в роботі з дітьми дозволяє отримати кращі результати тоді, коли він організований і проведений у формі:
  - а. лабораторного дослідження
  - б. іспиту
  - в. гри
  - г. тестування
7. В чому відмінність тестів від анкет?
  - а. тести більш стандартизовані, завжди орієнтовані на норму, потребують тривалого етапу розробки і апробації
  - б. питання тестів закриті, а анкет – відкриті
  - в. анкета і тест – різновиди опитування, а тому відмінності між ними незначні
  - г. всі відповіді невірні

8. Вікова психологія зародилася у:

- a. XVII ст.
- б. XVIII ст.
- в. XIX ст.
- г. XX ст.

9. Альберт Бандура є автором теорії:

- а. рекапітуляції
- б. соціального научіння
- в. конвергенції
- г. системогенезу

10. Засновником Женевської школи генетичної психології є:

- а. К. Левін
- б. К. Юнг
- в. А. Адлер
- г. Ж. Піаже

11. Автором термінів "групова ідентичність" та "ego-ідентичність" у психології розвитку є:

- а. Е. Еріксон
- б. К. Лоренц
- в. Ш. Бюллер
- г. У. Бронfenбреннер

12. Виберіть із запропонованих тверджень те, що розкриває суть теорії рекапітуляції Ст. Холла:

- а. онтогенез є коротким і швидким повторенням філогенезу
- б. розвиток психіки проходить в три етапи: інстинкт, дресура, інтелект
- в. психічний розвиток відображає історичний розвиток людства в цілому
- г. розвиток психіки ніщо інше як вдосконалення умовних рефлексів

13. Метод лонгітудного дослідження ввів у вікову психологію:

- а. А. Гезелл
- б. К. Юнг
- в. Е. Еріксон
- г. З. Фройд

14. А. Валлон вивчав закономірності дитячого розвитку за допомогою порівняльного:

- а. психофізіологічного методу
- б. патопсихологічного методу
- в. культурно-історичного методу
- г. генетичного методу

15. За Піаже, інтелект дитини проходить наступні стадії розвитку а) сенсомоторна, б) стадія формальних операцій, в) доопераційна, г) стадія конкретних операцій в такій послідовності:

- а. а, б, в, г
- б. а, г, в, б
- в. а, в, б, г
- г. всі варіанти невірні

16. Теорію трьох ступенів розвитку дитини запропонував:

- а. Л. Виготський
- б. А. Гезелл
- в. К. Бюлер
- г. Ж. Піаже

17. Німецький зоолог Ернест Геккель (1834-1919):

- а. сформулював біогенетичний закон у психології
- б. обґрунтував теорію про стадії психосексуального розвитку дитини
- в. обґрунтував теорію розвитку вищих психічних функцій
- г. є засновником педагогії (науки про дитину)

18. Закон переходу від принципу задоволення до принципу реальності як основу соціалізації дитини і психічного розвитку загалом, обґрунтував(-ла):

- а. К. Бюлер
- б. З.Фройд
- в. А. Бандура
- г. А. Фройд

19. Доводив, що психічний розвиток є не простим виявом вроджених властивостей і не простим сприйняттям зовнішніх впливів, а результатом конвергенції цих факторів:

- а. П. Блонський
- б. В. Штерн
- в. К. Бюлер
- г. А. Біне?

20. Створив на основі епігенетичного принципу цілісну концепцію вікового розвитку людини та виокремив його стадії:

- а. З. Фрейд
- б. Ж. Піаже
- в. Е. Еріксон
- г. Е. Берн

21. Автор твердження про те, що усі психічні функції людини генетично пов'язані з її соціальними відносинами (тобто вищі психічні функції спочатку виникають між людьми і тільки потім стають психічними функціями дитини).

- а. Л. Виготський
- б. Д. Ельконін
- в. Е. Еріксон
- г. С. Рубінштейн

22. Біогенетичний закон стверджує, що:

- а. онтогенез є скороченим повтором філогенезу
- б. філогенез є скороченим повтором онтогенезу
- в. філогенез є історичним повтором онтогенезу
- г. онтогенез і філогенез є взаємопов'язані

23. Представники якого напряму заперечували активність особистості у процесі її розвитку, вважаючи соціальне оточення вирішальним чинником, що детермінує його:

- а. біогенетичного напряму
- б. когнітивно-генетичного напряму
- в. соціогенетичного напряму
- г. культурно-історичного підходу

24. Конфлікт між працелюбством і почуттям власної неповноцінності характерний для наступного періоду (за Е. Еріксоном):

- а. 1-3 роки
- б. 4-5 роки
- в. 6-11 роки
- г. 2-18 роки

25. Асиміляція в теорії Ж. Піаже – це:

- а. пристосування нової ситуації до старих, вже сформованих структур
- б. модифікація старих схем з метою пристосування до нової ситуації
- в. спосіб обробки інформації
- г. формування внутрішніх структур психіки людини через засвоєння структур зовнішньої соціальної діяльності

26. Хто із психологів стверджував, що основний зміст особистості закладається ще в ранньому дитинстві за рахунок адаптації інстинктів до вимог соціуму:

- а. Л. Виготський
- б. З. Фройд
- в. Дж. Уотсон
- г. Е. Еріксон

27. З якою стадією психосексуального розвитку З. Фройд пов'язує формування акуратності, пунктуальності, впертості, агресивності, прагнення до накопичення тощо:

- а. оральною
- б. анальною
- в. фалічною
- г. латентною

28. Стадії розвитку особистості з теорії Е. Ерікsona називаються:

- а. психічні
- б. психосексуальні
- в. інтелектуальні
- г. психосоціальні

29. На якій стадії формується супер-его (за З. Фройдом)?

- а. анальна стадія
- б. латентна стадія
- в. генітальна стадія
- г. фалічна стадія

30. Стадія формальних операцій у розвитку інтелекту (за Ж. Піаже) припадає на період:

- а. 7-10 років
- б. 10-13 років
- в. 13-16 років
- г. 11-15 років

31. В основу діяльнісного підходу покладено:

- а. епігенетична концепція;
- б. культурно-історична концепція;
- в. теорія поведінки;
- г. принцип єдності свідомості та діяльності

32. Автори теорії соціального научння:

- а. К. Юнг, А. Адлер
- б. Дж. Уотсон, Б. Скіннер
- в. Д. Ельконін, Д. Фельдштейн
- г. Н. Міллер, Дж. Доллард

33. Гетерохронність психофізіологічного розвитку людини означає:

- а. синхронність розвитку
- б. спонтанність розвитку
- в. нерівномірність розвитку
- г. рівномірність розвитку

34. Нормативний, нестабільний процес, який виникає під час переходу людини від одного вікового періоду до іншого, пов'язаний з якісними перетвореннями у соціальних відносинах, діяльності, свідомості, – це:

- а. розвиток
- б. криза
- в. дорослішання
- г. формування

35. Необхідною внутрішньою умовою становлення людини як особистості є високий рівень:

- а. нервово-психічного розвитку
- б. розвитку інстинктів
- в. соціального розвитку
- г. статевого розвитку

36. Розвиток здібностей у людини залежить від:

- а. самовиховання
- б. лише від задатків
- в. правильно організованого навчання
- г. задатків і правильно організованого навчання та виховання

37. Розвиток – це

- а. насамперед якісні зміни
- б. те саме, що й дозрівання
- в. те саме, що й формування
- г. всі відповіді невірні

38. У своїй періодизації З. Фройд простежує лінію психосексуального розвитку. Встановіть правильну послідовність стадій цієї періодизації: а) латентна стадія, б) фалічна стадія, в) оральна стадія, г) анальна стадія.

- а. в, г, а, б
- б. а, б, в, г
- в. в, а, г, б
- г. всі відповіді невірні

39. Соціальна ситуація розвитку – це

- а. інститути соціалізації
- б. вимоги, які висуває соціум до особистості на різних етапах розвитку
- в. особливі поєднання внутрішніх процесів і зовнішніх умов психічного розвитку

індивіда, типове для представників певного вікового періоду
г. всі відповіді невірні

40. Реально наявні у дитини можливості, які можуть бути розкриті і використані для її розвитку при мінімальній допомозі або підказці з боку дорослого, називаються:

- а. зоною актуального розвитку
- б. зоною найближчого розвитку
- в. зоною перспективного розвитку
- г. всі відповіді невірні

41. Навчання, виховання "дітей-мауглі" в соціальному середовищі не мало великого успіху тому, що:

- а. були пропущені відповідні сензитивні періоди в розвитку
- б. діти мали фізичні порушення
- в. не були застосовані достатньо ефективні психолого-педагогічні впливи
- г. всі відповіді невірні

42. Поняття "соціальна ситуація розвитку" було запропоноване:

- а. Ж. Піаже
- б. Е. Еріксоном
- в. Г. Костюком
- г. Л. Виготським

43. Яку діяльність називають провідною?

- а. найулюбленішу, найцікавішу для дитини діяльність на даному етапі розвитку
- б. діяльність, у зв'язку з якою відбуваються ключові зміни в психіці дитини й підготовка до нового етапу розвитку дитини
- в. діяльність, яку організовує дорослий з метою оптимізації взаємин з дитиною
- г. діяльність, яка вимагає максимального прояву зусиль дитини на шляху досягнення успіху

44. Криза, яка зумовлена руйнуванням необхідності емоційної взаємодії дитини з дорослим і проявляється в плаксивості, похмурості, інколи в порушенні сну, втраті апетиту, це:

- а. криза ідентичності
- б. криза трьох років
- в. криза першого року життя
- г. підліткова криза

45. У своїх дослідженнях розглянули своєрідність ігрової діяльності, основні етапи її становлення, умови виникнення і розвитку сюжетної гри та інше:

- а. Ж. Піаже та А. Валлон
- б. Г. Костюк та Л. Виготський
- в. З. та А. Фройд
- г. Д. Ельконін та А. Усова

46. Практична чи теоретична діяльність, яка за своєю суттю є пізнавальним процесом засвоєння людиною соціокультурного досвіду, – це:

- а. гра
- б. навчання
- в. праця
- г. спілкування, взаємодія

47. Криза соціальних відносин, яка зумовлена становленням самосвідомості дитини і проявляється в негативізмі, впertoсті, непокірності, свавіллі, протесті, деспотизмі, ревнощах, – це:

- а. криза семи років
- б. криза ідентичності
- в. криза перехідного віку
- г. криза трьох років

48. Сензитивні періоди – це:

- а. вікові періоди, коли умови для розвитку тих чи інших психічних властивостей і якостей найбільш сприятливі
- б. періоди індивідуальної самопрезентації особистості з метою успішної інтеграції в референтних групах
- в. періоди розвитку індивіда під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів
- г. те ж саме, що й кризові періоди

49. Першим мнемічним процесом, що з'являється в немовляти, є:

- а. аналіз
- б. відтворення
- в. впізнавання
- г. порівняння

50. Підтримуючий контакт батьків із новонародженою дитиною, нерозривна емоційна єдність між ними – це суть якого поняття:

- а. шпиталізм
- б. імпринтинг
- в. бондінг
- г. сиблінг

51. Провідною діяльністю для немовляти є:

- а. сюжетно-рольова гра
- б. емоційно-безпосереднє спілкування з дорослими
- в. предметна діяльність
- г. навчальна діяльність

52. Психічне новоутворення, що формується в кінці фази новонародженості:

- а. емоційне мовлення
- б. комплекс пожвавлення
- в. маніпуляції з предметами
- г. спілкування з дорослим

53. Визначте вікові рамки раннього періоду:

- а. від народження до одного року
- б. від 6-8 тижнів до 2 років
- в. від одного до трьох років
- г. від трьох до шести років

54. Провідною діяльністю дітей раннього періоду є:

- а. мовлення
- б. предметно-маніпулятивна діяльність

- в. емоційне спілкування з дорослими
- г. ігрова

55. Ранній вік сприятливий для розвитку якої психічної функції:

- а. мислення
- б. памяті
- в. інтуїції
- г. мовлення

56. Мислення дітей раннього віку є:

- а. абстрактним
- б. наочно-дійовим
- в. наочно-образним
- г. образно-логічним

57. Фіксація дитиною свого зовнішнього вигляду та формальної статевої належності – це ознака якого психічного новоутворення раннього віку:

- а. самосприймання
- б. гордості за досягнення
- в. рефлексивність
- г. емоції сорому

58. Для дошкільного віку провідною діяльністю є:

- а. предметно-маніпулятивна
- б. трудова
- в. учіння
- г. ігрова

59. Мовне коментування дитиною дошкільного віку власних дій, "розмова з самим собою" – це ознаки якого психічного явища:

- а. внутрішнього мовлення
- б. егоцентричного мовлення
- в. особистісної дезорієнтації
- г. внутрішнього плану дій

60. Провідною діяльністю дітей молодшого шкільного віку є:

- а. ігрова діяльність
- б. навчання
- в. гра та учіння
- г. спілкування з вчителем

61. Спроможність цілеспрямовано докладати вольові зусилля для організації розумової діяльності – це сутність якого новоутворення психіки молодших школярів:

- а. зосередженості
- б. осмисленості
- в. мимовільності
- г. довільності

62. Якою особливістю психіки молодших школярів зумовлена необхідність використання вчителем початкової школи великої кількості наочності:

- a. переважанням наочно-образного мислення
  - b. пізнавальною активністю дітей
  - c. недостатнім розвитком уваги молодших школярів
  - d. нестійкою навчальною мотивацією
63. Яка особливість пізнавальної сфери формується в молодшому шкільному віці:
- a. спостережливість
  - b. довготривалість
  - c. абстрактність
  - d. довільність
64. Позитивне ставлення до школи, відповідальність щодо результатів учіння – це вияви якого психічного новоутворення молодших школярів:
- a. рефлексії
  - b. внутрішньої позиції школяра
  - c. довільноті пізнавальної сфери
  - d. самоконтролю
65. Що уособлює феномен "зняття з п'єдесталу" у спілкуванні підлітків з батьками:
- a. перехід авторитету від батьків до педагогів
  - b. орієнтація на референтних однолітків
  - c. почуття доросlostі
  - d. критичне ставлення підлітків до батьків, аналіз їх особистісних якостей
66. Як найчастіше змінюється мотивація навчання в підлітковому віці:
- a. типовим є зменшення інтересу підлітків до навчання
  - b. підлітки зацікавлюються вивченням основ наук, що супроводжуються покращенням їх успішності навчання
  - c. зберігається мотивація учіння, що склалась в молодшому шкільному віці
  - d. жодна відповідь не є правильною
67. Яка діяльність є провідною для підліткового віку:
- a. учіння
  - b. спілкування з ровесниками
  - c. праця
  - d. інтелектуальні та спортивні ігри
68. Загострення суперечності між сформованим почуттям доросlostі та недостатнім його підтвердженням та виявами – це ознаки якого явища підліткової психології:
- a. важковихуваності
  - b. підліткової акселерації
  - c. кризи 13 років
  - d. підліткового інфантілізму
69. Якою стає провідна діяльність в юнацькому віці:
- a. праця
  - b. навчально-професійна діяльність
  - c. спілкування з ровесниками
  - d. учіння
70. Виберіть психічне новоутворення, яке формується в юнацькому віці:

- a. самовизначення
- б. почуття дорослості
- в. самооцінка
- г. максималізм

71. Як можна охарактеризувати ставлення старшокласників до навчання?

- а. ставлення до навчання суттєво не змінюється порівняно з підлітковим віком
- б. інтерес до навчання зростає, особливо до предметів, пов'язаних з майбутніми життєвими планами
- в. інтерес до навчання ще більше знижується
- г. як правило, інтерес до навчання зростає лише в учнів, які добре вчаться

72. Криза 17 років пов'язана:

- а. з переходом від шкільного до дорослого життя
- б. з юнацькою дружбою
- в. з юнацьким коханням
- г. з нереалізованістю життєвих планів

73. Чим спричинене розчарування людей раннього дорослого віку у професійній діяльності невдовзі після працевлаштування на роботу:

- а. труднощами спілкування з новим колективом
- б. конфліктами з керівництвом
- в. ідеалістичними поглядами на кар'єру та зарплатню
- г. неправильним професійним вибором

74. Період розквіту, "золотий вік" особистості – це відрізок:

- а. 23-30 років
- б. 31-40 років
- в. 40-50 років
- г. 45-54 років

75. Рання дорослість – це період життя, який триває:

- а. від 18 до 40 років
- б. від 20 до 50 років
- в. від 20 до 40 років
- г. від 23 до 35 років

76. Яким є вплив стресів на психіку людей раннього дорослого віку:

- а. мінімальним, психіка людей цього віку малочутлива до стресів
- б. стимулюючим, оскільки помірні стреси активізують психіку людей цього віку
- в. навіть одиничні стреси руйнують психіку людей цього віку
- г. жодна відповідь не є правильною

77. За рахунок якого психологічного новоутворення людина середнього дорослого віку розв'язує поточні проблеми:

- а. життєвої мудрості, досвіду
- б. статусу керівника на роботі
- в. кризи середини життя
- г. високої адаптивності

78. Якщо вікові завдання періоду ранньої зрілості не вирішенні (за Е.Еріксоном), то розвивається:

- a. відчай
- б. почуття провини
- в. ізоляція
- г. інертність

79. Вербальний інтелект може досягати свого піку

- а. в 25-30 років
- б. в 40-45 років
- в. в 30-34 роки
- г. в 55-65 років

80. Криза переходу до старості, як правило, припадає на:

- а. 70 років
- б. 75 років
- в. час виходу на пенсію
- г. 55 років

81. Умови життя:

- а. впливають на психічний розвиток дитини через її діяльність
- б. впливають насамперед на психофізіологічну підструктуру особистості
- в. не впливають суттєво на психічний розвиток особистості
- г. всі відповіді невірні

82. Відносно замкнутий цикл розвитку людини, який має свою структуру та динаміку, – це:

- а. вік
- б. етап розвитку
- в. хронологічний вік
- г. всі відповіді невірні

83. Вікові новоутворення – це

- а. соціальні і психологічні зміни, які вперше виникають на конкретному віковому етапі і є найважливішими детермінантами становлення особистості, визначають її провідні соціальні відношення зі світом, ставлення до себе
- б. те ж саме, що і критерії періодизації психічного розвитку
- в. зміни у психіці, які формуються під впливом вікових криз
- г. всі відповіді невірні

84. Набуття власних неповторних психологічних особливостей індивідом – це ознака такого механізму формування особистості:

- а. наслідування
- б. індивідуалізації
- в. інтеграції
- г. адаптації

85. Становище індивіда в суспільстві, статус та система спілкування з іншими людьми – це визначення такого критерію періодизації:

- а. провідна діяльність
- б. соціальна ситуація розвитку
- в. провідна потреба
- г. психічні новоутворення

86. Яким фактором спричинене переживання кризи середини життя:

- а. дорослішанням та самостійністю дітей
- б. переглядом та оцінкою життєвих досягнень
- в. невизначеністю майбутнього
- г. прогресуючим старінням

87. Яка з цих істин є диспозиційно-психологічною основою психології "розумного егоїзму" особистості:

- а. "Те, що тебе образили або пограбували – нічого не значить, якщо ти не будеш постійно про це згадувати" (Конфуцій);
- б. "Кожен – за себе, тільки Бог – за всіх" (прислів'я);
- в. "Не роби іншим того, чого ти не хотів би, щоб інші робили тобі, бо "що посієш – те й пожнеш" ("золоте правило" і прислів'я);
- г. "Своя сорочка близьча до тіла" (прислів'я).

88. Основними функціональними структурами характеру особистості є:

- а. мотиваційна та емоційна сфери психіки;
- б. інтегрована в сфері спрямованості ієархізована система ставлень до світу і до себе та вольові якості;
- в. Я-концепція та інтелект;
- г. система диспозицій і механізмів саморегуляції.

89. Психологічна сутність волі особистості полягає у:

- а. спроможності здійснити відповідальний вибір в ситуації конфлікту бажань;
- б. здатності свідомо спонукати себе докладати зусиль, спрямованих на подолання об'єктивних і суб'єктивних перепон і труднощів на шляху до поставленої мети;
- в. внутрішній свободі та розкutості поведінки;
- г. непохитності переконань і відповідному безкомпромісному поводженні.

90. Анімізм (віра в душу) з необхідністю мав виникнути у первісно-общинних людських спільнотах тому що:

- а. вони не могли іншим чином пояснити рушійні сили динаміки життєво значущих для них об'єктів, а також природу сновидінь, галюцинацій, втрати свідомості, смерті;
- б. це було необхідне їм для розрізнення уявного (того, що відбувається тільки у психіці) і дійсного (реальних подій);
- в. навіть стародавніх людей (дикунів) найбільше цікавив внутрішній світ людини – психічні феномени;
- г. їхні шамани (чаклуни, маги) були спроможні спілкуватись з душами померлих.

91. Душа у анімістичних уявленнях первісних людей (дикунів) це:

- а. відчуття, емоції, думання, запам'ятовування;
- б. невидимий двійник предметів і явищ (людів, тварин, небесних світил і т. ін.), який рухає, оживлює їх;
- в. надприродне (божественне) начало людини;
- г. серце і кров, які є джерелом сили, сміливості, здоров'я.

92. Природа і основна функція душі (псюхе, психе) за Демокритом:

- а. втілення апейрону - особливої субстанції, яка робить людину здатною відчувати, осмислювати, емоційно переживати;
- б. частинка Нуса – божественного начала свідомості у Всесвіті;
- в. поєднання дуже рухливих і легких атомів, яке оживлює і живить;
- г. енталехія живих організмів, яка забезпечує спроможність рослин харчуватись; тварин – харчуватись, рухатись, відчувати й почувати; людей – все це і мислити.

93. Основні функції душі людини за Сократом:

- а. джерело життя, руху, активності, діяльності, спроможності думати і розмовляти;
- б. спроможність відчувати, мислити й розуміти, почувати, розрізняти та емоційно переживати добро й зло і обирати добро;
- в. здатність накопичувати і використовувати життєвий досвід;
- г. душа - ентелехія живих організмів, яка забезпечує спроможність рослин харчуватись, тварин – харчуватись, рухатись, відчувати й почувати, людей – все це і мислити.

94. Сутність душі (псюхе, психе) за Платоном:

- а. божественне джерело розуміння добра і зла та спроможності свідомо чинити добро, що відрізняє людину від звірів;
- б. бессмертна субстанція, яка складається з трьох частин: нижчої, котра бажає (потреби тіла) і домінує у простолюдинів та рабів; мужньої (шляхетність і воля) - домінує у воїнів та аристократів; розумної – у філософів та правителів;
- в. ентелехія живих організмів, яка забезпечує спроможність рослин харчуватись, тварин – харчуватись, рухатись, відчувати й почувати, людей – все це і мислити;
- г. частинка Нуся – божественного джерела свідомості у Всесвіті.

95. Значення концептів Платона про "ідеї" та "Царство Ідей" для становлення наукової психології полягає в тому, що:

- а. у них постав основний психологічний зміст понять – основи свідомості, мислення й мовлення людини;
- б. в них визначено ідеальну сутність психічних феноменів;
- в. в них доведено, що істотною властивістю психічних феноменів є не лише чуттєве відображення та розумове пізнання, а й ставлення людини до світу і до себе;
- г. їх покладено в основу об'єктивно-ідеалістичних філософсько-методологічних зasad у психології.

96. Найбільш істотний психологічний зміст свідомості полягає в тому, що:

- а. вона є найвищим рівнем відображення навколошньої дійсності, який розвинувся у людини внаслідок оволодіння мовою в процесі суспільного життя;
- б. вона є вищим рівнем психічного відображення і саморегуляції на планеті Земля, властивим тільки людині як суспільно-історичній істоті;
- в. суб'єкт знає, що `він знає про зміст того, `що він знає про об'єкти, які сприймає, згадує, уявляє, обдумує, зокрема й про себе і про своє ставлення до цього знаного;
- г. вона являє собою найвищий рівень ментальної активності людини як соціальної істоти.

97. Згідно з Аристотелем, асоціації утворюються за:

- а. і зовнішніми, поверховими (неістотними), і значущими (важливими), і сутністями (істотними) ознаками об'єктів;
- б. подібністю, контрастом, суміжністю об'єктів;
- в. формою, розміром, кількістю об'єктів;
- г. модальністю сприймання, уяви, пам'яті, мислення.

98. Сутність і функції душі за Аристотелем це:

- а. джерело життя, руху, активності, діяльності, спроможності думати й розмовляти;
- б. божественне джерело розуміння добра і зла та спроможності свідомо чинити добро, що відрізняє людину від звірів;
- в. бессмертна субстанція, яка складається з трьох частин: нижчої, котра бажає (потреби тіла) і домінує у простолюдинів та рабів; мужньої (шляхетність і воля) - домінує у воїнів та аристократів; розумної – у філософів та правителів;
- г. душа – спосіб існування (ентелехія) живих організмів, яка забезпечує спроможність

рослин харчуватись, тварин – харчуватись, рухатись, відчувати й почувати, людей – все це і мислити.

99. Ключовий зміст значущої для становлення наукової психології гіпотези Галена з Пергаму полягає в тому, що:

- а. нерви - це канали, заповнені пневмою, – особливою, дуже легкою та прозорою субстанцією, яка рухається під впливом подразнень органів чуття;
- б. нервову систему і психіку поєднує спільна функція – відображення навколошнього світу;
- в. психіка відображає навколошній світ таким, яким він є насправді, та сповнюється змістом відображеного нею;
- г. психіка може існувати тільки на грунті анатомо-фізіологічних структур головного мозку.

100. Сутність принципів детермінізму та відображення в психології, які постали у філософському вченні Б. Спінози, полягає в тому, що:

- а. психіка є суб'єктно-ідеальною субстанцією, яка продукує ілюзію реальності матеріального світу ("esse est percipi");
- б. матерія на певному етапі свого спонтанного саморозвитку породжує ідеальні – психіку людини, яка адекватно відображає світ і організовує його перетворення;
- в. рефлекторні реакції суверо адекватно відповідають характеру подразників;
- г. психіка людини відображає матеріальний світ таким, яким він є насправді і сповнюється цим змістом – "порядок ідей відповідає порядку речей".

101. Основним психологічним змістом знаменитого концепту Дж. Локка "tabula raza" ("чиста дошка") є:

- а. "чиста дошка" – зовнішнє середовище, на яке психіка проектує свої априорні ідеї – психічні феномени;
- б. у психіці новонародженого немає жодного априорі закладеного (вродженого) досвіду; досвід людини накопичується шляхом відображення її психікою світу;
- в. "чиста дошка" – душа людини, помисли і поведінка якої відповідають християнському моральному вченню, Заповідям Любові;
- г. "чиста дошка" – психічні феномени у чистому вигляді, в якому вони постають перед суб'єктом інтроспекції (самоспоглядання).

102. Твердження Дж.Берклі "Esse est percipi" ("буття є сприйманням") означає:

- а. у образах сприймання людини (перцептивних) буття постає таким, яким воно є насправді;
- б. рух "ідей" (психічних феноменів), який розгортається у психіці, – єдина дійсно існуюча реальність, що створює ілюзію існування світу матеріальних речей, який насправді не існує;
- в. буття, відображене у образах сприймання та відчуттях, постає в них у зміненому згідно з певною, закладеною у кожному органі чуття програмою вигляді;
- г. відчуття й сприймання (рецепція й перцепція) – єдине джерело інформації про буття – світ, що оточує людину.

103. Згідно з Дж.Берклі, у створеному Богом світі насправді, дійсно існують:

- а. ідеї та душі;
- б. фізичні (матеріальні) об'єкти та ідеальні душі;
- в. нежива та жива природа, суспільство та душі людей;
- г. немає переконливих аргументів щодо створення світу Богом.

104. Найбільш істотний для психології зв'язок нервової системи і психіки, виявлений І. Прохазкою:

- а. структурний: психіка земних живих істот може існувати тільки на базисі анатомо-фізіологічних структур їх мозку;
- б. генетичний – їх розвиток нерозривно і щільно взаємопов'язаний;
- в. системно-функціональний: вони виконують однакові функції – відображення середовища та адаптацію до нього;
- г. об'єктний – вони по-різному відображають те саме – об'єкти зовнішнього та внутрішнього середовища суб'єкта.

105. В основу теорії інформації та кібернетики покладено ідею І. М. Сєченова про:

- а. гомеостазис живого організму;
- б. зворотний зв'язок у функціонуванні рефлекторних механізмів;
- в. центральне гальмування у нервовій системі;
- г. центральні придатки "мозкової машини".

106. Основний психологічний зміст сигнального зв'язку або умовного рефлексу за І. П. Павловим та сполучного зв'язку за В. М. Бехтеревим це:

- а. вибіркове реагування ті на сигнали, які є актуальними щодо виживання – підтримки оптимального метаболізму, захисту від загрози руйнації та загибелі тощо;
- б. генетично зумовлена (вроджена), специфічна для кожного виду реакція систем органів особини на біотичні подразники;
- в. повідомлення про об'єкти, їх властивості, співвідношення за допомогою нейрофізіологічних сигналів;
- г. реакція на абіотичний подразник як на біотичний, якщо вони постійно співпадають у просторово-часових параметрах, а відтак, поява першого інформує про високу вірогідність появи другого.

107. Основні функції психіки на всіх рівнях її існування це:

- а. пізнання, контроль, корекція;
- б. відображення з метою адаптації (пристосування);
- в. збирання, збереження і використання значущої щодо виживання інформації;
- г. пізнання, оцінювання, ставлення, вибір.

108. Про те, що головний мозок людини є анатомо-фізіологічним субстратом її психіки незаперечно свідчать:

- а. прямо-пропорційна залежність між анатомо-фізіологічною складністю функціональних структур мозку та рівнем психічного відображення видів на філогенетичній драбині;
- б. ефекти екстирпаций (руйнувань) та подразнень різних ділянок мозку, психотропних речовин, показники електроенцефалограмами (ЕЕГ);
- в. функціональна специфіка лівої і правої півкуль мозку;
- г. френологічні карти психологічної структури головного мозку.

109. Основні емоційні реакції мозкового центру "Рай" ("Старт-зона") і в людини, і в тварин пов'язані з:

- а. харчуванням і відпочинком (соматичним і психічним спокоєм, релаксацією);
- б. харчуванням і сексуальним задоволенням;
- в. харчуванням, сексуальним вдоволенням та якоюсь "чистою", тобто, не пов'язаною з жодними фізіологічними процесами насолодою;
- г. загальним високим тонусом та оптимальним функціонуванням організму.

110. Природа зв'язку між нейрофізіологічним і психічним:

- а. каузально-детермінантна (причино-наслідкова) – нейрофізіологічні процеси у головному мозку спричиняють психічні феномени;
- б. за принципом паралелізму – нейрофізіологічні процеси і психіка функціонують

- паралельно, тобто, між ними немає істотних залежностей;
 в. інформаційно-моделююча – за принципом кодування й перекодування інформації;
 г. кореляційна – мозок і психіка функціонують незалежно одне від одного, але узгоджено.

111. Функції уваги:

- а. охоплення, переключення, розподіл, стабілізація, коливання;
 б. спрямування й зосередження (концентрація) психічних процесів, що забезпечує їх адекватність та ефективність;
 в. спрямування, зосередження, утримання, контроль;
 г. інтегрування пізнавальних психічних процесів.

112. Розподіл уваги це:

- а. почергове переключення її фокусу в межах її об'єму протягом функціонування в цих межах;
 б. одночасне функціонування у межах двох і більше фокусів (біфокальність і поліфокальність);
 в. відносно тривале й інтенсивне зосередження на об'єкті двох і більше психічних процесів і/або станів;
 г. розпорощення між декількома об'єктами, що помітно знижує ефективність спрямованої на них діяльності.

113. Синестезія це:

- а. специфічне відчування подразень кожного органу чуття;
 б. підвищення чутливості органу чуття;
 в. поява разом з відчуттями якоїсь модальності, адекватними діючому подразнику, відчуттів іншої модальності;
 г. позитивно чи негативно забарвлена емоційна реакція, що виникає разом з відчуттям.

114. Зорові відчуття виникають внаслідок впливу на чутливі поверхні зорового аналізатора (сітківку очей):

- а. механічних коливань повітря певного діапазону;
 б. електромагнітних коливань певного діапазону;
 в. летючих молекул, які відриваються від об'єктів;
 г. променів світла.

115. Дистантні відчуття це:

- а. тактильні, смакові, нюхові;
 б. органічні, пропріоцептивні;
 в. зорові, слухові, нюхові;
 г. інтуїтивні, афективні.

116. Чутливість органу чуття пов'язана:

- а. каузально з силою подразника;
 б. зворотно-пропорційно з його нижнім абсолютним порогом;
 в. прямо-пропорційно з його верхнім абсолютним порогом;
 г. кореляційно з модальністю.

117. Вкажіть формулу інтенсивності відчуття (закон Вебера-Фехнера):

- а. $R_h = 1/H$
 б. $M - P, S - M, S - P$
 в. $E = \log I + C$
 г. $\Delta 1/1 = \text{const.}$

118. Адаптація органу чуття це:

- а. ситуативне підвищення або зниження його чутливості відповідно до сили діючого подразника;
- б. сенсорне забезпечення адекватного й ефективного реагування на подразники, які цей орган відображає;
- в. усталене підвищення чутливості, зумовлене вимогами діяльності суб'єкта, умов життя особини;
- г. загострення чутливості, що компенсує відсутність (руйнацію) якогось іншого органу чуття.

119. Предметність відображення це:

- а. переживання суб'єктом відчуттів, що надходять від об'єкта (предмета чи явища) як цілісної сукупності;
- б. переживання суб'єктом відчуттів, що надходять від об'єкта (предмета чи явища), як властивостей цього об'єкта;
- в. організація сенсорної інформації про відображені об'єкти у просторово-часові структури цих об'єктів;
- г. проективне віднесення перцептивних образів об'єктів у ті просторово-часові параметри, у яких знаходяться ці відображені об'єкти.

120. Фактори структурності відображення це:

- а. перспективне скорочення, ущільнення структури (текстура), суміщення і накладання (перекривання), розподіл світла й тіней (відблиски і контрасти), руховий паралакс;
- б. контрасти, перепади світлот, близькість і щільність, гомогенність (однорідність, подібність, однаковість) елементів, неперервність, плавність, завершеність, замкненість, прогнантність;
- в. транспонованість, градуйованість, інваріантність, варіативність у певних межах;
- г. триангуляція, диспаратність, бінарність, конвергенція.

121. Перцептивні властивості об'єктів це:

- а. влаштування (форма, структура), матеріал, стан або дія, характер (значущість для суб'єкта, перспектива використання тощо);
- б. колір, освітленість, звучання, запах, смак, консистенція, температура;
- в. транспонованість, градуйованість, інваріантність, варіативність;
- г. константні, конструктивні, вибіркові (усвідомлювані).

122. Константність сприймання це:

- а. відображення сталих, відомих суб'єкту властивостей об'єктів незалежно від змін сенсорної інформації, що надходить від них, зумовлених різними умовами їх сприймання;
- б. доповнення тієї сенсорної інформації, яка має бути, але не надходить внаслідок тих чи інших перешкод;
- в. виокремлення істотної перцептивної інформації у потоці розмайтих відчуттів;
- г. організація розрізнених відчуттів у цілісні образи об'єктів.

123. Конструктивність сприймання забезпечує:

- а. перцептивну фільтрацію – очистку від сенсорних шумів;
- б. перцептивне доповнення – компенсацію сенсорних втрат;
- в. перцептивну корекцію – виправлення сенсорних спотворень;
- г. корекцію сенсорних перешкод.

124. Перцептивні моделі це:

- а. вроджені або сформовані узагальнені образи структур об'єктів, які слугують їх впізнаванню шляхом перцептивної фільтрації;
- б. комп'ютерне моделювання перцептивних процесів;
- в. сформовані узагальнені способи реагування на об'єкти перцепції;
- г. узагальнені перцептивно-кінестезичні комплекси, які опосередковують реагування на об'єкти, що сприймаються.

125. Сенсомоторна схема це:

- а. базисна схема комп'ютерного моделювання сенсорно-рухових процесів;
- б. сформовані узагальнені способи реагування на об'єкти сприймання;
- в. діапазон кінесики м'язів, які рухають рецептор;
- г. комплекси взаємовідповідних перцептивних і кінестезичних моделей, які опосередковують реагування на відповідні їм об'єкти.

126. Психічний феномен, який є одним з видів власне уяви, це:

- а. сновидіння;
- б. фантазування
- в. галюцинації;
- г. послідовні та ейдетичні образи.

127. Матеріал, яким оперує уява, це:

- а. понятійні знання;
- б. перцептивний досвід суб'єкта;
- в. кінестезичні моделі і сенсо-моторні схеми;
- г. перцептивні моделі.

128. Засобом узагальненого опосередкування у психічному відображення є не лише поняття, а й:

- а. перцептивні моделі, сенсо-моторні схеми, образи уяви;
- б. психофізіологічні функціональні структури;
- в. симультанний синтез рецептивної інформації, що надходить водночас від різних аналізаторів;
- г. емоційні реакції.

129. Наочно-дійове мислення це:

- а. розв'язування задач інсайтом;
- б. мисленнєве виваження практичних дій, спрямованих не перетворення об'єкта, що сприймається візуально (очима);
- в. виконання предметно-практичних завдань;
- г. процес розв'язування задач, вирішення проблем за допомогою оперування сенсо-моторними схемами та руховими навичками.

130. Наочно-дійове мислення функціонує в "чистому вигляді":

- а. у процесі виконання поставленого завдання за допомогою практичного оперування матеріальними предметами;
- б. у інтелектуальних актах тварин і дітей на домовленнєвій стадії їх розвитку та в автоматичних діях дорослих людей у проблемних ситуаціях;
- в. в процесі розв'язування задачі шляхом матеріального перетворення її даних;
- г. коли мисленнєві процеси безпосередньо пов'язані з практичними діями, спрямованими на перетворення об'єкта.

131. Наочно-образне мислення це:

- а. уявлення ситуацій та можливих змін у них;
- б. перетворення образної структури ситуації на логічно взаємоузгоджену систему значень;
- в. процес розв'язування задач, вирішення проблем за допомогою оперування образами уяви;
- г. уявно-образне моделювання задач, завдань, проблем.

132. Наочно-образне мислення функціонує в "чистому вигляді":

- а. у інтелектуальних актах тварин та дітей на домовленнєвій стадії їх розвитку;
- б. у інтелектуальних актах тварин та дітей на домовленнєвій стадії їх розвитку та в автоматичних діях дорослих людей у проблемних ситуаціях;
- в. у процесі творчого пошуку вчених та митців;
- г. в процесі моделювання і розв'язування мисленнєвих задач за допомогою образів уяви.

133. Трансдукція (за В. Штерном) це:

- а. мисленнєве поєднання об'єктів у псевдопоняттіні комплекси за неістотною, поверховою, суто зовнішньою схожістю між ними;
- б. мисленнєве сходження від абстрактного до конкретного;
- в. мисленнєве сходження від конкретного до абстрактного;
- г. асоціювання за суміжністю і за подобою.

134. Словесний символізм (за О. О. Потебнею) це:

- а. ідеографічна та ієрогліфічна писемність;
- б. метафорично-образний аспект людської мови;
- в. знаки-символи;
- г. означення нових понять тими словами, котрі вже є знаками об'єктів, так чи інакше схожих на охоплені цими новими поняттями.

135. Психологічною сутністю емпіричного поняття є:

- а. знання про істотні (сутнісні) властивості об'єктів (предметів, явищ, їх властивостей, співвідношень тощо);
- б. узагальнення на основі спільних (однакових) практично значущих властивостей всіх тих об'єктів (предметів, явищ, дій, властивостей, співвідношень тощо), які ним охоплюються;
- в. логічна форма мислення, в якій відображаються загальні істотні й відмінні, різні практично значущі ознаки предметів і явищ;
- г. те, що у емпіричних поняттях відображаються такі об'єкти, які неможливо уявити образно.

136. Синтез як операція мислення - це ідеальне:

- а. розчленування об'єктів з метою виявлення їх властивостей і/або співвідношень;
- б. поєднання виявлених аналітично властивостей об'єктів на основі їх подібності, схожості, однаковості ;
- в. співвіднесення виявлених аналітично властивостей об'єктів з наявними у суб'єкта знаннями про ці властивості;
- г. виявлення спільногого, загального і відмінного, різного у об'єктах

137. Порівняння як операція мислення – це ідеальне:

- а. співвіднесення виявлених властивостей або співвідношень об'єктів з тими поняттями, якими вони охоплюються;
- б. виявлення спільних, одинакових, схожих і різних, відмінних властивостей і/або співвідношень об'єктів;
- в. виявлення властивостей і/або співвідношень об'єктів;

г. виокремлення виявлених спільніх, загальних, однакових властивостей і/або співвідношень об'єктів.

138. Основний психологічний зміст теоретичного поняття це:

- а. знання про важливі властивості об'єктів;
- б. знання про істотні, сутнісні спільні, загальні властивості тих об'єктів, які охоплюються ним;
- в. дискурсивний зміст наукових термінів;
- г. знання, якими оперують вчені.

139. Абсолютна ідеальність теоретичних понять полягає в тому, що вони:

- а. абстрактні;
- б. підпорядковані принципу додатковості (за Н. Бором);
- в. позначене ними не існує і не може існувати "в чистому вигляді", принаймні в світі, у який "зазирнула" людська наука;
- г. принципово незавершені, а відтак, суперечливі, алогічні (апорії Зенона, антиномії Канта, парадокс Рассела і т. ін.).

140. Теоретичне мислення - це:

- а. відкриття законів, закономірностей, сутнісних властивостей об'єктів;
- б. теоретико-методологічний аспект процесу наукових досліджень;
- в. сувере дотримання законів і правил формальної та математичної логіки;
- г. розв'язування задач, вирішення проблем теоретичного характеру.

141. Формальне мислення – це:

- а. формалізація (перекодування у формули, форми, пропозиційні функції) наукових положень, викладених за допомогою термінів;
- б. розв'язування задач за допомогою оперування формулами, формами, пропозиційними функціями;
- в. формулювання гіпотез, аксіом, висновків, визначень у процесі наукових досліджень;
- г. поверхове (сухо формальне) вирішення проблем.

142. Творче мислення це:

- а. свідома діяльність людини, спрямована на створення нових продуктів духовної і матеріальної культури;
- б. створення об'єктивно чи суб'єктивно нового або суттєво вдосконаленого образу певного аспекту діяльності;
- в. процес продуктивного пошуку й створення нових знань та духовних цінностей;
- г. інноваційні перетворення в структурі пізнавальної діяльності.

143. Універсальний психологічний механізм пам'яті це:

- а. сигнальний зв'язок;
- б. асоціація;
- в. гештальт;
- г. інсайт.

144. Ремінісценція пам'яті це:

- а. інтенсивне забування інформації одразу після її заучування з поступовим сповільненням цього процесу (феномен Ебінгауза);
- б. утруднення запам'ятовування інтенсивними сторонніми подразниками в процесі заучування;
- в. більш повне відтворення інформації, здійснене через деякий час, ніж одразу після її

- запам'ятання;
- г. зниження ефективності заучування вербально-логічного матеріалу попередньою розумово напружену діяльністю.

145. Настроям властиві:

- а. амбівалентність, дезадаптивність, неспецифічність;
- б. дифузність ("розлитість"), непредметність, неорганічність, оціночність;
- в. імпульсивність, експресивність, "вегетативна буря";
- г. органічність, предметність, ситуативність.

146. Базова емоційна складова стресу за Г. Сельє:

- а. тривога на першій фазі загального адаптаційного синдрому (ЗАС);
- б. залежно від темпераменту суб'єкта: страх, тривога – у меланхоліка, злість – у холерика, занепокоєння – у сангвініка і флегматика;
- в. залежно від тактики реагування на стресор: кататоксична – агресія, синтоксична – тривога, втеча – відраза і страх;
- г. неприємна стурбованість, що нарощає під впливом пролонгованого стресора, трансформуючись у страждання на фазі виснаження загального адаптаційного синдрому (ЗАС) і появі дістресу.

147. Головною необхідною умовою і вирішально-визначальним чинником виживання й прогресу людства в сучасних умовах є:

- а. інтенсивне вдосконалення й поширення ІТ та інших науковімних технологій;
- б. гуманізація і гуманітаризація науки, освіти й державного управління;
- в. радикальна інтенсифікація розвитку інтелекту й духовності особистості;
- г. подолання тероризму й агресивних тоталітарних режимів.

148. Формування й функціонування особистості як психічної системи зумовлюється:

- а. комплексом певних чинників біологічної (генетичної), суспільної (соціальної) та духовної природи;
- б. стихійним та організованим навчанням і вихованням;
- в. всім комплексом об'єктивних умов її життя;
- г. ставленням до неї соціуму, що об'єктивується у спілкуванні посередництвом соціально-психологічних механізмів взаємовпливу.

149. Основні психологічні властивості темпераменту:

- а. сангвіністичність, флегматичність, холеричність, меланхолійність;
- б. сенситивність, реактивність, активність, співвідношення реактивності й активності, темп реакцій, пластичність/рігідність, екстраверсія/інтроверсія/амбаверсія, соціабельність;
- в. інтенсивність, швидкість, тривалість, лабільність психічних процесів;
- г. емоційна стабільність (стійкість), тривожність, комунікабельність.

150. Соціабельність як властивість темпераменту особистості – це:

- а. комунікабельність, толерантне налаштування щодо людей, вміння знаходити спільну мову, відсутність бар'єрів щодо експресивних виявів своїх емоційних переживань;
- б. легкість і гнучкість у спілкуванні, пристосуванні до змін у соціумі, до нових людей в оточенні тощо;
- в. переважна зверненість до суспільства, соціуму, сталий інтерес до суспільного життя;
- г. вразливість щодо впливів соціуму, особливо, референтного і авторитетного для суб'єкта.

151. Інтроверсія – це домінуюча детермінація діяльності, поведінки, вчинків особистості:

- а. враженнями і впливами, що надходять ззовні;
- б. власними (автентичними) переживаннями, розмірковуваннями, судженнями, оцінками;
- в. егоїстично-утилітарними мотивами, корисливістю;
- г. альтруїзмом, добропорядністю і доброзичливістю.

152. Основні властивості емоційної сфери психіки циклотиміків/циколоїдів це:

- а. запальність, дратівлівість, гарячковість, мізантропія, садизм (у широкому розумінні), агресивність;
- б. боязливість, вразливість, тривожність, збудливість або апатичність, холодність почуттів;
- в. синтонність, емпатійність, чуйність, коливання між радістю і сумовитістю;
- г. переважання благодушно-спокійних, вдоволено-приємних, добродушно-гумористичних настроїв.

153. Типовими властивостями мислення шизотиміків/шизоїдів є:

- а. практична зорієнтованість, конкретність, "заземленість" без зайвих мудрувань, здоровий глузд;
- б. тенденція до пошуку докорінних сенсів і найглибших істин, до глобальних узагальнень, абстрактність, парадоксальність, роздвоєність, латентність;
- в. в'язкість, застрягання на дрібних деталях, "зацикленість", тенденційність;
- г. некритичність, поверховість, "легкість", фрагментарність.

154. Типи конституції (будови тіла) за Е. Кречмером це:

- а. ендоморф, мезоморф, ектоморф, ендомедіал;
- б. вісцеротонік, соматотонік, церебротонік;
- в. пікнік, астенік, атлет, диспластик;
- г. шизотимік/шизоїд, циклотимік/циколоїд.

155. Соматотоніки і церебротоніки за У. Шелдоном відповідають типу:

- а. синтонному пікніку за Е. Кречмером;
- б. сангвініку і флегматику у класичній класифікації темпераментів;
- в. епітиміку/епілептоїду за П. Б. Ганнушкиним;
- г. шизотиміку/шизоїду за Е. Кречмером.

156. Риси "епілептоїдного характеру" за П. Б. Ганнушкиним це:

- а. патологічно жорстокий, запальний, підступний, улесливий, брехливий, фанатично релігійний, лицемір, педант, сластолюбний шаленець, "тваринний" егоїст, нав'язливий;
- б. ексцентричний, дивний, крутій, суворий, діловий, наполегливий, "служака", дратівлівий, скандаліст;
- в. байдужий, спокійний, слухняний, виконавський, добродушний;
- г. некомунікальний, тихий, стриманий, позбавлений гумору, дивак.

157. Основні функціональні структури соціальної природи особистості це:

- а. ціннісні орієнтації, світогляд, переконання, віра, диспозиції;
- б. вищі психічні функції (понятійне мислення і пам'ять, уява, вищі почуття, воля);
- в. диспозиції щодо соціуму і Я-концепція;
- г. знання, уміння, навички, утворення сфери спрямованості (світогляд, переконання, віра, ціннісні орієнтації, диспозиції).

158. Основні суб'єктні фактори референтності особистості це:

- а. прагнення домінувати, панувати, домагатись покори за допомогою залякування, агресивності, завищена самооцінка;

- б. професійна компетентність та/чи життєва мудрість;
- в. компетентність в одній або декількох сферах діяльності та авторитетність;
- г. толерантне, приязнє налаштування стосовно людей, вміння знаходити спільну мову, домовлятись тощо.

159. Раціоналізація – це механізм психічного захисту, який:

- а. "маскує", "ховає" від свідомості суб'єкта його руйнівні щодо власної високої самооцінки та самоповаги диспозиції, вчинки, поводження;
- б. скерує енергію деструктивних сексуальних і агресивних потягів на суспільно корисну діяльність;
- в. повертає до дитячих форм поведінки, що зменшує тривогу, уbezпечує від фрустрації;
- г. заперечує об'єктивно незаперечну (очевидну) інформацію, нестерпно жахливу для суб'єкта.

160. Психологічним ґрунтом (базисом) будь-якої, всілякої авторитарної системи є притаманий переважній більшості її представників:

- а. свідомий (зовнішній, публічний) конформізм;
- б. несвідомий (внутрішній, особистісний) конформізм;
- в. страх недотриматись імперативів і порушити табу цієї системи;
- г. свідомий і несвідомий конформізм.

161. Людина здійснює "Втечу в Натовп" ("Escape to Crowd"), задля порятунку від:

- а. кохання без взаємності (нерозділеного);
- б. автентично-особистісної життєвої позиції та екзистенційної відповіданості;
- в. усвідомленого "екзистенційного абсурду";
- г. відчуження від себе й від людей, самотності і душевної порожнечі, зумовлених "Гонитвою за Ідолами".

162. Мазохізм у широкому розумінні це:

- а. вдоволення від знущань над іншими людьми, насолода від їхніх страждань;
- б. вдоволення, насолода суб'єкта від страждань, муک, болю, яких йому завдають;
- в. насолода від фізичного та/чи фізичного болю, якого завдає сексуальний партнер у "прелюдії" до статевого акту та в його процесі;
- г. здатність і бажання насолоджуватись завдаванням фізичного і/чи душевного болю сексуальному партнеру.

163. "Базова особистість" - це:

- а. типові риси переважної (критичної) більшості представниківожної культури;
- б. типові риси національного характеру і характерні властивості національної ментальності;
- в. типові риси інтелектуальної еліти нації та створеної нею держави;
- г. особистісні властивості дитини, яка вступає у школу.

164. "Гонитва за Ідолами" за Е. Фроммом – це:

- а. пошук об'єкта беззастережної віри й поклоніння;
- б. потужне прагнення володіти тим, що пануючі верстви проголошують престижним;
- в. домінування у спрямованості особистості гедоністичного прагнення тілесних втіх і насолод;
- г. ідентифікація з кимось потужним і успішним посередництвом цілковитого й беззастережного підпорядкування йому, самозречення на його користь.

165. "Втеча від Свободи" ("Escape from Freedom") за Е. Фроммом – це спроба врятуватись від:

- а. автентично-екзистенційної відповіданості;
- б. усвідомленого "екзистенційного абсурду";
- в. відчуження від себе й від людей, зумовленого "Гонитвою за Ідолами";
- г. соціальної й духовної дерепресії.

166. Когнітивна емпатія як соціально-психологічний механізм міжособистісного взаєморозуміння це:

- а. "бачення себе очима співбесідника" - усвідомлення й почування, як він тебе сприймає;
- б. розуміння характеру, змісту емоційних переживань людей у процесі спілкування з ними і/або спостереження за ними;
- в. передбачення вірогідних емоційних реакцій людей внаслідок тих чи інших впливів на них;
- г. здатність співпереживати і співчувати.

167. Базисний психологічний зміст духовності особистості це:

- а. висока моральність (доброчинність, доброчинність, справедливість, чесність та інші високоморальні якості);
- б. автентична (внутрішня) свобода щодо ціннісних виборів та вчинків навіть всупереч суспільним імперативам і табу;
- в. екзистенційна відповіданості;
- г. освіченість та компетентність у духовній сфері буття людства (релігії, етиці, естетиці та ін.).

168. Базисним психологічним змістом моральності особистості є:

- а. морально-етична саморегуляція, що базується на автентично-суб'єктному (внутрішньо-психічному) визначені добра і зла;
- б. добропорядність, чесність, справедливість та інші високі моральні якості;
- в. екзистенційна відповіданості та співчутлива емпатійність;
- г. побоювання моральних санкцій референтної й авторитетної громадської думки за недотримання її моральних імперативів і табу.

169. Основним психологічним змістом любові-сторге є:

- а. закоханість, що виявляється у пристрасному бажанні суб'єкта
- б. щирі, щедрі й радісні самозречення і самопожертва суб'єкта на користь об'єкта;
- в. прихильність до "свого" – рідних і близьких, до родини, національної культури та природи тощо;
- г. щира приязнь, дружба.

170. Вкажіть універсальний (прийнятний для всіх) чинник психопрофілактики психосоматичних і невропатичних розладів, стану неблагополуччя тощо:

- а. віра в Бога;
- б. діяльний альтруїзм;
- в. "розумний egoїзм";
- г. свідоме уникання всього, що може спричинити негативно забарвлений емоційні переживання.

171. Християнська любов до близких за основним психологічним змістом може і має відповідати:

- а. любові-агапе і любові-філії;
- б. любові-сторге і любові-філії;
- в. любові-еросу і любові-сторге;
- г. віри, надії, істини, добра, краси.

172. До жестів самоконтролю належать:

- а. розгойдування в кріслі
- б. збирання з одягу неіснуючих ворсинок
- в. одна рука стискає іншу
- г. руки з'єднані в "купол"

173. Психоаналітик вважає, що поведінка людини мотивується:

- а. агресивним потягом
- б. сексуальним потягом
- в. соціальним інстинктом
- г. агресивними та сексуальними потягами

174. Якщо клієнтка соромиться публічно виступати, а консультант дає їй домашнє завдання – проголосити тост на дні народження подруги, то в якій теоретичній парадигмі працює цей консультант?

- а. гештальт-консультування
- б. раціонально-емотивне поведінкове консультування
- в. екзистенційне консультування
- г. індивідуальна психологія

175. Визначте теоретичний підхід консультанта, якщо він вивчає питання життєвих цінностей клієнтки, котра страждає через відчуття швидкоплинності часу:

- а. логотерапія
- б. раціонально-емотивне поведінкове консультування
- в. поведінкове консультування
- г. індивідуальна психологія

176. Визначте теоретичний підхід консультанта, що тлумачить сновидіння клієнтки, яка має розслабитися та пригадати все детально:

- а. екзистенційне консультування
- б. поведінкове консультування
- в. трансактний аналіз
- г. психоаналіз

177. Визначте, в якій парадигмі працює консультант, якщо протягом терапевтичного сеансу говорить більше клієнтка, а він уважно слухає, щиро переймається її почуттями та переживаннями

- а. гештальт-консультування
- б. поведінкове консультування
- в. психоаналіз
- г. клієнт-центрарене консультування

178. Визначте, в якій парадигмі працює консультант, якщо він під час консультації погоджується піти на смітник разом з підлітком, який раніше бомжував:

- а. екзистенційне консультування
- б. поведінкове консультування
- в. раціонально-емотивне поведінкове консультування
- г. клієнт-центрарене консультування

179. У логотерапії потенційними джерелами сенсу є:

- a. робота, кохання, страждання, минуле, надсенс
- б. сім'я, кохання, творчість, минуле, надсенс
- в. робота, сім'я, майбутнє, кохання, страждання
- г. робота, кохання, страждання, майбутнє, надсенс

180. Парадоксальна інтенція й дерефлексія – це:

- a. механізми захисту
- б. методи логотерапії
- в. причини формування екзистенційного вакууму
- г. психоаналітична процедура

181. Екзистенційні консультанти вважають, що основні внутрішні конфлікти зосереджені навколо усвідомлення чотирьох екзистенційних тривог:

- a. смерті, свободи, ізоляції, безглуздості
- б. смерті, свободи, надсенсу, безглуздості
- в. свободи, страждання, безглуздості, любові
- г. смерті, страждання, свободи, ізоляції

182. Автентичність стосунків "консультант-клієнт" акцентує:

- a. психоаналітик
- б. гештальт-консультант
- в. екзистенційний консультант
- г. поведінковий консультант

183. Перенесення може бути:

- a. негативним
- б. позитивним
- в. позитивним і негативним
- г. прихованим і негативним

184. Який психотерапевтичний напрям займається лише спостереженням та аналізом поведінки людини:

- a. біхевіористичний
- б. психоаналітичний
- в. адлеріанський
- г. екзистенційний

185. Які життєві позиції підтримують неадекватний розвитокego-стану?

- a. я о'кей – ти о'кей; я не о'кей – ти не о'кей
- б. я не о'кей – ти не о'кей; я не о'кей – ти о'кей; я о'кей – ти не о'кей
- в. я о'кей – ти не о'кей; я не о'кей – ти о'кей
- г. я о'кей – ти о'кей, я не о'кей – ти о'кей, я о'кей – ти не о'кей

186. Визначте тип трансакції: Родитель-Родитель, Дорослий-Дорослий, Дитина-Дитина:

- a. перехресна
- б. прихована
- в. доповнювальна
- г. кутова перехресна

187. До якого теоретичного напряму належить консультант, який просить клієнта сконцентруватись на усвідомленні мови свого тіла, свого дихання, емоцій та будь-яких нав'язливих думок:

- a. психоаналітичного
- b. клієнт-центрованого консультування
- c. гештальт-консультування
- d. екзистенційного консультування

188. За Ф. Перлзом, основними механізмами розвитку неврозу є:

- a. Інтроекція та проекція
- b. злиття та ретрофлексія
- c. інтроекція, проекція, ретрофлексія, злиття
- d. інтроекція, проекція, злиття

189. Діалог між "собакою зверху" та "собакою знизу" застосовує:

- a. клієнт-центриваний консультант
- b. екзистенційний консультант
- c. психоаналітик
- d. гештальт-консультант

190. Клієнти, які ведуть щоденник поведінкового моніторингу, користуються схемою:

- a. трансактного аналізу
- b. СРН-аналізу
- c. ABC
- d. екзистенційного аналізу

191. За К. Роджерсом і А. Маслоу, відкритість переживанню, раціональність, особиста відповідальність, самоповага, здатність до підтримки добрих особистих стосунків, етичне життя – це основні характеристики:

- a. повноцінно функціонуючих та самоактуалізованих людей
- b. зрілої особистості
- c. повноцінно функціонуючих людей
- d. самоактуалізованих людей

192. Конгруентність у стосунках, безумовне позитивне ставлення та емпатія – обов'язкові терапевтичні умови особистісного росту в:

- a. гештальт-консультуванні
- b. екзистенційному консультуванні
- c. індивідуальній психології
- d. клієнт-центрованому консультуванні

193. У клієнт-центрованому консультуванні такі слова, як "справжність", "реальність", "відкритість", "прозорість", "присутність" застосовують для визначення:

- a. конгруентності
- b. емпатії
- c. автентичності
- d. неконгруентності

194. Его контактує з:

- a. вищими інстинктивними імпульсами
- b. зовнішнім світом
- c. Супер-Его
- d. вищими інстинктивними імпульсами, зовнішнім світом, Супер-Его

195. За А.Адлером, людина мотивована:

- a. сексуальним потягом
- b. соціальним інтересом
- c. особистим інтересом
- d. соціальним та особистим інтересами

196. За Юнгом, структура особистості складається з таких систем:

- a. свідомість, несвідоме, передсвідоме
- b. особисте та колективне несвідоме
- c. свідомість, особисте несвідоме, колективне несвідоме
- d. свідомість, психічне несвідоме, колективне несвідоме

197. Риси особистості, які свідчать про розвиток соціального інтересу:

- a. корисність та честолюбність
- b. співробітництвота честолюбність
- c. співробітництво, корисність, продуктивність
- d. корисність, честолюбність і співробітництво

198. До якого психотерапевтичного напряму належить психолог, який вважає, що нормальній розвиток ґрунтуються на своєчасному проходженні кожної стадії сексуального розвитку й інтеграції структур особистості:

- a. психоаналітичного
- b. адлеріанського
- c. поведінкового
- d. гуманістичного

199. Юнгіанська пісочна терапія – це форма:

- a. активної уяви
- b. поведінки
- c. візуальної експресії
- d. активної уяви та візуальної експресії

200. Найважливіший архетип в теорії К.Юнга, що є стрижнем особистості, навколо якого організовані та об'єднані всі інші елементи:

- a. Аніма і Анімус
- b. Персона
- c. Тінь
- d. Самість

201. Емоційна відповідь у вигляді страху, якого зазнає індивід, коли його Его перебуває під загрозою неконтрольованих інстинктивних бажань:

- a. реалістична тривога
- b. невротична тривога
- c. базальна тривога
- d. моральна тривога

202. Аналітики-юнгіанці для створення піскових форм застосовують метод:

- a. ранніх дитячих спогадів
- b. візуалізації ранніх спогадів
- c. активної уяви
- d. ранніх дитячих спогадів та активної уяви

203. Архетип, що означає ролі, які виконуються людьми відповідно до соціальних вимог з боку оточення:

- a. Аніма і Анімус
- b. Тінь
- c. Персона
- d. Самість

204. Метод аналізу серії сновидінь застосовують у:

- a. аналітичній психології
- b. трансактному аналізі
- c. індивідуальній психології
- d. екзистенційному консультуванні

205. Основними поведінковими проявами регресії є:

- a. образа та сором'язливість
- b. нерозсудливість та замкнутість
- c. образа та нерозсудливість
- d. сором'язливість, образа та нерозсудливість

206. За А. Адлером, у всіх людей стиль життя:

- a. одинаковий та повторюється
- b. унікальний та компенсаторний
- c. індивідуальний та унікальний
- d. одинаковий та компенсаторний

207. Стадія психосексуального розвитку, яку З. Фрейд вважав найважливішою у виникненні неврозу:

- a. оральна
- b. анальна
- c. фалічна
- d. геніталійна

208. В адлеріанському консультуванні джерелами даних про клієнта є:

- a. архетипна символіка
- b. ранні дитячі спогади
- c. порядок народження дитини в сім'ї
- d. ранні дитячі спогади та порядок народження дитини в сім'ї

209. Структурні компоненти колективного несвідомого називаються:

- a. самість
- b. архетипи
- c. Аніма й Анімус
- d. тінь

210. Тривога послаблюється за допомогою:

- a. проекції
- b. захисних механізмів
- c. витіснення та раціоналізації
- d. проекції, витіснення та раціоналізації

211. Причини невротичного стилю життя в індивідуальній психології А. Адлера:

- a. невміння співпрацювати
- b. помилкова схема апперцепції
- c. порядковість народження дитини в сім'ї
- d. невміння співпрацювати та помилкова схема апперцепції

212. Метод ампліфікації застосовують в:

- a. аналітичній психології
- b. психоаналізі
- c. індивідуальній психології
- d. аналітичній психології та психоаналізі

213. Головні перешкоди на шляху до росту й розвитку, за А. Адлером:

- a. травмуючі ситуації дитинства, органічна недосконалість та надмірна опіка
- b. органічна недосконалість, надмірна опіка та нехтування
- c. органічна недосконалість та прагнення домінувати
- d. травмуючі ситуації, бажання домінувати та надмірна опіка

214. Техніки, що належать до методів впливу:

- a. рольова вказівка, перефразування, директива
- b. рольова вказівка, директива, інтерпретація
- c. рольова вказівка, відкриті запитання, перефразування
- d. рольова вказівка, відображення почуттів, підтримка

215. Техніки, що належать до методів вислуховування:

- a. підтримка, перефразування, інтерпретація
- b. підтримка, мовні заміни, перефразування
- c. підтримка, відображення почуттів, перефразування
- d. підтримка, рольова вказівка, відкриті запитання

216. Вкажіть теоретичний підхід, в якому психолог допомагає клієнту отримати життєву позицію "я о'кей – ти о'кей":

- a. трансактний аналіз
- b. психоаналіз
- c. індивідуальна психологія
- d. раціонально-емотивне поведінкове консультування

217. Вказати механізм захисту від тривоги, якщо клієнт намагається виправдати свою негативну поведінку:

- a. заміщення
- b. сублімація
- c. раціоналізація
- d. проекція

218. Вказати механізм захисту від тривоги, якщо клієнт поводиться так, ніби проблеми не існують:

- a. заміщення
- b. раціоналізація
- c. заперечення
- d. витіснення

219. Термін, який НЕ належить до переліку психоаналітичних понять:

- a. вільні асоціації
- б. систематична десенсибілізація
- в. опір
- г. інтерпретація

220. За допомогою ABC-теорії клієнти:

- а. здійснюють моніторинг поведінки
- б. аналізують витіснені конфлікти
- в. спростовують іrrаціональні переконання
- г. ідентифікують фактори, що обмежують свободу

221. А. Елліс розширив свою ABC-теорію особистості, додавши елементи:

- а. D i E
- б. D i F
- в. E i R
- г. F i R

222. Хто з перелічених нижче психологів вилучає необхідні елементи із різних теорій відповідно до вимог практики?

- а. еклектик
- б. психоаналітик
- в. біхевіорист
- г. трансактний аналітик

223. Професійна ідентифікація охоплює:

- а. самопізнання, конгруентність
- б. самоаналіз, емпатійне вислуховування
- в. самокорекцію, контрперенесення
- г. самопізнання, самоаналіз, самокорекцію

224. Риси консультивного контакту:

- а. комунікабельність, емоційність
- б. динамічність, перенесення
- в. емоційність, динамічність, конфіденційність
- г. конфіденційність, контрперенесення

225. Один із способів маскування тривоги клієнтом під час бесіди:

- а. замислюється під час прийняття важливого рішення
- б. скаржиться на погане самопочуття
- в. раптово змінює тему бесіди
- г. ставить запитання

226. Якщо консультант грає роль учителя, наставника, а клієнт – учня, підопічного, то такий підхід вважається:

- а. недирективний
- б. еклектичний
- в. директивний
- г. клієнт-центраний

227. Як називається найбільш загальна модель структури консультивного процесу (за Б.Е. Гілландом)?

- a. п'ятикрокова
- b. терапевтична
- c. еклектична
- d. директивна

228. Взаєморозуміння, збір інформації, очікуваний результат, вироблення альтернативних рішень, узагальнення є складовими частинами:

- a. п'ятикрокої моделі інтерв'ю
- b. поведінкового консультування
- c. еклектичної моделі консультування
- d. екзистенційного консультування

229. Найважливішим невербалним "ключем" у консультуванні є:

- a. поза
- b. контакт очей
- c. вираз обличчя
- d. руки та жести

230. Вкажіть психотерапевтичний підхід, в якому консультант зберігає особисту відстороненість, щоб клієнт міг вільно спроектувати на нього свої почуття:

- a. клієнт-центрковане консультування
- b. гештальт-консультування
- c. психоаналіз
- d. трансактний аналіз

231. Як називається захисний механізм, дія якого полягає в недопущенні небажаних думок або імпульсів до рівня свідомості?

- a. проекція
- b. реактивні утворення
- c. витіснення
- d. інтелектуалізація

232. Який теоретичний підхід передбачає допомогу клієнтові в усвідомленні своєї свободи та власних можливостей:

- a. психодинамічний
- b. екзистенційний
- c. клієнт-центрзований
- d. адлеріанський

233. Трансакція, яка передбачає одночасну участь більше ніж двохego-станів:

- a. перехресна
- b. прихована
- c. доповнювальна
- d. перехресна та доповнювальна

234. Метод "порожнього крісла" застосовує:

- a. поведінковий консультант
- b. екзистенційний консультант
- c. психоаналітик
- d. гештальт-консультант

235. Вказати, що з перерахованого НЕ входить до числа ключових концептів та принципів адлеріанського консультування:

- а. почуття неповноцінності та компенсація
- б. стиль життя й псевдокомпенсація
- в. індивідуація й трансформація
- г. соціальний інтерес і життєві цілі

236. Виберіть метод, який допомагає сфокусуватися на пошуках сенсу життя:

- а. ампліфікація
- б. логоаналіз
- в. психоаналіз
- г. ранні спогади

237. У раціонально-емотивному поведінковому консультуванні застосовують техніки:

- а. когнітивні
- б. емоційні
- в. поведінкові
- г. когнітивні, емоційні та поведінкові

238. У трансактному аналізі консультанти застосовують такі підходи:

- а. структурний аналіз
- б. трансактний аналіз
- в. аналіз гри та аналіз сценарію
- г. структурний аналіз, трансактний аналіз, аналіз гри та аналіз сценарію

239. Один із засобів маскування тривоги клієнтом:

- а. уникає певних думок
- б. веде щоденник спостережень
- в. ставить запитання
- г. розмірковує вголос

240. Який метод застосовує консультант, коли дає клієнтці завдання – розіграти діалог з уявним опонентом, при цьому відповідати від його імені, пересівши на його місце:

- а. систематичної десенсибілізації
- б. "порожнього стільця"
- в. парадоксальної інтенції
- г. діалог "собака зверху-собака знизу"

241. Інтерпретація сповіді клієнта – це:

- а. рольова стратегія, яку обирає консультант, встановлюючи стосунки з клієнтом
- б. оцінка ймовірних наслідків розвитку психологічної ситуації
- в. аналіз розповіді клієнта з метою з'ясування психологічної суті його проблеми та причин її виникнення
- г. раціональне пояснення поведінки клієнта

242. Як називається мотивоване звернення до консультанта з проханням надати конкретну форму психологічної допомоги?

- а. діловий підхід до консультування
- б. психологічний запит
- в. скарга
- г. сповідь клієнта

243. Вкажіть пропущену стадію (етап) еклектичної моделі консультування: дослідження проблеми; двовимірне визначення проблеми; планування; діяльність; оцінка та зворотний зв'язок

- а. визначення бажаного результату
- б. узагальнення
- в. збір інформації
- г. ідентифікація альтернатив

244. Вкажіть психотерапевтичний підхід, в якому консультативний контакт становить суть процесу консультування:

- а. поведінкове консультування
- б. раціонально-емотивне консультування
- в. клієнт-центроване консультування
- г. психоаналіз

245. Вкажіть психотерапевтичний підхід, в якому замість особистих взаємин між консультантом і клієнтом встановлюються робочі стосунки для виконання процедур научіння:

- а. психоаналіз
- б. поведінкове консультування
- в. екзистенційне консультування
- г. трансактний аналіз

246. Визначити теоретичний підхід консультанта, котрий вважає, що поведінка людини мотивується прагненням досягти цілі та соціальним інтересом:

- а. психодинамічний
- б. екзистенційний
- в. поведінковий
- г. адлеріанський

247. Раціонально-емотивне поведінкове консультування має на меті:

- а. виправити неадекватну поведінку та навчити більш ефективної поведінки
- б. сформувати толерантний та раціональний підхід до життя
- в. сформувати соціально значущі цілі та скоригувати помилкову мотивацію
- г. ідентифікувати фактори, що блокують свободу

248. Як називається тенденція зберігати моделі захисної поведінки?

- а. опір
- б. реактивні утворення
- в. витіснення
- г. інтелектуалізація

249. Із запропонованих нижче варіантів виберіть приклади псевдокомпенсацій:

- а. втеча у хворобу та лінощі
- б. самоізоляція
- в. лінощі
- г. втеча у хворобу, самоізоляція, лінощі

250. Метод "гарячого стільця" застосовує:

- а. поведінковий консультант
- б. гештальт-консультант

- в. клієнт-центриваний консультант
- г. екзистенційний консультант

251. До числа новітніх досягнень трансактного аналізу належить застосування:

- а. еограм
- б. гештальт-методів та вправ
- в. трансформація матриці сценарію
- г. еограми, гештальт-методи та вправи, трансформація матриці сценарію

252. Вказати, що з перерахованого входить до числа ключових концептів та принципів адлеріанської психології:

- а. перенесення та комплекс неповноцінності
- б. стиль життя та соціальний інтерес
- в. індивідуація та псевдокомпенсація
- г. соціальний інтерес та трансформація

253. Вказати компонент моделі А-В-С, який може привести до почуття меншовартості та депресії:

- а. А
- б. В
- в. С
- г. Е

254. Повний спектр екзистенційно-гуманістичних підходів до консультування охоплює:

- а. логотерапію, екзистенційне консультування, клієнт-центриване консультування
- б. клієнт-центриване консультування та психоаналіз
- в. гештальт-консультування, логотерапію, поведінкове консультування
- г. логотерапію, екзистенційне консультування, клієнт-центриване консультування, гештальт-консультування

255. Вкажіть психотерапевтичні методи, які застосовує психоаналітик:

- а. релаксація та десенсиблізація
- б. аналіз сновидінь та вільні асоціації
- в. аналіз гри і структурний аналіз
- г. "гаряче" і "порожнє" крісло

256. Вербална та невербална взаємодія комунікантів, які перебувають в одному із трьох егостанів –Родителя, Дорослого чи Дитини:

- а. комунікація
- б. трансакція
- в. гра
- г. сценарій

257. Виокремлюють такі форми рольової ідентичності особистості:

- а. статева, етнічна, групова, політична, професійна;
- б. статева, професійна, міжетнічна;
- в. диференційна, міжособистісна, конфліктна;
- г. міжнародна, регресивна, міжконфесійна.

258. Позиція – це:

- а. спосіб поведінки людини в групі, чи системі групових відносин;
- б. стійка система ставлення людини до певних сторін дійсності, що проявляється у відповідній поведінці та вчинках;
- в. міра визнання суспільством заслуг індивіда;
- г. емоційне ставлення до інших людей.

259. Ресоціалізація особистості – це:

- а. усвідомлена зміна поведінки людини в ситуації очевидного соціального неуспіху;
- б. цілеспрямована дія на розвиток особистості з метою підготовки її до виробничої, суспільної, культурної діяльності;
- в. формування нових особистісних рис;
- г. готовність особистості до зміни поведінки.

260. Інкультурація – це:

- а. засвоєння традицій певної культури суспільства з метою передачі їх наступному поколінню;
- б. засвоєння певних суспільних норм;
- в. процес адаптації в новому суспільстві;
- г. процес реадаптації особистості.

261. Соціалізація як процес конструювання – це:

- а. активне відтворення людиною соціального досвіду, який ним засвоєно;
- б. інтерпретація оточуючих подій;
- в. адаптація старого досвіду до нових вимог;
- г. активна участь у подіях громадського життя.

262. Вторинне входження особистості в суспільні відносини – це:

- а. соціалізація;
- б. ресоціалізація;
- в. інкультурація;
- г. формування особистості.

263. Серед наукових підходів до розуміння соціалізації найпоширенішими є наступні:

- а. розглядання соціалізації як процесу інкультурації;
- б. розглядання соціалізації як інтернвалізації;
- в. визначення соціалізації як адаптації;
- г. всі відповіді є вірними.

264. Процес соціалізації розгортається у трьох взаємопов'язаних сферах:

- а. діяльності, спілкуванні, самосвідомості;
- б. діяльності, "Я-концепції", прийнятті рішень;
- в. спілкуванні, груповому середовищі, волі;
- г. психічних процесах, взаємодії, конфліктах.

265. Основними формами соціалізації є:

- а. цілеспрямована і стихійна;
- б. цілеспрямована і довільна,
- в. головна і другорядна;
- г. важлива і неважлива.

266. Соціально-психологічна реальність проявляється через такі групи явищ:

- а. мінливі психічні групові утворення як відображення певних соціальних ситуацій в конкретно-історичних умовах;
- б. стійкі масовидні явища психіки, що утворюються тільки в масах людей;
- в. соціальність поведінки особистості в ситуації групи;
- г. всі відповіді вірні.

267. Ознакою сучасної соціальної психології є :

- а. диференціація цієї науки на різні прикладні напрямки;
- б. інтеграція з різними науками;
- в. накопичення нових фактів та явищ;
- г. експериментальні соціально-психологічні дослідження.

268. До спеціалізованих соціально-психологічних методів дослідження належать:

- а. соціально-психологічний експеримент, соціометрія, контент-аналіз;
- б. спостереження, моделювання, тестування;
- в. експеримент, опитування, тренінги;
- г. консультування, психотерапія, тренінги.

269. До методів емпіричного дослідження у соціальній психології належать:

- а. спостереження, опитування, соціально-психологічний експеримент, контент-аналіз, соціометрія;
- б. експеримент, спостереження, анкетування, метод експертних оцінок;
- в. методи вирішення групових завдань, соціально-психологічний тренінг, опитування;
- г. спостереження, методи групової роботи, консультування.

270. Науковий підхід до дослідження будь-яких явищ у соціальній психології вимагає дотримання наступних умов:

- а. визначення проблеми в руслі існуючих теорій;
- б. формулювання та перевірка гіпотези;
- в. визначення процедури дослідження;
- г. всі відповіді вірні.

271. Метод контент-аналізу почав використовуватися в соціальній психології:

- а. в 20 - 30 рр. ХХ ст. в США;
- б. в 50 - х роках в Росії;
- в. в 60 - х роках у Франції;
- г. в 40 - х роках у Європі.

272. Сучасними теоріями соціалізації є наступні:

- а. когнітивізм, ситуаціонізм, конструктивізм;
- б. інтеракціонізм, когнітивізм, психоаналіз;
- в. біогенетизм, соціогенетизм, біхевіоризм;
- г. позитивізм, когнітивізм, ситуаціонізм.

273. Представниками біогенетичної теорії соціалізації є:

- а. Дж. Ст. Холл, А. Гезелл, Е. Геккель;
- б. Дж. Мід, Р. Бенедикт, А. Гезелл;
- в. Н. Андреєнкова, Л. Колберг, Д.Бернал;
- г. Л. Колберг, А. Бандура, Дж. Мід.

274. Представниками соціогенетичної теорії соціалізації є:

- а. Р. Бенедикт, М. Мід, У. Бронфенбреннер;
- б. Дж. Мід, Р. Бенедикт, А. Гезелл;
- в. Дж. Ст. Холл, А. Гезелл, Е. Гекель;
- г. Л. Колберг, А. Бандура, Дж. Мід.

275. Головною тезою соціогенетичного підходу є наступна:

- а. різні типи особистостей є продуктом різних культур;
- б. особистість є продуктом спадковості;
- в. соціальна взаємодія формує особистість;
- г. індивід реконструює своє багаторівневе життєве середовище.

276. Всі існуючі концепції соціогенетичного підходу до соціалізації особистості представлені у двох напрямках:

- а. американському і російському;
- б. американському і французькому;
- в. американському і європейському;
- г. світовому і американському.

277. До соціогенетичного підходу дослідження соціалізації належать наступні:

- а. інтеракціонізм, соціально-екологічні концепції, біхевіоризм, психоаналіз, когнітивізм;
- б. неофрейдизм, біхевіоризм, когнітивізм;
- в. всі відповіді вірні;
- г. інтеракціонізму, соціолого-екологічні теорії, символізм.

278. Засновником соціально-екологічної концепції є:

- а. У. Бронфебреннер;
- б. Дж. Мід;
- в. А. Бандура;
- г. Дж. Сміт.

279. Біогенетичні теорії виходять з того, що:

- а. розвиток особистості визначається соціальним оточенням;
- б. розвиток особистості визначається біогенетичними чинниками, типи соціальної поведінки зумовлені генетично;
- в. модель розвитку особистості є спіральною;
- г. розвиток є дозрівання відповідно до внутрішнього плану.

280. О. В. Соколов в процесі соціалізації виокремлює наступні компоненти:

- а. гомінізацію, соціальну адаптацію, інкультурацію, інтеграцію особистості;
- б. конструювання, гомінізацію, інкультурацію, мотивацію;
- в. гомінізацію, інкультурацію, інтеграцію особистості, акомодацію;
- г. всі відповіді вірні.

281. Головним чинником соціалізації є:

- а. соціальна діяльність;
- б. соціальне научіння;
- в. соціальна комунікація;
- г. соціальна адаптація.

282. Поняття "соціалізація" співвідноситься з поняттям "соціальний розвиток":

- a. поняття "соціалізація" тотожне поняттю "соціальний розвиток";
  - b. поняття "соціалізація" є більш конкретним у порівнянні з поняттям "соціальний розвиток";
  - c. поняття "соціалізація" обширніше, ніж поняття "соціальний розвиток";
  - d. поняття "соціалізація" є конкретно-історичним у порівнянні з поняттям "соціальний розвиток".
283. Поняття "соціалізація" співвідноситься з поняттям "формування особистості":
- a. як ціле і часткове;
  - b. як тотожні поняття;
  - c. поняття "соціалізація" відображає більш універсальні процеси становлення і розвитку особистості у порівнянні з поняттям "формування";
  - d. як стихійний розвиток особистості.
284. А. В. Мудрик виокремлює наступні групи чинників соціалізації:
- a. макрочинники, мезочинники, мікрочинники;
  - b. сім'я, школа, вуз;
  - c. суспільство, групи найближчого оточення;
  - d. космос, етнос, нація.
285. Засобами соціалізації є:
- a. традиційні, інституційні, міжособистісні, рефлексивні, стилізовані;
  - b. політичні, міжособистісні, національні, етнічні;
  - c. соціокультурні, психологічні, соціальні, соціогенетичні;
  - d. інструментальні, конфліктні, міжлюдські, біогенетичні.
286. Види соціалізації є наступні:
- a. політична, економічна, статево-рольова;
  - b. соціальна, етнічна, професійна;
  - c. ділова, загальнонаукова, методологічна;
  - d. міжкультурна, соціально-економічна, диморфічна.
287. Основними механізмами соціалізації є:
- a. ідентифікація, інтеріоризація, екстеріоризація, наслідування, навіювання;
  - b. соціальні норми, соціальні установки (аттітюди), цінності, ціннісні орієнтації;
  - c. наслідування, референтність, нормативна поведінка, субкультура;
  - d. оцінювання, санкції, контроль, навіювання.
288. Поняття "інтерпретаційна парадигма" було введено у науковий обіг:
- a. Т. Парсонсом;
  - b. Т. Уілсоном;
  - c. Дж. Мідом;
  - d. С. Московічі.
289. Змістом інтерпретаційної парадигми є:
- a. уявлення про активну роль індивіда в ході соціалізації;
  - b. людина є творцем свого соціального світу;
  - c. не відповідність індивіда суспільним вимогам не є недоліком, який вимагає насильницького пристосування;
  - d. всі відповіді вірні.
290. З точки зору ситуаціоністських теорій, соціалізація особистості – це:

- а. процес, який включає готовність особистості до переходу в нові ситуації соціального розвитку;
- б. соціальна ситуація визначає розвиток особистості;
- в. процес засвоєння соціальних ролей;
- г. оволодіння певними навиками відповідно до ситуації розвитку.

291. Представниками когнітивної революції є:

- а. А. Теджфел, Дж. Тернер, С. Московічі;
- б. Л. Росс, Т. Парсонс, Т. Уілсон;
- в. З. Фрейд, К. Юнг, А Бандура;
- г. всі відповіді вірні.

292. Для конструктивістського підходу важливими є наступні положення:

- а. реальність соціального світу і реальність внутрішнього світу особистості – це реальності, що постійно пізнаються, осмислюються та інтерпретуються;
- б. результатом процесу конструювання є створення людиною образу світу, частиною якого є уявлення про саму себе як частину цього світу – соціальна ідентичність;
- в. завдяки сформованій соціальній ідентичності людина вміє орієнтуватися в непередбачуваних ситуаціях;
- г. всі відповіді вірні.

293. Конструктивістський підхід співвідноситься з поняттям "диспозиціонізм":

- а. конструктивістський підхід не тотожний поняттю "диспозиціонізм";
- б. конструктивістський підхід відрізняється від поняття "диспозиціонізм";
- в. конструктивістський підхід протилежний поняттю "диспозиціонізм";
- г. конструктивістський підхід ширший від поняття "диспозиціонізм".

294. Компонентами політичної соціалізації є наступні:

- а. когнітивний, конативний, афективний;
- б. ситуаційний, наказовий, стихійний;
- в. емоційний, поведінковий, інтелектуальний;
- г. ідентичний, статевий, особистісний.

295. Рівнями політичної ідентичності є наступні:

- а. особистісна ідентичність, групові ідентичності, соціальний рівень ідентичності;
- б. номінальний, груповий, суспільний;
- в. законний, професійний, суспільний;
- г. всі відповіді вірні.

296. Засновником теорії девіантної поведінки вважається:

- а. Е.Дюркгейм;
- б. Р. Мертон;
- в. Т. Селлін;
- г. У. Міллер.

297. Основними ознаками девіації виступають:

- а. об'єктивна важливість суспільних відносин, що їх захищає норма, яка порушується;
- б. рівень протиріччя нормі, що порушена, інакше кажучи, яку шкоду нанесено суспільним відносинам, що їх захищає порушена норма;
- в. рівень усвідомлення основною масою населення перших двох факторів;
- г. всі відповіді вірні.

298. Виділяють наступні характеристики внутрішньоособистісного конфлікту:

- а. внутрішньоособистісний конфлікт проявляється в результаті взаємодії елементів внутрішньої структури особистості;
- б. сторонами внутрішньоособистісного конфлікту виступають різнопланові інтереси, цілі, мотиви і бажання які одночасно існують в структурі особистості;
- в. будь-який внутрішній конфлікт супроводжується негативними емоціями;
- г. всі відповіді вірні.

299. Є. Донченко і Т. Титаренко виділяють наступні рівні розвитку психологічного протиріччя при внутрішньоособистісному конфлікті:

- а. психологічна рівновага внутрішнього світу особистості;
- б. порушення рівноваги, ускладнення, утруднення основних видів діяльності, проекція психологічного дискомфорту на роботу, спілкування з оточуючими;
- в. неможливість реалізації планів і програм, "розрив життя", неможливість виконувати свої життєві функції до тих пір, поки не вирішиться протиріччя;
- г. всі відповіді вірні.

300. Вирішення групових протиріч є:

- а. механізмом розвитку групи;
- б. проявом групового тиску;
- в. психологічним аспектом керівництва;
- г. одним з аспектів лідерства.

301. Ролі особистості за класифікацією Дж.Міда поділяються на:

- а. конвенціональні;
- б. індивідуальні;
- в. групові;
- г. психосоматичні.

302. Ролі особистості за класифікацією Т. Парсонса поділяються на:

- а. соціальні;
- б. що задаються;
- в. трансцендентні;
- г. соціокультурні.

303. Основна ідея "теорії людських відносин" Е. Мейо, полягає в тому що людина потребує

- а. задоволення моральних і психологічних потреб;
- б. високої оплати праці;
- в. чіткості інструкцій;
- г. вимогливого керівництва.

304. Соціальні стосунки — це

- а. психологічний стан людини;
- б. зв'язки між представниками різних груп;
- в. отримання людиною від оточення інформації;
- г. міжособистісне спілкування.

305. Міжособистісні стосунки — це

- а. взаємозв'язки, які суб'єктивно переживаються, об'єктивно проявляються у характері і способах взаємного впливу людей у спільній діяльності;
- б. стійка властивість особистості;

- в. різноманітність соціальних взаємозв'язків, які виходять за межі безпосереднього життєвого досвіду;
- г. сфера існування та життєдіяльності людини.

306. Спілкування та взаємодія у формальних стосунках відбувається за

- а. згодою сторін;
- б. на неформальних засадах;
- в. за діловим принципом;
- г. на взаємній симпатії.

307. Суттєвою ознакою великих груп є

- а. наявність дружніх стосунків;
- б. наявність лідерів;
- в. наявність специфічних регуляторів поведінки;
- г. наявність згуртованості.

308. Соціальна страта – це

- а. переміщення осіб із одних верств населення в інші;
- б. орієнтація на боротьбу за певні соціальні ідеали;
- в. орієнтація на споживання;
- г. спільність в соціальній структурі суспільства, що об'єднує людей на певних соціальних засадах;

309. Публіка — це

- а. короткочасне угрупування людей із загальним об'єктом уваги;
- б. угрупування людей схильних до спільніх дій;
- в. велике скupчення людей;
- г. скupчення людей схильних до пограбувань.

310. Соціально-психологічний клімат колективу визначають як

- а. вид взаємодії особистості із соціальним середовищем;
- б. домінуючий відносно стійкий психічний настрій колективу;
- в. відносно стійкий і спрощений образ соціального об'єкта;
- г. спеціально організований вербалний вплив.

311. Конфлікт — це

- а. ступінь та форми комунікабельності особистості;
- б. крайнє загострення суперечностей;
- в. здатність протистояти інтересам групи;
- г. негативний вплив соціальних факторів.

312. Стратегією поведінки особистості у конфліктних ситуаціях є:

- а. негативізм;
- б. прийняття;
- в. суперництво;
- г. відкритість.

313. Однією із умов конструктивного вирішення конфлікту є:

- а. визначення сутності конфлікту;
- б. конкурентна поведінка;

- в. розв'язання конфлікту;
- г. дотримання цінностей.

314. Одним із видів конфлікту є:

- а. комунікаційний;
- б. інтенційний;
- в. інформаційний;
- г. внутрішньоособистісний.

315. Міжособистісний конфлікт передбачає

- а. суперечність у взаємодії людей;
- б. конфлікт між групами;
- в. зіткнення різних потреб особистості;
- г. внутрішню картину конфліктної ситуації.

316. Коли конфліктуючими сторонами виступають соціальні групи, які переслідують несумісні цілі такий конфлікт називають:

- а. особистісний;
- б. міжгруповий;
- в. міжособистісний;
- г. внутрішньоособистісний.

317. Однією із важливих конструктивних функцій конфлікту є:

- а. готовність до вирішення проблеми;
- б. зацікавлення до проблеми;
- в. стабілізація, інтеграція;
- г. дискомфорт, нонконформізм.

318. Суттєвою ознакою великої соціальної групи є:

- а. наявність специфічних регуляторів поведінки;
- б. наявність узгоджених дій;
- в. наявність спільної мотивації;
- г. наявність суперечностей.

319. Структурним елементом великих соціальних груп є:

- а. тривалість існування;
- б. динаміка розвитку;
- в. традиції, навички, інтереси;
- г. спрямованість.

320. Засоби соціального контролю, які виконують функції інтеграції групи, регуляції поведінки її членів називається:

- а. соціальними санкціями;
- б. соціальними установками;
- в. соціальними уявленнями;
- г. соціальними очікуваннями.

321. Норма – це

- а. стандартизовані правила поведінки;
- б. міжособистісні відносини;

- в. конфліктні ситуації;
- г. динамічні процеси.

322. Соціальні санкції мають такі рівні формалізації

- а. формальні;
- б. інструктивні;
- в. директивні;
- г. аналітичні.

323. Конформна поведінка – це

- а. ситуативна поведінка індивіда в умовах конкретного групового тиску;
- б. прагматична поведінка індивіда в групі;
- в. імпульсивна поведінка індивіда у групі;
- г. демонстративна поведінка індивіда в умовах конкретного групового тиску.

324. Причиною конформності індивіда у групі є:

- а. нормативний вплив групи на індивіда;
- б. індивідуальні особливості членів групи;
- в. індивідуальні особливості індивіда;
- г. групові очікування від індивіда.

325. Слідування певним нормам поведінки важливе у

- а. екстремальних ситуаціях;
- б. вирішенні проблемних ситуацій;
- в. конфліктах інтересів;
- г. розвитку згуртованості групи.

326. Виберіть один із рівнів конформної поведінки:

- а. інтерналізації;
- б. асоціації;
- в. диференціації;
- г. соціалізації.

327. Групова думка – це

- а. оптимальний для всіх індивідів спосіб розв'язання важливого завдання;
- б. авторитарний спосіб розв'язання важливого завдання;
- в. пошук шляхів вирішення важливого завдання;
- г. механізми вирішення важливого завдання.

328. Групова нормалізація – це

- а. соціально-психологічний феномен, який виникає у результаті групової дискусії, коли протилежні точки зору згладжуються і стають єдиною усередненою думкою;
- б. соціально-психологічний феномен, який виникає у результаті конфлікту інтересів у групі;
- в. соціально-психологічний феномен, який виникає у результаті домінування однієї правильної позиції;
- г. соціально-психологічний феномен, який виникає у результаті невідповідності, розбіжності цінностей групи.

329. При дослідженні малих соціальних груп на відміну від великих слід виділити їх загальні ознаки:

- а. наявність загальних норм і думок;
- б. наявність засобів діяльності;
- в. наявність міжособистісних стосунків;
- г. наявність спільної діяльності.

330. Конструктивні функції конфлікту проявляються в тому, що він

- а. підвищує психологічну напруженість;
- б. знижує ефективність спільної діяльності;
- в. виявляє існуючі протиріччя;
- г. змінює умови і обставини спілкування.

331. При дослідженні малих соціальних груп на відміну від великих слід виділити їх загальні ознаки:

- а. наявність загальних норм і думок;
- б. наявність засобів діяльності;
- в. наявність міжособистісних стосунків;
- г. наявність спільної діяльності.

332. Автором теорії мас вважається:

- а. М. Лазарус;
- б. С. Сигеле;
- в. Г. Лебон;
- г. В. Макдаугал.

333. Соціометрія – це метод оцінки

- а. успішності спілкування;
- б. міжособистісних стосунків у групі;
- в. комунікації різних сторін переговорів;
- г. формування враження про соціальні об'єкти.

334. Соціально-психологічний феномен, що виникає як результат групової дискусії, в процесі якої виникають різномірні думки є:

- а. груповою поляризацією;
- б. груповою динамікою;
- в. нормативною динамікою групи;
- г. стратифікацією групи.

335. Неорганіоване, неструктуроване скучення людей, які не мають загально усвідомленої мети, як правило, перебувають у стані емоційного збудження, що поширюється за принципом психічного зараження є:

- а. аудиторією;
- б. групою;
- в. натовпом;
- г. публікою.

336. Дистанція, що неусвідомлено встановлюється у процесі безпосереднього людського існування називається:

- а. міжособистісним простором;
- б. мікросередовищем;
- в. міжгруповим явищем;
- г. мікросоціумом.

337. Психологічні особливості людини, які виявляються в тому, що вона виступає реальним або потенційним джерелом міжособистісних конфліктів називається:

- а. компромісністю;
- б. конфліктогенністю;
- в. конгруентністю;
- г. конfrontацією.

338. Сукупність механізмів і засобів, за допомогою яких група стимулює нормативну поведінку, впливає на дотримання її членами існуючих норм та цінностей називається:

- а. ефектом упередження;
- б. мотивом підсилення;
- в. згуртованістю групи;
- г. груповими санкціями.

339. Основна ідея теорії структурного балансу Ф. Хайдера полягає в тому, що

- а. ситуація людиною сприймається гармонійною, якщо її ставлення до цього ж об'єкту співпадає із ставленням Іншого до цього ж об'єкту;
- б. людина сприймає як баланс подібність свого ставлення до іншого і ставлення іншого до об'єкту;
- в. людина змінює своє ставлення до об'єкту;
- г. різна інтенсивність ставлень може призводити до неконгруентності.

340. Теорія когнітивного дисонансу має справу із

- а. поведінковими тенденціями;
- б. когнітивною структурою;
- в. комунікацією;
- г. взаємодією.

341. Дисбаланс у когнітивній структурі у теорії конгруентності Ч. Осгуда і П. Таненбаума залежить не тільки від загального знака ставлення до іншого, але й від

- а. конгруентності відносин;
- б. взаємодії;
- в. інтенсивності відносин;
- г. дисбаланс відносин.

342. За моделлю розвитку спілкування М.І. Лісіної для раннього дитинства характерно:

- а. ситуативно-ділове спілкування
- б. ситуативно-особистісне спілкування
- в. позаситуативно-пізнавальне спілкування
- г. позаситуативно-особистісне спілкування

343. Провідним видом діяльності у ранньому дитинстві є:

- а. емоційне спілкування з дорослими
- б. ігрова діяльність
- в. предметно-маніпулятивна діяльність
- г. взаємодія з ровесниками

344. Важливим психічним новоутворенням раннього віку є:

- а. засвоєння моральних норм і правил
- б. комплекс "Я — сам (а)"

- в. маніпуляція з предметами
- г. зорове та слухове зосередження

345. Мислення дітей раннього віку є переважно:

- а. образним
- б. словесним
- в. формальним
- г. наочно-дійовим

346. Мислення дошкільника є здебільшого:

- а. образним
- б. вербальним
- в. логічним
- г. наочно-дійовим

347. Основним новоутворенням старшого шкільного віку є:

- а. становлення світогляду
- б. поведінковий та емоційний самоконтроль
- в. почуття дорослості
- г. самовиховання

348. Основна ознака розвитку мислення в старшому шкільному віці:

- а. децентралізація мислення
- б. розвиток формального мислення
- в. розвивається здатність до зв'язного логічного міркування, до високого рівня узагальнення та систематизації знань
- г. залежність процесів мислення від інтересу учня

349. Спілкування старшокласників з ровесниками насамперед необхідне для:

- а. вирішення проблемних ситуацій
- б. "сповіді", інтимно-особистісного контакту
- в. планування майбутнього
- г. підготовки домашнього завдання та розваг

350. Перша стадія розвитку інтелекту в період ранньої дорослості за Д. Перрі це:

- а. інтерпритують події та явища авторитарними висловлюваннями і поділяють світ на біле і чорне
- б. самостійно обирають позицію і несуть відповідальність за свою точку зору
- в. виявляють терпимість до інших точок зору
- г. є відповідальними за свою точку зору

351. Друга стадія когнітивного розвитку в період ранньої дорослості за Д. Перрі це:

- а. пояснюють події та явища авторитарними висловлюваннями і поділяють світ на біле і чорне
- б. самостійно обирають позицію і несуть відповідальність за свою точку зору
- в. виявляють терпимість та схвалення до інших точок зору
- г. є відповідальними та самостійними за свою точку зору

352. Третя стадія когнітивного розвитку в період ранньої дорослості за Д. Перрі це:

- а. пояснюють явища авторитарними висловлюваннями
- б. приховують власну точку зору для підтримування комфортної взаємодії

- в. виявляють терпимість та схвалення до інших точок зору
- г. є відповідальними та самостійними за свою точку зору

353. За Б.Г. Ананьєвим зорова, слухова, кінестетична чутливість досягає свого максимуму у:

- а. 5-7 років
- б. 18 -20 років
- в. 30-40 років
- г. скоріше у жінок, аніж у чоловіків

354. За Б.Г. Ананьєвим обсяг поля зору досягає свого максимуму у:

- а. 5-9 років
- б. 20 - 29 років
- в. 30-45 років
- г. скоріше у чоловіків, аніж у жінок

355. Обсяг, переключення та вибірковість уваги, за Б.Г. Ананьєвим, поступово зростає у:

- а. 0-2 роки
- б. 18 - 33 роки
- в. 16 - 40 років
- г. індивідуально, немає закономірностей

356. Базуючись на експериментальних дослідженнях пам'яті Г. Еббінгауз вважав, що поступовий її прогрес триває до: =25 років 18 років кінця життя 45 років } 36. Базуючись на експериментальних дослідженнях пам'яті Г. Еббінгауз вважав, що її стабілізація триває у період:

- а. 25 -50 років
- б. 16 - 35 років
- в. 30 - 60 років
- г. 1 - 15 років

357. Базуючись на експериментальних дослідженнях пам'яті Г. Еббінгауз вважав, що її регрес триває у період:

- а. від 30 років
- б. від 50 років
- в. від 70 років
- г. тільки у випадках нейрологічних захворювань

358. На думку К. Шайі, когнітивний розвиток на етапі ранньої доросlostі характеризується:

- а. вирішенням реальних проблем, які визначають подальшу долю людини
- б. виконанням соціальних обов'язків перед іншими
- в. забезпечення власних інтересів, цінностей, установок як процес реінтегрування
- г. вмінням пристосовуватися до зовнішніх умов

359. На думку К. Шайі, когнітивний розвиток на етапі середньої доросlostі характеризується:

- а. вирішенням реальних проблем, які визначають подальшу долю людини
- б. виконанням соціальних обов'язків перед іншими, адмініструвати рішення для групи
- в. забезпечення власних інтересів, цінностей, установок як процес реінтегрування
- г. вмінням пристосовуватися до зовнішніх умов

360. На думку К. Шайі, когнітивний розвиток на етапі пізньої доросlostі характеризується:

- а. вирішенням реальних проблем, які визначають подальшу долю людини
- б. виконанням соціальних обов'язків перед іншими, адмініструвати рішення для групи

- v. забезпечення власних інтересів, цінностей, установок як процес реінтегрування
- g. вмінням пристосовуватися до зовнішніх умов

361. Довгожительство - це стадія розвитку людини, яка розпочинається з:

- a. 90 - 95 років
- b. 70 - 80 років
- c. 80 - 85 років
- d. 100 років

362. Ейджизм - це:

- a. соціальна установка, що полягає в невиправдано високій оцінці молодості й дискримінації старості
- b. позбавлення або обмеження доступу будь-якої інформації до психіки людини
- c. набуте слабоумство, що виникає у людини внаслідок ураження головного мозку
- d. уявлення про особливий, привілейований статус людей похилого віку у суспільстві

363. Розвиток – це:

- a. пристосування людини до оточуючого світу
- b. ряд внутрішньо пов'язаних, послідовних і прогресивних змін, що відбуваються з організмом людини від народження і до кінця життя і характеризують рух людини від нижчих до вищих рівнів її життєдіяльності
- c. процес засвоєння знань, умінь, навичок
- d. формування моральних якостей особистості

364. У класифікації вікових періодів дошкільний вік охоплює:

- a. від 3-5 років
- b. від 6 до 12 років
- c. від 1 до 3 років
- d. від 12 до 16 років

365. У класифікації вікових періодів юнацький вік охоплює:

- a. від 3-5 років
- b. від 6 до 12 років
- c. від 1 до 3 років
- d. від 16-17 до 20-21 років

366. У класифікації вікових періодів молодший шкільний вік охоплює:

- a. від 3-5 років
- b. від 6 до 10 років
- c. від 1 до 3 років
- d. від 16-17 до 20-21 років

367. Прискорений фізичний і психічний розвиток особистості в дитячому та підлітковому віці:

- a. обдарованість
- b. акселерація
- c. мутація
- d. соціалізація

368. Особливості розвитку психіки від народження до смерті вивчає:

- a. загальна психологія
- b. медична психологія

- в. вікова психологія
- г. соціальна психологія

369. Найтривалішим періодом життя людини з точки зору вікової психології вважають:

- а. дитинство
- б. дорослість
- в. старість
- г. юність

370. Акмеологія - це наука про:

- а. феноменологію, закономірності і механізми розвитку людини на етапі її дорослості, особливо при досягненні нею найбільш високого рівня в цьому розвитку
- б. цінності, учення про природу духовних, моральних, естетичних та інших цінностей, їх зв'язок між собою, із соціальними, культурними чинниками та особистістю людини; розділ філософії
- в. природу пізнання, закономірності пізнавальної діяльності людини, її пізнавальні можливості та здібності; передумови, засоби та форми пізнання, а також відношення знання до дійсності
- г. людську діяльність, зокрема в аспекті її ефективності

371. До соціальних чинників інтелектуальної активності людини у старості належать:

- а. соматичне здоров'я
- б. фінансове благополуччя
- в. когнітивне тренування
- г. бажання підтримувати активні соціальні стосунки

372. Фізичними чинниками інтелектуальної активності людини у старому віці є:

- а. фізична активність, рухливість
- б. фінансове благополуччя
- в. когнітивне самовдосконалення
- г. стосунки з дітьми

373. Психологічними чинниками інтелектуальної активності людини у старому віці є:

- а. фізична активність, рухливість
- б. прагнення до самореалізації
- в. рівень пенсійного забезпечення
- г. стосунки з дітьми

374. Конструктивна позиція на настання старості полягає у:

- а. сприйнятті старості як природнього явища
- б. почуваються нещасними та потребують постійної допомоги
- в. схильності звинувачувати оточуючих і суспільство у своїх негараздах
- г. в пасивності, втраті інтересів й ініціативи

375. Залежна позиція у ставленні до старості полягає у:

- а. сприйнятті старості як природнього, нормального явища
- б. почуваються нещасними та потребують постійної допомоги
- в. звинуваченнях оточуючих і суспільства у своїх негараздах
- г. в пасивності, втраті інтересів й ініціативи

376. Ворожа позиція у ставленні до старості полягає у:

- a. сприйнятті старості як природнього, нормального явища
- b. замикаються в собі, приховують свої почуття та переживання, сприймають старість з обуренням і ненавистю
- c. звинуваченнях оточуючих і суспільства у своїх негараздах
- d. в пасивності, втраті інтересів й ініціативи

377. Негативна позиція у ставленні до старості полягає у:

- a. сприйнятті старості як природнього, нормального явища
- b. замикаються в собі, приховують свої почуття та переживання, сприймають старість з обуренням і ненавистю
- c. звинуваченнях оточуючих і суспільства у своїх негараздах
- d. в пасивності, втраті інтересів й ініціативи

378. Концепція "успішного старіння" полягає у розвитку факторів (оберіть неправильну відповідь):

- a. низька ймовірність хвороб чи інвалідності
- b. високі можливості до навчання і фізичної діяльності
- c. активна участь в житті суспільства
- d. строге дотримання дієти

379. Поняття "вітаукт" - це:

- a. антистаріння, активізація життєвої продуктивності
- b. еволюція
- c. оптимальний рівень здоров'я
- d. тренування довготривалої пам'яті

380. Теорія інгібіції, що пояснює процес розвитку у старості, це:

- a. старі люди стають менш вмілими через труднощів в сприйнятті зовнішньої інформації
- b. інтелектуальні вміння в пізньої життя погіршуються в результаті недостатнього використання
- c. старіння багатогранне, воно складається з декількох взаємопов'язаних біологічних, соціальних, психологічних процесів
- d. старіння обумовлене впливом подій, унікальних для життя конкретного індивіда

381. Теорія невикористання, що пояснює процес розвитку у старості, це:

- a. старі люди стають менш вмілими через труднощів в сприйнятті інформації
- b. інтелектуальні вміння в пізньої життя погіршуються в результаті недостатнього використання
- c. старіння багатовекторне, складається з декількох взаємопов'язаних біологічних, соціальних, психологічних процесів
- d. старіння обумовлене впливом подій, унікальних для життя конкретного індивіда

382. Комплексна теорія старіння, що пояснює процес розвитку у старості, це:

- a. старі люди стають менш вмілими через труднощів в сприйнятті інформації
- b. інтелектуальні вміння в пізньої життя погіршуються в результаті недостатнього використання
- c. старіння є багатовекторним, складається з декількох взаємопов'язаних біологічних, соціальних, психологічних процесів
- d. старіння зумовлене впливом унікальних подій

383. Вікові новоутворення - це

- а. соціальні і психологічні зміни, які вперше виникають на конкретному віковому етапі і є найважливішими детермінантами становлення особистості, визначають її провідні соціальні відношення зі світом, ставлення до себе
- б. сукупність кількісних змін у різних сферах психіки, які характерні для певного вікового періоду
- в. те ж саме, що і критерії періодизації психічного розвитку
- г. зміни у психіці, які формуються під впливом вікових криз

384. Сензитивні періоди - це:

- а. вікові періоди, коли умови для розвитку тих чи інших психічних властивостей і якостей найбільш сприятливі
- б. періоди цілеспрямованого формування психіки індивіда через навчання і виховання
- в. періоди розвитку індивіда під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів
- г. те ж саме, що й кризові періоди

385. Становище індивіда в суспільстві, статус та система спілкування з іншими людьми - це визначення такого критерію періодизації:

- а. провідна діяльність
- б. соціальна ситуація розвитку
- в. провідна потреба
- г. психічні новоутворення

386. Виберіть правильний перелік факторів психічного розвитку людини:

- а. біологічна основа, соціальне середовище та активність самого індивіда
- б. спадковість, соціальне середовище, самовиховання
- в. біологічна спадковість, соціальна спадковість, навчання, генотип
- г. задатки, стан фізичного та психічного здоров'я, діяльність людини

387. Першим мнемічним процесом, що з'являється в немовляти, є:

- а. запам'ятовування
- б. відтворення
- в. впізнавання
- г. порівняння

388. Провідною діяльністю для немовляти є:

- а. сюжетно-рольова гра
- б. емоційно-безпосереднє спілкування з дорослими
- в. предметна діяльність
- г. навчальна діяльність

389. Які реакції немовляти супроводжують "комплекс пожвавлення": 1) фіксація погляду на обличчі матері; 2) слухове зосередження; 3) рухи рук і ніг; 4) посмішка:

- а. 1, 3, 4
- б. 2, 3, 4
- в. 1, 2, 3
- г. 1, 2, 4

390. Психічне новоутворення, що формується в кінці фази новонародженості:

- а. емоційне мовлення
- б. комплекс пожвавлення
- в. маніпуляції з предметами
- г. спілкування з дорослим

391. Найважомішою причиною відставання психічного розвитку немовлят є:

- а. поганий гігієнічний догляд за дитиною дорослими
- б. недостатність спілкування дитини з дорослими
- в. недоношеність
- г. надмірна опіка дитини

392. Пізнавальному розвитку дитини сприяє:

- а. "комплекс пожвавлення"
- б. постійність довкілля
- в. відчуття безпеки
- г. різноманітність вражень

393. Ознаки кризи одного року:

- а. негативізм, впертість, усамітнення, примхливість
- б. порушення сну, апетиту, афективні реакції, зростання самостійності
- в. прагнення до самостійності, актуалізація пізнавальних потреб, поява "автономної мови", внутрішній план дій
- г. агресивність, афективні спалахи, демонстративність поведінки, манірність

394. Яскраві емоційні реакції, що виникають у дитини раннього віку при фрустрації і супроводжуються криком, плачем, биттям ногами або руками називають:

- а. девіантною поведінкою
- б. емоційною розрядкою
- в. афективними спалахами
- г. деструктивною поведінкою

395. Психологічним змістом кризи 3-х років є:

- а. зміна системи стосунків з однолітками
- б. зміна системи стосунків з дорослими і виділення свого "я"
- в. збільшення контактів з дорослими
- г. демонстрація свого "я"

396. Провідною діяльністю для дитини раннього віку є:

- а. ігрова діяльність
- б. практична діяльність
- в. предметно-маніпулятивна діяльність
- г. діяльність навчальна

397. Поведінка 3-річної дитини, що виражається в жорсткому прояві нею влади над оточуючими дорослими, диктаті своїх бажань, називається:

- а. знеціненням
- б. деспотизмом
- в. протестом-бунтом
- г. ревнощами

398. Предметна діяльність в ранньому віці спрямована насамперед на:

- а. оволодіння функціями предметів
- б. оволодіння способами використання предметів
- в. зміну самої особистості
- г. вірні відповіді 2 і 3

399. Дитина раннього віку часто вживає фразу "Я сам!", вона неслухняна та вперта. Це ознаки:

- а. прискорення психічного розвитку
- б. затримки психічного розвитку
- в. кризи 3-ох років
- г. дитячої шпитальності

400. Провідною діяльністю для дошкільника є

- а. учебова діяльність
- б. сюжетно-рольова гра
- в. емоційно-безпосереднє спілкування з дорослими
- г. предметна діяльність

401. Що є основним показником готовності дитини до навчання в школі?

- а. опанування основних навичок читання і лічби
- б. розвиток у дитини дрібної моторики
- в. бажання дитини ходити в школу
- г. зрілість психічних функцій і саморегуляція

402. У дошкільнят основним видом уваги є:

- а. мимовільна увага
- б. довільна увага
- в. мимовільна і довільна увага
- г. післядовільна увага

403. У іграх дітей п'ятирічного віку відтворюються:

- а. властивості, функції предметів
- б. реальні відносини між людьми
- в. ситуації, пов'язані з навчанням
- г. відносини з батьками

404. Дитина грається тому, що

- а. вона усвідомлює корисність гри
- б. у грі задовольняється її потреба в діяльності
- в. у неї виникає бажання навчатися
- г. батьки, вихователі спонукають її до цієї діяльності

405. Дитина здатна поставити мету, прийняти рішення, окреслити план дій, виконати його, виявити зусилля для подолання перешкод, оцінити результат своєї дії. Це ознаки

- а. інтелектуальної готовності дошкільника до навчання у школі
- б. особистісної та соціально-психологічної готовності дошкільника до навчання у школі
- в. вольової готовності дошкільника до навчання у школі
- г. пізнавальної готовності дошкільника до навчання у школі

406. Дитина вміє виокремити навчальне завдання та перетворити його на самостійну мету пізнання, спостережлива, допитлива, обізнана. Це

- а. інтелектуальна готовність дошкільника до навчання у школі
- б. особистісна та соціально-психологічна готовність дошкільника до навчання у школі
- в. вольова готовність дошкільника до навчання у школі
- г. пізнавальна готовність дошкільника до навчання у школі

407. Дитина готова прийняти нову соціальну роль, має позитивне ставлення до навчання, школи, має навички спілкування і взаємодії з ровесниками. Це

- а. інтелектуальна готовність дошкільника до навчання у школі
- б. особистісна та соціально-психологічна готовність дошкільника до навчання у школі
- в. вольова готовність дошкільника до навчання у школі
- г. когнітивна готовність дошкільника до навчання у школі

408. Значення гри у розвитку особистості дошкільника:

- а. дозволяє витратити зайву енергію, допомагає дитині краще зрозуміти себе
- б. дитяча гра не має особливого значення порівняно з навчанням, спілкуванням, працею
- в. допомагає дитині зрозуміти основи соціальних відносин, виробити елементи самоконтролю
- г. допомагає подолати сором'язливість, комплекси, сприяє пізнанню навколишнього світу

409. Який показник психічного розвитку дитини ілюструє той факт, що вона здатна краще стримувати свої емоції:

- а. розширення сфери пізнання
- б. підвищення здатності до саморегуляції
- в. зміни в структурі самосвідомості
- г. збагачення комунікативних засобів

410. Наявність засвоєних норм поведінки - це зміст такого новоутворення психіки дошкільнят:

- а. довільної уяви
- б. образного мислення
- в. внутрішніх етичних інстанцій
- г. самосвідомості

411. Період 5-6 років є сензитивним для розвитку:

- а. абстрактного мислення
- б. внутрішнього мовлення
- в. моральної свідомості
- г. довільності пізнавальних процесів

412. Симптомами кризи сіми років є:

- а. усвідомлення своїх переживань та втрата безпосередності
- б. висока емоційна активність
- в. зміни у взаєминах з дорослими
- г. виникнення нового ставлення до себе

413. Провідною діяльністю для молодшого школяра є:

- а. сюжетно-рольова гра
- б. емоційно-безпосереднє спілкування з дорослими
- в. предметно-маніпулятивна діяльність
- г. навчальна діяльність

414. Компонентами навчальної діяльності молодшого школяра є навчальні завдання, _____, контроль, оцінка.

- а. орієнтувальні дії
- б. манера поведінки учителя
- в. усвідомлення вимог учителя
- г. навчальні дії

415. Криза 7 років - це:

- а. період народження соціального "Я", переоцінка цінностей, виникнення внутрішнього життя дитини, втрата дитячої безпосередності
- б. легковажність, наївність, самовпевненість
- в. тривожність, демонстративність, сором'язливість
- г. правильної відповіді немає

416. Основні новоутворення молодшого шкільного віку:

- а. рефлексія, самовизначення
- б. довільність, внутрішній план дій
- в. довільність, внутрішній план дій, рефлексія
- г. довільність, внутрішній план дій, рефлексія, почуття доросlosti

417. Самооцінка молодшого школяра характеризується такими рисами:

- а. стійкість, незалежність від зовнішніх оцінок
- б. ситуативність, нестійкість
- в. залежність від оцінок вчителя
- г. вірні відповіді 2 і 3

418. Спроможність цілеспрямовано докладати вольові зусилля для організації певної діяльності - це сутність такого новоутворення психіки молодших школярів:

- а. наполегливості
- б. осмисленості
- в. мимовільності
- г. довільноти

419. Пам'ять молодшого школяра характеризується такими ознаками:

- а. поступове зростання довільної та словесно-логічної пам'яті
- б. переважання мимовільної пам'яті
- в. опанування прийомами логічного запам'ятування
- г. розвиток пам'яті цілком залежить від організації навчання

420. Позитивне ставлення до школи, відповіальність щодо результатів учіння - це вияви такого психічного новоутворення молодших школярів:

- а. рефлексії
- б. внутрішньої позиції школяра
- в. довільноті психічних функцій
- г. самоконтролю і самоорганізації

421. Якою особливістю психіки молодших школярів зумовлена необхідність використання вчителем початкової школи великої кількості наочності:

- а. переважанням наочно-образного мислення
- б. браком пізнавальної активності дітей
- в. недостатнім розвитком довільної уваги молодших школярів
- г. нестійкою навчальною мотивацією

422. Найтиповіша ознака початкової шкільної дезадаптації дитини:

- а. суперечки з вчителем
- б. погіршення успішності
- в. конфлікти з однокласниками
- г. хронічне небажання дитини ходити до школи

423. Критичне ставлення молодших школярів до вчителя

- а. з'являється вже наприкінці 1-го класу
- б. формується в 2-му класі
- в. з'являється в 3-му класі
- г. є винятковим явищем

424. Новоутворенням критичної фази підліткового віку, свідченням його початку є:

- а. саморегуляція
- б. сексуальна активність
- в. девіантна поведінка
- г. почуття дорослоті

425. Знайдіть помилкове твердження. Пам'ять у підлітковому віці

- а. стає більш інтелектуальною
- б. стає краще керованою, довільно
- в. характеризується переважанням механічного запам'ятування
- г. стає більш синонімичною, з опорою на змістові зв'язки в матеріалі

426. Виберіть твердження, яке найточніше характеризує розвиток моральної сфери в підлітковому віці.

- а. відбувається посилене формування моральних почуттів, моральні норми поведінки стають ефективним керівництвом до дій. Проте підлітки не завжди усвідомлюють зв'язок між відомими їм загальними нормами і власною поведінкою в тій чи іншій конкретній ситуації
- б. підлітки мало цікавляться моральними нормами, ігнорують їх
- в. підліткам властива реакція негативізму, вони категорично не сприймають моральні вимоги, пропоновані суспільством і прагнуть виробити власні норми
- г. моральна свідомість вже достатньо сформована на попередніх етапах розвитку, тому в підлітковому віці значних змін у ній не відбувається

427. Основна суперечність підліткового віку:

- а. між дитячістю і дорослістю
- б. між темпами статевого дозрівання та інтелектуального розвитку
- в. між прагненням до дорослоті і недостатнім рівнем розвитку особистості
- г. між фізичним та психічним розвитком

428. Якщо клієнтка соромиться публічно виступати, а консультант дає їй домашнє завдання – проголосити тост на дні народження подруги, то в якій теоретичній парадигмі працює цей консультант?

- а. гештальт-консультування
- б. раціонально-емотивне поведінкове консультування
- в. екзистенційне консультування
- г. індивідуальна психологія

429. Визначте теоретичний підхід консультанта, якщо він вивчає питання життєвих цінностей клієнтки, котра страждає через відчуття швидкоплинності часу:

- а. логотерапія
- б. раціонально-емотивне поведінкове консультування
- в. поведінкове консультування
- г. індивідуальна психологія

430. Визначте теоретичний підхід консультанта, що тлумачить сновидіння клієнтки, яка має розслабитися та пригадати все детально:

- а. екзистенційне консультування
- б. поведінкове консультування
- в. трансактний аналіз
- г. психоаналіз

431. Визначте, в якій парадигмі працює консультант, якщо протягом терапевтичного сеансу говорить більше клієнтки, а він уважно слухає, щиро переймається її почуттями та переживаннями

- а. гештальт-консультування
- б. поведінкове консультування
- в. психоаналіз
- г. клієнт-центроване консультування

432. Визначте, в якій парадигмі працює консультант, якщо він під час консультації погоджується піти на смітник разом з підлітком, який раніше бомжував:

- а. екзистенційне консультування
- б. поведінкове консультування
- в. раціонально-емотивне поведінкове консультування
- г. клієнт-центроване консультування

433. У логотерапії потенційними джерелами сенсу є:

- а. робота, кохання, страждання, минуле, надсенс
- б. сім'я, кохання, творчість, минуле, надсенс
- в. робота, сім'я, майбутнє, кохання, страждання
- г. робота, кохання, страждання, майбутнє, надсенс

434. Парадоксальна інтенція й дерефлексія – це:

- а. механізми захисту
- б. методи логотерапії
- в. причини формування екзистенційного вакууму
- г. психоаналітична процедура

435. Екзистенційні консультанти вважають, що основні внутрішні конфлікти зосереджені навколо усвідомлення чотирьох екзистенційних тривог:

- а. смерті, свободи, ізоляції, безглуздості
- б. смерті, свободи, надсенсу, безглуздості
- в. свободи, страждання, безглуздості, любові
- г. смерті, страждання, свободи, ізоляції

436. Автентичність стосунків "консультант-клієнт" акцентує:

- а. психоаналітик
- б. гештальт-консультант
- в. екзистенційний консультант
- г. поведінковий консультант

437. Перенесення може бути:

- а. негативним
- б. позитивним

- в. позитивним і негативним
- г. прихованим і негативним

438. Який психотерапевтичний напрям займається лише спостереженням та аналізом поведінки людини:

- а. біхевіористичний
- б. психоаналітичний
- в. адлеріанський
- г. екзистенційний

439. Які життєві позиції підтримують неадекватний розвитокego-стану?

- а. я о'кей – ти о'кей; я не о'кей – ти не о'кей
- б. я не о'кей – ти не о'кей; я не о'кей – ти о'кей; я о'кей – ти не о'кей
- в. я о'кей – ти не о'кей; я не о'кей – ти о'кей
- г. я о'кей – ти о'кей, я не о'кей – ти о'кей, я о'кей – ти не о'кей

440. Визначте тип трансакції: Родитель-Родитель, Дорослий-Дорослий, Дитина-Дитина:

- а. перехресна
- б. прихована
- в. доповнювальна
- г. кутова перехресна

441. До якого теоретичного напряму належить консультант, який просить клієнта сконцентруватись на усвідомленні мови свого тіла, свого дихання, емоцій та будь-яких нав'язливих думок:

- а. психоаналітичного
- б. клієнт-центркового консультування
- в. гештальт-консультування
- г. екзистенційного консультування

442. За Ф. Перлзом, основними механізмами розвитку неврозу є:

- а. інтроекція та проекція
- б. злиття та ретрофлексія
- в. інтроекція, проекція, ретрофлексія, злиття
- г. інтроекція, проекція, злиття

443. Діалог між "собакою зверху" та "собакою знизу" застосовує:

- а. клієнт-центрковий консультант
- б. екзистенційний консультант
- в. психоаналітик
- г. гештальт-консультант

444. Клієнти, які ведуть щоденник поведінкового моніторингу, користуються схемою:

- а. трансактного аналізу
- б. СРН-аналізу
- в. ABC
- г. екзистенційного аналізу

445. За К. Роджерсом і А. Маслоу, відкритість переживанню, раціональність, особиста відповідальність, самоповага, здатність до підтримки добрих особистих стосунків, етичне життя – це основні характеристики:

- a. повноцінно функціонуючих та самоактуалізованих людей
- b. зрілої особистості
- c. повноцінно функціонуючих людей
- d. самоактуалізованих людей

446. Конгруентність у стосунках, безумовне позитивне ставлення та емпатія – обов'язкові терапевтичні умови особистісного росту в:

- a. гештальт-консультуванні
- b. екзистенційному консультуванні
- c. індивідуальній психології
- d. клієнт-центрізованому консультуванні

447. У клієнт-центрізованому консультуванні такі слова, як "справжність", "реальність", "відкритість", "прозорість", "присутність" застосовують для визначення:

- a. конгруентності
- b. емпатії
- c. автентичності
- d. неконгруентності

448. Его контактує з:

- a.вищими інстинктивними імпульсами
- b. зовнішнім світом
- c. Супер-Его
- d. вищими інстинктивними імпульсами, зовнішнім світом, Супер-Его

449. За А.Адлером, людина мотивована:

- a. сексуальним потягом
- b. соціальним інтересом
- c. особистим інтересом
- d. соціальним та особистим інтересами

450. За Юнгом, структура особистості складається з таких систем:

- a. свідомість, несвідоме, передсвідоме
- b. особисте та колективне несвідоме
- c. свідомість, особисте несвідоме, колективне несвідоме
- d. свідомість, психічне несвідоме, колективне несвідоме

451. Риси особистості, які свідчать про розвиток соціального інтересу:

- a. корисність та честолюбність
- b. співробітництва честолюбність
- c. співробітництво, корисність, продуктивність
- d. корисність, честолюбність і співробітництво

452. До якого психотерапевтичного напряму належить психолог, який вважає, що нормальній розвиток ґрунтуються на своєчасному проходженні кожної стадії сексуального розвитку й інтеграції структур особистості:

- a. психоаналітичного
- b. адлеріанського
- c. поведінкового
- d. гуманістичного

453. Юнгіанська пісочна терапія – це форма:

- a. активної уяви
- b. поведінки
- c. візуальної експресії
- d. активної уяви та візуальної експресії

454. Найважливіший архетип в теорії К.Юнга, що є стрижнем особистості, навколо якого організовані та об'єднані всі інші елементи:

- a. Аніма і Анімус
- b. Персона
- c. Тінь
- d. Самість

455. Аналітики-юнгіанці для створення піскових форм застосовують метод:

- a. ранніх дитячих спогадів
- b. візуалізації ранніх спогадів
- c. активної уяви
- d. ранніх дитячих спогадів та активної уяви

456. Архетип, що означає ролі, які виконуються людьми відповідно до соціальних вимог з боку оточення:

- a. Аніма і Анімус
- b. Тінь
- c. Персона
- d. Самість

457. Метод аналізу серії сновидінь застосовують у:

- a. аналітичній психології
- b. трансактному аналізі
- c. індивідуальній психології
- d. екзистенційному консультуванні

458. За А. Адлером, у всіх людей стиль життя:

- a. одинаковий та повторюється
- b. унікальний та компенсаторний
- c. індивідуальний та унікальний
- d. одинаковий та компенсаторний

459. Стадія психосексуального розвитку, яку З. Фрейд вважав найважливішою у виникненні неврозу:

- a. оральна
- b. анальна
- c. фалічна
- d. генітальна

460. В адлеріанському консультуванні джерелами даних про клієнта є:

- a. архетипна символіка
- b. ранні дитячі спогади
- c. порядок народження дитини в сім'ї
- d. ранні дитячі спогади та порядок народження дитини в сім'ї

461. Структурні компоненти колективного несвідомого називаються:

- a. самість
- b. архетипи
- c. аніма й анімус
- d. тінь

462. Причини невротичного стилю життя в індивідуальній психології А. Адлера:

- a. невміння співпрацювати та порядковість народження дитини в сім'ї
- b. помилкова схема апперцепції та порядковість народження дитини в сім'ї
- c. порядковість народження дитини в сім'ї та органічна недосконалість
- d. невміння співпрацювати та помилкова схема апперцепції

463. Метод ампліфікації застосовують в:

- a. аналітичній психології
- b. психоаналізі
- c. індивідуальній психології
- d. аналітичній психології та психоаналізі

464. Головні перешкоди на шляху до росту й розвитку, за А. Адлером:

- a. травмуючі ситуації дитинства, органічна недосконалість та надмірна опіка
- b. органічна недосконалість, надмірна опіка та нехтування
- c. органічна недосконалість та прагнення домінувати
- d. травмуючі ситуації, бажання домінувати та надмірна опіка

465. Техніки, що належать до методів впливу:

- a. рольова вказівка, перефразування, директива
- b. рольова вказівка, директива, інтерпретація
- c. рольова вказівка, відкриті запитання, перефразування
- d. рольова вказівка, відображення почуттів, підтримка

466. Техніки, що належать до методів вислуховування:

- a. підтримка, перефразування, інтерпретація
- b. підтримка, мовні заміни, перефразування
- c. підтримка, відображення почуттів, перефразування
- d. підтримка, рольова вказівка, відкриті запитання

467. Вкажіть теоретичний підхід, в якому психолог допомагає клієнту отримати життєву позицію "я о'кей – ти о'кей":

- a. трансактний аналіз
- b. психоаналіз
- c. індивідуальна психологія
- d. раціонально-емотивне поведінкове консультування

468. Вказати механізм захисту від тривоги, якщо клієнт намагається виправдати свою негативну поведінку:

- a. заміщення
- b. сублімація
- c. раціоналізація
- d. проекція

469. Вказати механізм захисту від тривоги, якщо клієнт поводиться так, ніби проблеми не існує:

- а. заміщення
- б. раціоналізація
- в. заперечення
- г. витіснення

470. Термін, який НЕ належить до переліку психоаналітичних понять:

- а. вільні асоціації
- б. систематична десенсиблізація
- в. опір
- г. інтерпретація

471. За допомогою ABC-теорії клієнти:

- а. здійснюють моніторинг поведінки
- б. аналізують витіснені конфлікти
- в. спростовують іrrаціональні переконання
- г. ідентифікують фактори, що обмежують свободу

472. А. Елліс розширив свою ABC-теорію особистості, додавши елементи:

- а. D i E
- б. D i F
- в. E i R
- г. F i R

473. Хто з перелічених нижче психологів вилучає необхідні елементи із різних теорій відповідно до вимог практики?

- а. еклектик
- б. психоаналітик
- в. біхевіорист
- г. трансактний аналітик

474. Професійна ідентифікація охоплює:

- а. самопізнання, конгруентність, емпатійне вислуховування
- б. самоаналіз, конгруентність, емпатійне вислуховування
- в. самокорекцію, контрперенесення, самоаналіз
- г. самопізнання, самоаналіз, самокорекцію

475. Риси консультивативного контакту:

- а. комунікабельність, емоційність, контрперенесення
- б. динамічність, перенесення, конфіденційність
- в. емоційність, динамічність, конфіденційність
- г. конфіденційність, контрперенесення, перенесення

476. Один із способів маскування тривоги клієнтом під час бесіди:

- а. замислюється під час прийняття важливого рішення
- б. скаржиться на погане самопочуття
- в. раптово змінює тему бесіди
- г. ставить запитання

477. Якщо консультант грає роль учителя, наставника, а клієнт – учня, підопічного, то такий підхід вважається:

- a. недирективний
- b. еклектичний
- c. директивний
- d. клієнт-центркований

478. Як називається найбільш загальна модель структури консультативного процесу (за Б.Е. Гілландом)?

- a. п'ятикрокова
- b. терапевтична
- c. еклектична
- d. директивна

479. Взаєморозуміння, збір інформації, очікуваний результат, вироблення альтернативних рішень, узагальнення є складовими частинами:

- a. п'ятикрокової моделі інтерв'ю
- b. поведінкового консультування
- c. еклектичної моделі консультування
- d. екзистенційного консультування

480. Найважливішим невербалним "ключем" у консультуванні є:

- a. поза
- b. контакт очей
- c. вираз обличчя
- d. руки та жести

481. Вкажіть психотерапевтичний підхід, в якому консультант зберігає особисту відстороненість, щоб клієнт міг вільно спроектувати на нього свої почуття:

- a. клієнт-центрковане консультування
- b. гештальт-консультування
- c. психоаналіз
- d. трансактний аналіз

482. Як називається захисний механізм, дія якого полягає в недопущенні небажаних думок або імпульсів до рівня свідомості?

- a. проекція
- b. реактивні утворення
- c. витіснення
- d. інтелектуалізація

483. Який теоретичний підхід передбачає допомогу клієнтові в усвідомленні своєї свободи та власних можливостей:

- a. психодинамічний
- b. екзистенційний
- c. клієнт-центркований
- d. адлеріанський

484. Трансакція, яка передбачає одночасну участі більше ніж двох его-станів:

- a. перехресна
- b. прихована
- c. доповнювальна
- d. перехресна та доповнювальна

485. Метод "порожнього крісла" застосовує:

- а. поведінковий консультант
- б. екзистенційний консультант
- в. психоаналітик
- г. гештальт-консультант

486. Вказати, що з перерахованого НЕ входить до числа ключових концептів та принципів адлеріанського консультування:

- а. почуття неповноцінності та компенсація
- б. стиль життя й псевдокомпенсація
- в. індивідуація й трансформація
- г. соціальний інтерес і життєві цілі

487. Виберіть метод, який допомагає сфокусуватися на пошуках сенсу життя:

- а. ампліфікація
- б. логоаналіз
- в. психоаналіз
- г. ранні спогади

488. У раціонально-емотивному поведінковому консультуванні застосовують техніки:

- а. когнітивні
- б. емоційні
- в. поведінкові
- г. когнітивні, емоційні та поведінкові

489. У трансактному аналізі консультанти застосовують такі підходи:

- а. структурний аналіз
- б. трансактний аналіз
- в. аналіз гри та аналіз сценарію
- г. структурний аналіз, трансактний аналіз, аналіз гри та аналіз сценарію

490. Один із засобів маскування тривоги клієнтом:

- а. уникає певних думок
- б. веде щоденник спостережень
- в. ставить запитання
- г. розмірковує вголос

491. Який метод застосовує консультант, коли дає клієнтці завдання – розіграти діалог з уявним опонентом, при цьому відповідати від його імені, пересівши на його місце:

- а. систематичної десенсибілізації
- б. "порожнього стільця"
- в. парадоксальної інтенції
- г. діалог "собака зверху-собака знизу"

492. Інтерпретація сповіді клієнта – це:

- а. рольова стратегія, яку обирає консультант, встановлюючи стосунки з клієнтом
- б. оцінка ймовірних наслідків розвитку психологічної ситуації
- в. аналіз розповіді клієнта з метою з'ясування психологічної суті його проблеми та причин її виникнення
- г. раціональне пояснення поведінки клієнта

493. Як називається мотивоване звернення до консультанта з проханням надати конкретну форму психологічної допомоги?

- а. діловий підхід до консультування
- б. психологічний запит
- в. скарга
- г. сповідь клієнта

494. Вкажіть пропущену стадію (етап) еклектичної моделі консультування: дослідження проблеми; двовимірне визначення проблеми; планування; діяльність; оцінка та зворотний зв'язок

- а. визначення бажаного результату
- б. узагальнення
- в. збір інформації
- г. ідентифікація альтернатив

495. Вкажіть психотерапевтичний підхід, в якому консультативний контакт становить суть процесу консультування:

- а. поведінкове консультування
- б. раціонально-емотивне консультування
- в. клієнт-центрковане консультування
- г. психоаналіз

496. Вкажіть психотерапевтичний підхід, в якому замість особистих взаємин між консультантом і клієнтом встановлюються робочі стосунки для виконання процедур научіння:

- а. психоаналіз
- б. поведінкове консультування
- в. екзистенційне консультування
- г. трансактний аналіз

497. Визначити теоретичний підхід консультанта, котрий вважає, що поведінка людини мотивується прагненням досягти цілі та соціальним інтересом:

- а. психодинамічний
- б. екзистенційний
- в. поведінковий
- г. адлеріанський

498. Раціонально-емотивне поведінкове консультування має на меті:

- а. виправити неадекватну поведінку та навчити більш ефективної поведінки
- б. сформувати толерантний та раціональний підхід до життя
- в. сформувати соціально значущі цілі та скоригувати помилкову мотивацію
- г. ідентифікувати фактори, що блокують свободу

499. Як називається тенденція зберігати моделі захисної поведінки?

- а. опір
- б. реактивні утворення
- в. витіснення
- г. інтелектуалізація

500. Із запропонованих нижче варіантів виберіть приклади псевдокомпенсацій:

- а. втеча у хворобу та лінощі
- б. самоізоляція

- в. лінощі
- г. втеча у хворобу, самоізоляція, лінощі

501. Метод "гарячого стільця" застосовує:

- а. поведінковий консультант
- б. гештальт-консультант
- в. клієнт-центрений консультант
- г. екзистенційний консультант

502. До числа новітніх досягнень трансактного аналізу належить застосування:

- а. еограм
- б. гештальт-методів та вправ
- в. трансформація матриці сценарію
- г. еограми, гештальт-методи та вправи, трансформація матриці сценарію

503. Вказати, що з перерахованого входить до числа ключових концептів та принципів адлеріанської психології:

- а. перенесення та комплекс неповноцінності
- б. стиль життя та соціальний інтерес
- в. індивідуація та псевдокомпенсація
- г. соціальний інтерес та трансформація

504. Вказати компонент моделі А-В-С, який може привести до почуття меншовартості та депресії:

- а. А
- б. В
- в. С
- г. Е

505. Повний спектр екзистенційно-гуманістичних підходів до консультування охоплює:

- а. логотерапію, екзистенційне консультування, клієнт-центроване консультування
- б. клієнт-центроване консультування та психоаналіз
- в. гештальт-консультування, логотерапію, поведінкове консультування
- г. логотерапію, екзистенційне консультування, клієнт-центроване консультування, гештальт-консультування

506. Вкажіть психотерапевтичні методи, які застосовує психоаналітик:

- а. релаксація та десенсиблізація
- б. аналіз сновидінь та вільні асоціації
- в. аналіз гри і структурний аналіз
- г. "гаряче" і "порожнє" крісло

507. Вербална та невербална взаємодія комунікантів, які перебувають в одному із трьох егостанів –Родителя, Дорослого чи Дитини:

- а. комунікація
- б. трансакція
- в. гра
- г. сценарій

508. Галузь знань, яка вивчає особистість у взаємодії з іншими людьми, групами, спільнотами тощо є:

- а. зоопсихологією
- б. диференціальною психологією
- в. соціальною психологією
- г. загальною психологією

509. Для того, щоб зрозуміти поведінку людини у певній групі, спільноті необхідні знання із:

- а. механіки
- б. соціальної психології
- в. загальної психології
- г. біології

510. Виокремлення соціальної психології із соціології і психології та формування її як самостійної галузі знання відбулося:

- а. друга половина XIX ст. — початок XX ст.
- б. друга половина XX ст.. – початок XXI ст..
- в. друга половина XVII ст.. – початок XVIII ст..
- г. жодної правильної відповіді

511. Оформлення соціальної психології як самостійної науки відбулося у :

- а. 20-ті рр.. XX ст..
- б. 40-ві рр.. XX ст..
- в. 30-ті рр.. XX ст..
- г. 80-ті рр.. XX ст..

512. Кризові явища в розвитку соціальної психології були :

- а. у 20-30-ті рр.. XX ст..
- б. у 60-70-ті рр.. XX ст..
- в. у 40-50-ті рр.. XX ст..
- г. у 50-60-ті рр.. XX ст..

513. Соціальну психологію характеризують як науку, що вивчає конкретні механізми взаємозв'язку :

- а. соціального і психічного
- б. соціального і фізичного
- в. соціального і матеріального
- г. фізичного і матеріального

514. Предмет соціальної психології :

- а. розв'язання загальних наукових проблем
- б. теоретичне осмислення місця і ролі людини у природі
- в. вивчення закономірностей і механізмів виникнення, функціонування і вияву реальності, яка формується у процесі суб'єктивного відображення людиною

515. Соціально-психологічні явища це :

- а. феномени, що виникають у результаті взаємодії суб'єктів комунікативного процесу у певних умовах, відтворюють соціально-психологічну реальність, спонукають і регулюють поведінку людей, сприяють організації різних форм діяльності та спілкування, здійснюють обмін інформацією і переживаннями
- б. феномени, які виникають під дією різного роду чинників
- в. феномени, що виникають у корі головного мозку
- г. жодної правильної відповіді немає

516. Основними соціально-психологічними явищами є :

- а. кліматичні умови, умови праці, якість доріг
- б. спільність, спосіб життя, стереотип, спілкування, конфлікт, настрій
- в. освіта, наука, медицина, ідеологія
- г. жодної правильної відповіді немає

517. Універсальними механізмами соціально-психологічних явищ є :

- а. легітимізація, індивідуалізація
- б. процесуалізація, експерементування
- в. наслідування, навіювання, зараження, переконання
- г. жодної правильної відповіді немає

518. Об'єктом соціально-психологічного відображення є :

- а. все, що оточує людину
- б. індивідуальність людини
- в. що пов'язане із взаємодією людей, їх спільною діяльністю
- г. жодної правильної відповіді немає

519. Соціальна психологія виникла на межі двох наук :

- а. соціології і психології
- б. філософії і психології
- в. фізики і психології
- г. філології і психології

520. Горизонтальний мобінг це :

- а. вид психологічної агресії, що полягає у колективному тискові на одного з колег, ігнорування та цікавання його
- б. вид психологічної агресії, що здійснюється у площині “керівник – трудовий колектив”, може проявлятися у двох видах: колективному тискові на керівника з боку підлеглих або ж тискові керівника на весь колектив або окремого його члена
- в. вид психологічної агресії, що полягає у приниженні одного члена робочого колективу іншим
- г. жодної правильної відповіді немає

521. Предметом соціальної психології, згідно Г.Андреєвої, є:

- а. пояснення впливу реальної чи уявної присутності інших людей на поведінку, думки, почуття індивідів
- б. вивчення того, як люди думають один про одного, впливають один на одного, ставляться один до одного
- в. соціально-психологічні закономірності виникнення, розвитку і функціонування великих соціальних груп
- г. закономірності поведінки та діяльності людей, зумовлених включенням їх до соціальних груп, а також психологічні характеристики цих груп

522. Згідно Девіда Майєрса, соціальна психологія як наука вивчає:

- а. вивчення того, як люди думають один про одного, впливають один на одного, ставляться один до одного
- б. пояснення впливу реальної чи уявної присутності інших людей на поведінку, думки, почуття індивідів
- в. закономірності поведінки та діяльності людей, зумовлених включенням їх до соціальних груп, а також психологічні характеристики цих груп

г. соціально-психологічні закономірності виникнення, розвитку і функціонування великих соціальних груп

523. Оберіть твердження, яке не відображає завдання соціальної психології:

- а. дослідження психологічних особливостей управлінської діяльності
- б. вивчення проблем, пов'язаних із зміною соціально-психологічної реальності
- в. дослідження проблем спілкування і взаємодії
- г. розробка теоретичних основ соціально-психологічної діагностики, консультування

524. Оберіть твердження, яке не відображає поняття "соціально-психологічний простір":

- а. система оцінок і уявлень суб'єктів взаємодії
- б. соціальна діяльність людей чи груп, відносини і взаємодія між ними
- в. процеси запам'ятовування, зберігання, відтворення і забування індивідом свого досвіду
- г. наміри, цілі, позиції учасників взаємодії

525. Оберіть твердження, яке відповідає гуманістичній функції соціальної психології:

- а. пізнання соціально-психологічної реальності, її структури, механізмів розвитку та функціонування з позиції інтересів людини і групи
- б. дотримання норм етики і моралі щодо індивіда, захист соціальних спільнostей
- в. формування соціально-психологічних прогнозів щодо особливостей розвитку соціально-психологічної реальності
- г. систематизація знань з проблем сприйняття, передачі інформації, взаємодії та взаємовпливу людей

526. Яку функцію соціальної психології розкрито у наступному твердженні: "формування соціально-психологічних прогнозів щодо особливостей розвитку соціально-психологічної реальності"?

- а. теоретико-пізнавальна функція
- б. прикладна функція
- в. комунікативна функція
- г. прогностична функція

527. Оберіть вимоги до спостереження як наукового методу у соціальній психології:

- а. інструкція про порядок заповнення анкети, анонімність, чіткість, лаконічність, поступове ускладнення питань
- б. становлення контакту з опитуваним, формування атмосфери відкритості і довіри, демонстрація прийняття та конгруентності дослідником
- в. визначення досліджуваних фактів, вибір способу даного дослідження, складання плану та програми, об'єктивна і точна фіксація фактів та умов їх вияву (журнали, протоколи тощо)
- г. чіткість формування завдань для опитуваних, наявність кількох варіантів відповідей, наявність ключа

528. Оберіть, який метод дослідження соціальної психології описано: "даний метод полягає у аналізі спеціально створених предметів, призначених для передавання та збереження інформації, а також будь-якої інформації, що містить дані про відносини у групі, особливості міжособистісної і діловової взаємодії тощо" —

- а. біографічний метод
- б. спостереження
- в. експеримент
- г. метод вивчення документів

529. У процесі соціалізації спілкування виступає як:

- a. одна із сфер соціалізації
- b. один із інститутів соціалізації
- c. одна із стадій соціалізації
- d. один із психологічних механізмів соціалізації

530. Оберіть твердження, яке відображає психологічні механізми соціалізації особистості:

- a. сім'я, засоби масової інформації
- b. наслідування, соціальна фасилітація
- c. діяльність, самосвідомість
- d. спілкування, школа

531. Оберіть твердження, яке розкриває поняття соціалізації як конструювання соціальності:

- a. взаємодія особи і соціального середовища, в процесі якої відбувається узгодження вимог та сподівань обох сторін (пристосування)
- b. створення людиною образу соціального світу, а також формування уявлень людини про себе як частини цього світу
- c. процес зміни якостей особистості, що характеризується переходом до вищого стану
- d. процес входження людини в культуру свого народу

532. Оберіть твердження, яке не відповідає поняттю соціалізації як інкультурації особистості:

- a. засвоєння особистістю культури, світогляду, цінностей свого народу
- b. усвідомлення відмінності представників інших культур
- c. формування когнітивної, емоційної, поведінкової подібності із членами своєї культури
- d. процес зміни якостей особистості, що характеризується переходом до вищого стану

533. Оберіть, який вид статусу особистості описано : "відображає ставлення до особистості членів групи, ступінь їх симпатії, поваги, міру престижності індивіда в суспільстві"?

- a. економічний
- b. професійний
- c. неофіційний
- d. офіційний

534. Оберіть твердження, яке відображає поняття "статус" як статусно-рольову характеристику особистості:

- a. місце індивіда в системі міжособистісних відносин у групі, суспільстві, його права, обов'язки
- b. узагальнена характеристика поглядів, уявлень, установок людини, групи у статусно-рольовій структурі
- c. система поглядів на об'єктивний світ і місце людини в ньому, на ставлення людини до себе і до навколоїшньої дійсності
- d. стійка типова форма життєдіяльності особистості чи групи, міра їх включення у соціум, типові форми взаємодії з ним

535. Оберіть, якому поняттю відповідає дане твердження: "міра визнання суспільством заслуг індивіда чи соціальної групи, громадська оцінка його суспільної вагомості"

- a. престиж
- b. роль
- c. позиція
- d. спосіб життя

536. Оберіть, якому поняттю відповідає дане твердження: "певна соціальна, психологічна характеристика особистості, спосіб поведінки людини залежно від її статусу і позиції у групі, у суспільстві"

- a. авторитет
- b. роль
- c. статус
- d. спосіб життя

537. Оберіть, яку теорію соціалізації описано: "різні типи особистості є продуктом різних культур. Культура виконує функцію стандартизації: інтегровані в особистості соціокультурні елементи стають для людини нормою (стандартом) відчуття, мислення і дій. Соціалізація відіграє інтегручу функцію: на основі стандартів соціального мислення і дій у людини формується почуття належності до даної соціокультурної спільноти. Головним результатом соціалізації є адаптація людини до культури, в якій вона живе"

- a. біогенетична теорія
- b. соціогенетична теорія
- c. соціально-екологічна концепція У. Бронфенбреннера
- d. психоаналітичний підхід

538. Оберіть, яку теорію соціалізації описано: "при аналізі соціалізації необхідно враховувати всю сукупність чинників навколо ішнього середовища і умов життя: мікро- і макросоціальне оточення, вплив засобів масової інформації, національні і культурні особливості, характеристики соціальних інститутів тощо. Розвиток особистості є результатом взаємодії об'єктивних особливостей її соціального оточення і суб'єктивних процесів та переживань..

- a. когнітивізм
- b. конструктивізм
- c. соціально-екологічна концепція У. Бронфенбреннера
- d. соціогенетична теорія

539. Оберіть, що не належить до інституційних засобів соціалізації:

- a. дитячий садок
- b. школа
- c. ЗМІ
- d. сім'я

540. Оберіть визначення, яке не відподає поняттю "ресоціалізація":

- a. процес вторинного входження людини в соціальне середовище в результаті деяких порушень соціалізації
- b. процес входження людини в культуру свого народу
- c. відновлення раніше порушених якостей особистості, необхідних їй для повноцінної життєдіяльності в суспільстві
- d. усвідомлена зміна поведінки людини в ситуації соціального неуспіху

541. Оберіть, які форми поведінки не відображають асоціалізацію особистості:

- a. девіантна поведінка
- b. делінквентна поведінка
- c. маргінальна поведінка
- d. соціалізована поведінка

542. Оберіть одну із ознак соціалізованості особистості:

- a. здатність до адекватного сприйняття нових соціальних вимог
- b. суттєве порушення загальноприйнятих соціальних норм, правил
- c. поведінка, яка розглядається як карний вчинок (порушення норм права)
- d. несформованість особистісних передумов до виконання завдань наступних етапів соціалізації

543. Оберіть, якому поняттю відповідає дане твердження: "якісний аспект міжособистісних відносин, що виявляється у сукупності внутрішніх (психологічних) умов, які сприяють або перешкоджають продуктивній спільній діяльності і всебічному розвитку особистості у групі"

- a. соціально-психологічний клімат
- b. групова згуртованість
- c. міжособистісна сумісність
- d. соціометрична структура групи

544. До структури конфлікту відносять:

- a. суб'єктивні, об'єктивні складові
- b. уникнення, пристосування, компроміс, конкуренція, співпраця
- c. конфліктна ситуація, опоненти, об'єкт конфлікту, предмет конфлікту, інцидент, умови перебігу конфлікту
- d. конфліктна ситуація, опоненти, предмет конфлікту, лідер, соціально-психологічний клімат групи

545. Оберіть, яка класифікація конфліктів не здійснена за одним критерієм

- a. ділові та емоційні
- b. вертикальні та горизонтальні
- c. внутрішньоособистісні, внутрігрupові, міжгрупові, міжорганізаційні
- d. конфлікти бажань, конфлікти інтересів, діловий конфлікт, конфлікти між особистістю і групою

546. Оберіть, за яких умов уникнення як стратегія поведінки індивіда у ситуації конфлікту може бути ефективною:

- a. результат справи непринциповий для індивіда, але надто важливий для його опонента; протилежна сторона наділена більшою владою; несуттєві втрати при поступках; важливіше зберегти добре стосунки, ніж захищати свої інтереси
- b. надто велика напруженість для індивіда, неважливість предмету конфлікту, усвідомлення неможливості розв'язати конфлікт на свою користь, усвідомлення суттєвих переваг опонента, намагання виграти час для збору інформації та ресурсів
- c. за високої актуальності вирішення конфлікту на свою користь, впевненості у своїй позиції та власних ресурсах, наявності у індивіда достатнього авторитету та влади, коли нічого втрачати
- d. вирішення конфлікту дуже важливе для обох сторін, сторони володіють однаковими ресурсами, мають достатньо часу, вміють домовлятись, враховувати потреби опонента, взаємодія побудована на партнерських засадах

547. Оберіть, за яких умов конкуренція як стратегія поведінки індивіда в ситуації конфлікту є неефективною:

- a. вирішення конфлікту дуже важливе для обох сторін, є інтерес до спільної діяльності
- b. індивід володіє владою, ресурсами та переконаний у правильності свого рішення
- c. в ситуації високої актуальності вирішення конфлікту на свою користь
- d. за необхідності прийняти рішення швидко й наявності достатньої кількості для цього ресурсів у індивіда

548. Оберіть твердження, яке відображає негативні функції конфліктів у групі:

- a. відкривають недоліки, виявляють суперечності у життедіяльності групи
- b. сприяють становленню групової згуртованості, усувають причини внутрішньо-групових непорозумінь
- c. розв'язання конфлікту шляхом, який прийнятний для всіх сторін, і в результаті люди будуть більше відчувати свою причетність до рішення цієї проблеми

г. уявлення про іншу сторону як про "ворога", уявлення про свої цілі як про позитивні, а про цілі іншої сторони — як про негативні

549. Оберіть твердження, яке відображає позитивні функції конфліктів у групі:

- а. виступають перешкодою здійсненню змін і впровадженню нового
- б. відкривають недоліки, суперечності у життєдіяльності групи, показують справжні погляди, переконання учасників групи
- в. деструктивне вирішення конфлікту приводить до групової поляризації
- г. погрішення соціально-психологічного клімату групи, зниження ефективності її діяльності

550. Оберіть твердження, яке пояснює поняття "меншість групи":

- а. члени групи, наділені меншими можливостями впливу (авторитетом, статусом тощо)
- б. члени групи, які набирають найбільшу кількість виборів (лідери)
- в. члени групи, які постійно підтримують лідерів
- г. члени групи, які виявляють байдужість до групових норм

551. Оберіть за яких умов норми меншості групи здійснюють вплив на групові норми

- а. активної, агресивної протидії груповим нормам
- б. послідовного, постійного, системного, впевненого просування своїх переконань, норм
- в. зовнішньої демонастрації підтримки групових норм
- г. безкомпромісного, категоричного, стихійного просування своїх переконань, норм

552. Оберіть, яку теорію лідерства описано: "лідерство тлумачиться як продукт певної ситуації. В різних конкретних ситуаціях груового життя виділяються окремі члени групи, які мають перевагу над іншими хоча б за однією рисою, а оскільки саме вона є необхідною в даній ситуації, людина стає лідером"

- а. теорія рис
- б. поведінковий підхід
- в. ситуаційна теорія
- г. синтетична (системна) теорія

553. Оберіть, що не є характеристикою великих соціальних груп:

- а. наявність специфічних регуляторів поведінки – звичаїв, традицій
- б. наявність великої сукупності людей, об'єднаних певною ознакою
- в. наявність міжособистісних контактів серед усіх членів групи
- г. наявність психологічної структури – психічного складу (як стійкого утворення) та емоційної складової

554. Комунікативна функція соціальної психології полягає у :

- а. систематизації знань з проблем сприймання, передавання інформації, взаємодії і взаємопливу людей
- б. дотриманні норм етики і моралі щодо індивіда
- в. формуванні соціально-психологічних прогнозів щодо співвідношення індивідуального і соціального
- г. жодної правильної відповіді немає

555. Прогностична функція соціальної психології передбачає :

- а. дотриманні норм етики і моралі щодо індивіда
- б. систематизації знань з проблем сприймання, передавання інформації, взаємодії і взаємопливу людей
- в. формування соціально-психологічних прогнозів щодо співвідношення індивідуального

і соціального, суб'єктивного відображення об'єктивної реальності
г. жодної правильної відповіді немає

556. Соціальна психологія має три рівні дослідження: перший - експериментально-емпіричний, другий - теоретичний, третій - філософсько-методологічний. На експериментально-емпіричному рівні відбувається :

- а. накопичення емпіричного матеріалу, необхідного для подальшого узагальнення
- б. створення концептуальних моделей соціально-психологічних явищ
- в. удосконалюється категоріальний апарат науки
- г. світоглядне узагальнення результатів досліджень

557. Соціальний клас це:

- а. спільність людей, які відрізняються місцем в історично зумовленій системі суспільного виробництва, ставленням до засобів виробництва, а відповідно способами отримання і розмірами суспільного багатства
- б. спільність людей об'єднаних на певних загальних позиціях чи на основі спільної справи, протиставляючись іншим угрупуванням
- в. організована спільність людей, що ставлять перед собою мету пов'язану із зміною соціальної дійсності
- г. усі відповіді вірні

558. Чинником підвищення точності сприймання іншої людини є:

- а. зворотний зв'язок
- б. узгодженість дій
- в. інтуїція
- г. гострота погляду

559. Фасцинація – це:

- а. намагання не спілкуватись з будь-ким, "втеча від небажаної інформації, та її впливу"
- б. вербальний вплив спрямований на підвищення якості сприймання інформації шляхом впливу на емоційний стан;
- в. невідповідність стилю мови комунікатора і ситуації спілкування, або стилю мови й актуального психологічного стану реципієнта
- г. усі відповіді вірні

560. Комунікативні бар'єри спілкування – це:

- а. психологічні перешкоди, що виникають на шляху отримання інформації;
- б. організований вплив, при передачі інформації, спрямований на підвищення якості сприймання шляхом впливу на емоційний стан;
- в. відхилення від норм взаємодії, які прийняті в суспільстві і відповідають стандартам.
- г. усі відповіді вірні

561. Інформація передається за допомогою :

- а. комунікативного елементу
- б. комунікативного акту
- в. комунікативного процесу
- г. комунікативної дії

562. Початки української соціальної психології: 0. Початки української соціальної психології :

- а. 60-ті рр. XIX – початок ХХ ст.
- б. 20-ті рр. ХХ ст.

- в. 40-50-ті рр.. ХХ ст..
- г. жодної правильної відповіді немає

563. Період стагнації соціальної психології :

- а. 60-ті рр. XIX – початок ХХ ст.
- б. 20-30-ті рр.. ХХ ст.
- в. 30-50-ті рр.. ХХ ст.
- г. жодної правильної відповіді немає

564. Відродження соціальної психології припадає на :

- а. 20-30-ті рр.. ХХ ст.
- б. 30-50-ті рр.. ХХ ст.
- в. друга половина 50-х — кінець 90-х років ХХ ст.
- г. жодної правильної відповіді немає

565. Експериментальний період у розвитку соціальної психології припадає :

- а. до 60-х років ХХ ст.
- б. до 30-х років ХХ ст.
- в. до 20-х років ХХ ст.
- г. жодної правильної відповіді немає

566. Соціальні типи особистості за Б. С. Братусем є :

- а. рефлексивний, домінантний, стереотипний
- б. егоцентричний, групоцентристський, просоціальний
- в. прогностичний, гуманістичний, стереотипний
- г. жодної правильної відповіді немає

567. Соціально зріла особистість це особистість, яка :

- а. орієнтується у світі
- б. втілила соціально-типові риси у такій мірі, яка є достатньою для існування її у певній суспільній системі в якості історичного суб'єкту
- в. освоює нові інструментальні техніки взаємодії з іншими людьми
- г. жодної правильної відповіді немає

568. Поняття соціалізації особистості було введене в соціальну психологію у :

- а. 40-50 pp. ХХ ст.
- б. 50-60 pp. ХХ ст..
- в. 60-70 pp. ХХ ст..
- г. жодної правильної відповіді немає

569. Соціалізація це :

- а. процес взаємодії людей
- б. механізм превентивного розвитку індивіда в умовах групи
- в. процес засвоєння та одночасного активного відтворення індивідом суспільного досвіду
- г. жодної правильної відповіді немає

570. Вирізняють три сфери (за Андрєєвою), в яких відбувається становлення людини як особистості :

- а. фізична, матеріальна, емоційна
- б. психологічна, емоційна, волькова

- в. діяльність, спілкування, самосвідомість
- г. жодної правильної відповіді немає

571. Одним із критеріїв соціалізованості особистості є :

- а. стереотипна поведінка
- б. адаптованість особистості, її нормотипічне поводження, спосіб життя
- в. схематична поведінка
- г. жодної правильної відповіді немає

572. Ресоціалізація це процес :

- а. "вторинного" входження індивіда в соціальне середовище в результаті певних "дефектів" соціалізації
- б. "первинного" входження індивіда в соціальне середовище в результаті певних "дефектів" соціалізації
- в. вихід індивіда за межі комфортиних умов
- г. жодної правильної відповіді немає

573. Інститути соціалізації це :

- а. процеси інтеграції у спільноту
- б. процеси трансформації досвіду
- в. форми соціальної практики, завдяки яким організується процес соціалізації особистості в рамках соціальної системи суспільства
- г. жодної правильної відповіді немає

574. До механізмів соціалізації належать :

- а. популяризація, інтеграція, маніпуляція
- б. наслідування, навіювання, соціальна фасилітація
- в. маніпуляція, ресоціалізація, інтервенція
- г. жодної правильної відповіді немає

575. Наслідування це :

- а. удосконалення розвитку
- б. поступальний розвиток на кожному віковому етапі
- в. відтворення індивідом досвіду інших людей
- г. жодної правильної відповіді немає

576. Навіювання (сугестія) це :

- а. неусвідомлюване відтворення людиною думок, почуттів інших людей, з якими вона спілкується, при некритичній оцінці змісту повідомлень
- б. відтворення індивідом досвіду інших людей
- в. осмислене, критичне сприйняття інформації
- г. жодної правильної відповіді немає

577. Соціальна інгібіція (від лат. inhibeo - придушення) це :

- а. підтримуючий і стимулюючий вплив поведінки одних людей на діяльність інших
- б. присутність інших людей діє позитивно на кількісні результати й негативно - на якісні
- в. стримування, яке перешкоджає набуванню індивідом нового соціального досвіду та гальмує процес соціалізації
- г. жодної правильної відповіді немає

578. Статеворольова соціалізація це :

- a. формування особистості як представника певної статі
- b. формування уявлень про світ
- c. формування світоглядних диспозицій
- d. жодної правильної відповіді немає

579. Важливим показником оцінки ділової або емоційної сторони взаємодії є :

- a. час взаємодії
- b. індивіди взаємодії
- c. соціалізуючі чинники
- d. жодної правильної відповіді немає

580. Міжособистісні стосунки бувають :

- a. формальні, неформальні
- b. індивідуальні, особистісні
- c. правильні, неправильні
- d. жодної правильної відповіді немає

581. Феномени, що проявляються при впливі однієї людини на іншу:

- a. імплікації
- b. реципроності
- c. редукції
- d. жодної правильної відповіді немає

582. Феномен міжособистісної взаємодії "нога-у-дверях" будується на тому, що :

- a. людина, яка йде на незначні поступки, з більшою ймовірністю погодиться і на більш значну послугу
- b. після прохання про велику послугу до партнера по взаємодії, на яку він не погоджується, коли звернутися з менш значним проханням, то як правило, погоджується його виконати
- c. чим більша кількість людей спостерігає, як хтось потрапив у біду, тим менша ймовірність того, що хоч одна людина йому допоможе
- d. жодної правильної відповіді немає

583. Когнітивна реінтеграція це коли :

- a. людина здатна співпереживати партнеру по спілкуванню
- b. людина вже не відчуває себе відповідальною за свої дії і досягається за рахунок поступового посилення агресії, поступового підкорення авторитету
- c. людина погоджується з думкою групи навіть тоді, коли вона цілеспрямовано діє неправильно
- d. жодної правильної відповіді немає

584. Соціальна перцепція це :

- a. процес соціального пізнання, що полягає в сприйманні і розумінні людиною себе як особистості, інших людей, соціальних подій і соціальної реальності загалом
- b. соціальний процес антиципації і прогнозування
- c. соціальне моделювання у просторі образів подій
- d. жодної правильної відповіді немає

585. Соціальна перцепція як досить складний феномен на практиці реалізується опосередковано, тобто через специфічні психологічні механізми, зокрема :

- a. стереотипізацію, ідентифікацію, рефлексію, емпатію, каузальну атрибуцію
- b. моделювання, включення, маніпулювання, емпатію

- в. ресоціалізацію, соціалізацію, деперсоналізацію, рефлексію
- г. жодної правильної відповіді немає

586. Статус (лат. status — стан, становище) це :

- а. місце індивіда в системі міжособистісних відносин у групі, суспільстві, його права, обов'язки і привілеї
- б. несвідоме приписування об'єкту сприймання шаблонного набору рис на підставі якоїсь зовнішньої характеристики
- в. емоційно-когнітивне ототожнення себе з кимось іншим, прийняття його норм і цінностей як своїх власних
- г. жодної правильної відповіді немає

587. Комуникація (від лат. communico – спілкуюся, роблю спільним, пов’язую) це :

- а. це процес соціального пізнання, що полягає в сприйманні і розумінні людиною себе як особистості, інших людей, соціальних подій і соціальної реальності загалом
- б. взаємоспряженний процес передавання і приймання інформації суб’єктами взаємодії, активний взаємообмін інформацією
- в. несвідоме приписування об’єкту сприймання шаблонного набору рис на підставі певної характеристики
- г. жодної правильної відповіді немає

588. Аксіальною комунікацією (від лат. axis – вісь) у соціальній психології називають :

- а. безпосередній, адресний обмін інформацією між суб’єктами, коли кількість комунікантів обмежується можливостями безпосереднього сприймання ними комунікатора
- б. кількість комунікантів необмежена, а передавання інформації опосредковується технічними засобами
- в. ототожнення себе з кимось іншим, прийняття його норм і цінностей як своїх власних, запозичення в нього певних зразків поведінки
- г. жодної правильної відповіді немає

589. В основі вчення німецької наукової школи у XIX ст. покладено феномен:

- а. психологія народів
- б. психологія мас
- в. психологія індивіда
- г. психологія територіального поділу

590. Поняття "колективна рефлексологія" вивчав:

- а. В. Бехтерев
- б. Михайловський
- в. С. Московічі
- г. А. Чижевський

591. Дайте вірне визначення натовпу:

- а. скупчення людей, об’єднаних спільною ціллю
- б. тимчасове і неорганізоване скупчення людей, які перебувають у безпосередній фізичній близькості і мають спільний об’єкт зацікавлення
- в. тимчасове скупчення людей, що не мають спільної цілі і не перебувають у контактах між собою
- г. неорганізоване скупчення людей, що мають контакт на особистісному рівні

592. Особливий психічний стан, що охоплює значну кількість людей, емоції та настрій яких тотожні між собою – це:

- a. індивідуальне переживання
- b. індивідуальне несвідоме
- c. колективне переживання
- d. колективне несвідоме

593. Поведінка людини в натовпі:

- a. залишається такою ж, яка влається її зазвичай
- b. змінюється лише в окремих випадках
- c. не змінюється лише в окремих випадках
- d. змінюється, відрізняється від тієї, що влається її зазвичай

594. За Г. Тардом інтрацеребральна психологія – це:

- a. колективна психологія
- b. індивідуальна психологія
- c. психологія масової поведінки
- d. психологія свідомості

595. Другий етап розвитку соціальної психології називається:

- a. описовий
- b. медичний
- c. експериментальний
- d. філософський

596. Які галузі у психології народів виділив В. Вундт:

- a. міфи, звичаї, мова
- b. міфи, мода, мова
- c. міфи, звичаї, віросповідання
- d. переконання, звичаї, мова

597. Засновниками психології народів вважають:

- a. Г. Лебон і Г. Тард
- b. Платон
- c. В. Макдугал
- d. Лацарус і Штейнталль

598. Як називається явище, коли присутність інших спонукає людину краще працювати, полегшує її дії:

- a. соціальна інгібіція
- b. соціальна адаптація
- c. соціальна фасилітація
- d. соціальна норма

599. "Психологія народів і мас", яка вперше була видана у Франції 1895 року належить:

- a. Г. Тарду
- b. Г. Лебону
- c. С. Сигеле
- d. В. Вундту

600. Г. Лебон належить до школи:

- a. німецької
- b. французької

- в. американської
- г. англійської

601. За ступенем активності національно поділяють на:

- а. пасивний, активний, агресивний
- б. апатичний, тривожний, активний
- в. активний, стриманий, безініціативний
- г. пасивні і агресивні

602. Теорію наслідування вивчав :

- а. С. Сігеле
- б. В. Вундт
- в. Г. Тард
- г. г) Г Лебон

603. Густав Лебон стверджував, що національність діє виключно під впливом:

- а. свідомого
- б. несвідомого
- в. цінностей
- г. власного досвіду

604. Індивід в національній діє:

- а. неусвідомлено
- б. помірковано
- в. принципово
- г. раціонально

605. Лебон першим з'ясував, що визначальним у поведінці людей у національній дії є:

- а. раціональне
- б. ірраціональне
- в. досвід
- г. особисті спрямування

606. Основна проблематика досліджень К. Левіна:

- а. групова динаміка
- б. соціалізація дитини
- в. профорієнтація старшокласника
- г. соціалізація літньої людини

607. Вивченням малої групи як соціального феномена, її внутрішньо-групових відносин займалися:

- а. З.Фройд
- б. В.Вундт
- в. К.Левін
- г. К.Роджерс

608. Психологія соціального впливу, спілкування, особистості, великої і малої групи – це галузі науки:

- а. педагогіки
- б. соціальної психології

- в. соціології
- г. психології

609. Атракція це:

- а. виникнення при сприйманні індивіда індивідом взаємної привабливості
- б. потреба людини у підтримці, дружніх стосунках, любові
- в. психологічний вплив на особистість у процесі спілкування і взаємодії
- г. процес ототожнення себе з іншим

610. Мала соціальна група:

- а. реальна чи умовна соціальна спільність, з якою особа співвідносить себе як з еталоном, орієнтуючись на її норми та цінності
- б. невелика за чисельністю спільність, у якій індивіди безпосередньо контактиують між собою, об'єднані спільною метою та завданнями
- в. відносно стійка сукупність людей, пов'язаних між собою спільними цінностями, цілями, системою взаємин, взаємовпливів і включених до типових форм діяльності
- г. стійка спільність, що історично склалася на певній території і якій властиві відносно стабільні особливості мови, спільні риси, неповторні якості

611. Зародження соціально-психологічної думки пов'язують з працями:

- а. Платона
- б. Фройда
- в. Юнга
- г. Аристотеля

612. З яким дослідником пов'язана теорія інстинктів соціальної поведінки:

- а. В.Вундт
- б. Г.Тард
- в. В. Мак-Дугал
- г. Г.Лебон

613. Яка проблема розглядається в теоріях психології мас та психології народів:

- а. співвідношення соціального та індивідуального
- б. співвідношення спадковості і середовища
- в. співвідношення поведінки і свідомості
- г. співвідношення національного і інтернаціонального

614. Предметом соціальної психології, згідно теорії Г.М. Андреєвої є:

- а. відносини між великими та малими соціальними групами
- б. закономірності відносин у суспільстві
- в. факти, закономірності і механізми поведінки спілкування та діяльності людей, зумовлені включенням їх до соціальних груп, а також психологічні характеристики цих груп
- г. наука промасові психічні процеси

615. Неорганізовані емоційно збуджені скупчення, позбавлені спільної усвідомленої мети це:

- а. публіка
- б. маса
- в. аудиторія
- г. колектив

616. Рефлексія це:

- a. усвідомлення особою того, як її сприймають і оцінюють інші особи або спільноти
- b. аналіз власного психічного стану
- c. механізм уподібнення однієї людини іншій
- d. усвідомлення суб'єктом того, як він сприймає інших партнерів по спілкуванню

617. Схильність пояснювати поведінку людини на основі загального уявлення про неї називається ефектом :

- a. первинності
- b. ореолу
- c. новизни
- d. стереотипізації

618. Перебуваючи у масі людина здатна:

- a. аналізувати свої дії
- b. діяти свідомо
- c. діяти розумно не піддаючись впливу
- d. на будь-які невластиви їй вчинки

619. Звільнення глядачів від переповнення емоціями називається:

- a. катарсис
- b. фрустрація
- c. інсайт
- d. спонтанність

620. Соціальна атракція - це:

- a. виникнення при сприйманні індивіда індивідом взаємної привабливості, розуміння і прийняття один одного у взаємодії, коли не лише узгоджуються дії, а й встановлюються позитивні взаємини
- b. потреба людини в спілкуванні, в емоційних контактах
- c. складний, суперечливий стан особистості, який набуває характеру внутрішнього конфлікту і проявляється в тому, що одні і ті самі явища чи суб'єкт викликають у людини протилежні почуття
- d. приписування людиною причин і мотивів поведінки, особистісних якостей і характеристик іншим людям на основі буденної свідомості

621. Співпраця відповідає :

- a. агресивно-наступальному типу поведінки
- b. адаптивно-утилітарному
- c. принципово-об'єктивному
- d. конформістському

622. Каузальна атрибуція – це:

- a. усвідомлення індивідом того, як він сприймається партнером по спілкуванню
- b. інтерпретація необхідної суб'єкту інформації шляхом приписування партнеру по взаємодії можливих почуттів, причин і мотивів поведінки
- c. особливий спосіб розуміння іншої людини, коли домінує емоційне сприйняття її внутрішнього світу
- d. зосередження індивіда тільки на власних інтересах та переживаннях

623. Паралінгвістична знакова система- це:

- a. включення в мову пауз, інших нелінгвістичних компонентів (покашлювання, сміх, плач), а також темп мовлення

- б. система вокалізації мовлення, що характеризується якістю голосу, його діапазоном, тональністю і виражає почуття та стани людини
- в. організація простору і часу комунікативного процесу
- г. мова жестів, міміка і пантоміміка

624. Дослідження про особистий і суспільний простір та сприйняття його людиною вивчає наука:

- а. кінесика
- б. проксеміка
- в. екстралінгвістика
- г. іміджелогія

625. Стійка система соціально значущих рис людини, зумовлених її включенням до системи суспільних відносин і сформованих у процесі спільної діяльності і спілкування з іншими людьми - це:

- а. індивід
- б. особистість
- в. індивідуальність
- г. ідентичність

626. Конфлікт - це:

- а. психологічні перешкоди, що виникають у процесі спілкування
- б. зіткнення значущих, конкурючих, несумісних чи протилежних поглядів, потреб інтересів і дій індивідів та їх груп
- в. форма стандартизованої масової поведінки людей, що виникає стихійно під впливом домінуючих у суспільстві настроїв, смаків, захоплень
- г. емоційний стан, різновид поведінки великої сукупності людей, породжений дефіцитом або надлишком інформації, загрозливим впливом зовнішніх умов і виражений почуттям страху

627. Етнічна група – це:

- а. чисельне скupчення людей, які об'єднані безпосередньо просторовою близькістю та загальним об'єктом уваги
- б. стійка спільність, що історично склалася на певній території і якій властиві відносно стабільні особливості мови, спільні риси, неповторні якості, усвідомлення єдності та відмінності від інших утворень
- в. відносно стійка сукупність людей, пов'язаних між собою спільними цінностями, цілями, системою взаємин, взаємопливів і включених до типових форм діяльності
- г. сукупність індивідів, об'єднаних соціальними зв'язками і причетністю один до одного за певною ознакою

628. Соціальна перцепція – це

- а. цілісне сприймання суб'єктом соціальних об'єктів (людей, груп, спільностей), яке дає змогу надійніше визначити успішність і перспективи міжособистісної взаємодії
- б. процес орієнтації на певний приклад, взірець, повторення та відтворення однією людиною дій, вчинків, жестів, манер, інтонацій іншої людини, копіювання рис її характеру та стилю життя
- в. процес предметної та інформаційної взаємодії між людьми
- г. спектр зв'язків та взаємодій, що передбачають безпосередні чи опосередковані контакти

629. З яких основних чотирьох складових складається структура особистості за К. К. Платоновим?

- а. спрямованість, досвід, психічні процеси, темперамент
- б. характер, психічні процеси, темперамент, досвід
- в. психічні процеси, спрямованість, інтереси, цілі
- г. спрямованість, інтереси, цінності, досвід

630. Соціалізація – це:

- а. процес розвитку особистості в процесі онтогенезу
- б. процес та результат засвоєння та активного відтворення індивідом суспільного досвіду, в результаті чого індивід стає особистістю та набуває знань, умінь і навичок
- в. засвоєння людиною культури людських відносин та соціальних норм
- г. здатність особистості ініціювати зміни у процесі відносин із навколошнім світом.

631. Явище стимулюючого впливу поведінки одних людей на діяльність інших в результаті чого їх діяльність проходить більш активно і інтенсивно - це:

- а. ідентифікація
- б. соціальна фасилітація
- в. соціальна інгібіція
- г. соціальна позиція

632. Процес, за допомогою якого люди набувають нових форм поведінки, просто спостерігаючи за діями оточуючих:

- а. порівняння
- б. наслідування
- в. ототожнення
- г. узагальнення

633. Дайте визначення поняття "соціальна установка"

- а. стан психологічної готовності та готовності нервової системи особи до дій з об'єктами та ситуаціями
- б. орієнтація індивіда на інших
- в. поведінка, яка відхиляється від норми
- г. певні правила, стандарти поведінки, вироблені групою для забезпечення спільної діяльності її членів

634. Коли і ким вперше було здійснено дослідження соціальних установок:

- а. В.Томасом та Ф.Знанецьким, 1918 р.
- б. Олпортом, 1918 р.
- в. Лап'єром, 1920 р.
- г. Д.М.Узнадзе 1925 р.

635. Поведінка, яка не відповідає моральним або правовим нормам та потребам суспільства – це:

- а. аномальна поведінка
- б. деліквентна поведінка
- в. адиктивна
- г. девіантна поведінка

636. Статус – це:

- а. місце індивіда в системі міжособистісних відносин у групі, суспільстві, його права, обов'язки та привілеї
- б. певна соціальна, психологічна характеристика особистості, спосіб поведінки людини у групі, суспільстві, в системі міжособистісних, суспільних відносин

- v. стійка система відносин людини з певними аспектами дійсності, що виявляється у відповідній поведінці та вчинках
- g. здатність особистості ініціювати зміни у процесі відносин із навколишнім світом

637. Групова динаміка визначається як:

- a. сукупність процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку та функціонування
- b. спектр зв'язків та взаємодій, що передбачають безпосередні чи опосередковані контакти, реалізацію соціальних відносин, регуляцію соціального процесу, ціннісне ставлення до нього, обмін інформацією тощо
- c. процес предметної та інформаційної взаємодії між людьми, в якому формуються, конкретизуються, уточнюються та реалізуються їх міжособистісні відносини
- d. стійка система відносин людини з певними аспектами дійсності, що виявляється у відповідній поведінці та вчинках

638. Судження про внутрішні, психологічні особливості на основі зовнішнього вигляду (вузькі губи, високе чоло, жорстке волосся, повнота чи худоба тощо) – це:

- a. фізіогномічна редукція
- b. соціальна категоризація
- c. стереотипізація
- d. атрибуція

639. Соціальна категоризація та порівняння – це:

- a. розуміння іншої людини шляхом автоматичного перенесення на неї типових для даної групи характеристик
- b. розподіл людей за певними категоріями, визначення їх соціального статусу та порівняння зі своїм статусом
- c. розуміння іншої людини шляхом приписування їй тих чи інших причин поведінки з позицій власного життєвого досвіду та здорового глузду
- d. психологічна здатність відкинути власний досвід, відійти від свого "Я" і наблизитись до "Я" іншої людини

640. Розуміння іншої людини без слів, на чуттєвому рівні, завдяки проникненню в її внутрішній світ – це:

- a. емпатія
- b. атрибуція
- c. ідентифікація
- d. стереотипізація

641. Усвідомлення особою того, як вона сприймається партнером по спілкуванню називають:

- a. атракція
- b. рефлексія
- c. "ефект ореолу"
- d. каузальна атрибуція

642. Психологічні перешкоди, що виникають на шляху отримання інформації - це

- a. соціокультурні норми
- b. статусно-рольові відмінності
- c. комунікативна некомпетентність
- d. комунікативні бар'єри

643. Процес і результат зміни індивідом поведінки іншої людини, її установок, намірів, уявлень, оцінок тощо у ході взаємодії з нею визначається як:

- a. психологічна децентралізація
- b. психологічний вплив
- c. психологічне навіювання
- d. психологічне відособлення

644. Переконання як засіб соціально-психологічного впливу – це:

- a. свідома, аргументована дія щодо однієї людини або групи людей з метою змінити їхнє судження, ставлення, намір чи рішення
- b. свідомий неаргументований вплив на людину або групу людей з метою змінити їхній стан, ставлення, схильність до певних дій
- c. передача свого стану або ставлення іншій людині, або групі, котрі якимось чином (немає пояснення яким) переймають цей стан або ставлення
- d. здатність викликати бажання бути подібним до себе

645. Розрізняють такі види психологічного впливу:

- a. переконання, навіювання, психологічне зараження і наслідування
- b. емоційне зараження, знеособлення, відчуження, наслідування
- c. атрибуція, наслідування, спонукання, переконання
- d. аргументація, спонукання, асиміляція, навіювання

646. Визначте тип конфлікту: "зіткнення тодівих, але протилежно-спрямованих ідей, інтересів, мотивів у однієї людини"

- a. міжособистісний
- b. внутрішньоособистісний
- c. конструктивний
- d. міжгруповий

647. Який тип конфлікту сприяє підвищенню ефективності діяльності групи за рахунок перебудови її структури та функцій, формування нових зв'язків, перерозподілу ролей:

- a. конструктивний
- b. деструктивний
- c. стабілізуючий
- d. кооперативний

648. Про який спосіб розв'язання конфлікту йдеться: результат є важливим, робиться ставка на власне вирішення проблеми, рішення треба прийняти досить швидко, коли немає іншого вибору і немає чого втрачати:

- a. кооперація
- b. ухилення
- c. суперництво
- d. пристосування

649. Де проводилися найбільш ранні дослідження малої групи?

- a. США
- b. Великобританії
- c. Німеччині
- d. Франції

650. Мала група – це:

- a. невелике за чисельністю об'єднання людей, члени якого мають спільну мету та знаходяться один із одним в безпосередніх особистісних контактах
- b. сукупність людей, що поєднані такими ознаками, як належність до певного

конкретного народу, якоїсь культури, території, мови та ін.

- в. група, яка виокремлена з числа інших за певною ситуативною чи формальною ознакою
г. спільнота людей, що існує номінально, на основі певної ознаки

651. Хто з вчених був засновником соціометричного напрямку?

- а. Д. Морено
б. З. Фройд
в. Г.Хаймен
г. К. Левін

652. Хто вперше на початку 20 ст. ввів термін "первинні групи":

- а. Ч.Кулі
б. К. Левін
в. Е. Мейо
г. М.Шериф

653. З чиїм ім'ям пов'язані перші експериментально-емпіричні дослідження малих груп?

- а. Ч.Кулі
б. Н.Тріплет
в. Дж. Морено
г. Е. Мейо

654. Хто був засновником теорії людських відносин:

- а. Ч.Кулі
б. К. Левін
в. Е. Мейо
г. М. Шериф

655. Який із механізмів групової динаміки передбачає, що суб'єкт з високим статусом має право на відхилення від групових норм, якщо це необхідно для досягнення групових цілей:

- а. розв'язання внутрішньогрупових суперечностей
б. ідіосинкразичний кредит
в. психологічний обмін
г. раціоналізація управління

656. Схильність особи піддаватися думці групової більшості, реальному чи уявному тиску групи – це:

- а. позитивізм
б. плюралізм
в. конформізм
г. попустительство

657. Реально існуюча або уявна група, погляди й норми якої слугують зразком для окремої особистості – це:

- а. формальна група
б. референтна група
в. мала група
г. група членства

658. Стратометрична концепція колективу створена:

- а. Г.Тардом
- б. А.Петровським
- в. З. Фройдом
- г. Дж.Морено

659. Офіційна група це:

- а. група людей, що об'єднані спільною діяльністю та мають єдині цілі, підпорядковані цілям суспільства
- б. спільність людей, що виникла стихійно на підставі спільноті інтересів її членів
- в. група, що створюється як структурна одиниця на підставі штатного регламенту, інструкцій та інших документів
- г. група людей, об'єднана взаємними симпатіями

660. Неформальна група утворюється завдяки:

- а. сформованому внутрішньому розпорядку і законам
- б. внутрішнім факторам її існування (дружбі, симпатії, спільноті інтересів)
- в. референтним нормам
- г. встановленими законодавством нормами

661. Внутрішньоособистісний конфлікт:

- а. виникає тоді, коли спостерігається сутичка рівних за силою та значущістю, але протилежно спрямованих мотивів, потреб, інтересів і потягів у однієї і тієї ж людини
- б. спричиняється ситуацією, і який члени групи прагнуть до несумісних цілей, або керуються несумісними цінностями чи нормами, намагаючись реалізувати їх в спільній діяльності
- в. спостерігається там, де гострі суперечності виявляються в стосунках між окремими соціальними групами, що мають на меті власні інтереси
- г. виникає тоді, коли спостерігається конфлікт між особистістю і групою

662. Колектив це:

- а. група людей, що об'єднані спільною діяльністю та мають єдині цілі, підпорядковані цілям суспільства
- б. спільність людей, що виникла стихійно на підставі спільноті інтересів її членів
- в. група, що створюється як структурна одиниця на підставі штатного регламенту, інструкцій та інших документів
- г. група, що сформувалася спонтанно, проте на основі спільних поглядів, переконань, ставлення до подій у суспільстві

663. Інтерактивна функція спілкування виявляється

- а. в організації людьми взаємних дій, спрямованих на реалізацію спільної діяльності, у досягненні певної спільної мети
- б. у впливі на інших людей;
- в. в обміні та передаванні інформації
- г. у пізнаванні фізичних, психологічних та індивідуальних особливостей співрозмовника

664. Міжособистісне спілкування спостерігається:

- а. коли одну зі сторін спілкування репрезентує особистість, а іншу групу
- б. при комунікації, в яку входить проміжна ланка – третя особа, технічний засіб або матеріальна річ
- в. при спілкуванні двох спільнот, кожна з яких обстоює власну позицію
- г. в первинних групах, в яких усі члени підтримують між собою безпосередні контакти

665. Концепція теорії "дзеркального Я" належить:

- a. Дж. Міду
- b. Ч. Кулі
- c. З. Фрейду
- d. Ж. Піаже

666. А. Бандура є представником школи:

- a. психоаналізу
- b. гуманістичної психології
- c. біхевіоризму
- d. необіхевіоризму

667. Автором соціально-екологічної теорії є:

- a. К. Роджерс
- b. К. Хорні
- c. У. Бронфенбреннер
- d. А. Адлер

668. Механізмом статево-рольової соціалізації є:

- a. адаптація
- b. ідентифікація
- c. диференціація
- d. персоніфікація

669. Афіліація – це:

- a. потреба у спілкуванні
- b. потреба у безпеці
- c. потреба у саморозвитку
- d. потреба професійному зростанні

670. Ретиальна комунікація спрямовує свої сигнали до:

- a. багатьох реципієнтів
- b. окремого отримувача
- c. опонентів у конфлікті
- d. опонентів у співпраці

671. Емпатія являє собою:

- a. особливий спосіб розуміння іншої людини, коли домінує не раціональне, а радше емоційне сприйняття її внутрішнього світу
- b. особливу форму сприймання і пізнання іншої людини, що ґрунтується на формуванні стосовно неї стійкого позитивного почуття
- c. різновид суспільної поведінки, коли людина добровільно допомагає іншій
- d. потреба людини у спілкуванні, в емоційних контактах

672. Соціальна роль розуміється як:

- a. певний спосіб поведінки особистості у системі міжособистісних стосунків
- b. місце індивіда в структурі міжетнічних стосунків
- c. соціальний механізм суспільних відносин
- d. спрямованість уваги особистості на власні інтереси

673. Стихійна група являє собою:

- а. короткострокове об'єднання великої кількості осіб з різними інтересами, які зібралися з певного приводу та демонструють певні спільні дії
- б. чисельне скupчення людей, які знаходяться у безпосередніх контактах в стані підвищеного емоційного збудження
- в. форму спотвореної (трансформованої) інформації про значимий об'єкт, яка циркулює у великих групах в умовах невизначеності
- г. прояв безконтрольного страху, що супроводжується різким послабленням вольового самоконтролю та охоплює значну кількість людей

674. Соціальна перцепція – це:

- а. механізм самопізнання в процесі взаємодії, в основі якого є здатність людини уявляти собі те, як його сприймає партнер по спілкуванню
- б. цілісний образ іншої людини, сформований на основі оцінки зовнішнього вигляду і поведінки
- в. короткосучасний сильний емоційний стан
- г. узгодженість, впорядкованість та стабільність системи внутрішньо групових процесів

675. Явище каузальної атрибуції перекладається як:

- а. розвиток взаємодії
- б. приписування наслідків
- в. приписування причин
- г. приписування мотивів поведінки

676. Назвіть вченого, який запропонував першим ідею "Я – концепції":

- а. У. Джеймс
- б. К. Левін
- в. З. Фрейд
- г. Ч. Кулі

677. Назвіть форму невербальної комунікації, яка відповідає за систему вокалізації, пауз, покашлювання та ін.

- а. кінесика
- б. паралінгвістика
- в. проксеміка
- г. візуалізація

678. Поняття "конформізм" у психологію ввів:

- а. Р. Крачфілд
- б. Г. М. Андреєва
- в. М. Шеріф
- г. С. Аш

679. Процес віднесення індивідом себе до тих чи інших соціальних категорій, суб'єктивне переживання ним своєї групової, соціальної приналежності – це:

- а. соціальна перцепція
- б. соціальна категоризація
- в. соціальна ідентифікація
- г. соціальна фасилітація

680. Вчений, засновник психотехніки:

- а. Г.Мюнстерберг
- б. И.Н.Шпільрейн

- в. В.Штерн
- г. С.Г. Геллерштейн

681. Вкажіть групу методів, до яких відносяться: спостереження, аналіз документів, опитування, соціометрія та тести:

- а. методи емпіричного дослідження
- б. методи моделювання
- в. теоретичні методи
- г. методи обробки даних

682. Метод, основне завдання якого є опитування кожного члена малої групи з метою визначення соціально-важливих зв'язків є:

- а. експеримент
- б. спостереження
- в. опитування
- г. соціометрія

683. Ким була запропонована піраміда потреб?

- а. К. Юнг
- б. А. Адлер
- в. Е. Фром
- г. Маслоу

684. Форма особистісного спілкування, де здійснюється вплив на партнера з метою досягнення своїх намірів називається:

- а. маніпулятивним
- б. імперативним
- в. діалогічним
- г. монологічним

685. Різновид поведінки натовпу внаслідок дефіциту чи надлишку інформації називається:

- а. зараження
- б. психоз
- в. паніка
- г. чутки

686. Динамічність, прагнення до швидкозмінності, новизни і водночас претендування на роль зразка, еталона виражено у:

- а. чутках
- б. реклами
- в. моді
- г. наслідуванні

687. Авторитетна особа, що впливає на інших з метою інтеграції спільної діяльності спрямованої на задоволення суспільних потреб:

- а. організатор
- б. лідер
- в. керівник
- г. менеджер

688. Вираження емоцій через міміку, жести, голос – це:

- а. емоційна стійкість
- б. експресивність
- в. емоційність
- г. емоційна лабільність

689. Ескалація є одним з етапів:

- а. соціальної взаємодії
- б. конфлікту
- в. взаємовпливу
- г. маніпуляції

690. До основних інститутів соціалізації НЕ відносять:

- а. сім'ю
- б. репетиторство
- в. школу
- г. трудовий колектив

691. Процес, в якому людська істота з певними біологічними задатками набуває властивостей, необхідних для життєдіяльності в суспільстві, – це:

- а. актуалізація
- б. самореалізація
- в. ідеалізація
- г. соціалізація

692. Вилучіть зайве: не є стилем керівництва

- а. авторитарний
- б. демократичний
- в. дипломатичний
- г. ліберальний

693. Сім'я, шкільний клас, студентська група – це перелік:

- а. малих соціальних груп
- б. вторинних соціальних груп
- в. умовних соціальних груп
- г. великих соціальних груп

694. Для якої стратегії спілкування характерним є згладжування суперечностей, поступки інтересів однієї зі сторін?

- а. співробітництво
- б. пристосування
- в. конкуренція
- г. уникання

695. Про який з механізмів взаєморозуміння в процесі спілкування йде мова: усвідомлення індивідом того, як його сприймають або усвідомлюють інші індивіди або групи, роздуми, аналіз власного психічного стану?

- а. стереотипізація
- б. ідентифікація
- в. рефлексія
- г. емпатія

696. Який з сучасних зарубіжних соціально-психологічних теоретичних підходів зосередив увагу на взаємодії людей в спілкуванні, в групі, в суспільстві?

- а. психоаналіз
- б. когнітивізм
- в. інтеракціонізм
- г. необіхевіоризм

697. Референтна група – це:

- а. умовна група, яка існує тільки в уявленнях індивіда
- б. реальна чи умовна соціальна спільність, з якою індивід співвідносить себе як з еталоном, орієнтуючись у своїх вчинках самооцінці на її норми та цінності
- в. група осіб, які виконують функції соціалізаторів для індивіда в ході його розвитку
- г. група підтримки

698. Історично складена сукупність стійких психологічних рис, які визначають звичну манеру поведінки і типовий спосіб дій представників тієї чи іншої нації:

- а. національні почуття
- б. національна культура
- в. національний характер
- г. національна свідомість

699. Зосередженість індивіда тільки на власних інтересах і переживаннях, що спричинює його нездатність зрозуміти іншу людину як суб'єкта взаємодії та самодостатню особистість:

- а. ідентифікація
- б. рефлексія
- в. стереотипізація
- г.egoцентризм

700. Суть якого з компонентів соціальної установки полягає у емоційній оцінці об'єкта, виявленні почуття симпатії чи антипатії до нього?

- а. когнітивний
- б. афективний
- в. конативний
- г. експресивний

701. Делінквент — це:

- а. індивід, який, опинившись на межі двох чи кількох культур, подолав межі спільноті, в якій виховувався, однак не зміг увійти або не був прийнятий у нову групу
- б. суб'єкт, чия негативна поведінка у крайніх своїх проявах становить карний вчинок
- в. суб'єкт власної життєдіяльності, суспільна істота, наділена свідомістю і представлена психологічними характеристиками, які є стійкими, соціально зумовленими, виявляються у суспільних зв'язках, відносинах з навколошнім світом, іншими людьми, визначають поведінку людини
- г. людина, яка має найменший вплив на інших членів групи.

702. Ідентифікація – це:

- а. захисна властивість психіки особистості
- б. процес взаємного узгодження дій
- в. процес ототожнення індивіда з тим або іншим об'єктом, людиною або групою, що відбувається на основі засвоєння властивих ним властивостей, стандартів, цінностей, соціальних установок і ролей
- г. властивість особистості, що полягає у приписуванні ознак іншій людині

703. Група об'єднаних спільними цілями і завданнями людей, що досягла в процесі спільної діяльності високого рівня розвитку –це:

- а. організація
- б. корпорація
- в. колектив
- г. дифузна група

704. У соціальній психології, "коакція" означає:

- а. розщеплення психіки особистості
- б. співвприсутність
- в. соціальна установка особистості
- г. властивість особистості, що полягає у приписуванні ознак іншій людині

705. Дайте визначення поняттю „соціальна психологія”:

- а. наука про закономірності поведінки людей, зумовлені їхньою спільною діяльністю, взаємодією та взаємопливом один на одного
- б. сукупність соціальних та психологічних знань, що пояснюють соціально- психологічну реальність
- в. наука про вивчення закономірностей поведінки і діяльності людей, зумовлених включенням їх у соціальні групи, а також психологічні характеристики самих цих груп
- г. вчення про психічне як суб'єктивне відображення об'єктивного та соціального

706. Із соціально-психологічного погляду сім'я це:

- а. сім'я є малою соціальною групою людей, що заснована на шлюбі та(чи) кровній спорідненості і функціонує на основі спільного побуту, матеріальної і моральної взаємодопомоги
- б. вивчення функціонування сім'ї як соціального інституту і малої групи, структури і функцій сім'ї, шлюбно-сімейні відносини, зразки сімейної поведінки, характерні для того чи іншого типу культури, тієї чи іншої соціальної групи
- в. це сімейний союз жінки і чоловіка, зареєстрований у державному органі реєстрації актів громадянського стану, який регулює саме правові стосунки між членами сім'ї.
- г. сім'я як первинна та основна ланка суспільства — соціальна система, ознаками якої є: спільне проживання членів сім'ї

707. Дайте визначення поняттю "тест":

- а. спеціально розроблені завдання і проблемні ситуації, використання яких у результаті кількісної і якісної оцінки може бути показником розвитку певних психологічних якостей, властивостей особистості
- б. метод збору первинної інформації, який ґрунтуються на безпосередній чи опосередкованій взаємодії дослідника та опитуваного
- в. організована дослідником взаємодія між піддослідним і експериментальною ситуацією з метою встановлення закономірностей цієї взаємодії та змінних, від яких вона залежить
- г. перелік стандартизованих запитань

708. Вилучіть зайве твердження. Сім'я як мала соціальна група має певні особливості:

- а. жорсткі нормативні установки сімейних стосунків
- б. чітко окреслену гетерогенність складу сім'ї
- в. нормативні установки відсутні
- г. закритий характер сімейної групи

709. Автором теорії наслідування є:

- a. К. Хорні
- б. Зімбардо
- в. Г. Тард
- г. Ж.Піаже

710. Соціометрія - це метод соціально-психологічного дослідження, який був розроблений:

- а. А. Петровським
- б. В. Ядовим
- в. Дж. Морено
- г. Е. Мейо

711. Вилучіть зайве твердження. Виокремлюють кілька функцій сім'ї:

- а. економічну
- б. регулятивну
- в. репродуктивну
- г. афективну

712. У якому столітті виникла наука соціальна психологія:

- а. XVIII ст
- б. XIX ст
- в. XX ст
- г. XXI ст

713. Галузь психологічної науки, яка вивчає закономірності та механізми розвитку людини на щаблі зрілості, досягнення нею високого рівня розвитку це:

- а. психологія особистості
- б. акмеологія
- в. вікова психологія
- г. психологія управління

714. Вилучіть зайве твердження. Сучасна соціальна психологія виокремлює в любові такі основні компоненти:

- а. емоційний
- б. раціональний
- в. поведінковий
- г. оцінковий

715. Вилучіть зайве. Із вказаних стадій перебігу конфлікту виділяють:

- а. конфліктна нормалізація
- б. виникнення об'єктивної конфліктної ситуації
- в. усвідомлення об'єктивної конфліктної ситуації
- г. переход до конфліктної поведінки

716. Сімейні підсистеми це:

- а. диференційована сукупність сімейних ролей, що передбачає вибіркове виконання сімейних функцій
- б. сукупність сімейних ролей, що передбачає суцільне виконання сімейних функцій
- в. сукупність сімейних ролей, що передбачає як вибіркове так і суцільне виконання сімейних функцій
- г. всі твердження правильні

717. Який рік вважається початком формального існування соціальної психології:

- a. 1978 рік
- б. 1980 рік
- в. 1908 рік
- г. 1928 рік

718. Центральною проблемою соціальної психології є проблема співвідношення:
- a. соціального та індивідуального
  - б. суспільного та особистісного
  - в. об'єктивного і суб'єктивного
  - г. загального та часткового
719. Серед теорій, які визначають стабільність молодих сімей, виділяють такі. Зайве вилучити:
- a. Теорія комплементарних потреб
  - б. Інструментальна теорія добору чоловіка й дружини
  - в. Теорія "стимул-цінність-роль"
  - г. Теорія безмежних потреб
720. Розрізняють такі напрямки адаптації. Зайве вилучити:
- a. матеріально-побутову
  - б. морально-психологічну
  - в. інтимно-особистісну
  - г. матеріально-психологічну
721. Представниками концепції "людських відносин" були :
- a. В. Меде
  - б. Е. Мейо
  - в. Ф. Олпорт
  - г. М. Фоллет
722. Засновником напряму "групової динаміки" у соціальній психології є:
- a. В. Бехтерев
  - б. В. Меде
  - в. К. Левін
  - г. Е. Мейо
723. Вилучіть зайве твердження. Вторинна негативна адаптація виявляється у таких сферах:
- a. професійній
  - б. інтелектуальній
  - в. моральній
  - г. сексуальній
724. Основоположниками "гештальтпсихології" були:
- a. Дж. Локк, Р. Декарт
  - б. З. Фройд, К. Юнг
  - в. Ж. Піаже, Дж. Уотсон
  - г. М. Вертгеймер, В. Келлер
725. Рольова адаптація це:
- a. сукупність психологічної, духовної і сексуальної адаптацій
  - б. узгодженість і зміна уявлень в залежності від взаємних очікувань
  - в. поступовий процес пристосування подружжя один до одного, до сімейного життя, в

результаті якого повинен сформуватися стійкий сімейний устрій, розподіл побутових та психологічних ролей, сформований стиль спілкування та відпрацьовані прийоми вирішення й профілактики конфліктів, визначені взаємостосунки з оточуючим середовищем

г. здатність членів сім'ї узгоджувати свої дії, оптимізувати взаємостосунки в різних областях й видах спільної діяльності утворює багато рівнів

726. Біхевіоризм, як один із напрямів психології був заснований:

- а. Ж. Піаже
- б. Дж. Уотсоном
- в. З. Фройдом
- г. К. Юнгом

727. До представників психоаналізу належать:

- а. Дж. Уотсон
- б. К. Юнг
- в. Б. Скіннер
- г. З. Фрейд

728. Представники якого теоретичного напрямку психології рушійною силою та мотивами поведінки людини в соціумі вважають несвідомі біологічні потяги та інстинкти:

- а. психоаналізу
- б. біхевіоризму
- в. екзистенціальної психології
- г. гуманістичної психології

729. Основна характеристика натовпу:

- а. дієвість
- б. експресивність
- в. мінливість
- г. усі варіанти вірні

730. Провідною соціально-психологічною проблемою когнітивістського напряму є:

- а. проблема спілкування
- б. проблема ухвалення рішення
- в. проблема свободи волі
- г. проблема відповідальності

731. Обґрунтованість (валідність) інструменту соціально-психологічного дослідження виражається в його:

- а. здібності вимірюти саме ті характеристики об'єкту, які і треба вимірюти
- б. теоретичної обґрунтованості
- в. суб'єктивної привабливості для випробовуваних
- г. значущості для дослідника

732. Під психологічним здоров'ям сім'ї розуміють:

- а. інтегральний показник динаміки життєво важливих для сім'ї функцій, що виражає якісний аспект соціально-психологічних процесів, які відбуваються в ній
- б. це стан повного фізичного, духовного (психічного) та соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних ефектів
- в. природний стан людини, обумовлене нормальним функціонуванням усіх його органів і систем; воно залежить від рухової системи, від правильного, харчування від оптимального

поєднання усної та фізичної роботи

г. це стан благополуччя, при якому людина може реалізувати свій власний потенціал, справлятися зі звичайними життєвими стресами, продуктивно та плідно працювати, а також вносити внесок в життя своєї спільноти

733. Дайте визначення поняттю "спілкування":

- а. обмін інформацією між індивідами з метою передачі культурних цінностей та суспільного досвіду міжособистісна і міжгрупова взаємодія спрямована на узгодження та об'єднання зусиль з метою налагодження взаємин і досягнення загального результату
- б. інформація яка в міжіндивідуальних контактах передається від однієї живої істоти до іншої і відображає її внутрішні і зовнішні стани
- в. взаємодія за допомогою невербальної комунікації
- г. всі відповіді правильні

734. Застосування методу опитування має чимало переваг, визначте відповідність запропонованих переваг даному методу. Зайве твердження вилучити:

- а. можливість уникнення побічних впливів
- б. отримання великої кількості інформації за короткий проміжок часу
- в. легкість застосування
- г. одночасне контролювання кількох змінних

735. Яку з нижче перерахованих функцій не виконує процес спілкування:

- а. розумову
- б. інформаційну
- в. формуочу
- г. контактну

736. Основним положенням якого психологічного напрямку є теза про унікальність особистісного досвіду конкретної людини та усвідомлення нею сенсу свого існування:

- а. екзистенційної психології
- б. гештальтпсихології
- в. психоаналізу
- г. когнітивної психології

737. Вилучіть зайву відповідь:

- а. діалогічне спілкування
- б. опосередковане спілкування
- в. маніпуляція
- г. імперативне спілкування

738. Яким вимогам повинна відповідати інформація отримана в ході дослідження. Зайве вилучити:

- а. точності
- б. відповідності
- в. надійності
- г. обґрунтованості

739. Цей тип лідерства передбачає одноосібний вплив і ґрунтуються на погрозі силою:

- а. авторитарне
- б. демократичне
- в. харизматичне
- г. радикальне

740. За характером поведінки розрізняють такі види натовпу(виберіть найменше поняття):

- а. активний
- б. діючий
- в. пасивний
- г. експресивний

741. Який із видів спілкування описано даним визначенням? Спілкування, яке спрямоване не на конкретного індивіда, а на масу людей і здійснюється найчастіше за допомогою засобів масової комунікації :

- а. міжособистісне
- б. діалогічне
- в. монологічне
- г. масове

742. Зібрання великої кількості людей, пов'язаних між собою загальним емоційним станом, об'єктом уваги, усвідомлюваною чи неусвідомлюваною метою та володінням величезної сили впливу це:

- а. скучення
- б. маса
- в. натовп
- г. зібрання

743. Як змінюється поведінка людини у натовпі:

- а. поступово
- б. швидко
- в. миттєво
- г. повільно

744. Дайте визначення поняття "соціалізація":

- а. упорядкована система взаємодії індивідів, сукупність видів, форм спільної діяльності людей, спрямованої на забезпечення умов і засобів їх існування, реалізацію інтересів, цінностей, потреб
- б. процес входження індивіда в суспільство, активного засвоєння ним соціального досвіду', соціальних ролей, норм, цінностей, необхідних для успішної життєдіяльності в певному суспільстві
- в. процес формування внутрішньої структури людської психіки за допомогою засвоєння соціальних норм, цінностей, ідеалів, процес переведення елементів зовнішнього середовища у внутрішнє "Я"
- г. всі відповіді правильні

745. Яка з фаз входження індивіда в соціальне середовище характеризується його намаганням виявити себе та свою індивідуальність:

- а. інтеграції
- б. адаптації
- в. індивідуалізації
- г. ідентифікації

746. Основною одиницею процесу передачі інформації є:

- а. комунікативний елемент
- б. комунікативний акт
- в. комунікативний процес
- г. комунікативна дія

747. Дайте визначення поняттю "соціальна група":

- а. відносно стійка сукупність людей, пов'язаних між собою спільними цінностями, цілями, системою взаємин, взаємовпливів і включених до типових форм діяльності
- б. сукупність індивідів, об'єднаних соціальними зв'язками і причетністю один до одного за певною ознакою
- в. група людей, об'єднана загальними цілями і завданнями, що досягла в процесі соціальної цінності спільної діяльності високого рівня розвитку
- г. зібрання людей

748. Комуникативні бар'єри нерозуміння виникають:

- а. внаслідок приналежності суб'єктів спілкування до різних соціальних шарів
- б. у зв'язку з різними знаковими засобами передачі повідомлення
- в. внаслідок різного рівня розвитку і володіння мовою
- г. при відмінностях в ідеології і відмінностях в уявленнях про структуру і сенс влади

749. Мода - це вид:

- а. навіювання
- б. наслідування
- в. перефразування
- г. зараження

750. Г. Лебон виділяє такі способи дії ватажків на маси:

- а. паніка, чутки і зараження
- б. паніка, повторення і твердження
- в. твердження, повторення і зараження
- г. повторення, реклама і твердження

751. До основних психологічних характеристик групи які визначають її як цілісність НЕ належить :

- а. композиція групи
- б. структура групи
- в. групові норми
- г. групові санкції

752. Спроможність психіки людини безпосередньо впливати на матеріальні об'єкти виявляється у феноменах:

- а. анімізму, чаклунства, магії
- б. телепатії та екстрасенсорної діагностики
- в. телекінезу, левітації (підняття в повітря свого тіла), впливу на процеси і стани свого організму
- г. гіпнозу

753. Анімізм – це:

- а. віра в існування невидимого двійника усіх предметів і явищ (аніми – душі), основна функція якого – рухання, оживлення, спонукання до дієвості чи недієвості "свого" тіла
- б. первісні вірування у божественне (надприродне) походження людської душі (аніми)
- в. спроможність психіки (аніми, душі) безпосередньо (екстрасенсорно) впливати на матеріальні об'єкти
- г. віра у безсмертя душі (аніми)

754. Згідно з Аристотелем, асоціації утворюються за:

- a. і зовнішніми, поверховими (неістотними), і значущими (важливими), і сутнісними (істотними) ознаками об'єктів
- б. подібністю, контрастом, суміжністю об'єктів
- в. формою, розміром, кількістю об'єктів
- г. модальністю сприймання, уяви, пам'яті, мислення

755. Гален з Пергаму першим аналітично описав:

- a. структурно-функціональний зв'язок головного мозку і психіки
- б. психологічний механізм асоціювання
- в. принцип детермінізму в психології
- г. спільну функцію нервової системи і психіки: відображення навколошнього світу

756. Недовершеність повсякденно-побутових психологічних знань полягає в тому, що вони:

- a. поверхові й звужені
- б. здебільшого неправильні
- в. несистематизовані
- г. в них не відображені закономірності та механізми функціонування психічних феноменів, а відтак, каузальні (причинно-наслідкові) зв'язки між ними

757. "Нервова машина", за Р. Декартом, складається з:

- a. нейронів (нервових клітин), аксонів (нервових волокон), синапсів (точок їх з'єднання) та сенсорних центрів у ЦНС (центральна нервова система – головний і спинний мозок)
- б. "двигуна" (центра, серцевини), нервових трубок, заповнених "тваринними духами", периферійних ділянок
- в. "нервових каналів", заповнених "пневмою", яку рухають предмети, що відображаються органами чуття (очима, вухами, ротовою та носовою порожнинами, поверхнею тіла)
- г. "двигунів" збудження й гальмування у мозку, аферентних і еферентних нервових волокон, чутливих поверхонь органів чуття

758. Основним психологічним змістом знаменитого твердження Р. Декарта "Cogito ergo sum" є:

- a. "мислю, отже існую" – можна поставити під сумнів існування будь-якого об'єкта, крім того суб'єкта, котрий висуває цей сумнів і осмислює, усвідомлює все це
- б. "я мислю, отже я існую" – спроможність мислити є вирішально-визначальним фактором, а відтак, головною властивістю існування людини як суспільної істоти
- в. "мислити, отже існувати" – мислення є найпотужнішим засобом ефективної адаптації людини у суспільстві (в боротьбі "за місце під сонцем")
- г. "мислення – це і є існування" – все, що люди вважають існуючим реально матеріальним світом, насправді є ілюзією, яку продукує їх психіка

759. Концепт "tabula raza" ("чиста дошка") Дж. Локка відповідає методологічним принципам психології:

- a. системності і синергійності
- б. генетичному і розвитку
- в. детермінізму й відображення
- г. гуманізму і суб'єктності

760. Джерело досвіду, який закарбовується на "чистій дощці" (у психіці людини"), за Дж. Локком, це:

- a. вроджені ідеї
- б. відчуття і образи сприймання та рефлексія (мисленнєве опрацювання інформації, що надходить ззовні та закарбованої у пам'яті суб'єкта)
- в. асоціювання відчуттів, образів сприймання та рефлексованих ідей
- г. зовнішній світ

761. "Композиція сенсоріуму", за І. Прохазкою, це:

- а. нервова система і психіка, основні спільні функції яких – впізнавання корисних та шкідливих об'єктів з метою знаходження та використання перших і уникнення других; ці функції згодом назвуть відображенням та адаптацією
- б. центральна і периферійна нервова система (головний та спинний мозок і аферентні та аферентні нервові волокна), механізмом функціонування якої є рефлекс
- в. свідомість людини, яка продукує та регулює анімальні (духовні) рухи
- г. внутрішнє та зовнішнє середовища організму, які відображаються у його відчуттях

762. І. Прохазка першим підійшов до психіки з таких, універсальних на сьогоднішній день, наукових позицій:

- а. діяльнісних
- б. гуманістичних
- в. генетичних
- г. системності

763. Подразливість – це:

- а. реакція на певний абіотичний подразник як на певний біотичний, якщо вони постійно співпадають в просторово-часових параметрах, а відтак появі першого інформує (сигналізує, повідомляє) про високу вірогідність появи другого
- б. здатність живих організмів реагувати на речовини та енергії, життєво значущі щодо їх метаболізму, змінами свого біохімічного і фізіологічного стану
- в. здатність утворювати сигнальні зв'язки, яка являє собою подразливість щодо впливів тих абіотичних подразників, котрі відносять особину до біотичних, життєво важливих для неї об'єктів, сигналізують, інформують про них
- г. одна з істотних функціональних властивостей усього живого, суть якої полягає в тому, що реагування організму на подразник залежить не лише від характеру цього подразника, а й від внутрішнього стану самого організму стосовно нього – потребує він його в момент подразнення чи ні

764. Чутливість – це:

- а. здатність утворювати сигнальні зв'язки, яка являє собою подразливість щодо впливів тих абіотичних подразників, котрі відносять особину до біотичних, життєво важливих для неї об'єктів, сигналізують, інформують про них
- б. одна з істотних функціональних властивостей усього живого, суть якої полягає в тому, що реагування організму на подразник залежить не лише від характеру цього подразника, а й від внутрішнього стану самого організму стосовно нього – потребує він його в момент подразнення чи ні
- в. реакція на певний абіотичний подразник як на певний біотичний, якщо вони постійно співпадають в просторово-часових параметрах, а відтак появі першого інформує (сигналізує, повідомляє) про високу вірогідність появи другого
- г. здатність живих організмів реагувати на речовини та енергії, життєво значущі щодо їх метаболізму, змінами свого біохімічного і фізіологічного стану

765. Саморегуляція живих організмів – це:

- а. здатність реагувати на речовини та енергії, життєво значущі щодо їх метаболізму, змінами свого біохімічного і фізіологічного стану
- б. реагування на певні абіотичні подразники як на певні біотичні, якщо вони постійно співпадають в просторово-часових параметрах, а відтак, появі перших інформує (сигналізує, повідомляє) про високу вірогідність появи других
- в. одна з істотних функціональних властивостей, суть якої полягає в тому, що реагування на подразник залежить не лише від характеру цього подразника, а й від внутрішнього стану самого організму стосовно нього – потребує він його в момент подразнення чи ні
- г. здатність утворювати сигнальні зв'язки, яка являє собою подразливість щодо впливів

тих абіотичних подразників, котрі відносять особину до біотичних, життєво важливих для неї об'єктів, сигналізують, інформують про них

766. Психологічна науково-дослідна методика – це:

- а. процедура (послідовність, взаємопов'язаність) розгортання певного комплексу дослідницьких дій, операцій, спрямованих на виконання поставлених завдань
- б. комплекс положень щодо природи, сутності, істотних властивостей об'єкта, на основі яких розробляють засоби і прийоми його наукового дослідження
- в. спосіб вироблення науково значущих матеріалів та відповідні йому засоби, прийоми, способи досліджень
- г. теоретична основа наукових методів

767. Науковий метод в психології – це:

- а. комплекс положень щодо природи, сутності, істотних властивостей об'єкта, на основі яких розробляють засоби і прийоми його наукового дослідження
- б. спосіб вироблення науково значущих матеріалів та відповідні йому засоби, прийоми, методики досліджень
- в. процедура (послідовність, взаємопов'язаність) розгортання певного комплексу дослідницьких дій, операцій, спрямованих на виконання поставлених завдань
- г. комплекс основоположних, зasadничих, вихідних положень наукових досліджень

768. Методологічні принципи в психології – це:

- а. спосіб вироблення науково значущих матеріалів та відповідні йому засоби, прийоми, методики досліджень
- б. процедура (послідовність, взаємопов'язаність) розгортання певного комплексу дослідницьких дій, операцій, спрямованих на виконання поставлених завдань
- в. теоретична основа наукових методів
- г. стратегічно-визначальні, основні положення, вихідні позиції методології, головні постулати теорії, концепції, а відтак, методів і методик

769. Методологія – це:

- а. аналітично визначена поетапна послідовність дослідницьких дій та операцій
- б. теоретичні положення щодо природи, сутності, істотних властивостей об'єкта наукового дослідження, на основі яких визначають методологічні принципи, а відтак, розробляють засоби, прийоми, методики дослідження цього об'єкта
- в. комплекс зasadничих, вихідних положень наукових досліджень
- г. спосіб вироблення науково значущих матеріалів та відповідні йому засоби, прийоми, методики досліджень

770. Універсальний (всеохоплюючий) і безальтернативний науковий підхід у сучасній психології:

- а. вчинковий
- б. діяльнісний
- в. системний
- г. гуманістичний

771. Згідно з методологічним принципом системності:

- а. психіка функціонує як системна взаємодія психічних властивостей, процесів і станів, що забезпечується базовими психічними системами – особистістю і особиною – у системних взаємозв'язках з середовищем їх існування (біологічним, суспільним, духовним)
- б. властивості психіки людини і тварини необхідно розглядати співвідносно з усіма системами їх організмів: нервовою, кровоносною, травлення та ін.

- в. психічні феномени нерозривно взаємопов'язані з центральною нервовою системою
 г. досліджуваний психічний феномен має розглядатись систематизовано щодо етапів його формування та розвитку

772. Згідно з методологічним принципом детермінізму й відображення:

- а. психічне відображення детермінується і об'єктивною реальністю, і потребами його суб'єкта
 б. психічні стани і процеси суб'єкта сповнюються (детермінуються) і оперують змістом відображеного ним об'єктивної реальності, в умовах якої він існує, функціонує, діє, яку вивчає
 в. психічне відображення людини детермінується свідомістю (свідомо скерується й регулюється)
 г. психічне відображення детермінується нейрофізіологічними процесами у головному мозку

773. Згідно з методологічним принципом єдності свідомості і діяльності:

- а. психічна діяльність людини детермінується свідомістю (свідомо скерується й регулюється)
 б. діяльність як спосіб існування людини є процесом, що регулюється свідомо
 в. людська психіка формується, розвивається і функціонує в процесі свідомої діяльності суб'єкта, тобто, є її продуктом, невід'ємним системним елементом і необхідною умовою
 г. свідомість людини функціонує посередництвом діяльності

774. Предмет загальної психології як наукової і навчальної дисципліни – це:

- а. закономірності виникнення, розвитку й функціонування психіки як особливої форми життєдіяльності тварин і людей
 б. найбільш загальні, основні, фундаментальні психічні феномени, з яких складається і посередництвом яких формується та функціонує психіка людини – психічні процеси, психічні стани, психічні властивості особистості
 в. закономірності та механізми формування й функціонування психіки в онтогенезі та філогенезі
 г. психічні процеси, стани і властивості

775. Психічні властивості – це:

- а. сталі індивідуальні якості, риси особистості: задатки і здібності, темперамент, характер, спрямованість, комплекси, психопатологічні й невропатичні розлади тощо
 б. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові
 в. знання (досвід) і ставлення (ціннісні орієнтації) суб'єкта
 г. увага, відчуття, сприймання, уявлення, мислення, пам'ять, воля

776. Психічні процеси – це:

- а. увага, відчуття, сприймання, уявлення, мислення, пам'ять, воля
 б. динаміка функціонування пізнавальних, емоційних, мотиваційних, вольових психічних феноменів
 в. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові
 г. свідоме (усвідомлюване) відображення з метою адаптації, несвідоме реагування; підсвідомий (інтуїтивний) контроль

777. Психічні стани – це:

- а. свідоме (усвідомлюване) відображення з метою адаптації, несвідоме реагування; підсвідомий (інтуїтивний) контроль

- б. сталі індивідуальні якості, риси особистості: задатки і здібності, темперамент, характер, спрямованість, комплекси, психопатологічні й невропатичні розлади тощо
- в. термінальні (часові) цикли домінування пізнавальних, емоційних, мотиваційних, вольових психічних процесів
- г. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові

778. Змінні у загально-психологічному експерименті – це:

- а. штучно створені умови, за яких феномени, що вивчаються, можуть виразно виявитись, продемонструвати свої істотні властивості тощо
- б. умови проведення експериментального дослідження, інструкції тощо
- в. все те, що зазнає змін, пов'язаних з експериментом
- г. чинники, які вводить експериментатор з метою впливу на об'єкти, що досліджуються, бажаним для нього чином

779. Незалежні змінні у загально-психологічному експерименті – це:

- а. чинники, які вводить експериментатор з метою впливу на об'єкти, що досліджуються, бажаним для нього чином
- б. все те, що зазнає експериментальних змін
- в. умови проведення експериментального дослідження, інструкції тощо
- г. штучно створені умови, за яких феномени, що вивчаються, можуть виразно виявитись, продемонструвати свої істотні властивості тощо

780. Тест у загальній психології – це:

- а. група методів, котрі являють собою різні модифікації самоспостереження
- б. один з найстаріших і найбільш поширеніх методів одержання інформації від особи – дослідник задає питання, які його цікавлять, респонденту і вислуховує його відповіді на них
- в. проективний метод, який являє собою комплексні завдання, котрі дозволяють виявити наявність тих чи інших психічних властивостей та/або вимірюти рівень їх розвиненості
- г. опитувальники самозвіту, за допомогою яких виявляють і вимірюють від однієї до трьох психічних властивостей

781. Електрична активність головного мозку – це:

- а. спонтанне, постійне, ритмічне, синхронне випромінювання мозковими нейронами електричних імпульсів, які, зливаючись, утворюють хвильові коливання
- б. електроенцефалограми (ЕЕГ) – записи гострих хвильок різних діапазонів (вертикальний вимір) і різної частоти (горизонтальний вимір), які випромінюю мозок
- в. подразнення слабким електричним струмом різних мозкових ділянок з метою вивчення локалізації у ньому психічних функцій
- г. а–ритм, який з'являється, коли суб'єкт перебуває у спокійно-байдорому стані із заплющеними очима (частота – 8-13 кол./сек.) та β–ритм, який з'являється в стані зосередженої уваги і активної діяльності (частота – 15-20 кол./сек.)

782. Депресія – це:

- а. умиротворено-радісно-піднесений стан, який може досягати рівня блаженства
- б. хворобливий стан, що головним чином проявляється у сталому поганому, тужливо-тривожному настрої, невмотивованих фобіях, втраті життєвої наснаги тощо
- в. надмірне захоплення кимось, чимось на тлі загального емоційного та соматичного збудження
- г. найвищий ступінь захоплення, захвату, що доходить до несамовитості

783. Ейфорія – це:

- а. хворобливий стан, що головним чином проявляється у сталому поганому, тужливо-тривожному настрої, невмотивованих фобіях, втраті життєвої наснаги тощо
- б. найвищий ступінь захоплення, захвату, що доходить до несамовитості
- в. умиротворено-радісно-піднесений стан, який може досягати рівня блаженства
- г. надмірне захоплення кимось, чимось на тлі загального емоційного та соматичного збудження

784. Екзальтація – це:

- а. найвищий ступінь захоплення, захвату, що доходить до несамовитості, пов'язаний з почуванням розчинення власного "Я" в улюблений чи вищій особі та віддання себе їй у цілковиту владу
- б. умиротворено-радісно-піднесений стан, який може досягати рівня блаженства
- в. хворобливий стан, що головним чином проявляється у сталому поганому, тужливо-тривожному настрої, невмотивованих фобіях, втраті життєвої наснаги тощо
- г. надмірне захоплення кимось, чимось на тлі загального емоційного та соматичного збудження

785. Екстаз – це :

- а. надмірне захоплення кимось, чимось на тлі загального емоційного та соматичного збудження
- б. умиротворено-радісно-піднесений стан, який може досягати рівня блаженства
- в. найвищий ступінь захоплення, захвату, що доходить до несамовитості, пов'язаний з почуванням розчинення власного "Я" в улюблений чи вищій особі та віддання себе їй у цілковиту владу
- г. хворобливий стан, що головним чином проявляється у сталому поганому, тужливо-тривожному настрої, невмотивованих фобіях, втраті життєвої наснаги тощо

786. Психотропні речовини – це:

- а. заспокійливі медикаментозні засоби (барбітурати, транквілізатори, в деяких країнах – канабіс та слабкий алкоголь)
- б. сполуки, які викликають відчутні зміни у функціонуванні мозку та психіки; вводяться в організм через стравохід, легені, вени та ін.
- в. ті сполуки, введення яких в організм викликає галюцинації, галюцинаторні видіння і спричиняє найбільш важкі абстиненції та психічну і фізичну залежність
- г. те саме, що й наркотичні сполуки – опій та його похідні (опіати)

787. Психodelіки – це:

- а. психотропні речовини, вживання яких викликає галюцинації, галюцинаторні видіння; інша назва – галюциногени
- б. те саме, що й наркотичні сполуки – опій та його похідні (опіати)
- в. сполуки, які викликають відчутні зміни у функціонуванні мозку та психіки; вводяться в організм через стравохід, легені, вени та ін.
- г. заспокійливі медикаментозні засоби (барбітурати, транквілізатори, в деяких країнах – канабіс та слабкий алкоголь

788. Найбільш важкі абстиненції та психічну і фізичну залежності спричиняє вживання:

- а. алкоголь та інших нейродепресантів
- б. наркотиків – опію та його похідних (опіатів)
- в. галюциногенів (психodelіків)
- г. канабісу, марихуани, психотропних конопель

789. Позитивно впливають на емоційний стан людини, але не є психотропними речовинами:

- a. кофеїн (кава, чай, кока-кола)
- б. медикаментозні заспокійливі – барбітурати й транквілізатори
- в. канабіс (марихуана)
- г. шоколад, пасифлора

790. З позицій психофізіологічного паралелізму:

- a. існує кореляція генетичної запрограмованості анатомічних структур, нейрофізіологічних процесів та психічних функцій у головному мозку
- б. нейрофізіологічні і психічні реакції виконують однакову функцію – відображення з метою адаптації
- в. нейрофізіологічна і психічна регуляція (відображення й адаптація) функціонують узгоджено, але без жодних трансформаційних та детерміністичних взаємозв'язків
- г. між психічними функціями і станами та нейрофізіологічними процесами у головному мозку існує каузальна залежність

791. Підсвідомі утворення у психіці людини – це:

- a. потяги, потреби, бажання суб'єкта, зміст яких докорінно суперечить його самосвідомості, загрожує їй руйнацією і тому витісняється з його свідомості механізмами психічного захисту
- б. установки, автоматизми, інтуїція
- в. схильність до добра, високі духовно-моральні архетипи
- г. все те, збережене у пам'яті суб'єкта, що за його власним бажанням чи під впливом інших чинників може усвідомлено згадуватись ним

792. Увага – це:

- a. відносно тривала й інтенсивна концентрація психічної активності суб'єкта на об'єкті, що є необхідною умовою ефективності дій з цим об'єктом
- б. функціональна структура, яка охоплює усвідомлення суб'єктом змісту того чи іншого процесу чи стану у своїй психіці
- в. процес спрямування психічної активності суб'єкта, особини на той чи інший об'єкт і зосередження її на ньому, що є необхідною умовою та чинником ефективних дій щодо цього об'єкта
- г. стан спрямованості психічної активності суб'єкта, особини на той чи інший об'єкт і зосередженості на ньому, заглибленості в дії з ним

793. Розпорощеність уваги – це:

- a. переміщення її фокусу з об'єкта на об'єкт в межах її об'єму протягом функціонування в цих межах
- б. динамічний аспект її об'єму, який утворюється і функціонує посередництвом її розподілу у його межах і складається з актів переключення її
- в. часті відволікання психічної активності суб'єкта від об'єкта своїх дій та спрямування її на інші об'єкти
- г. показник інтенсивності захопленості суб'єкта діяльності її об'єктом, глибини "занурення" у неї, особини – її поведінковими актами

794. Степінь зосередження (концентрації) уваги – це:

- a. показник інтенсивності захопленості суб'єкта діяльності її об'єктом, глибини "занурення" у неї, особини – її поведінковими актами
- б. відносно тривала й інтенсивна концентрація психічної активності суб'єкта на об'єкті, що є необхідною умовою ефективності дій з цим об'єктом
- в. інтенсивність довільного (вимушеної) спрямування психічної активності суб'єкта на об'єкт і зосередженості на ньому, заглибленості в дії з ним
- г. переміщення її фокусу з об'єкта на об'єкт в межах її об'єму протягом функціонування в цих межах

795. Невимушена (мимовільна) увага привертається:

- a. актуальними для суб'єкта, особини безумовно-рефлекторними та умовно-рефлекторними подразниками
- б. властивостями об'єкта
- в. діяльністю, до якої суб'єкт спочатку спонукає себе вольовими зусиллями, а потім вона захопила його посередництвом емоції інтересу
- г. значущістю її об'єкта для суб'єкта, а не власними властивостями цього об'єкта

796. Переключення уваги – це:

- a. акти почергового переміщення її фокусу з одного об'єкта на інший в межах її об'єму протягом розподілу в цих межах
- б. часті відволікання психічної активності суб'єкта від об'єкта своїх дій та спрямування її на інші об'єкти
- в. реагування на несподівані, раптові інтенсивні подразники, які "вмикають" захисний інстинкт
- г. динамічний аспект її об'єму, який утворюється і функціонує посередництвом її розподілу у його межах

797. Аналізатори – це:

- a. функціональні структури інтелекту, які забезпечують аналітично-синтезуючі когнітивні мисленнєві операції
- б. психофізіологічні органи, які збирають чуттєву (сенсорну) інформацію шляхом відображення певних властивостей об'єктів та особливостей життедіяльності організму; синонім – органи чуття
- в. чутливі поверхні органів чуття; синонім – рецептори
- г. комплекси сенсорних клітин у головному мозку, у кожному з яких перекодована інформація від подразника моделюється у якесь певне відчуття

798. Сенсибілізація – це:

- a. стало підвищення чутливості якогось органу чуття особи, особини, групи людей чи тварин, зумовлене необхідністю життедіяльності або компенсації ушкоджених аналізаторів
- б. модально-специфічне відчування подразень кожного органу чуття
- в. позитивно чи негативно забарвлена емоційна реакція, що виникає разом з відчуттям
- г. поява разом з відчуттями якоїсь модальності, адекватними діючому подразнику, відчуттів іншої модальності, зумовлених міжнейронними зв'язками аналізаторів

799. Чутливість органу чуття пов'язана:

- а. каузально (як причина й наслідок) з силою подразника
- б. зворотно-пропорційно з його нижнім абсолютним порогом – чим менший показник цього порогу, тим вища чутливість
- в. прямо-пропорційно з його верхнім абсолютним порогом
- г. кореляційно з його модальністю

800. Дегустатори смаків – це особи, у яких:

- а. знижений нижній поріг смакових відчуттів
- б. підвищена чутливість смакового аналізатора
- в. підвищена диференційна чутливість смакового аналізатора
- г. сенсибілізована (підвищена) смакова і нюхова чутливість

801. Fi (phi)-феномен це:

- a. інерція слухових відчуттів, на якій базується мелодійність музики
- б. інерція зорових відчуттів, на якій базується відео (кіно)
- в. ахроматичні домішки у хроматичних кольорах (забарвленнях)
- г. синтез складних зорових відчуттів із простих

802. Абсолютні пороги відчуттів – це:

- a. межові точки інтервалу сили подразника, яка породжує відчуття, відповідні модальності аналізатора (органу чуття)
- б. найменша кількість (мінімум) рецептивних нейронів, подразнення яких викликає відчуття, і мінімальна тривалість дії подразника, необхідна для появи відчуття
- в. інваріантні межі підвищення і зниження чутливості аналізаторів під впливом змін сили і тривалості впливу діючого водночас подразника цієї ж модальності
- г. реагування рецепторів подразненням виключно на певні види енергії у певних діапазонах або на певні речовини

803. Сенсорні втрати в процесі сприймання – це:

- a. відсутність у чуттєвій інформації фактично наявних частин відображеніх об'єктів внаслідок перекривання їх іншими предметами та потрапляння її на сліпі плями на сітківках очей
- б. забування збереженої у пам'яті чуттєвої (сенсорної) інформації
- в. домішування сторонніх подразників до сенсорної інформації від тих об'єктів, на які спрямована увага суб'єкта, котрі "забувають" цю інформацію
- г. ситуативно-варіативні зміни у сенсорній інформації від фактично незмінних, сталих властивостей об'єктів внаслідок різних змін у зовнішніх умовах відображення їх

804. Перцептивні моделі це:

- a. вроджені або сформовані узагальнені образи структур об'єктів, які слугують еталонами їх відновлення та ідентифікації
- б. комп'ютерне моделювання перцептивних процесів
- в. сформовані узагальнені (змодельовані) способи реагування на об'єкти перцепції
- г. діапазон кінесики м'язів, які рухають рецептор (очні яблука тощо)

805. Специфічним проявом перцептивних моделей є: = модальні доповнення, вікарні перцептивні рухи, подвійні зображення, ілюзії сприймання установки (за Д. Узнадзе), ілюзія Шарпантєв зворотна аферентація (реаферентація) у функціональній структурі сенсомоторних схем обстежуючі та відтворюючі рухи рецепторів } 56. Константність сприймання забезпечує:

- a. перцептивну фільтрацію – очистку від сенсорних шумів
- б. перцептивне доповнення – компенсацію сенсорних втрат
- в. перцептивну корекцію – виправлення сенсорних спотворень і компенсацію сенсорних втрат
- г. усунення сенсорних перешкод

806. Сенсо-моторна схема це:

- a. базисна схема комп'ютерного моделювання сенсорно-рухових процесів
- б. сформовані узагальнені способи реагування на об'єкти сприймання
- в. векторний діапазон кінесики м'язів, які рухають рецептор (очні яблука тощо)
- г. системне поєднання сенсорного (чуттєвого) та кінестезично-м'язевого досвіду суб'єкта, пов'язаного з тим чи іншим видом, родом, класом об'єктів, яке опосередковує реагування них

807. Основний психологічний зміст власне уяви – це:

- a. продукування у внутрішньо-психічному плані суб'єкта чуттєвих образів об'єктів (предметів, явищ, ситуацій)

- б. здатність утворювати чуттєві образи об'єктів за їх відсутності у полі сприймання суб'єкта (перцептивному)
- в. відтворення у пам'яті суб'єкта образів предметів, явищ, які він колись сприймав, подій, ситуацій, у яких йому довелось побувати, тощо
- г. поява образів об'єктів у психіці суб'єкта за їх відсутності у полі його сприймання і усвідомлення, розуміння ним цього факту

808. Матеріал, яким оперує уява, це:

- а. понятійні знання
- б. перцептивний досвід суб'єкта (збережені у його психіці образи сприймання)
- в. кінестезичні моделі і сенсо-моторні схеми
- г. перцептивні моделі

809. Психічний феномен, який є одним з видів власне уяви, це:

- а. сновидіння
- б. фантазування
- в. галюцинації
- г. послідовні та ейдетичні образи

810. Фантазування, за Л. Виготським, є неусвідомлюваним засобом:

- а. задоволення потреби художньо-естетичного саморозкриття й самовираження
- б. уявного задоволення тих актуальних для суб'єкта бажань, які він не може задовольнити реально, що певною мірою розряджає їх фруструючу емоційну напругу
- в. прояву латентної (прихованої) креативності (творчих задатків)
- г. психологічної релаксації ігрового характеру

811. Зміни кожного попереднього образу уяви наступним у процесі їх перебігу можуть зумовлюватись:

- а. суміжністю у просторі й часі, зафіксованою у перцептивному досвіді (сенсорній пам'яті) суб'єкта
- б. подібністю їх форм та функціонування
- в. каузальними, логічними, родовими й видовими співвідношеннями
- г. будь-якими, всіма відомими суб'єкту зв'язками об'єктів, що постають у цих образах

812. Психологічна сутність інтелекту це:

- а. спроможність аналізувати, синтезувати, абстрагувати, узагальнювати
- б. система пізнавальних здібностей, що виявляється в здатності швидко й легко набувати нові знання і вміння, глибоко розуміти те, що відбувається навколо, знаходити вихід із нестандартних ситуацій, в умінні адаптуватись
- в. спроможність мислення, механізмом якої є інсайт (осяння)
- г. здатність виявляти ті властивості, співвідношення, способи використання об'єктів, застосування яких забезпечує розв'язання задач, вирішення проблем

813. Інсайт як психологічний феномен – це:

- а. 1) осяння як миттєве розуміння сутності задачі чи проблеми та способу її розв'язання, вирішення; 2) в науковому пошуку – момент власне відкриття
- б. здатність виявляти ті властивості, співвідношення, способи використання об'єктів, застосування яких забезпечує розв'язання задач, вирішення проблем
- в. основний засіб предикативного (понятійного) мислення
- г. більш повне відтворення інформації, здійснене через деякий час, ніж одразу після її запам'ятання

814. Істотною ознакою проблемної ситуації є наявність:

- а. визначених (сформульованих) умов і мети – вимоги знайти якісь приховані властивості або співвідношення об'єктів, що фігурують в них
- б. визначених (сформульованих) умов, мети і способів, шляхів, засобів досягнення її
- в. якоїсь загрози або/і перепон на шляху до бажаної мети
- г. необхідності або/і зацікавленості суб'єкта знайти відповідь на якесь питання

815. Істотною ознакою завдання є наявність:

- а. визначених (сформульованих) мети, умов і способів, шляхів, засобів досягнення її
- б. якоїсь загрози або/і перепон на шляху до бажаної мети
- в. необхідності або/і зацікавленості суб'єкта знайти відповідь на якесь питання
- г. визначених (сформульованих) умов і мети – вимоги знайти якісь приховані властивості або співвідношення об'єктів, що фігурують в них

816. Істотною ознакою задачі є наявність :

- а. необхідності або/і зацікавленості суб'єкта знайти відповідь на якесь питання
- б. визначених (сформульованих) умов і мети – вимоги знайти якісь приховані властивості або співвідношення об'єктів, що фігурують в них
- в. визначених (сформульованих) умов, мети, умов і способів, шляхів, засобів досягнення її
- г. якоїсь загрози або/і перепон на шляху до бажаної мети

817. Психологічною сутністю мислення є:

- а. пізнавальна активність, що характеризується опосередкованим і узагальненим відображенням дійсності
- б. розв'язування задач, вирішення проблем за допомогою інтелекту
- в. вища форма активного відображення об'єктивної реальності
- г. процес оперування понятійними знаннями, зафікованими в словах

818. Засобом узагальненого опосередкування у психічному відображенні є не лише поняття, а й:

- а. перцептивні моделі, сенсо-моторні схеми, образи уяви
- б. психофізіологічні функціональні структури
- в. симултанний синтез рецептивної інформації, що надходить водночас від різних аналізаторів
- г. емоційні реакції

819. Трансдукція, за В. Штерном, це:

- а. мисленнєве сходження від абстрактного до конкретного
- б. мисленнєве сходження від конкретного до абстрактного
- в. мисленнєве поєднання об'єктів у псевдопонятійні комплекси за неістотною, поверховою, суто зовнішньою схожістю між ними
- г. асоціювання за суміжністю і за зовнішньою подобою

820. Словесний символізм, за О. Потебнею, це:

- а. ідеографічна та ієрогліфічна писемність
- б. метафорично-образний аспект людської мови
- в. знаки-символи
- г. означення нових понять тими словами, котрі вже є знаками об'єктів, так чи інакше схожих на охоплені цими новими поняттями

821. Наочно-образне мислення це:

- а. процес уявлення перебігу ситуацій та можливих змін у них
- б. процес розв'язування задач, вирішення проблем посередництвом оперування образами уяви
- в. символічно-образне моделювання пізнавальних завдань
- г. пізнавальна активність, що характеризується опосередковано-образним відображенням дійсності

822. Абсолютна ідеальність теоретичних понять полягає в тому, що вони:

- а. сухо абстрактні
- б. підпорядковані принципу додатковості (за Н. Бором)
- в. є знаннями про те, що не існує і не може існувати реально як матеріальні об'єкти, їх властивості та співвідношення
- г. принципово незавершені, а відтак, суперечливі, алогічні (апорії Зенона, антиномії Канта, парадокс Рассела і т. ін.)

823. Ключовим і завершальним елементом творчого мисленнєвого акту є:

- а. інтуїція
- б. інсайт (осяяння)
- в. образна модель об'єкта творчого пошуку
- г. глибокі знання у галузі, в якій ведеться творчий пошук

824. Основний психологічний зміст пам'яті – це:

- а. спроможність психіки накопичувати і зберігати відображену органами чуття та розумово опрацьовану інформацію і відтворювати її (згадувати)
- б. відкрита інформаційна система, що постійно оновлюється і слугує інформаційною базою діяльності, поведінки, всього життя суб'єкта
- в. процес накопичення і збереження інформації, якою оперують усі пізнавальні психічні процеси (відчуття, сприймання, уява, мислення)
- г. банк понятійних знань як основи свідомості людини

825. Основні види мнемічного відтворення (згадування):

- а. предикативне (словесно-логічне), кінестезичне (рухове), чуттєво-образне
- б. оперативне, короткотривале, довготривале
- в. свідоме й неусвідомлюване (інтуїтивне)
- г. довільне й мимовільне (вимушене й невимушене)

826. Основні фактори забування, згідно з З. Фройдом, – це:

- а. неприємність або/і незначущість для суб'єкта того, що він забув
- б. відсутність позитивно забарвленої емоційної зацікавленості до матеріалу, який забувається
- в. спроможність психофізіологічних функціональних структур карбування й збереження інформації
- г. механізми психічного захисту

827. Ремінісценція пам'яті це:

- а. інтенсивне забування інформації одразу після її заучування з поступовим сповільненням цього процесу (феномен Ебінгауза)
- б. утруднення запам'ятовування інтенсивними сторонніми подразниками в процесі заучування
- в. більш повне відтворення інформації, здійснене через деякий час, ніж одразу після її запам'ятання
- г. зниження ефективності заучування вербално-логічного матеріалу попередньою розумово напружену діяльністю

828. Стенічні емоції:

- а. позитивно забарвлени, тобто, суб'єктно приємні
- б. стимулюють життєву наснагу, сповнюють, насичують життедайною силою, енергією, надихають до активної діяльності і т. ін.
- в. швидко нарощають, бурхливо перебігають, нівелюють спроможність суб'єкта адекватно, критично осмислювати ситуацію і контролювати свої дії, вчинки
- г. знижують життєвий тонус, "розхолоджують", дезорганізують

829. Стрес, за Г. Сельє, – це:

- а. інтенсивні емоційні переживання, які спричиняють швидкі й потужні перетворення у функціонуванні організму суб'єкта
- б. неспецифічна (завжди однакова) відповідь організму на будь-який інтенсивний вплив на нього – він мобілізує наявні у нього ресурси щодо ефективної адаптації до цього впливу
- в. цілковите знесилення (астенія), нездолання втома, "розвитість" усього тіла, апатія (байдужість), що завершується глибоким заспокоєнням і сонливістю
- г. емоційне і фізичне виснаження суб'єкта внаслідок недостатності ресурсів його організму та психіки для ефективної адаптації до інтенсивного впливу на нього

830. Психічні факти виявляються об'єктивно, зовні:

- а. в міміці, психомоторних діях, діяльності
- б. сприйманні, увазі
- в. рухах, почуттях, волі
- г. всі відповіді вірні

831. Психічні факти виявляються суб'єктивно, внутрішньо:

- а. в міміці
- б. у відчуттях, пам'яті, уяві
- в. рухах, діях
- г. всі відповіді вірні

832. Загальна психологія визначає:

- а. життєву силу, яка покидає тіло з останнім подихом
- б. характеризує психіку як ідеальне утворення, онтологічні характеристики психічного та фізіологічні основи психічних явищ
- в. почуття неповноцінності, притаманне кожній людині, і намагання компенсувати свої слабкості і розвивати неповноцінні функції
- г. всі відповіді вірні

833. Згідно сучасних уявлень, психіка – це:

- а. "демон" - невмируща істота божественного походження
- б. "покарання" за первородний гріх Титанів тощо
- в. властивість високоорганізованої матерії, що є особливою формою віддзеркалення суб'єктом об'єктивної реальності
- г. всі відповіді вірні

834. Фізіологічною основою психічних явищ є:

- а. діяльність мозку
- б. свідомість і несвідоме
- в. певні онтологічні (буттєві) характеристики
- г. програма дій та поведінки

835. Методологічний принцип детермінізму:

- а. пояснює виникнення людської свідомості суспільним буттям людей і трудовою діяльністю
- б. передбачає планування власної діяльності та поведінки, передбачення її результатів
- в. розкриває закономірну зумовленість психічних явищ, психічної діяльності та психічних властивостей людини
- г. всі відповіді вірні

836. Принцип єдності психіки та діяльності дає змогу:

- а. вивчати "таємниці" психіки через процеси і продукти діяльності та поведінки людини, розкриваючи об'єктивні закономірності внутрішніх психічних явищ
- б. розкриває закономірну зумовленість психічних явищ, психічної діяльності та психічних властивостей людини
- в. залежить від здійсніваних видів діяльності – гри, навчання, спілкування, праці, творчості
- г. вимагає розробки й спеціальних методів пізнання

837. За системно-структурним принципом:

- а. характеризує психіку як ідеальне утворення, онтологічні характеристики психічного та фізіологічні основи психічних явищ
- б. дає змогу адекватно розуміти психіку, розглядати її не як щось стало, а як результат розвитку й діяльності на різних етапах становлення особистості.
- в. психіка є складною системою взаємопов'язаних елементів, таких як пам'ять, воля, мислення, уява та інші, котрі розглядаються як складові елементи цілого
- г. передбачає планування власної діяльності та поведінки, передбачення її результатів

838. Метод наукового спостереження:

- а. базується на певному плані, програмі, фіксації фактів та особливостей ситуації, аналізі та інтерпретації, зборі інформації, не втручанням у ситуацію
- б. має випадковий, неорганізований характер
- в. опирається на переживання щодо власних психічних станів і якостей особистості
- г. дає змогу адекватно розуміти психіку

839. Наукове спостереження відрізняється від побутового:

- а. можливістю здійснення самоспостереження
- б. аналізом ісинезом власних вчинків та дій, порівнянням
- в. цілеспрямованістю, систематичністю, планомірністю, аналітичністю, реєстрацією результатів
- г. можливістю адекватно розуміти психіку на різних етапах становлення особистості

840. До джерел психологічних знань належить:

- а. народна психологія
- б. життєвабо побутова психологія
- в. релігійна психологія, парапсихологія та науковапсихологія
- г. всі відповіді вірні

841. Вільгельм Вундт заснував першу у світі експериментальну лабораторію в Лейпцизі:

- а. у 1879 р
- б. у 1941р
- в. у 2013р
- г. у 1986р

842. Систематизує експериментальні дані, здобуті в різних галузях психологічної науки, розробляє фундаментальні теоретичні проблеми психології, формулює основні принципи, категорії, поняття, закономірності, становить фундамент розвитку всіх галузей та розділів психологічної науки

- а. загальна психологія
- б. клінічна психологія
- в. психологія менеджменту
- г. диференціальна психологія

843. Використовує досягнення психологічної науки в діагностиці й лікуванні хвороб, у розв'язанні питань, пов'язаних з відновленням здоров'я і профілактикою захворювань:

- а. загальна психологія
- б. вікова та педагогічна психологія
- в. соціальна психологія
- г. клінічна психологія

844. Психологічно забезпечує навчально-виховний процес, роботу з обдарованими та несумлінними учнями, професійну підготовку молоді, працює з дітьми, школярами, студентами, вчителями та викладачами:

- а. психологічна служба системи охорони здоров'я
- б. практична психологія політичної діяльності
- в. психологічна служба системи освіти
- г. практична юридична психологія і соціологія

845. Сучасна наукова психологія є досить розмаїтою системою дисциплін і галузей. Ю.Л. Трофімов виокремлює такі групи галузей:

- а. теоретичну, практичну
- б. психодіагностичну, педагогічну, наукову
- в. науково-прикладну, моделювання психіки, загальну
- г. теоретичну, науково-прикладну та практичну психологію

846. На основі багаторічних клінічних спостережень З. Фройд сформулював психологічну концепцію, згідно з якою психіка, особистість людини складається з рівнів:

- а. індивіда, людини, особистості
- б. "ВОНО", "Я", "НАД-Я"
- в. свідомого та особистого
- г. індивідуальності, темпераменту, вищої нервової діяльності

847. Ключовими термінами психоаналізу є:

- а. несвідоме, опір, лібідо
- б. вчинок, поведінка, дія
- в. умовний рефлекс, безумовний рефлекс, іррадіація
- г. мотивація, свідомість, самосвідомість

848. Напрям психології, згідно з яким людини можна виліпіти що завгодно, якщо давати їй відповідні стимули, позитивно підкріплювати певні реакції:

- а. психоаналіз
- б. біхевіоризм
- в. гуманістична психологія
- г. діяльнісний підхід

849. Допсихічною (біологічною) формою реакції організму на середовище, яка полягає у здатності організму відповідати на життєво важливі впливи середовища є:

- а. поведінка
- б. інтелектуальна поведінка
- в. подразливість
- г. Реакція

850. Психічна форма реакції на середовище, яка передбачає подразливість щодо тих явищ середовища, які не мають життєвого значення, але орієнтують організм у середовищі, тобто виконують сигнальну функцію, це:

- а. сонливість
- б. чутливість
- в. відповіальність
- г. образне мислення

851. На стадії елементарної сенсорної психіки поведінка тварин зумовлена впливом окремих властивостей предметів або явищ зовнішнього світу. Отож, головним психічним процесом на цій стадії є:

- а. відчуття
- б. мислення
- в. пам'ять
- г. увага

852. Здатність до інсайтів (раптових осяянь), коли мавпа здогадується, як розв'язати складне завдання; здатність перенести знайдене рішення в інші аналогічні умови; здатність до розв'язання двофазних завдань (у яких виокремлюють попередню фазу (підготовчу) і фазу здійснення (досягнення головної мети) характерна для:

- а. стадії тваринного інтелекту
- б. стадії елементарної сенсорної психіки
- в. стадії перцептивної психіки
- г. стадії безумовних рефлексів

853. Індивід із соціально зумовленою системою вищих психічних якостей, що визначається залученням людини до конкретних суспільних, культурних, історичних відносин – це

- а. біологічна істота
- б. особистість
- в. талановита людина
- г. музикант

854. Аналіз і прогнозування поведінки й діяльності людини, активний психологічний вплив, консультивно-методична, просвітницька, профілактична, реабілітаційна, дорадча та психологічна функції тощо є основними функціями

- а. юридичної психології
- б. поведінкової психології
- в. практичної психології
- г. наукової психології

855. Індивідуальність виявляється в:

- а. рисах характеру, темпераменті, звичках
- б. переважаючих інтересах
- в. у здібностях, індивідуальному стилі діяльності
- г. всі відповіді вірні

856. До науково-прикладної психології зараховують низку конкретних галузей:

- а. для яких характерні дослідження і практичне використання знань з метою оптимізації поведінки та діяльності людей
- б. загальна психологія, історія психології, експериментальна, генетична, соціальна, порівняльна, диференціальна психологія, психофізіологія, психологія особистості, моделювання психіки
- в. предметом яких є фактори ефективної поведінки людини в екстремальних умовах бойових дій, питання підвищення боєздатності військовослужбовців, підготовки військових кадрів
- г. які досліджують онтогенез психічних властивостей особистості на різних вікових етапах

857. Видатний учений І. М. Сеченов (1829-1905) у праці "Рефлекси головного мозку" стверджував, що:

- а. всі акти свідомого та несвідомого життя за способом походження є рефлекси
- б. психічна діяльність тварин здійснюються на рівні першої сигнальної системи
- в. у людини поряд із першою сигнальною системою функціонує друга
- г. онтогенез психічних властивостей особистості здійснюється на різних вікових етапах

858. Експериментально обґрунтував і розробив учення про дві сигнальні системи:

- а. З.Фрейд
- б. А. Чехов
- в. І.П. Павлов
- г. І. Франко

859. Активний спосіб пізнання реальності, який передбачає планомірне втручання дослідника у досліджувану ситуацію, наявність змінних, керівництво ними передбачає метод:

- а. експерименту
- б. спостереження
- в. анкетування
- г. виховання

860. Обстежуваний не здогадується про власну участі у дослідах, а експериментальні умови обмежуються замаскованим включенням дій дослідника або його асистента у спільну з піддослідним поведінку (скажімо, у гру дітей у дитсадку) під час:

- а. лабораторного дослідження
- б. природного експерименту
- в. формуючого спостереження
- г. творчого підходу

861. Метод, який дає змогу перевіряти здібності, навички, уміння, риси характеру й інші якості особистості з метою відбору, контролю, прогнозу, навчання тощо:

- а. метод експерименту
- б. метод опитування
- в. метод тестів
- г. метод спостереження

862. Забезпечує здатність організму та умов, пластично, швидко й тонко змінюватись відповідно до мінливих умов життя:

- а. вища нервова діяльність
- б. периферійна нервова система

- v. нижча нервова діяльність
- g. центральна нервова система

863. Основні процеси, що відбуваються в корі головного мозку, реалізуються станами:

- a. спокою та активності
- b. сну, бадьорості, спокою
- c. збудження і гальмування
- d. латерального гальмування

864. Для реєстрації біоелектричних явищ використовують електроди. Коли електрод розташовується на поверхні шкіри голови здійснюється:

- a. діаграма
- b. кортиковограма
- c. електроенцефалограма
- d. Кардіограма

865. Функціональна асиметрія головного мозку – це:

- a. локалізації функцій у корі великих півкуль
- b. виконання півкулями різних функцій
- c. взаємодія півкуль мозку
- d. частотно-амплітудна характеристика біопотенціалів корі головного мозку

866. Оберіть правильний, максимально повний варіант визначення поняття сприймання:

- a. формування цілісних образів навколошніх предметів;
- b. відображення цілісних предметів і явищ при безпосередній дії подразників на органи чуття
- c. чуттєвий образ людини, який є сигналом про значущість подій і регулятором її поведінки в середовищі
- d. вплив окремих властивостей предметів явищ при безпосередній дії подразників на органи чуття

867. За наявністю або відсутністю безпосереднього контакту рецептора з подразником, який викликає відчуття, виділяють:

- a. зір, слух, нюх
- b. дистантні і контактні рецептори
- c. адекватні і неадекватні
- d. вільні і пошукові

868. За розташуванням рецепторів відчуття прийнято поділяти на:

- a. екстероцептивні, інтероцептивні, пропріорецептивні
- b. зір, слух, нюх
- c. адекватні і неадекватні
- d. тактильні, статичні, болюві

869. Розрізняють такі види слухових відчуттів:

- a. тактильні, статичні, болюві
- b. мовні, музичні та шуми
- c. висоту, тембр, тривалість у часі
- d. гучність, тембр, час

870. Зміна чутливості під впливом постійно діючого подразника, що проявляється у зниженні або підвищенні порогів, називається:

- а. відображенням
- б. адаптацією
- в. взаємодія аналізаторів
- г. синестезією

871. Явище сенсибілізації органів чуття спостерігається в людей, котрі тривалий час займаються:

- а. певними різновидами професіональної діяльності
- б. начальною діяльністю
- в. займаються скульптурою
- г. займаються спортом

872. Взаємодія зорового і кінестезичного аналізаторів забезпечує адекватне сприймання:

- а. зміни відстані
- б. розміру, форми, рельєфу предметів, їх віддаленості
- в. зміни у швидкості автомобіля
- г. фігури і фону

873. Залежність змісту і спрямованості сприймання від досвіду людини, її інтересів, ставлення до життя, установок, багатства знань це:

- а. відчуття
- б. сприймання
- в. аперцепція
- г. Вибірковість

874. Неадекватні сприймання, які неправильно, викривлено, помилково відображають об'єкти, що діють на аналізатори, називають:

- а. сном
- б. mrією
- в. ілюзіями
- г. Фантазіями

875. Вищим проявом усвідомленого людського сприймання є:

- а. узагальненість
- б. осмисленість і структурність
- в. вибірковість
- г. адаптивність

876. Оберіть правильний, максимально повний варіант визначення поняття відчуття:

- а. відображення окремих властивостей предметів явищ при безпосередній дії подразників на органи чуття
- б. рухи й дії
- в. досягнення мети
- г. функціонування внутрішніх органів

877. Оберіть правильний, максимально повний варіант визначення поняття пам'ять:

- а. відображення окремих властивостей предметів явищ
- б. психічний процес, який відображає досвід людини шляхом запам'ятовування, зберігання, відтворення та забування
- в. набуття життєвого досвіду
- г. ідеально відтворені образи предметів і явищ навколошнього світу

878. Висловлювання І.М. Сєченова "Наші відчуття і сприймання, зникаючи безслідно відразу після виникнення, залишали б людину вічно у становищі новонародженого" стосується:

- а. мислення
- б. уваги
- в. пам'яті
- г. Розуміння

879. Згідно з гіпотезою абсолютної пам'яті, яка виникла в рамках фізіологічної теорії:

- а. люди пам'ятають завжди і все
- б. люди зажди все забувають
- в. люди пам'ятають завжди все, але воно зберігається в "глухих підвалах" несвідомого
- г. люди пам'ятають те, що їм потрібно

880. Згідно з хімічною теорією, основою індивідуальної пам'яті є:

- а. рибонуклеїнова кислота (РНК)
- б. місця контакту нейроні - синапси
- в. схожість
- г. суміжність

881. Положення про те, що короткочасне збереження інформації досягається завдяки циркуляції електричних потенціалів, що виникають внаслідок збудження групи нейронів у замкнених нервових ревербераційних колах, належить:

- а. біхевіористичній теорії пам'яті
- б. когнітивній теорії пам'яті
- в. фізіологічній теорії пам'яті
- г. хімічній теорії пам'яті

882. Оберіть правильний, максимально повний варіант визначення поняття специфічно людською є пам'ять:

- а. рухова
- б. емоційна
- в. словесно-логічна
- г. образна

883. У периферичних частинах аналізаторів (внутрішніх каналах вуха, на сітківці ока, в закінченнях шкірного, нюхового, смакового нервів) фіксується пам'ять:

- а. сенсорна
- б. тимчасова
- в. короткотривала
- г. тривала

884. Процеси активного проговорювання, повторення матеріалу лежать в основі:

- а. короткочасної пам'яті
- б. довготривалої пам'яті
- в. сенситивної пам'яті
- г. рухів та дій, спрямованих на досягнення мети

885. Оберіть правильний, максимально повний варіант визначення поняття мислення:

- а. дає знання про істотні зв'язки і відношення об'єктивної реальності, здійснює у процесі пізнання переход від явища до його сутності
- б. аналіз ситуації з метою виявлення таких взаємозв'язків фактів, подій, об'єктів та їх

властивостей, які необхідні для розв'язання проблем
в. соціально зумовлений, пов'язаний з ловленням психічний процес самостійного відображення істотно нового, тобто процес узагальненого та опосередкованого відображення дійсності в ході її аналізу і синтезу, що виникає на основі практичної діяльності з чуттєвого пізнання і здатний виходити далеко за його межі
г. розв'язання проблем і задач

886. До основних функцій мислення відносять :

- а. розуміння, рефлексію
- б. розв'язання проблем і задач
- в. цілеутворення, розуміння, рефлексію, розв'язання проблем і задач
- г. аналітико-синтетичну діяльність

887. Мисленнєва операція, сутність якої здійснювати поділ цілого на елементи, вирізнювати окремі його ознаки – це:

- а. образ
- б. синтез
- в. узагальнення
- г. аналіз

888. Основними мисленнєвими операціями є:

- а. порівняння та аналіз
- б. аналіз та синтез
- в. абстрагування та синтез
- г. всі відповіді вірні

889. Здійснення переходу від загального до часткового з метою встановлення їх відповідності істотному має назву:

- а. конкретизація
- б. дедукція
- в. інтеграція
- г. умовивід

890. Дії з об'єктами, відображеними в образах уявлень, уяви та в поняттях, які співвідносяться з певним змістом і спрямовані на перетворення умов пізнання об'єкта, його образу, умов задачі тощо це:

- а. дедукція
- б. мисленнєві дії
- в. індукція
- г. умовиводи

891. Форма мислення, яка відображає окремі відношення між предметами та їх ознаками, шляхом ствердження або заперечення, називається:

- а. індукція
- б. дедукція
- в. судження
- г. Поняття

892. Поняття "оркестр", "листя", "сузір'я" належать до понять:

- а. істоти
- б. збірних

- в. узагальнених
- г. спільних

893. Вид мислення, яке полягає у тому, що розв'язання задач здійснюється шляхом реального перетворення ситуації та здійснення рухового акту, називається:

- а. абстрактне
- б. наочно-дійове
- в. образне
- г. словесно-логічне

894. Психічний процес створення людиною нових образів на основі її попереднього досвіду називається:

- а. уявою
- б. сприйманням
- в. мисленням
- г. увагою

895. Коли в уяві людини створення нових образів не скеровується спеціальною метою, уява має:

- а. творчий характер
- б. довільний характер
- в. мимовільний характер
- г. післядовільний характер

896. Коли учитель на уроці пропонує уявити якусь історичну подію, певну місцевість, подорожуючи по карті, уявити ті чи інші міста або країни, уява учнів набуває характеру:

- а. легкої
- б. творчої
- в. важкої
- г. репродуктивної

897. Уява, що опирається на створення образів, які відповідають описові, називається:

- а. активна
- б. пасивна
- в. творча
- г. відтворююча

898. Уява, спрямована на майбутнє, на перспективу життя і діяльності людини, в якій відображаються образи майбутнього, є:

- а. фантазією
- б. мрією
- в. сном
- г. сновидінням

899. Процес створення нового образу шляхом сполучення елементів, взятих з різних, нічим не поєднаних образів, називається:

- а. аперцепцією
- б. аглютинацією
- в. схематизацією
- г. Типізацією

900. В основі здатності людини передбачати майбутні події лежить:

- a. наукова уява
- b. художня уява
- c. антиципація
- d. образна

901. Для створення художнього образу дракона із семи головами було використано процес уяви:

- a. схематизація
- b. літота
- c. гіперболізація
- d. Типізація

902. Найскладніший прийом, який широко використовується в літературі і полягає у виділенні істотного в однорідних фактах та втіленні їх у конкретних образах, називається:

- a. типізацією
- b. схематизацією
- c. гіперболізацією
- d. метафора

903. У дітей дошкільного віку під час перетворення уяви на довільний процес відбувається розподіл на:

- a. афективну уяву
- b. пізнавальну уяву
- c. афективну та пізнавальну уяву
- d. Творчу

904. Стійке емоційне ставлення людини до явищ дійсності, яке відображає значення цих явищ відповідно до її потреб і мотивів, це:

- a. емоційні стани людини
- b. психічні стани особистості
- c. почуття людини
- d. Настрій

905. В одному і тому ж почутті поєднуються емоції позитивні та негативні. Таке явище носить назву:

- a. модальності
- b. амбівалентності
- c. знак емоцій;
- d. ступінь контролю емоцій

906. Виникаючи як результат узагальнення окремих емоцій, почуття визначають динаміку і зміст ситуативних емоційних реакцій і стають утвореннями:

- a. психічної сфери людини
- b. особистої сфери
- c. когнітивної сфери особистості
- d. пізнавальної сфери

907. Особливий стан психічних процесів і станів, пов'язаний з потребами й мотивами, відображають у формі переживання значущість та важливість діючих на індивіда явищ та ситуацій це:

- a. сновидіння
- b. фантазії людини

- в. емоції
- г. психічні стани

908. При яких етапах сильного емоційного збудження іноді не зберігається орієнтація і контроль?

- а. депресії
- б. афектах (страх, гнів, радість)
- в. паніка, жах, екстаз
- г. свідомості

909. Явище, при якому людині спочатку дуже важко, потім вона звикає і з'являється "друге дихання" і, зрештою, мусить завершити діяльність, називається:

- а. фантазуванням
- б. звуженням свідомості
- в. біологічним стресом
- г. Тривогою

910. Загальний емоційний стан людини, що характеризує її життєвий тонус впродовж певного часу є:

- а. сном
- б. тривогою
- в. пристрастю
- г. настроєм

911. Емоційний стан гострого беззмістового хвилювання, що пов'язується у свідомості людини з прогнозуванням невдачі, небезпеки або ж очікування чогось важливого, значущого в умовах невизначеності – це:

- а. байдужість
- б. апатія
- в. тривога
- г. депресія

912. Здивування, відчуття здогадки, упевненість, сумнів належать до групи:

- а. комунікативних емоцій
- б. інтелектуальних емоцій
- в. вторинних емоцій
- г. радісних емоцій

913. Психологія – це наука, яка вивчає:

- а. свідоме психічне відображення людиною дійсності у формі відчуттів, сприймання, мислення, пам'яті та інших психічних процесів
- б. закономірності формування і розвитку психіки як особливої форми життєдіяльності людини і тварини
- в. психічний процес цілісного відображення у психіці предметів і явищ зовнішнього світу, під безпосереднім впливом фізичних подразників на рецептори органів чуття
- г. усі варіанти відповідей правильні

914. Структура психіки охоплює такі рівні(виокремити зайве):

- а. свідомий
- б. несвідомий
- в. підсвідомий
- г. довільний

915. До психічних процесів відносяться (виокремити зайве):

- а. відчуття
- б. запам'ятування
- в. мислення
- г. здібності

916. До психічних станів відносяться (виокремити зайве):

- а. уважність
- б. спокій
- в. риси характеру
- г. зацікавленість

917. До психічних властивостей відносяться (виокремити зайве):

- а. здібності
- б. риси характеру
- в. зацікавленість
- г. вольові якості

918. Психодинамічний підхід у науці представлений такими вченими:

- а. К. Роджерс, А. Маслоу, Ф. Перлз
- б. С. Рубінштейн, Л. Виготський, Б. Ананьев
- в. З. Фройд, А. Адлер, К. Юнг
- г. усі відповіді правильні

919. Гуманістичний підхід у психологічній науці розробляли: А. Адлер, К. Хорні, Б. Скіннер III. Бюлер, Р. Кеттел, Ч. Гальтон =К. Роджерс, А. Маслоу, Г. Олпорт Усі відповіді неправильні } 8.
Свідомість – це:

- а. вища інтегрована форма психіки, що складається під впливом суспільно-історичних умов у трудовій діяльності людини та її спілкування за допомогою мови з іншими людьми
- б. відображення навколошнього світу за допомогою органів чуття
- в. відображення у мозку людини властивостей, якостей предметів та явищ навколошньої дійсності
- г. усі варіанти відповідей правильні

920. Відчуття – це:

- а. психічний процес відображення у психіці окремих властивостей предметів зовнішнього світу, яке виникає при їх безпосередньому впливові на рецептори органів чуття
- б. психічний процес цілісного відображення у психіці предметів і явищ зовнішнього світу під безпосереднім впливом фізичних подразників на рецептори органів чуття
- в. відображення навколошнього світу за допомогою пізнавальних процесів
- г. усі варіанти відповідей правильні

921. Сприймання – це:

- а. перенесення якості одного відчуття на інше, внаслідок чого до відчуття специфічного для даного аналізатора додається відчуття, неспецифічне для нього
- б. психічний процес цілісного відображення у психіці предметів і явищ зовнішнього світу під безпосереднім впливом фізичних подразників на рецептори органів чуття
- в. психічний процес відображення у психіці окремих властивостей предметів зовнішнього світу, яке виникає при їх безпосередньому впливові на рецептори органів чуття
- г. усі варіанти відповідей правильні

922. Мислення –це:

- а. психічний процес цілісного відображення у психіці предметів і явищ зовнішнього світу під безпосереднім впливом фізичних подразників на рецептори органів чуття
- б. психічний процес побудови образів і явищ на основі минулого досвіду
- в. процес розв'язання задач, пошук виходу із проблемних ситуацій, пошук, вирішення чи здолання проблем з допомогою інтелекту
- г. усі варіанти відповідей правильні

923. У розумових діях можна виокремити їх головні складові елементи (операції) – розумові операції (виокреміть зайде):

- а. а) аналіз;
- б. б) синтез;
- в. в) абстрагування;
- г. г) ідентифікація

924. Мисленнева операція, сутність якої здійснювати поділ цілого на елементи, частини у вирізненні окремих його ознак – це:

- а. синтез
- б. узагальнення
- в. аналіз
- г. порівняння

925. Синтез – це:

- а. уявне відокремлення одних ознак і властивостей предметів та явищ від інших їхніх рис і від самих предметів (явищ), яким вони властиві
- б. встановлення подібності й відмінності між предметами та явищами
- в. мисленнева операція об'єднання окремих частин, аспектів, елементів, ознак і властивостей об'єктів у єдине, якісно нове ціле;
- г. розчленування предметів і явищ у свідомості, виокремлення в них їх частин, аспектів, елементів, ознак і властивостей

926. Абстрагування – це:

- а. упорядкування знань на підставі гранично широких спільних ознак груп об'єктів
- б. мисленневе об'єднання предметів, явищ у групи за істотними ознаками
- в. уявне відокремлення одних ознак і властивостей предметів та явищ від інших їхніх рис і від самих предметів (явищ), яким вони властиві
- г. групування об'єктів за видовими, родовими та іншими ознаками

927. Порівняння – це:

- а. розумова операція, яка полягає у визначенні подібності та відмінності між об'єктами
- б. форма мислення, яка відображає зв'язки між предметами та явищами, заперечення чи ствердження чогось
- в. розумова операція, яка дає змогу переходити від частини до цілого у процесі мислення
- г. мисленнева операція об'єднання окремих частин, аспектів, елементів, ознак і властивостей об'єктів у єдине, якісно нове ціле

928. Систематизація – це:

- а. групування об'єктів за видовими, родовими та іншими ознаками
- б. упорядкування знань на підставі гранично широких спільних ознак груп об'єктів
- в. спрямованість психічної діяльності людини та її зосередженість у певний момент на об'єкти або явища, які мають для людини певне значення при одночасному абстрагуванні

від інших, в результаті чого вони відображаються повніше, чіткіше, глибше, ніж інші
г. жодна з відповідей не є правильною

929. Здійснення переходу від загального до часткового з метою встановлення їх відповідності істотному має назву

- а. конкретизація
- б. дедукція
- в. інтеграція
- г. індукція

930. Поняття – це:

- а. Форма мислення, в якій відображаються окрім відношенні між предметами і їхніми ознаками, причому шляхом ствердження або заперечення
- б. форма мислення, в якій відображається суть предметів і явищ реального світу в їхніх істотних, необхідних ознаках і відношеннях
- в. форма мислення, за допомогою якої з одного або кількох суджень виводиться нове судження, котре містить у собі нове знання
- г. всі відповіді правильної

931. Мислення, яке полягає в тому, розв'язання задач здійснюється шляхом реального перетворення ситуації та виконання рухового акту називається:

- а. наочно-образне
- б. наочно-дійове
- в. словесно-логічне
- г. теоретичне

932. Мислення, що відбувається на основі образів уявлень, перетворення ситуації в план образів називається:

- а. абстрактне
- б. аналітичне
- в. наочно-образне
- г. всі відповіді правильної

933. Мислення, яке відбувається з опорою на поняття, судження, з допомогою логіки називається:

- а. інтуїтивне
- б. творче
- в. словесно-логічним
- г. наочно-дійове

934. До інтероцептивних відчуттів відносять (виокремити зайве):

- а. відчуття голоду, спраги
- б. органічні
- в. бульові
- г. кінестезичні

935. До екстероцептивних відчуттів відносять (виокремити зайве):

- а. нюхові
- б. слухові
- в. смакові
- г. статичні

936. До пропріоцептивних відчуттів відносять (виокремити зайве):

- а. кінестезичні відчуття
- б. статичні відчуття
- в. тактильні
- г. відчуття людиною рухів і положення частин власного тіла

937. Адаптація відчуттів – це:

- а. зміна чутливості аналізатора в бік її зниження або підвищення під впливом постійно діючого подразника
- б. зміна чутливості одного аналізатора під впливом стану іншого
- в. підвищення чутливості аналізатора під час дії специфічних чи неспецифічних подразників
- г. всі варіанти відповідей правильні

938. Синестезія відчуттів – це:

- а. зміна чутливості аналізатора в бік її зниження або підвищення під впливом постійно діючого подразника
- б. зміна чутливості одного аналізатора під впливом стану іншого
- в. перенесення якості одного відчуття на інше, внаслідок чого до відчуття специфічного для даного аналізатора додається відчуття, неспецифічне для нього
- г. жоден з варіантів відповідей не є правильний

939. Сенсибілізація відчуттів – це:

- а. підвищення чутливості аналізатора під час дії специфічних чи неспецифічних подразників;
- б. зміна чутливості аналізатора в бік її зниження або підвищення під впливом постійно діючого подразника;
- в. зміна чутливості одного аналізатора під впливом стану іншого;
- г. перенесення якості одного відчуття на інше, внаслідок чого до відчуття специфічного для даного аналізатора додається відчуття, неспецифічне для нього.

940. Взаємодія відчуттів – це:

- а. зміна чутливості одного аналізатора під впливом стану іншого
- б. зміна чутливості аналізатора в бік її зниження або підвищення під впливом постійно діючого подразника
- в. підвищення чутливості аналізатора під час дії специфічних чи неспецифічних подразників
- г. всі варіанти відповідей правильні

941. Психічний процес, суть якого полягає у здатності індивіда фіксувати, зберігати, відтворювати і забувати інформацію – це:

- а. пам'ять
- б. увага
- в. мислення
- г. уява

942. До мнемічних процесів не відносять:

- а. синтез
- б. запам'ятовування
- в. відтворення
- г. забування

943. До основних функцій мислення відносять:

- а. емпатію; рефлексію, цілеутворення
- б. розв'язання проблем і задач
- в. цілеутворення, розуміння, рефлексію, розв'язання проблем і задач
- г. жодна з відповідей не є правильна

944. Аперація – це:

- а. відносна постійність величини, форми, кольору предметів, що сприймаються при зміні відстані, ракурсу, освітленості
- б. залежність змісту і спрямованості сприймання від досвіду людини, її інтересів, ставлення до життя, настанов, знань
- в. зміна діяльності органів чуття під впливом попереднього досвіду, настанов та інтересів людини
- г. відображення одиничного випадку як особливого вияву загального

945. Константність сприймання –це:

- а. залежність змісту і спрямованості сприймання від досвіду людини, її інтересів, ставлення до життя, настанов, знань
- б. відносна постійність величини, форми, кольору предметів, що сприймаються при зміні відстані, ракурсу, освітленості
- в. зміна діяльності органів чуття під впливом попереднього досвіду, настанов та інтересів людини
- г. відображення одиничного випадку як особливого вияву загального

946. Запам'ятовування, при якому людина не ставить собі за мету закріплювати інформацію і в подальшому її використовувати, називається:

- а. довільне
- б. мимовільне
- в. раціональне
- г. інтуїтивне

947. Запам'ятовування, яке залежить від зусиль, яких докладає індивід для досягнення своєї мети, називається:

- а. механічне
- б. довільне
- в. мимовільне
- г. узагальнене

948. Психічний процес побудови образів і явищ на основі минулого досвіду –це:

- а. пам'ять
- б. увага
- в. мислення
- г. уява

949. Стійкість, здатність до переключення, обсяг, розподіл – це властивості:

- а. уваги
- б. пам'яті
- в. мислення
- г. уяви

950. Мимовільна, довільна, активна, пасивна є:

- а. пам'ять
- б. увага
- в. мислення
- г. уява

951. Мимовільна, довільна, післядовільна, зовнішня, внутрішня – це види:

- а. пам'яті
- б. уваги
- в. мислення
- г. уяви

952. Уява – це:

- а. відображення у свідомості людини предметів і явищ у сукупності їхніх якостей і частин, що діють у певний момент на органи чуття
- б. психічний процес створення людиною нових образів на основі її попереднього досвіду
- в. зміна чутливості під впливом постійного подразника, що проявляється у зниженні або підвищенні порогів
- г. всі відповіді неправильні

953. Уява виражається:

- а. у побудові нового образу
- б. у створенні програми поведінки, коли проблемна ситуація невизначена
- в. у створенні образу, відповідного до опису об'єкта
- г. всі відповіді правильні

954. Рухова, емоційна, образна, словесно-логічна – це види:

- а. уваги
- б. пам'яті
- в. мислення
- г. уяви

955. Властивість, яка полягає у здатності підтримувати достатній рівень уваги тривалий час і протистояти відволікаючим обставинам – це:

- а. стійкість
- б. здатність до переключення
- в. розподіл
- г. обсяг

956. Властивість, яка полягає у довільній зміні людиною спрямованості своєї уваги з одного об'єкта на інший – це:

- а. стійкість
- б. здатність до переключення
- в. розподіл
- г. обсяг

957. Властивість уваги, яка визначається кількістю об'єктів, які сприймаються одночасно з достатньою чіткістю:

- а. стійкість
- б. здатність до переключення
- в. розподіл
- г. обсяг

958. Комбінування, аглютинація, схематизація, типізація – це прийоми створення образів:

- а. мислення
- б. сприймання
- в. пам'яті
- г. уяви

959. Процес створення нового образу шляхом сполучення елементів, взятих з різних уявлень, називається

- а. аперцепцією
- б. аглютинацією
- в. схематизацією
- г. всі варіанти відповідей неправильні

960. Уява, спрямована на майбутнє, на перспективу життя і діяльності людини, в якій відображаються образи майбутнього, є

- а. мрією
- б. сном
- в. сновидінням
- г. всі варіанти відповідей правильні

961. Відтворювальна (репродуктивна)уява – це:

- а. мнемічний процес, який актуалізує знання, вміння, навички, що зберігаються в пам'яті
- б. створення образів, які раніше були сприйняті і закріплені в досвіді людини
- в. процес відображення у мозку людини окремих властивостей та якостей предметів
- г. усі відповіді правильні

962. Уява, що полягає у самостійному створенні нових, оригінальних образів, називається:

- а. пасивною
- б. репродуктивною
- в. творчою
- г. усі відповіді правильні

963. Почуття – це:

- а. стійке емоційне ставлення людини до явищ дійсності, яке відображає значення цих явищ відповідно до її потреб і мотивів
- б. особливий клас психічних процесів і станів, пов'язаний з інстинктами, потребами й мотивами, що відображають у формі безпосереднього тимчасового переживання значущість для життєдіяльності індивіда явищ і ситуацій, які діють на нього
- в. позитивний емоційний стан, пов'язаний з можливістю досить повно задоволити актуальну потребу, вірогідність якої в даний момент невизначена
- г. нетривалі й сильні емоції людини, що виникають раптово й виявляються в різких змінах м'язової діяльності та стану внутрішніх органів

964. Найпоширеніший емоційний стан, що характеризується слабкою інтенсивністю, тривалістю, іноді невизначеністю та неясністю переживань:

- а. пристрасть
- б. настрій
- в. афект
- г. цікавість

965. Сильний, короткос часовий емоційний стан, який раптово виникає під впливом несподіваної негативної інформації, має бурхливий перебіг і не контролюється свідомістю:

- а. горе
- б. пристрасть
- в. афект
- г. гнів

966. Загальний емоційний стан людини, що характеризує її життєвий тонус упродовж певного часу називається:

- а. увага
- б. стрес
- в. настрій
- г. всі відповіді неправильні

967. Вольові якості – це:

- а. баланс між процесами збудження та гальмування
- б. спосіб уникнення внутрішнього конфлікту завдяки активному вилученню зі свідомості негативної інформації
- в. відносно стійкі психічні утворення, що засвідчують досягнутий особистістю рівень свідомої саморегуляції поведінки
- г. усі відповіді правильні

968. Темперамент – це:

- а. сукупність відносно стійких індивідуально-своєрідних якостей особистості, що виявляються у поведінці, діяльності та ставленні до людей, колективу, до себе, речей, роботи і тощо
- б. сукупність вроджених індивідуально-психологічних властивостей, що виявляються у силі, напруженості, швидкості та врівноваженості нервових процесів
- в. психічний процес, який полягає у відображені людиною предметів і явищ, у сукупності всіх їх якостей при безпосередній дії на органи чуття
- г. психофізичний процес, який полягає у відображені окремих властивостей, предметів та явищ оточуючого світу при безпосередній дії подразника на органи чуття.

969. Які види темпераментів існують за Гіпократом?

- а. астеністичний, пікнічний, атлетичний, дистимічний
- б. сангвінічний, флегматичний, меланхолічний, холеричний
- в. вісцеротонічний, соматичний, церебротонічний;
- г. сангвінічний, соматичний, атлетичний

970. Спрямованість особистості на довкілля, на оточуючих людей, предмети, події називається:

- а. інроверсія
- б. екстеріоризація
- в. емоційність
- г. екстраверсія

971. Фіксація особистості на собі, на своїх переживаннях і думках, схильність до самоаналізу, замкненість називається:

- а. іронія
- б. контраст відчуттів
- в. інроверсія
- г. Ілюзія

972. Емоційний аспект розуміння іншої людини, здатність емоційно відгукнутися на її проблеми, переживати разом з нею, співчувати їй, називається:

- а. заміщення
- б. глибина розуму
- в. рефлексія
- г. емпатія

973. Сангвінік в описі І.П.Павлова:

- а. сильний, врівноважений, рухливий тип
- б. сильний, врівноважений, інертний тип
- в. сильний, неврівноважений тип
- г. слабкий тип

974. Характер – це:

- а. спрямованість психічної діяльності людини та її зосередженість у певний момент на об'єкти або явища, які мають для людини певне значення при одночасному абстрагуванні від інших, в результаті чого вони відображаються повніше, чіткіше, глибше, ніж інші.
- б. сукупність відносно стійких індивідуально-своєрідних якостей особистості, що виявляються у поведінці, діяльності та ставленні до людей, колективу, до себе, речей, роботи і тощо
- в. сукупність індивідуально-психологічних характеристик, що виявляються у силі, швидкості та врівноваженості нервових процесів
- г. всі відповіді є правильні

975. Задатки – це:

- а. індивідуальні властивості особистості, які дають змогу за інших рівних умов більш успішно оволодівати тією чи іншою діяльністю, розв'язувати ті чи інші завдання, проблеми тощо
- б. індивідуальні особливості, що дають змогу конкретній людині оволодівати певною діяльністю, успішно виконувати цю діяльність
- в. спадкові анатомо-фізіологічні особливості, які є основою для розвитку на їх базі здібностей
- г. системна характеристика особистості, яка свідчить про її над оригінальністю досягнення, дуже суттєво переважаючі "звичайну" й навіть творчу діяльність

976. Загальні здібності – це:

- а. індивідуальні властивості, що лежать в основі оволодіння будь-якою діяльністю
- б. система якостей, властивостей, що дозволяють особистості досягати значних успіхів в оригінальному виконанні творчої діяльності
- в. конкретне вибіркове спрямування індивіда на відповідну діяльність, що базується на інтересах, потребах у виконанні тієї чи іншої діяльності
- г. усі відповіді правильні

977. Спеціальні здібності – це:

- а. психологічні особливості індивіда, що забезпечують можливості успішного виконання певного виду діяльності
- б. загальна успішність адаптації людини до нових ситуацій за допомогою розв'язання задач у внутрішньому плані дій
- в. якісно своєрідне сполучення здібностей, що забезпечує успішність виконання діяльності
- г. розумовий потенціал, або інтелект; цілісна індивідуальна характеристика пізнавальних можливостей і здібностей до навчання

978. Особистість – це:

- a. особлива якість людини, набута в соціокультурному середовищі у процесі спільної діяльності та спілкування
- б. система взаємопов'язаних ознак, що наділені високою вірогідністю сумісного прояву
- в. стійкі, повторювані в різних ситуаціях особливості поведінки індивіда
- г. вищий рівень інтелектуального розвитку людини, який забезпечує можливість створення ідей, теорій.

979. Згідно з концепцією персоналізації А. В. Петровського, в структурі особистості можна вирізнати три складові:

- а. інтеріндивідну
- б. інтраіндивідну
- в. метаіндивідну
- г. усі відповіді правильні

980. Я-концепція включає такі три структурні елементи (виокреміть зайвий):

- а. когнітивний
- б. емоційно-оцінний
- в. рефлексивний
- г. поведінковий

981. Індивідуальність – це:

- а. соціальна істота, що виходить за межі природної обмеженості, використовує знаряддя, знаки і через них опановує власною поведінкою і психічними процесами
- б. визначення людини з погляду своєрідності її психофізіологічних і психологічних якостей, що відрізняють її від інших людей і характеризують унікальність її можливостей у сфері взаємодії з навколошнім світом
- в. поняття, що охоплює характеристики процесу, внаслідок якого людина створює продукт із якісно новими, оригінальними властивостями
- г. сукупність характеристик, властивих індивіду на певній стадії розвитку

982. Індивід – це:

- а. людина як одинична природна істота, продукт філогенетичного і онтогенетичного розвитку
- б. носій індивідуально своєрідних рис
- в. окремий представник людської спільноти.
- г. всі відповіді правильні

983. У стабільному соціальному середовищі розвиток особистості опосередковується внутрішніми психологічними закономірностями і проходить фази (виокреміть зайве):

- а. адаптації
- б. інтеріоризації
- в. індивідуалізації
- г. інтеграції

984. Метод експерименту належить до:

- а. організаційних
- б. інтерпретаційних
- в. емпіричних;
- г. методів обробки даних

985. Уперше експериментальна психологічна лабораторія була відкрита:

- а. У. Джемсом
- б. Е. Еббінгаузом
- в. Вундтом
- г. Х. Вольфом

986. Діти, які спрямовують усю свою енергію на досягнення успіху і уникають ризику чи висловлювання власної думки, як правило, характеризуються:

- а. високим рівнем інтелекту і низьким рівнем творчих здібностей
- б. низьким рівнем інтелекту і високим рівнем творчих здібностей
- в. низьким рівнем інтелекту і творчих здібностей
- г. високим рівнем інтелекту і творчих здібностей

987. Як правило, творчі особистості характеризуються:

- а. конформізмом
- б. добрим включенням у соціальну групу
- в. чітко встановленими уявленнями про життя і суспільство
- г. всі відповіді неправильні

988. Спонукання до діяльності, пов'язані із задоволенням певних потреб, називається:

- а. мрія
- б. ілюзія
- в. мотиви
- г. усі відповіді правильні

989. Усвідомлення суб'єктом того, як його сприймають і оцінюють інші індивіди або спільноти; аналіз власного психічного стану, називається:

- а. самоактуалізація
- б. емпатія
- в. каузальна атрибуція
- г. рефлексія

990. Використання індивідом усіх своїх талантів, здібностей, можливостей, називається:

- а. самооцінка
- б. розподіл уваги
- в. систематизація
- г. самоактуалізація

991. Набуті впродовж життя складні індивідуальні особливості людини, які дають змогу з певною вірогідністю передбачити її поведінку в тому чи іншому конкретному випадку, називається:

- а. самостійність
- б. свідомість
- в. риси характеру
- г. усі відповіді правильні

992. Психічні феномени є ідеальними, тому що вони:

- а. найбільш досконалі, довершені з усього, що є у світі
- б. не мають жодних матеріальних властивостей: маси, консистенції, форми, забарвлення тощо, - а відтак, не відображаються органами чуття (зором, слухом тощо)
- в. частина Трансцендентного (Надприродного, Божого) світу, який є ідеальним
- г. за ними закріпилась назва "ідеї" з часів Еллади (Стародавньої Греції)

993. Повсякденно-побутові психологічні знання такі ж давні, як людство, тому що:

- а. вони забезпечували ефективність: впливів суб'єкта (особи та/чи групи) на інших людей, взаєморозуміння, взаємодію, навчання й виховання тощо
- б. навіть стародавні люди (дикуни) найбільше цікавились властивостями власної душі
- в. народна творчість (фольклор), а відтак і мистецтво не могли обійтись без таких знань, вони ґрунтуються на цих знаннях
- г. Бог-Креатор (Творець) дав їх людям разом з душею

994. Анімізм (віра в душу) з необхідністю мав виникнути у первісно-общинних людських спільнотах тому що:

- а. вони не могли іншим чином пояснити спонукальні рушійні сили динаміки життєво значущих для них об'єктів та природу сновидінь, галюцинацій, втрати свідомості, смерті
- б. це було необхідне їм для розрізнення уявного (того, що відбувається тільки їхній у психіці) і дійсного (реальних подій)
- в. навіть стародавніх людей (дикунів) найбільше цікавив внутрішній світ людини – психічні феномени
- г. їхні шамани (чаклуни, маги) були спроможні спілкуватись з душами померлих

995. Душа у анімістичних уявленнях первісних людей (дикунів) це:

- а. відчуття, емоції, думання, запам'ятовування
- б. невидимий двійник предметів і явищ (людей, тварин, небесних світил тощо), функція якого – рухати, оживлювати їх
- в. надприродне (божественне) начало людини
- г. серце і кров, які є джерелом сили, сміливості, здоров'я

996. Структура душі (псюхе, психіки) у атомістичному вченні Демокрита:

- а. сукупність ідеально круглих, найлегших і найрухливіших атомів, зчіплених між собою гачечками
- б. на відміну від матеріальних об'єктів, душа не атомарна (не складається з атомів), а є ідеальною субстанцією, що пов'язує людину з богами
- в. поєдання найбільш полум'яних атомів вогню
- г. ідея певного поєдання атомів певного виду у кожному з предметів і явищ матеріального світу

997. Основні функції душі людини за Сократом:

- а. джерело життя, руху, активності, діяльності
- б. мислення і розуміння, що робить людину розумною істотою, здатною мудро судити про обставини свого життя, розрізняти добро і зло, а відтак, вдосконалювати себе і світ
- в. накопичування життєвого досвіду і вигідне використання його
- г. здобування харчів, рухання, відчуття, почування, мислення

998. Сутність душі (псюхе, психіки) за Платоном:

- а. ідеальне джерело розуміння добра і зла та спроможності свідомо чинити добро, що відрізняє людину від звірів
- б. бессмертна ідеальна субстанція, що складається з трьох частин: нижчої, яка бажає (потреби тіла) і домінує у простолюдинів; мужньої (шляхетність і воля) – переважає у воїнів та аристократів; розумної – у філософів та правителів
- в. ентелехія живих організмів, яка забезпечує спроможність рослин харчуватись, тварин – харчуватись, рухатись, відчувати й почувати, людей – все це і мислити
- г. частинка Нуса – начала й джерела свідомості й самосвідомості в космосі і в людині

999. Значення концептів Платона про "ідеї" та "Царство Ідей" для становлення наукової психології полягає в тому, що:

- а. у його визначенні "ідей" постав основний психологічний зміст понять – основи людської свідомості, мислення й мовлення
- б. в них показано ідеальну сутність психічних феноменів, які він назавав "ідеями"
- в. в них доведено, що істотною властивістю психічних феноменів, які він назавав "ідеями", є не лише відображення й пізнання, а й ставлення людини до світу і до себе
- г. їх покладено в основу об'єктивно-ідеалістичних філософських зasad у психології

1000. Основний психологічний зміст поняття:

- а. знання про істотні, сутнісні властивості об'єктів (предметів і явищ)
- б. знання про спільні, однакові властивості тих об'єктів (предметів, явищ, дій, властивостей, співвідношень тощо), які охоплюються кожним поняттям
- в. те, чим оперують інтелект і мислення
- г. інтелектуальне розуміння

1001. Базисні (основні) складові свідомості людини це:

- а. понятійне (дискурсивне) і образне мислення, мовлення, вищі почуття, воля
- б. інтелект, знання, ціннісні орієнтації
- в. понятійні знання, самосвідомість (Я-концепція), цілепокладання, ставлення
- г. "елементи усвідомлення" – предмет інтроспективного самопізнання

1002. Основний функціональний психологічний зміст людської свідомості полягає в тому, що:

- а. вона є найвищим рівнем відображення світу, який розвився у людини внаслідок оволодіння мовою в процесі суспільного життя
- б. вона є вищим рівнем психічного відображення і саморегуляції на планеті Земля, властивим тільки людині як суспільно-історичній істоті
- в. людина знає, що 'она знає про зміст того, 'що вона знає про об'єкти, які сприймає, згадує, уявляє, обдумує, зокрема й про себе як суб'єкта, і про своє ставлення до цього знаного
- г. вона являє собою найвищий рівень ментальної активності людини як соціальної істоти

1003. Основні несвідомі феномени у психіці людини це:

- а. безумовні і умовні рефлекси, інстинктивні спонуки
- б. галюцинації, гіпнотичні і сомнамбулічні стани
- в. психофізіологічні процеси у головному мозку
- г. автоматизми, установки, витіснене механізми психічного захисту

1004. Сутність і функції душі (псюхе, психіки) за Аристотелем це:

- а. ідеальна субстанція, що складається з трьох частин: нижчої, яка бажає (потреби тіла) і домінує у простолюдинів та рабів; мужньої (шляхетність і воля), переважає у воїнів та аристократів; розумної – у філософів та правителів
- б. те, що робить людину спроможною мислити й розуміти, розрізняти добро і зло, а відтак, вдосконалювати себе і світ, що відрізняє людей від тварин
- в. ентелехія (спосіб існування) живих організмів, яка забезпечує спроможність рослин харчуватись, тварин – харчуватись, рухатись, відчувати й почувати, людей – все це і мислити
- г. частинка Нуса – начала свідомості й самосвідомості в космосі і в людині

1005. Асоціації (асоціативні зв'язки у психіці), за Аристотелем, поділяються на такі основні види:

- а. утворені за ознаками; 1) зовнішніми, поверховими (неістотними); 2) значущими; 3) сутнісними (істотними)
- б. за подібністю; за контрастом; за суміжністю
- в. за формою, за розміром, за кількістю об'єктів

г. за психічною модальністю: сприймання, образні (в уяві), mnemonicі (у пам'яті), когнітивні (мисленнєві)

1006. Ключовий зміст значущої для становлення наукової психології гіпотези Галена з Пергаму полягає в тому, що:

- а. нерви – це канали, заповнені пневмою, – особливою, дуже легкою та прозорою субстанцією, яка рухається під впливом подразнень органів чуття
- б. нервову систему і психіку поєднує спільна функція – відображення навколошнього світу
- в. психіка відображає навколошній світ таким, яким він є насправді, та сповнюється змістом відображеного нею
- г. людська психіка може існувати тільки на ґрунті анатомо-фізіологічних структур головного мозку

1007. Функціонування нервової системи, за Р. Декартом, являє собою:

- а. передачу повідомлень про подразнення органів чуття посередництвом "тваринних духів", що рухаються "нервовими трубками" до мозку, який сприймає її і дає відповідним тілесним органам команду реагувати на ці подразнення
- б. моніторинг мінливих умов зовнішнього середовища організму з метою забезпечення постійного стану його внутрішнього середовища (гомеостазису)
- в. організацію реагування на актуальні біотичні подразники і гальмування реакцій на абіотичні та не актуальні в цей момент біотичні
- г. подразнення, збудження і гальмування

1008. Механізми функціонування душі (психіки), за Р. Декартом, це:

- а. душа людини – Боже Світло, тому механізми її функціонування – на кшталт оптичних
- б. на кшталт рефлекторного механізму нервової системи
- в. рефлексія, інтеракція, ідентифікація, емпатія
- г. душа людини – це частинка Божественного Духу, отже жодні механізми, які функціонують у матеріальному світі, на неї не поширяються

1009. Сутність принципів детермінізму та відображення в психології, які постали у філософському вченні Б. Спінози, полягає в тому, що:

- а. психіка є суб'єктно-ідеальною субстанцією, яка продукує ілюзію реальності матеріального світу ("esse est percipi")
- б. матерія на певному етапі свого спонтанного саморозвитку породжує ідеальні – психіку людини, яка адекватно відображає світ і організовує його перетворення
- в. рефлекторні реакції суверо адекватно відповідають характеру подразників
- г. психіка людини відображає матеріальний світ таким, яким він є насправді, сповнюється цим змістом – "порядок ідей відповідає порядку речей" – та оперує ним

1010. Основним психологічним змістом знаменитого концепту Дж. Локка "tabula raza" ("чиста дошка") є:

- а. "чиста дошка" – зовнішнє середовище, на яке психіка проєктує свої априорні ідеї – психічні феномени
- б. у психіці новонародженого немає жодного априорного (вродженого) досвіду; досвід людини накопичується посередництвом відображення у її психіці навколошнього світу та мисленнєвого опрацювання (рефлексії) накопиченої у ній інформації
- в. "чиста дошка" – душа людини, помисли і поведінка якої відповідають християнському моральному вченню, Заповідям Любові
- г. "чиста дошка" – психічні феномени у чистому вигляді, в якому вони постають перед суб'єктом інтропекції (самоспоглядання)

1011. Твердження Дж. Берклі "Esse est percipi" ("буття є відчуттям/сприйманням") означає:

- a. у відчуттях та образах сприймання людини (перцептивних) буття постає таким, яким воно є насправді
- б. рух "ідей" (психічних феноменів), який розгортається у психіці, – єдина дійсно існуюча реальність, що створює ілюзію існування світу матеріальних речей, який, насправді, не існує
- в. буття, відображене у образах сприймання та відчуттях, постає в них у зміненому вигляді, відповідно до певної, закладеної у кожному органі чуття, програми
- г. відчуття й сприймання (рецепція та перцепція) – єдине джерело інформації про буття – світ, що оточує людину

1012. За Дж. Берклі, у створеному Богом світі насправді, дійсно існують:

- а. ідеї та душі
- б. фізичні (матеріальні) об'єкти та ідеальні душі
- в. нежива та жива природа, суспільство та душі людей
- г. немає переконливих аргументів щодо створення світу Богом

1013. Найбільш істотний для психології зв'язок нервової системи і психіки, виявлений І. Прохазкою:

- а. структурний: психіка земних живих істот може існувати тільки на базисі анатомо-фізіологічних структур їх мозку
- б. генетичний – їх розвиток нерозривно і щільно взаємопов'язаний
- в. системно-функціональний: вони виконують однакові функції - відображення середовища та адаптацію до нього
- г. об'єктний – вони різним чином відображають те саме – об'єкти зовнішнього та внутрішнього середовища суб'єкта

Базовий рівень

1. Представником когнітивного підходу є:

- а. З. Фройд
- б. К.Юнг
- в. Ж.Піаже
- г. К. Лоренц

2. Чинники, що визначають поступальний психологічний розвиток, називають:

- а. рушійними силами
- б. мотивами
- в. бажаннями
- г. потребами

3. Порівняно повільні, але ґрутовні кількісні зміни в психіці називають:

- а. революційними
- б. еволюційними
- в. кризовими
- г. консервативними

4. У розвитку особистості спадковість визначає насамперед:

- а. спрямованість особистості
- б. характер особистості
- в. темперамент особистості
- г. всі відповіді невірні

5. Умови життя:

- a. впливають на психічний розвиток дитини через її діяльність
- б. впливають насамперед на психофізіологічну підструктуру особистості
- в. не впливають суттєво на психічний розвиток особистості
- г. всі відповіді невірні

6. Відносно замкнутий цикл розвитку людини, який має свою структуру та динаміку, – це:

- a. вік
- б. етап розвитку
- в. хронологічний вік
- г. всі відповіді невірні

7. Вікові новоутворення – це

- а. соціальні і психологічні зміни, які вперше виникають на конкретному віковому етапі і є найважливішими детермінантами становлення особистості, визначають її провідні соціальні відношення зі світом, ставлення до себе
- б. те ж саме, що і критерії періодизації психічного розвитку
- в. зміни у психіці, які формуються під впливом вікових криз
- г. всі відповіді невірні

8. Набуття власних неповторних психологічних особливостей індивідом – це ознака такого механізму формування особистості:

- а. наслідування
- б. індивідуалізації
- в. інтеграції
- г. адаптації

9. Становище індивіда в суспільстві, статус та система спілкування з іншими людьми – це визначення такого критерію періодизації:

- а. провідна діяльність
- б. соціальна ситуація розвитку
- в. провідна потреба
- г. психічні новоутворення

10. Загострення психічних суперечностей – це ознака такого явища психічного розвитку:

- а. адаптації індивіда до вимог суспільства
- б. вікової кризи
- в. інтеріоризації
- г. затримки психічного розвитку

11. Виберіть правильний перелік факторів психічного розвитку людини:

- а. біологічна основа, соціальне середовище та активність самого індивіда
- б. фенотип, самопізнання, самовиховання
- в. біологічна спадковість, соціальна спадковість, генотип
- г. фізичне та психічне здоров'я, діяльність людини,

12. Етап розвитку дитини в лоні матері має назву:

- а. пренатальний
- б. плодовий
- в. ембріональний
- г. постнатальний

13. У середньому період від зачаття до пологів триває:

- a. 25 тижнів
- b. 30 тижнів
- c. 40 тижнів
- d. 55 тижнів

14. Яку негативну форму має розвиток дитячої уяви в дошкільному віці:

- a. фантазування
- b. дитячі страхи
- c. мрійливість
- d. всі відповіді правильні

15. Готовність до засвоєння нової соціальної ролі школяра та можливості успішного спілкування з ровесниками шестирічки – це складники одного з нижченазваних компонентів психологічної готовності дитини до школи:

- a. розумового
- b. емоційно-вольового
- c. соціального
- d. мотиваційного

16. Що таке внутрішній план дій як психічне новоутворення молодшого шкільного віку:

- a. попереднє мисленнєве планування подальших розумових дій
- b. сумлінне виконання вказівок вчителя
- c. зосередження школяра на учебному завданні
- d. реагування дитини на контроль та управління батьками її психічною та поведінковою активністю

17. Який процес фізичного розвитку підлітка найбільше впливає на його психіку:

- a. розвиток кістково-мязової системи
- b. ретардація
- c. статеве дозрівання
- d. всі відповіді невірні

18. "Хочу бути таким, як всі" і "Невже я такий, як всі" – це вияви якої суперечності психічного розвитку підлітка:

- a. між конформізмом і прагненням до індивідуальності
- b. між різним рівнем фізичного та психічного розвитку
- c. між тенденцією до самоствердження та залежністю від дорослих
- d. між реакціями емансипації щодо дорослих та групування щодо ровесників

19. Яким є типове ставлення підлітків до вчителів:

- a. оцінка виключно професійних якостей педагогів
- b. диференційоване ставлення до вчителів
- c. беззаперечний авторитет педагогів у підлітків
- d. настороженість та схильність до конфліктів з усіма вчителями

20. Розширення кола спілкування з ровесниками – це вияви якої підліткової реакції:

- a. емансипації
- b. хобі-реакції
- c. опозиції
- d. групування

21. Виберіть назvu центрального новоутворення психіки підліткового віку:

- a. адекватна самооцінка
  - b. девіантна поведінка
  - c. почуття дорослості
  - d. самовизначення
22. Надто категоричне ставлення молодих людей до дійсності, надмірні вимоги – це прояви якої юнацької психологічної особливості:
- a. юнацької безтурботності
  - b. юнацький негативізм
  - c. юнацького максималізму
  - d. юнацького інфантілізму
23. У чому полягає причина непорозумінь юнаків з батьками:
- a. нерозв'язані проблеми підліткового віку
  - b. розгортання конфлікту через неспівпадіння поглядів на життя
  - c. незнання батьками юнацьких потреб
  - d. всі відповіді вірні
24. Яким фактором спричинене переживання кризи середини життя:
- a. дорослішанням та самостійністю дітей
  - b. переглядом та оцінкою життєвих досягнень
  - c. невизначеністю майбутнього
  - d. прогресуючим старінням
25. Соціальними чинниками інтелектуальної активності людини у період старості є:
- a. рівень освіченості і специфіка діяльності, якою займалася людина протягом життя
  - b. стан соматичного і психічного здоров'я
  - c. широта інтересів, прагнення до самореалізації, передавання наступним поколінням життєвого досвіду
  - d. піклування про онуків, відчуття своєї потрібності оточуючим
26. Емоційна реакція особистості на настання старості, яка виражається у сприйманні старості як природного явища, – це:
- a. конструктивна позиція пристосування
  - b. захисна позиція пристосування
  - c. залежна позиція пристосування
  - d. деструктивна позиція пристосування
27. Фізичними чинниками інтелектуальної активності людини у старості є:
- a. рівень освіченості і специфіка діяльності, якою займалася людина протягом життя
  - b. стан соматичного і психічного здоров'я
  - c. широта інтересів, прагнення до самореалізації, передавання наступним поколінням життєвого досвіду
  - d. характер ставлення до смерті
28. Негативне упереджене ставлення соціуму до старості, її знецінення – це:
- a. інфантілізм
  - b. ейджизм
  - c. фемінізм
  - d. ювеналізм
29. Представники якого віку найбільше зайняті спогадами та самоаналізом:

- a. юнацького
- б. раннього дорослого віку
- в. середнього дорослого віку
- г. пізнього дорослого віку

30. Вікова психологія вивчає психіку людини в:

- а. філогенезі
- б. онтогенезі
- в. в філогенезі і онтогенезі
- г. всі відповіді невірні

31. Вікова психологія не включає такий розділ:

- а. геронтопсихологія
- б. порівняльна психологія
- в. психологія зріlosti
- г. психологія дошкільника

32. Геронтопсихологія вивчає психологічні особливості людини такого віку:

- а. похилого
- б. підліткового
- в. юнацького
- г. пренатального

33. Метод близнюків дозволяє дослідити проблему спiввiдношення впливу на психiчний розвиток людини наступних чинникiв:

- а. спадковостi та активностi особистостi
- б. навчання i виховання
- в. фiлогенезу i онтогенезу
- г. спадковостi i середовища

34. Виберiть найбiльш правильну характеристику методу психологiчного експерименту:

- а. експериментатор втручається в природний перебiг подiй i викликає за бажанням дослiджуванi явища
- б. експериментатор не втручається в природний перебiг подiй, але вiдповiднi данi одержує за допомогою експериментальної апаратури
- в. дослiдник обов'язково залучає до експерименту двi групи – контролiну та експериментальну
- г. всi вiдповiдi невiрni

35. Який метод психологiї полягає у виявленнi впливу життєвих подiй на розвиток психiки людини:

- а. соцiометричний
- б. природний експеримент
- в. лонгiтюдний
- г. бiографiчний

36. За А.В.Петровським входження дитини у суспiльство передбачає проходження трьох фаз:

- а. адаптацiї, iндивiдуалiзацiї, iнтеграцiї
- б. адаптацiї, iнтеграцiї, iнтерпретацiї
- в. детермiнацiї, iндивiдуалiзацiї, адаптацiї
- г. детермiнацiї, iнтерпретацiї, iндивiдуалiзацiї

37. Яке твердження характеризує підхід Л.С. Виготського до вирішення проблеми взаємозв'язку навчання і розвитку?

- а. навчання іде за розвитком
- б. навчання іде паралельно розвитку
- в. навчання веде за собою розвиток
- г. навчання і розвиток тотожні

38. Який психолог вважав інтелектуальний розвиток основою становлення особистості:

- а. Ж. Піаже
- б. З. Фройд
- в. Дж. Уотсон
- г. Е. Еріксон

39. Українські вчені-дослідники проблем вікової психології:

- а. І. Бех, М. Борищевський, З. Карпенко, Г. Костюк, С. Максименко, І. Пасічник, Т. Титаренко, Н. Чепелєва
- б. Б. Ананьев, Л. Виготський, С. Рубінштейн, О. Леонтьєв, О. Лурія
- в. О. Болотов, А. Гнідих, К. Костюк, С. Максименко, Ф. Ніколенко, Ю. Чалий
- г. І. Бех, П. Гальперін, М. Ланге, А. Смирнов, Г. Челпанов, Н. Юхименко

40. Ідеальність психічних феноменів означає, що вони:

- а. найбільш досконалі, довершені з усього, що є у світі, в якому існує людство;
- б. не мають жодних матеріальних властивостей: маси, консистенції, форми, забарвлення тощо, - а відтак, не відображаються органами чуття;
- в. частина Трансцендентного (Надприродного, Божого) світу, який є ідеальним;
- г. за ними закріпилась назва "ідеї" з часів Еллади (Стародавньої Греції).

41. Спроможність психіки людини безпосередньо впливати на матеріальні об'єкти виявляється у феноменах:

- а. анімізму, чаклунства, магії;
- б. телепатії та екстрасенсорної діагностики;
- в. телекінезу, левітації, впливу на процеси і стани організму суб'єкта;
- г. гіпнозу.

42. Повсякденно- побутові психологічні знання такі ж давні, як людство, тому що:

- а. вони забезпечували ефективність: впливів суб'єкта (особи та/чи групи) на інших людей, взаєморозуміння, взаємодію, навчання й виховання тощо;
- б. навіть стародавні люди (дикуни) найбільше цікавились властивостями власної душі;
- в. народна творчість (фольклор), а відтак і мистецтво не могли обійтись без таких знань, вони ґрунтуються на цих знаннях;
- г. Бог-Креатор (Творець) дав їх людям разом з душою.

43. Увагу людини поділяють на такі основні види:

- а. несвідома (інстинктивна) і свідома;
- б. рефлекторна (невимушена), перцептивна, інтелектуальна;
- в. мимовільна (невимушена), довільна, (вимушена), післядовільна;
- г. зосереджена (сконцентрована, стала), розпорошена (нестала)

44. За модальністю аналізатора (органу чуття) відчуття поділяють на:

- а. екстероцептивні та інтероцептивні;
- б.

- в. візуальні (зорові), аудіальні (слухові), тактильні (дотикові), органічні, пропріоцептивні (м'язеві), нюхові, смакові;
- г. мономодальні, полімодальні, амодальні;
- д. основні, прості, складні.

45. Внаслідок існування візуально-тактильної (зорової й дотикової) синестезії кольори поділяють на:

- а. чисті й брудні;
- б. одиничні й змішані;
- в. теплі й холодні;
- г. приемні й неприємні.

46. Інтероцептивні відчуття надходять від:

- а. опорно-рухового апарату (м'язів, зв'язок, сухожиль, кісток);
- б. об'єктів навколошнього світу;
- в. організму – від всіх органів та їх систем);
- г. внутрішніх органів.

47. Перцепція (сприймання) це:

- а. відображення властивостей подразників, які впливають на рецептивно-перцептивні поверхні аналізаторів;
- б. відображення цілісної просторово-часової структури об'єкта в умовах його безпосереднього впливу на органи чуття суб'єкта;
- в. утворення предметно-цилісних образів об'єктів;
- г. залежність чуттєвого відображення суб'єкта від його життєвого досвіду

48. Образ уяви це:

- а. чуттєвий образ об'єкта, що виникає у внутрішньо-психічному плані суб'єкта;
- б. усвідомлений продукт суб'єктивного відображення об'єктивної дійсності;
- в. чуттєвий образ об'єкта, що виникає у психіці суб'єкта за відсутності цього об'єкта у полі його сприймання (перцептивному);
- г. образ об'єкта, який виникає у психіці суб'єкта за відсутності цього об'єкта у полі його сприймання і він усвідомлює це.

49. Фантазування, згідно з Л. С. Виготським, є неусвідомлюваним засобом:

- а. задоволення потреби художньої творчості;
- б. уявного задоволення тих актуальних для суб'єкта бажань, які він не може задовільнити реально, що певною мірою розряджає їх емоційну напругу;
- в. прояву прихованої (латентної) креативності (творчих задатків);
- г. психологічної релаксації ігрового характеру.

50. Психологічна сутність інтелекту це:

- а. спроможність аналізувати, синтезувати, абстрагувати, узагальнювати;
- б. пізнавальні здібності індивіда, які виявляються в здатності набувати нові знання і вміння, розуміти те, що відбувається навколо, знаходити вихід із нестандартних ситуацій, та в умінні адаптуватись;
- в. спроможність мислення, механізмом якої є інсайт (осянення);
- г. здатність виявляти ті властивості об'єктів (предметів, явищ, їх співвідношень, властивостей), використання яких забезпечує розв'язання задач, вирішення проблем.

51. Психологічна сутність мислення полягає в тому, що воно являє собою:

- а. пізнавальний процес, істотою ознакою якого є опосередковане і узагальнене відображення дійсності;
- б. процес розв'язування задач, вирішення проблем, що вимагає інтелектуального виявлення тих властивостей умов цих задач, проблем та способів їх використання, яке може забезпечити успіх;
- в. процес оперування понятійними знаннями, зафікованими в словах;
- г. спроможність аналізувати, синтезувати, абстрагувати, узагальнювати.

52. Будь яке мислення унеможливилося без участі:

- а. свідомості;
- б. внутрішнього мовлення (оперування поняттями у внутрішньо-психічному плані);
- в. інтелекту;
- г. уяви.

53. Символ це:

- а. сигнал, невід'ємний від того об'єкта, про який він повідомляє;
- б. основна структурна одиниця і засіб передачі інформації;
- в. сигнал, об'єктивні властивості якого не схожі на ту інформацію про яку повідомляють, умовно, штучно "прив'язані" до неї;
- г. знак, у зовнішній формі якого є щось схоже, подібне, аналогічне з об'єктом, про який він повідомляє.

54. Основний, базовий взаємозв'язок мислення і мовлення полягає в тому, що:

- а. вони нерозривно взаємопов'язані – мислення є внутрішнім мовленням;
- б. тільки всі види і різновиди дискурсивного (понятійного) мислення нерозривно пов'язані з мовленням;
- в. всі види мислення, крім наочно-дійового, здійснюються посередництвом мовлення;
- г. всі види мислення, крім наочно-образного, здійснюються посередництвом мовлення.

55. Аналіз як мисленнєва операція – це ідеальне (внутрішньо-психічне):

- а. співвіднесення виявлених властивостей і/або співвідношень об'єктів з тими поняттями, якими вони охоплюються;
- б. виявлення спільніх, однакових, схожих і різних, відмінних властивостей і/або співвідношень об'єктів;
- в. розчленування об'єктів з метою виявлення їх властивостей і/або співвідношень;
- г. виокремлення виявлених спільніх, загальних, однакових властивостей і/або співвідношень об'єктів.

56. Абстрагування як мисленнєва операція – це ідеальне (внутрішньо-психічне):

- а. виявлення спільніх, однакових, схожих і різних, відмінних властивостей і/або співвідношень об'єктів;
- б. виокремлення виявлених спільніх, загальних, однакових властивостей і/або співвідношень об'єктів;
- в. виявлення властивостей і /або співвідношень об'єктів;
- г. співвіднесення виявлених властивостей або співвідношень об'єктів з тими поняттями, якими вони охоплюються.

57. Необхідним (невід'ємним) елементом творчого мисленнєвого акту є:

- а. інтуїція;
- б. інсайт (осяння);
- в. образна модель об'єкта творчого пошуку;
- г. глибокі знання у галузі, в якій ведеться творчий пошук.

58. Основний психологічний зміст поняття це:

- а. знання про істотні та значущі властивості об'єктів;
- б. розуміння каузальних (причинно-наслідкових) співвідношень об'єктів та їх властивостей;
- в. знання про спільно-загальні властивості тих об'єктів (предметів, явищ, дій, співвідношень тощо), які охоплюються ним;
- г. структурно-функціональна основа свідомості та всіх видів інтелекту й мислення.

59. Базисні (основні) складові свідомості людини це:

- а. понятійне і образне мислення, вищі почуття, воля;
- б. інтелект, знання, ціннісні орієнтації;
- в. понятійні знання, Я-концепція, цілепокладання, ставлення;
- г. "елементи усвідомлення" - предмет інтроспективного самопізнання.

60. Основні процеси пам'яті (мнемічні) це:

- а. довільне й мимовільне запам'ятування, відтворення й забування;
- б. предметно-дійове, емоційне, логіко-вербалльне запам'ятування і відтворення інформації;
- в. запам'ятування, збереження, відтворення, забування інформації;
- г. короткочасне, оперативне і довготривале запам'ятування.

61. Вирішально-визначальним фактором ефективності довільного запам'ятування та згадування інформації є:

- а. застосування mnemonic прийомів (роздивки інформації на смислові блоки, образного асоціювання та ін.);
- б. її зрозумілість, логічна виваженість і послідовність, "прозорість";
- в. емоційна зацікавленість, яку вона викликає;
- г. її необхідність для забезпечення продуктивності значущої для суб'єкта діяльності.

62. Дихотомійна модальність (суб'єктне почування) емоційних переживань це:

- а. приємне – неприємне (вдоволення-невдоволення, насолода – страждання);
- б. корисне - шкідливе;
- в. значуще – байдуже;
- г. позитивне – негативне.

63. Основні емоції людини це:

- а. органічні, зумовлені станом організму суб'єкта та ситуативні, зумовлені становищем суб'єкта;
- б. інтерес-зацікавлення, здивування, радість-вдоволення, страждання-горе, гнів-лють, відраза-огида, презирство-зневага, страх-жах, сором;
- в. позитивно забарвлени, негативно забарвлени (насолода і страждання);
- г. спокій, тривога, страх, душевна мука, нудьга.

64. Емоційною основою гуманістичного почуття патріотизму ("почуття етнічної ідентичності") є:

- а. відраза і ненависть до гнобителів та ворогів своєї нації;
- б. інтерес і любов до рідної національної культури та природи і байдужість та недовіра до усіх інших;
- в. підвищена емоційна чутливість щодо інтересів своєї нації;
- г. інтерес і любов до рідної національної культури та природи і повага й толерантність щодо прав і свобод інших націй.

65. Емоційним ядром і джерелом моральних почуттів є:

- а. побоювання помсти тих, кому заподіяв зло, і/або покарання за гріхи згідно з логікою прислів'я "що посіеш, те й пожнеш";
- б. сором за аморальні вчинки і бажання;
- в. муки совісті і вдоволення "спокійної совісті";
- г. співчуття щодо людських страждань і злість на тих, хто їх спричиняє.

66. Особистість це:

- а. непересічна людина, яка досягла відносно високого рівня розвитку суспільно значущих властивостей;
- б. людина, яка є суб'єктом самосвідомості і суспільного досвіду: понятійних знань, умінь, навичок і утворень сфери спрямованості;
- в. людина як носій індивідуально-неповторних якостей, властивостей, рис, особливостей;
- г. кожен представник виду *Homo sapiens* – істота, народжена жінкою.

67. Задатки особистості це:

- а. інтелектуальний потенціал (IQ);
- б. генетично зумовлені (вроджені) анатомо-фізіологічні та психічні властивості, з яких розвиваються здібності;
- в. природні та соціальні умови, можливості її розвитку та функціонування як суб'єкта діяльності;
- г. соціал-дарвіністська міфологема (хибне поняття), що виправдовує соціальну нерівність людей.

68. Здібності особистості це:

- а. генетично детерміновані чинники успішності її діяльності;
- б. психічні та/або анатомо-фізіологічні властивості, які є основою умовою і фактором ефективності її діяльності, що розвиваються з відповідних задатків;
- в. індивідуально-психологічні властивості, що формуються і функціонують в процесі та під впливом її діяльності;
- г. соціал-дарвіністська міфологема (хибне поняття), що виправдовує соціальну нерівність людей.

69. Темперамент особистості це:

- а. емоційна збудливість, пристрасність та експресивність;
- б. динамічність психофізіологічних процесів: швидкість, сила, рухливість, врівноваженість;
- в. вроджені індивідуальні особливості динаміки (сили й швидкості), емоційного забарвлення психічних процесів і станів та домінуюча зверненість до свого внутрішнього чи до зовнішнього світу;
- г. корелюючі з конституційно-антропометричними властивостями особливості світосприймання та світоставлення.

70. Основні (базисні) типи темпераменту:

- а. гіпертичний, дистимний, афективно-лабільний, афективно-екзальтований, емотивний;
- б. темперамент діяльності і темперамент почуттів;
- в. інровертований, екстравертований, амбавертований;
- г. сангвіністичний (сангвінік), флегматичний (флегматик), холеричний (холерик), меланхолійний (меланхолік).

71. Інроверсія, екстраверсія, амбаверсія особистості є властивостями її:

- а. характеру;
- б. ціннісних орієнтацій;
- в. інтелекту;
- г. темпераменту.

72. Конституційно-антропометричний підхід до особистості у психології існує тому, що існує кореляція між:

- а. певними властивостями психіки, з одного боку, та будови тіла й особливостями функціонування тілесних органів індивіда, з іншого;
- б. інтелектом і будовою тіла людини;
- в. спрямованістю і будовою та функціонуванням тілесних органів індивіда;
- г. темпераментальними і конституційно-антропометричними властивостями людини і тварин.

73. Основними ознаками авторитарності особистості та/чи соціальної групи є:

- а. заперечення, відкидання моральних принципів і норм поводження;
- б. прагнення домінувати, панувати, домагатись покори за допомогою залякування, агресивності, завищена самооцінка;
- в. високі духовно-моральні якості та компетентність в одній або декількох сферах діяльності;
- г. егоїстична корисливість, меркантилізм, ніглізм.

74. Основні суб'єктні фактори авторитетності особистості та/чи соціальної групи це:

- а. здатність і прагнення мати автентично визначені (власні) ціннісні орієнтації, думку, життєву позицію тощо;
- б. високі духовно-моральні якості та компетентність в одній або декількох сферах діяльності;
- в. харизматичність, фасцинативність, що спровокає приемне враження і сприяє довірі;
- г. прагнення домінувати, панувати, домагатись покори за допомогою залякування, агресивності, завищена самооцінка.

75. Конформізм особистості це:

- а. несвідоме компенсування якоїсь своєї неповноцінності, неспроможності, нездатності;
- б. свідоме й несвідоме пристосування, "підлаштовування" особистості до імперативів (вимог) і табу (заборон) соціуму;
- в. егоїстично-корисливе налаштування;
- г. заперечення, відкидання високих духовних цінностей, моральних принципів і норм.

76. Сутність соціально-психологічного механізму міжособистісної інтеракції постає у таких прислів'ях:

- а. "З ким поведешся, від того й наберешся". "Якщо людині постійно казати, що вона – свиня, то вона зарохкає";
- б. "Лагідне телятко дві мамки ссе". "Сім раз відміряй, один раз відріж";
- в. "Скажи мені, хто твій друг (кум), і я скажу, хто ти". "Яблуко від яблуні недалеко падає":
- г. "Люблю як душу, трясу як грушу". "Гнів закоханих – зміщення кохання".

77. Сугестія (навіювання) як соціально-психологічний механізм міжособистісного взаємовпливу це:

- а. цілеспрямований вербалний вплив, розрахований на критично осмислене сприймання інформації;
- б. цілеспрямований вербалний вплив, розрахований на некритичне ("на віру") сприймання інформації;

- в. постановка суб'єктом себе на місце іншого – "бачення себе його очима";
- г. розуміння змісту й характеру емоційних переживань співбесідників.

78. Предикативна емпатія як соціально-психологічний механізм міжособистісного взаєморозуміння це:

- а. передбачення вірогідних емоційних реакцій людей внаслідок тих чи інших впливів на них;
- б. "бачення себе очима співбесідника" - усвідомлення й почування, як він тебе сприймає;
- в. розуміння характеру, змісту емоційних переживань людей у процесі спілкування з ними і/або спостереження за ними;
- г. здатність співпереживати і співчувати.

79. Емоційно-психологічним механізмом функціонування моральності особистості є:

- а. когнітивна, предикативна та співчутлива емпатія;
- б. "муки совісті" і "спокійна совість";
- в. емоційна й диспозиційна синтонність;
- г. побоювання морального засудження референтної й авторитетної громадської думки.

80. В якому столітті на Заході психологічне консультування стало окремою дисципліною і незалежною професією?

- а. XVII
- б. XIX
- в. XX
- г. XXI

81. Види психологічної допомоги:

- а. психокорекція та вислуховування
- б. психодіагностика та педагогічна психологія
- в. психотерапія та трансактний аналіз
- г. психокорекція, психодіагностика, психотерапія

82. Оптимальна часова тривалість консультативної зустрічі:

- а. 30 хв.
- б. 60 хв.
- в. 120 хв.
- г. 130 хв.

83. Як називається склонність психолога проектувати свої стосунки зі значущими людьми та основні внутрішні проблеми й конфлікти на стосунки з клієнтом?

- а. перенесення
- б. контрперенесення
- в. регресія
- г. заміщення

84. Автор книги "Символ і архетип"

- а. А. Адлер
- б. Е. Берн
- в. К. Юнг
- г. З. Фрейд

85. Механізми психологічного захисту:

- a. тривога і страх
- b. рефлексія та дерефлексія
- c. перенесення та контрперенесення
- d. інтроекція та проекція

86. Аналіз сновидінь застосовує:

- a. психоаналітик
- b. гештальт-консультант
- c. поведінковий консультант
- d. психоаналітик і гештальт-консультант

87. Поведінкове консультування має на меті:

- a. виправити неадекватну поведінку та навчити більш ефективної поведінки
- b. трансформувати життєві цілі клієнта
- c. проаналізувати витіснені конфлікти
- d. допомогти вирішити поведінкові та емоційні проблеми

88. Яке з наведених нижче висловлювань належить некваліфікованому консультантові?

- a. "Якщо ви не будете прислухатися до моїх порад, то наші зустрічі слід припинити"
- b. "Зараз має значення лише те, що ви відчуваєте"
- c. "Так, я вас розумію"
- d. "Ваша проблема потребує фахової допомоги"

89. Як називається відмова психолога від оцінювання особистості чи поведінки клієнта в термінах "добре-погано"?

- a. емпатійне вислуховування
- b. конгруентність
- c. безоцінне ставлення
- d. вербальна підтримка

90. Як називається деталізована розповідь клієнта про свою проблему, в тому числі його відповіді на запитання консультанта?

- a. консультативна бесіда
- b. сповідь
- c. терапевтичне інтерв'ю
- d. скарга

91. Хто із перелічених психоаналітиків відкрив феномен "перенесення"?

- a. К. Юнг
- b. З. Фрейд
- c. А. Адлер
- d. З. Фрейд і К. Юнг

92. Визначте пропущене поняття: "... – це психічні першообрази, приховані в глибині фундаменту несвідомої душі, її коріння, що проникає у світ в цілому" (К. Юнг):

- a. несвідоме
- b. архетипи
- c. его-комплекси
- d. сновидіння

93. Який із перелічених нижче консультантів може стверджувати, що "ціле значно важливіше, ніж сума його частин"?

- a. біхевіорист
- б. гештальт-консультант
- в. клієнт-центрований консультант
- г. еклектик

94. Визначте тип психологічного захисту в наступній ситуації: батьки покарали сина, а він зламав іграшку молодшій сестрі:

- a. проекція
- б. заміщення
- в. агресія
- г. сублімація

95. Внутрішній образ жінки в чоловікові, його несвідома жіноча сторона:

- a. архетип
- б. Персона
- в. Аніма
- г. Анімус

96. Основоположний етичний принцип психологічного консультування?

- a. добровільноті
- б. конфіденційності
- в. об'єктивності
- г. професійної мотивованості консультанта

97. Психологічне консультування відокремилося від:

- a. медицини
- б. психіатрії
- в. психотерапії
- г. психотерапії та психіатрії

98. Автор книги “Тлумачення сновидінь”

- a. А. Адлер
- б. К. Юнг
- в. З. Фрейд
- г. Ф. Перлз

99. До видів психологічного консультування НЕ належить:

- a. психолого-педагогічне
- б. сімейне
- в. кризове
- г. емпатійне

100. Які з наведених нижче висловлювань належать кваліфікованому консультантові?

- а. “Якщо ви не будете прислухатися до моїх порад, то наші зустрічі слід припинити”;
- б. “Вам не слід хвилюватися через такі дрібниці”
- в. “Ви звернулися за адресою. Я - найкращий фахівець у цих питаннях!”
- г. "Завжди треба усвідомити наслідки прийнятого рішення"

101. Як називається метод отримання інформації від клієнта за допомогою діалогічної взаємодії?

- a. інтерв'ю
- б. консультативна бесіда
- в. розповідь клієнта
- г. сповідь клієнта

102. Як називається зворотна реакція на перенесення?

- а. трансфер
- б. контрперенесення
- в. опір
- г. консультативний контакт

103. До невербалльних повідомлень з використанням тіла належать:

- а. поза, вираз обличчя, монотонна поведінка, дотики
- б. монотонна поведінка, поза, контакт очей, дотики, тон голосу
- в. поза, гучність, контакт очей, дотики
- г. дотики, тембр голосу, гучність, вираз обличчя

104. Виберіть тип психологічного захисту, коли клієнт, зіштовхуючись із травматичними переживаннями, відступає на більш ранню стадію психічного розвитку:

- а. витіснення
- б. трансфер
- в. регресія
- г. заміщення

105. Внутрішній образ чоловіка в жінці, її несвідома чоловіча сторона:

- а. Архетип
- б. Аніма
- в. Анімус
- г. Тінь

106. Кількість архетипів в колективному несвідомому може бути:

- а. обмеженою
- б. необмеженою
- в. не більше десяти
- г. п'ять

107. Ід діє, керуючись принципом:

- а. заборони
- б. реальності
- в. задоволення
- г. заборони та задоволення

108. Яка з вербалльних реакцій консультанта належить до технік емпатійного вислуховування?

- а. "Зараз спробуйте все це намалювати"
- б. „Я відчуваю, що вам важко говорити”
- в. "Зараз можете продовжити вашу розповідь"
- г. "Я вас розумію, але раджу не зважати на такі дрібниці!"

109. Вид психологічної допомоги, адресований психічно здоровим людям для досягнення ними цілей особистісного росту:

- a. консультативна бесіда
- b. психокорекція
- c. психологічне консультування
- d. психотерапія

110. Складний психофізіологічний феномен, що визначається як емоційне, розумове та фізичне виснаження через довготривале перевантаження:

- a. синдром вигорання
- b. фрустрація
- c. екзистенційний вакуум
- d. апатія

111. Почуття та установки, які учасники консультування (консультант та клієнт) відчувають один до одного, та спосіб їх прояву:

- a. діалогічна взаємодія
- b. консультативний контакт
- c. емпатійне вислуховування
- d. перенесення

112. Група уявлень, що пов'язані одним афектом:

- a. архетип
- b. комплекс
- c. ідентифікація
- d. психологічний захист

113. Безпосередня робота з людьми, спрямована на вирішення їхніх психологічних проблем за допомогою консультативної бесіди:

- a. психотерапія
- b. психологічне консультування
- c. надання порад і рекомендацій
- d. емпатійне вислуховування

114. Стрижнева риса консультанта, яка допомагає йому не приховувати свої справжні думки, емоції, поведінкові реакції:

- a. конгруентність
- b. автентичність
- c. самість
- d. емпатійність

115. Виберіть поняття, яке пропущено в цитаті Б. Скіннера: " ... формується й зберігається її наслідками"

- a. агресивна поведінка
- b. ефективна поведінка
- c. поведінка
- d. неадекватна поведінка

116. Метод, за допомогою якого людина набуває рис іншого індивіда, роблячи їх складовою частиною власної особистості:

- a. трансфер
- b. заміщення
- c. ідентифікація
- d. перенесення

117. Его керується принципом:

- а. заборони
- б. реальності
- в. задоволення
- г. заборони та задоволення

118. Его та Супер-его диференціюються в:

- а. Ід
- б. лібідо
- в. передсвідомому
- г. свідомому

119. Поведінка людини в психоаналітичній теорії розглядається як:

- а. продукт взаємодії трьох основних систем: Ід, Его, Супер-его
- б. продукт дії однієї із трьох систем: Ід, Его, Супер-его
- в. вплив факторів зовнішнього середовища
- г. фактор впливу травмуючої ситуації

120. Соціальна психологія – це наука про:

- а. закономірності розвитку і функціонування людської психіки;
- б. взаємодію людини з соціальною групою;
- в. спілкування людини і соціальної групи;
- г. взаємозв'язок соціального і психічного, їхню взаємодію і взаємозалежність на рівні окремої людини, чи спільноти.

121. У дискусії 50-60-х рр. ХХ ст. з приводу предмета соціальної психології брали участь такі вчені:

- а. О. Ковалев, Б. Паригін, В. Мясищев;
- б. О. Ковалев, Г. Андреєва, Л. Орбан;
- в. Б. Паригін, Г. Узнадзе, К. Левін;
- г. В. Светлов, Б. Ломов, К. Ушинський.

122. Предметом соціальної психології є:

- а. психічні процеси та явища;
- б. соціально-психологічний простір та взаємодія людей;
- в. проникання соціально-психологічних зв'язків в аспекти спілкування;
- г. вивчення закономірностей прояву і функціонування соціально-психологічної реальності.

123. На сьогодні соціальна психологія – це:

- а. частина соціології;
- б. частина психології;
- в. соціогуманітарна наука;
- г. самостійна галузь психологічної науки

124. Основними розділами соціальної психології як навчальної дисципліни є наступні:

- а. соціальна психологія особистості, соціальна психологія спілкування, соціальна психологія груп, прикладна соціальна психологія;
- б. соціальна психологія особистості, методологічні засади соціальної психології, психологія конформізму;

- в. соціальна психологія взаємодії, психологія впливу, психологія конфлікту;
- г. психологія атракції, психологія мас-медіа і комунікації.

125. Основними функціями соціальної психології є наступні:

- а. теоретико-пізнавальна, прогностична, гуманістична, комунікативна, прикладна;
- б. теоретико-методологічна, прогностична, гностична;
- в. випереджаюча, згуртовуюча, конструктивістська;
- г. конструктивна, комунікативна, селективна, теоретико-спрямовуюча.

126. Соціально-психологічна реальність – це:

- а. реальність, яка механічно поєднує соціальне і психічне;
- б. психічне відображення соціальних явищ, регуляція та існування соціального через суб'єктивне;
- в. якісно нове утворення, в якому важливі закономірності та механізми взаємозв'язку соціального та психічного, їхня взаємодія та взаємозалежність, їхній взаємоплив;
- г. соціальна і психологічна реальність.

127. Соціально-психологічний простір – це:

- а. соціальна діяльність членів групи, взаємовідносини і взаємодія між ними, їхні наміри, позиції й цілі, взаємозв'язки і взаємозалежності;
- б. об'єктивна форма суб'єктивного сприйняття, що представлене системою певних оцінок, уявлень та образів;
- в. уявлення та образи членів групи один про одного;
- г. взаємозв'язки між членами групи один стосовно іншого.

128. Соціально-психологічні явища – це:

- а. феномени групової взаємодії;
- б. явища суспільства;
- в. явища, які відтворюють соціально-психологічну реальність, спонукають і регулюють поведінку людей, сприяють організації різних форм діяльності та спілкування, спосіб життя, конфлікт та настрій, тощо.
- г. явища взаємодії і комунікації.

129. Соціометрія як метод соціально-психологічного дослідження був розроблений:

- а. Дж.Морено;
- б. К.Левіном;
- в. А.Донцовим;
- г. Е.Мейо.

130. Обґрунтованість (валідність) інструменту соціально-психологічного дослідження виражається в його

- а. здатності вимірюти саме ті характеристики об'єкта, які і треба вимірюти
- б. теоретичної обґрунтованості
- в. суб'єктивної привабливості для випробовуваних
- г. значущості для дослідника

131. Г. Андреєва виділяє такі стадії соціалізації:

- а. дотрудова;
- б. трудова;
- в. післятрудова;
- г. всі відповіді вірні.

132. Соціалізація особистості - це...

- а. відновлення раніше порушеных якостей особистості, необхідних їй для повноцінної життєдіяльності в суспільстві;
- б. процес, який характеризується відчуженням особистості від основної маси людей, входження її в асоціальні неформальні групи;
- в. процес передачі емоційного досвіду від одного індивіда до іншого;
- г. процес входження індивіда в суспільство, активного засвоєння ним соціальних ролей, норм, цінностей необхідних для успішної життєдіяльності в певному суспільстві.

133. Соціальна установка на іншу людину, в якій переважає емоційний компонент, називається:

- а. атракція;
- б. гіперболізація;
- в. стереотипізація;
- г. соціальна категоризація.

134. Інститути соціалізації - це групи

- а. які задають систему зовнішньої регуляції поведінки індивіда;
- б. які виступають по відношенню до індивіда як носії різних норм і цінностей;
- в. що не мають чіткої і однозначної системи цінностей;
- г. в яких індивід включений як високо статусна людина.

135. Методологічну основу соціальної психології складають такі рівні методології:

- а. загальна методологія, спеціальна методологія, сукупність конкретних методів і методичних прийомів;
- б. загальнонауковий та емпіричний рівень;
- в. селективна методологія, загально дидактична, емпірична;
- г. наукова методологія, часткова, прикладна.

136. Ознаками включенного спостереження є:

- а. фіксація всіх проявів діяльності протягом тривалого часу;
- б. поінформованість досліджуваних про хід спостереження;
- в. передбачає, що дослідник сам на певний час стає членом групи;
- г. досліджувані не підозрюють, що вони є учасниками спостереження.

137. Експеримент як метод соціально-психологічного дослідження передбачає наступні етапи:

- а. теоретичний, методичний, експериментальний, аналітичний;
- б. науковий, пілотажний, експериментальний;
- в. польовий, експериментальний, аналітичний;
- г. методичний, аналітичний, емпіричний.

138. Етапами становлення української соціальної психології є наступні:

- а. зародження соціально-психологічних ідей у суспільних і природничих науках; відмежування соціальної психології від психології та соціології і перетворення її на самостійну галузь знання (кінець XIX ст. – початок 30-х рр. ХХ ст.); стагнація соціальної психології (друга половина 30-х – 50-ті рр. ХХ ст.); відродження соціальної психологія та її подальший розвиток на основі соціалістичної орієнтації (друга половина 50-х – кінець 90-х рр. ХХ ст.); розвиток сучасної вітчизняної соціальної психології на основі нової соціально-економічної парадигми в умовах суверенності, незалежності України;
- б. накопичення соціально-психологічних ідей в філософських науках; відокремлення ідей на основі перших наукових концепцій, дискусія 50-60 рр. про соціальну психологію; розвиток вітчизняної соціальної психології;
- в. перші соціально-психологічні концепції про соціальну психологію, розвиток соціальної

психології в Радянському Союзі, українська соціальна психологія з часів незалежності; г. донауковий період розвитку соціальної психології, розвиток соціальної психології в інших науках, українська соціальна психологія.

139. Складовими статусу особистості є:

- а. авторитет, престиж;
- б. авторитет, роль;
- в. позиція, установка;
- г. престиж, позиція.

140. Соціометрія як метод соціально-психологічного дослідження був розроблений:

- а. Дж. Морено;
- б. К. Левіном;
- в. А. Донцовим;
- г. Е. Мейо.

141. Динамічні характеристики соціальної групи відображають

- а. групові процеси;
- б. міжособистісну взаємодію;
- в. конфліктні ситуації;
- г. налагодження стосунків.

142. Соціальна фасилітація — це

- а. композиція групи;
- б. підвищення активності, реакцій індивіда в присутності інших;
- в. пасивність у діях;
- г. зумовлена панікою.

143. Механізмом групової динаміки є:

- а. груповий тиск;
- б. міжособистісні стосунки;
- в. спілкування;
- г. груповий процес.

144. Лідер — це член групи, що

- а. спонтанно висувається на роль неофіційного керівника;
- б. людина, яка керує групою;
- в. людина, яка має необмежені повноваження;
- г. призначається вищим керівництвом.

145. Демократичний стиль управління називають:

- а. колегіальним, товариським;
- б. анархічним, нейтральним;
- в. адміністративним, директивним;
- г. формальним, рішучим.

146. Нонконформізм — це

- а. прагнення заперечувати точку зору більшості;
- б. прагнення досягнути певного результату;
- в. прагнення вирішити конфліктну ситуацію;
- г. прагнення вирішити суперечності.

147. Важливими чинниками формування групового мислення є:

- а. висока згуртованість групи;
- б. динамічність групи;
- в. високий рівень конформності у групі;
- г. індивідуальні особливості групи.

148. Група, що є для індивіда джерелом соціальних установок і ціннісних орієнтацій, називається:

- а. група членства;
- б. вторинна група;
- в. референтна група;
- г. формальна група.

149. Система групових очікувань є:

- а. характеристикою композиції групи;
- б. компонентом характеристики положення індивіда в групі;
- в. показником групової згуртованості;
- г. чинником групової динаміки.

150. Конформізм — це

- а. пасивне, пристосовницьке прийняття групових стандартів;
- б. прагнення зняти внутрішню напругу за рахунок задоволення первинних потреб;
- в. процес встановлення і розвитку контактів між людьми;
- г. особливий механізм впливу.

151. В залежності від форми організації групи поділяються на:

- а. формальні, неформальні;
- б. динамічні, нединамічні;
- в. відкриті, закриті;
- г. великі, малі.

152. Групові норми та цінності це -

- а. певні правила, створені групою для забезпечення спільної діяльності її членів;
- б. сукупність уявлень про те, як повинен поводитися той чи інший член групи в конкретній ситуації;
- в. усвідомлення суб'єктом того, як він сприймається партнером по спілкуванню;
- г. сукупність індивідуальних характеристик членів групи, важливих для розуміння їх цілісних властивостей.

153. За принципом утворення групи поділяються на

- а. умовні;
- б. бездіяльні;
- в. домінантні;
- г. відкриті.

154. Соціальна установка на іншу людину, в якій переважає емоційний компонент, називається:

- а. атракція;
- б. гіперболізація;
- в. стереотипізація;
- г. соціальна категоризація.

155. Маса як велика група — це

- а. скупчення людей, що вирішують проблеми;
- б. скупчення аутсайдерів;
- в. чисельне скупчення людей, яке немає чіткої структури;
- г. скупчення конформістів.

156. Групова поляризація – це

- а. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії, у процесі якої різні точки зору оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції;
- б. соціально-психологічний феномен, що відображає групові процеси;
- в. соціально-психологічний феномен, що характеризує керівника групи;
- г. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії і призводить до компромісних рішень у групі.

157. Ліберальний стиль керівництва називають:

- а. анархічний, потуральний;
- б. товариський, колегіальний;
- в. адміністративний, директивний;
- г. вольовий, товариський.

158. За тривалістю існування групи поділяються на

- а. тимчасові, постійні;
- б. відкриті, закриті;
- в. корпорації, асоціації;
- г. дифузні, організовані.

159. Проблема лідерства, керівництва тісно пов'язана з проблемою прийняття рішень. Різновидом особистісних профілів рішень є:

- а. імпульсивний;
- б. директивний;
- в. байдужий;
- г. мотивований.

160. Який психолог вважав інтелектуальний розвиток основою становлення особистості?

- а. Ж. Піаже
- б. З. Фройд
- в. Дж. Уотсон
- г. Е. Еріксон

161. Німецький зоолог Ернест Геккель :

- а. сформулював біогенетичний закон у психології
- б. обґрунтував теорію про стадії психосексуального розвитку дитини
- в. обґрунтував теорію розвитку вищих психічних функцій
- г. є засновником педології (науки про дитину)

162. Хто із психологів стверджував, що основний зміст особистості закладається ще в ранньому дитинстві за рахунок адаптації інстинктів до вимог соціуму:

- а. Л. Виготський
- б. З. Фройд
- в. Дж. Уотсон
- г. Е. Еріксон

163. Доводив що психічний розвиток є не простим виявом вроджених властивостей і не простим сприйняттям зовнішніх впливів, а результатом конвергенції цих факторів:

- а. П. Блонський
- б. В. Штерн
- в. К. Бюлер
- г. А. Біне

164. Створив на основі епігенетичного принципу цілісну концепцію вікового розвитку людини та виокремив його стадії:

- а. З. Фройд
- б. Ж. Піаже
- в. Е. Еріксон
- г. Е. Берн

165. У Л.С. Виготського є підхід до вирішення проблеми взаємозв'язку навчання і розвитку. Виберіть правильне твердження :

- а. навчання іде за розвитком
- б. навчання іде паралельно розвитку
- в. навчання веде за собою розвиток
- г. навчання і розвиток тотожні

166. Стадії розвитку особистості з теорії Е. Ерікsona називаються:

- а. психічні
- б. психосексуальні
- в. інтелектуальні
- г. психосоціальні

167. Стадія формальних операцій у розвитку інтелекту (за Ж. Піаже) припадає на період

- а. 7-10 років
- б. 10-13 років
- в. 13-16 років
- г. 11-15 років

168. Українські вчені-дослідники проблем вікової психології:

- а. І. Бех, М. Борищевський, З. Карпенко, Г. Костюк, С. Максименко, І. Пасічник, Т. Титаренко, Н. Чепелєва
- б. Б. Ананьєв, Л. Виготський, С. Рубінштейн, О. Леонтьєв, О. Лурія
- в. О. Болотов, А. Гнідих, К. Костюк, С. Максименко, Ф. Ніколенко, Ю. Чалий
- г. І. Бех, П. Гальперін, М. Ланге, А. Смирнов, Г. Челпанов, Н. Юхименко

169. Гетерохронність психофізіологічного розвитку людини означає

- а. синхронність розвитку
- б. спонтанність розвитку
- в. нерівномірність розвитку
- г. рівномірність розвитку

170. Чинники, що визначають поступальний психологічний розвиток, називають:

- а. рушійними силами
- б. мотивами
- в. бажаннями
- г. потребами

171. Порівняно повільні, але ґрунтовні кількісні зміни в психіці називають:

- а. революційними
- б. еволюційними
- в. кризовими
- г. консервативними

172. Нормативний, нестабільний процес, який виникає під час переходу людини від одного вікового періоду до іншого, пов'язаний з якісними перетвореннями у соціальних відносинах, діяльності, свідомості, це:

- а. розвиток
- б. криза
- в. дорослішання
- г. становлення

173. Розвиток здібностей у людини залежить від:

- а. лише від задатків
- б. правильно організованого навчання
- в. задатків і правильно організованого навчання та виховання
- г. в основному від випадкових чинників

174. У своїй періодизації З. Фройд простежує лінію психосексуального розвитку. Встановіть правильну послідовність стадій цієї періодизації: а) латентна стадія, б) фалічна стадія, в) оральна стадія, г) анальна стадія.

- а. в, г, а, б
- б. а, б, в, г
- в. в, а, г, б
- г. г, в, а, б

175. Соціальна ситуація розвитку – це

- а. соціальні умови, в яких відбувається розвиток індивіда
- б. найближче соціальне оточення людини
- в. вимоги, які висуває соціум до особистості на різних етапах розвитку
- г. особливе поєднання внутрішніх процесів і зовнішніх умов психічного розвитку індивіда, типове для представників певного вікового періоду

176. Реально наявні у дитини можливості, які можуть бути розкриті і використані для її розвитку при мінімальній допомозі або підказці з боку дорослого, називаються

- а. зоною актуального розвитку
- б. зоною найближчого розвитку
- в. зоною перспективного розвитку
- г. зоною розвитку

177. Навчання, виховання "дітей-мауглі" в соціальному середовищі не мало великого успіху тому, що незворотно затримався їх фізичний розвиток;

- а. були пропущені відповідні сензитивні періоди в розвитку
- б. діти не навчилися говорити
- в. не були застосовані достатньо ефективні психолого-педагогічні впливи
- г. діти були переважно розумово відсталі

178. У розвитку особистості спадковість визначає насамперед:

- a. спрямованість особистості
- b. характер особистості
- c. темперамент особистості
- d. здібності особистості

179. Соціальне середовище визначає насамперед:

- a. темперамент
- b. задатки
- c. тип вищої нервової діяльності
- d. характер

180. Яку діяльність називають провідною?

- a. найулюбленішу, найцікавішу для дитини діяльність на даному етапі розвитку
- b. діяльність, у зв'язку з якою відбуваються зміни в психіці дитини й підготовка до нового етапу розвитку дитини
- c. діяльність, яка відіграє велику роль у житті дитини
- d. діяльність, яка займає найбільше часу і зусиль дитини

181. За спадковістю від батьків до дітей передаються:

- a. знання
- b. уміння, навички, досвід
- c. біологічні особливості батьків
- d. світогляд

182. Умови життя:

- a. впливають на психічний розвиток дитини через її діяльність
- b. впливають на психічний розвиток дитини безпосередньо
- c. впливають насамперед на психофізіологічну підструктуру особистості
- d. не впливають суттєво на психічний розвиток особистості

183. Практична чи теоретична діяльність, яка за своєю суттю є пізнавальним процесом засвоєння людиною соціокультурного досвіду, це:

- a. гра
- b. навчання
- c. праця
- d. спілкування, взаємодія

184. Криза соціальних відносин, яка зумовлена становленням самосвідомості дитини і проявляється в негативізмі, впругості, непокірності, свавіллі, протесті, деспотизмі, ревнощах, це:

- a. криза сіми років
- b. криза ідентичності
- c. криза перехідного віку
- d. криза трьох років

185. Вікова психологія — це наука про:

- a. мистецтво впливу вихователя на поведінку вихованців
- b. закономірності розвитку психічних процесів, станів, властивостей особистості, зміни провідного виду діяльності
- c. виховання людини відповідно до потреб суспільного розвитку
- d. організацію спільної діяльності психолога і дитини

186. Основоположником дитячої психології вважається:

- а. М.Ф. Каптерев
- б. В. Прейер
- в. К.Г. Юнг
- г. К.Д. Ушинський

187. Метод тестів за Б.Г. Ананьєвим відноситься до групи:

- а. організаційних методів
- б. емпіричних методів
- в. методів обробки даних
- г. інтерпретаційних методів

188. Найбільш точний опис природного експерименту - це:

- а. проводиться в лабораторних умовах
- б. умови експерименту є чітко фіксовані, але відповідають звичайним життєвим обставинам
- в. врахується дії багатьох факторів зовнішнього середовища
- г. одні й ті ж самі дослідження спостерігаються упродовж певного періоду

189. Культурно-історична теорія розвитку вищих психічних функцій належить:

- а. Ж.-Ж. Руссо
- б. І.М. Сєченову
- в. П.П. Блонському
- г. Л.С. Виготському

190. Предметом вікової психології як сучасної науки є:

- а. закономірностями психічного розвитку людини на різних етапах онтогенезу
- б. механізмами розуміння дітей
- в. актуальні проблемами існування людства
- г. розвиток і навчанням підростаючого покоління

191. Спостереження як науковий метод за Б.Г. Ананьєвим відноситься до групи:

- а. емпіричних методів
- б. комплексних методів
- в. генетичних методів
- г. організаційних методів

192. Провідною діяльністю називають:

- а. найулюбленнішу, найцікавішу для дитини діяльність
- б. діяльність, яка зумовлює найголовніші зміни у психіці дитини та підготовку до нового етапу її розвитку
- в. діяльність, яка посідає найбільш важливе місце в житті дитини
- г. діяльність, якою дитина займається найбільше часу

193. Розвиток – це зміни, які відбуваються:

- а. якісні зміни в структурі процесів і явищ
- б. кількісні накопичення в структурі особистості
- в. процес зміни, результатом якого є поступальний процес сходження від нижчого до вищого, від простого до складного
- г. процес накопичення кількісних та якісних прогресивних змін психіки, що зумовлюють формування особистості

194. Рушійною силою психічного розвитку є:

- а. суперечності
- б. новоутворення
- в. сензетивність
- г. батьки

195. Провідна діяльність має значення, оскільки вона є:

- а. частиною екстеріоризації
- б. принципом вікової періодизації
- в. критерієм вікової періодизації
- г. ознакою психічного розвитку

196. Представником когнітивного підходу у віковій психології є:

- а. З.Фройд
- б. К.Г. Юнг
- в. Дж. Локк
- г. Ж.Піаже

197. Яке твердження характеризує підхід Л.С. Виготського до вирішення проблеми взаємозв'язку навчання і розвитку?

- а. навчання йде за розвитком
- б. змінюючи методи і зміст навчання, не можна істотно змінити розумовий розвиток дитини
- в. навчання веде за собою розвиток
- г. це незалежні процеси

198. У новонародженої дитини краще розвинений і більш підготовлений до функціонування:

- а. сенсомоторний апарат
- б. соціальний інтелект
- в. здібності
- г. комунікативний апарат

199. Комплексом пожвавлення називають:

- а. реакцію, коли дитина фіксує предмет очима
- б. позитивну емоційну і рухову реакцію дитини на дорослого
- в. реакцію, коли дитина тягнеться до джерела їжі
- г. психофізичну реакцію на зміну часу доби, що виражається у фазах сну та байдорості

200. Провідним видом діяльності в період немовляти є:

- а. емоційне спілкування з дорослими
- б. ігрова діяльність
- в. предметна діяльність
- г. навчання

201. До психічних новоутворень новонародженого належить:

- а. зорові та слухові зосередження
- б. психосоціальна емансидація
- в. уявлення про власне тіло
- г. психологічна близькість з матір'ю

202. Одним з найбільш важливих психічних новоутворень немовлят вважається:

- a. внутрішній план дій
- б. комплекс пожвавлення
- в. мовленнєве спілкування
- г. ігрова діяльність

203. Розвиток самосвідомості, самостійності, потреби в автономності, що виражається у твердженнях "Я-сам" / "Я-сама" виникає під час:

- a. кризи третього року життя
- б. кризи підліткового віку
- в. кризи вертикалізації
- г. кризи шостого-сьомого року життя

204. Сензитивний період оволодіння мовленням припадає на:

- a. немовлячий вік
- б. вік раннього дитинства
- в. вік дошкільного дитинства
- г. перенатальний період

205. В якому столітті на Заході психологічне консультування стало окремою дисципліною і незалежною професією?

- a. XVII
- б. XIX
- в. XX
- г. XXI

206. Види психологічної допомоги:

- a. психокорекція та вислуховування
- б. психодіагностика та педагогічна психологія
- в. психотерапія та трансактний аналіз
- г. психокорекція, психодіагностика, психотерапія

207. Оптимальна часова тривалість консультивної зустрічі:

- a. 30 хв.
- б. 60 хв.
- в. 120 хв.
- г. 130 хв.

208. Як називається схильність психолога проектувати свої стосунки зі значущими людьми та основні внутрішні проблеми й конфлікти на стосунки з клієнтом?

- a. перенесення
- б. контрперенесення
- в. регресія
- г. заміщення

209. Автор книги "Символ і архетип"

- a. А. Адлер
- б. Е. Берн
- в. К. Юнг
- г. З. Фройд

210. Механізми психологічного захисту:

- a. тривога і страх
- b. рефлексія та дерефлексія
- c. перенесення та контрперенесення
- d. інтроекція та проекція

211. Аналіз сновидінь застосовує:

- a. психоаналітик
- b. гештальт-консультант
- c. поведінковий консультант
- d. психоаналітик і гештальт-консультант

212. Поведінкове консультування має на меті:

- a. виправити неадекватну поведінку та навчити більш ефективної поведінки
- b. трансформувати життєві цілі клієнта
- c. проаналізувати витіснені конфлікти
- d. допомогти вирішити поведінкові та емоційні проблеми

213. Яке з наведених нижче висловлювань належить некваліфікованому консультантові?

- a. "Якщо ви не будете прислухатися до моїх порад, то наші зустрічі слід припинити"
- b. "Зараз має значення лише те, що ви відчуваєте"
- c. "Так, я вас розумію"
- d. "Ваша проблема потребує фахової допомоги"

214. Як називається відмова психолога від оцінювання особистості чи поведінки клієнта в термінах "добре-погано"?

- a. емпатійне вислуховування
- b. конгруентність
- c. безоцінне ставлення
- d. вербальна підтримка

215. Як називається деталізована розповідь клієнта про свою проблему, в тому числі його відповіді на запитання консультанта?

- a. консультативна бесіда
- b. сповідь
- c. терапевтичне інтерв'ю
- d. скарга

216. Хто із перелічених психоаналітиків відкрив феномен "перенесення"?

- a. К. Юнг
- b. З. Фрейд
- c. А. Адлер
- d. З. Фрейд і К. Юнг

217. Визначте пропущене поняття: "... – це психічні першообрази, приховані в глибині фундаменту несвідомої душі, її коріння, що проникає у світ в цілому" (К. Юнг):

- a. несвідоме
- b. архетипи
- c. его-комплекси
- d. сновидіння

218. Який із перелічених нижче консультантів може стверджувати, що "ціле значно важливіше, ніж сума його частин"?

- a. біхевіорист
- б. гештальт-консультант
- в. клієнт-центрований консультант
- г. еклектик

219. Визначте тип психологічного захисту в наступній ситуації: батьки покарали сина, а він зламав іграшку молодшій сестрі:

- a. проекція
- б. заміщення
- в. агресія
- г. сублімація

220. Внутрішній образ жінки в чоловікові, його несвідома жіноча сторона:

- a. архетип
- б. Персона
- в. Аніма
- г. Анімус

221. Основоположний етичний принцип психологічного консультування?

- a. добровільноті
- б. конфіденційності
- в. об'єктивності
- г. професійної мотивованості консультанта

222. Психологічне консультування відокремилося від:

- a. медицини
- б. психіатрії
- в. психотерапії
- г. психотерапії та психіатрії

223. Автор книги “Тлумачення сновидінь”

- a. А. Адлер
- б. К. Юнг
- в. З. Фройд
- г. Ф. Перлз

224. До видів психологічного консультування НЕ належить:

- a. психолого-педагогічне
- б. сімейне
- в. кризове
- г. емпатійне

225. Які з наведених нижче висловлювань належать кваліфікованому консультантові?

- а. “Якщо ви не будете прислухатися до моїх порад, то наші зустрічі слід припинити”;
- б. “Вам не слід хвилюватися через такі дрібниці”
- в. “Ви звернулися за адресою. Я - найкращий фахівець у цих питаннях!”
- г. "Завжди треба усвідомити наслідки прийнятого рішення"

226. Як називається метод отримання інформації від клієнта за допомогою діалогічної взаємодії?

- а. інтерв'ю
- б. консультативна бесіда
- в. розповідь клієнта
- г. сповідь клієнта

227. Як називається зворотна реакція на перенесення?

- а. трансфер
- б. контрперенесення
- в. опір
- г. консультативний контакт

228. До невербалльних повідомлень з використанням тіла належать:

- а. поза, вираз обличчя, монотонна поведінка, дотики
- б. монотонна поведінка, поза, контакт очей, дотики, тон голосу
- в. поза, гучність, контакт очей, дотики
- г. дотики, тембр голосу, гучність, вираз обличчя

229. Виберіть тип психологічного захисту, коли клієнт, зіштовхуючись із травматичними переживаннями, відступає на більш ранню стадію психічного розвитку:

- а. витіснення
- б. трансфер
- в. регресія
- г. заміщення

230. Внутрішній образ чоловіка в жінці, її несвідома чоловіча сторона:

- а. Архетип
- б. Аніма
- в. Анімус
- г. Тінь

231. Кількість архетипів в колективному несвідомому може бути:

- а. обмеженою
- б. необмеженою
- в. не більше десяти
- г. п'ять

232. Ід діє, керуючись принципом:

- а. заборони
- б. реальності
- в. задоволення
- г. заборони та задоволення

233. Яка з вербалльних реакцій консультанта належить до технік емпатійного вислуховування?

- а. "Зараз спробуйте все це намалювати"
- б. „Я відчуваю, що вам важко говорити”
- в. “Зараз можете продовжити вашу розповідь”
- г. "Я вас розумію, але раджу не зважати на такі дрібниці!"

234. Вид психологічної допомоги, адресований психічно здоровим людям для досягнення ними цілей особистісного росту:

- a. консультативна бесіда
- b. психокорекція
- c. психологічне консультування
- d. психотерапія

235. Складний психофізіологічний феномен, що визначається як емоційне, розумове та фізичне виснаження через довготривале перевантаження:

- a. синдром вигорання
- b. фрустрація
- c. екзистенційний вакуум
- d. апатія

236. Почуття та установки, які учасники консультування (консультант та клієнт) відчувають один до одного, та спосіб їх прояву:

- a. діалогічна взаємодія
- b. консультативний контакт
- c. емпатійне вислуховування
- d. перенесення

237. Група уявлень, що пов'язані одним афектом:

- a. архетип
- b. комплекс
- c. ідентифікація
- d. психологічний захист

238. Безпосередня робота з людьми, спрямована на вирішення їхніх психологічних проблем за допомогою консультативної бесіди:

- a. психотерапія
- b. психологічне консультування
- c. надання порад і рекомендацій
- d. емпатійне вислуховування

239. Стрижнева риса консультанта, яка допомагає йому не приховувати свої справжні думки, емоції, поведінкові реакції:

- a. конгруентність
- b. автентичність
- c. самість
- d. емпатійність

240. Виберіть поняття, яке пропущено в цитаті Б. Скіннера: " ... формується й зберігається її наслідками"

- a. агресивна поведінка
- b. ефективна поведінка
- c. поведінка
- d. неадекватна поведінка

241. Метод, за допомогою якого людина набуває рис іншого індивіда, роблячи їх складовою частиною власної особистості:

- a. трансфер
- b. заміщення
- c. ідентифікація
- d. перенесення

242. Его керується принципом:

- а. заборони
- б. реальності
- в. задоволення
- г. заборони та задоволення

243. Его та Супер-его диференціюються в:

- а. Ід
- б. лібідо
- в. передсвідомому
- г. свідомому

244. Поведінка людини в психоаналітичній теорії розглядається як:

- а. продукт взаємодії трьох основних систем: Ід, Его, Супер-его
- б. продукт дії однієї із трьох систем: Ід, Его, Супер-его
- в. вплив факторів зовнішнього середовища
- г. фактор впливу травмуючої ситуації

245. До жестів самоконтролю належать:

- а. розгойдування в кріслі
- б. збирання з одягу неіснуючих ворсинок
- в. одна рука стискає іншу
- г. руки з'єднані в "купол"

246. Психоаналітик вважає, що поведінка людини мотивується:

- а. агресивним потягом
- б. сексуальним потягом
- в. соціальним інстинктом
- г. агресивними та сексуальними потягами

247. Емоційна відповідь у вигляді страху, якого зазнає індивід, коли його Его перебуває під загрозою неконтрольованих інстинктивних бажань:

- а. реалістична тривога
- б. невротична тривога
- в. базальна тривога
- г. моральна тривога

248. Основними поведінковими проявами регресії є:

- а. образа та сором'язливість
- б. нерозсудливість та замкнутість
- в. образа та нерозсудливість
- г. сором'язливість, образа та нерозсудливість

249. Тривога послаблюється за допомогою:

- а. проекції
- б. захисних механізмів
- в. витіснення та раціоналізації
- г. проекції, витіснення та раціоналізації

250. Оберіть твердження, яке не відповідає предмету соціальної психології:

- a. соціально-психологічні явища
- б. психічні явища та їх механізми розвитку і проявів
- в. соціально-психологічний простір
- г. соціально-психологічні характеристики особистості

251. Соціальна психологія як наука вивчає:

- а. психологічні закономірності управлінської діяльності, психічні процеси і явища в організаціях
- б. психічний розвиток людини на різних етапах її онтогенезу
- в. дослідження психологічних закономірностей формування особистості в умовах цілеспрямованої організації педагогічного процесу
- г. вивчення закономірностей і механізмів виникнення, функціонування реальності, яка формується в процесі суб'єктивного відображення людиною об'єктивних соціальних відносин і соціальних спільностей

252. Оберіть твердження, яке відображає одне із завдань соціальної психології:

- а. вивчення рушійних сил індивідуального розвитку психіки
- б. вивчення соціально-психологічних характеристик особистості, її комунікативних програм поведінки
- в. дослідження психологічних особливостей управлінської діяльності
- г. вивчення вікової динаміки психічних процесів і властивостей

253. Оберіть твердження, яке відображає одну з базових категорій соціальної психології:

- а. вікові новоутворення
- б. психічні процеси
- в. психотерапевтичні стосунки
- г. соціальна група

254. Оберіть поняття, яке не належить до базових категорій соціальної психології:

- а. вікові кризи
- б. соціально-психологічна реальність
- в. соціалізація
- г. особистість

255. Оберіть, що не належить до інститутів соціалізації особистості:

- а. навчання
- б. дитячий садок
- в. школа
- г. громадські організації

256. До методів дослідження соціальної групи можна віднести:

- а. біографічний метод
- б. метод "мозкового штурму"
- в. тести інтелекту
- г. соціометрія

257. Оберіть, який період в житті людини належить до дотрудової стадії соціалізації:

- а. навчання в школі
- б. початок професійної діяльності в організації
- в. досягнення вершини професійної майстерності
- г. вихід на пенсію

258. Оберіть, що відноситься до порушення процесів соціалізації:

- а. асоціалізація, десоціалізація
- б. інкультурація, конструювання соціальності
- в. соціально-психологічна адаптація
- г. ресоціалізація, соціальна реабілітація

259. Оберіть твердження, яке відображає поняття "політина соціалізація особистості":

- а. процес входження людини в культуру свого народу, усвідомлення подібності з представниками свого народу та відмінності з представниками інших народів
- б. процес засвоєння індивідом соціальних норм, правил, моделей поведінки відповідно до уявлень про гендерну роль
- в. процес входження індивіда в економічну сферу суспільства, формування у нього економічного мислення, набуття навичок економічної поведінки і реалізацію їх в реальній дійсності
- г. процес включення індивіда в політичну систему суспільства, адаптація до цієї системи, формування власної політичної позиції

260. Визначте, до якого стилю керівництва належать наступні характеристики:

"централізований розподіл завдань, тотальний контроль, комунікаційні потоки йдуть переважно зверху, підтримка ієархії у службово-професійних стосунках, спрямованість на виконання завдання, мотивація через примушування та загрозу покарання"

- а. авторитарний
- б. демократичний
- в. ліберальний
- г. директивний

261. До ознак сприятливого соціально-психологічного клімату не відносять:

- а. довіру і високу взаємовимогливість у групі
- б. ділову критику
- в. достатню поінформованість членів групи про цілі та завдання групи
- г. відсутність чітко налагодженої системи комунікацій у групі, відсутність зворотнього зв'язку

262. Оберіть твердження, яке не відображає динамічні процеси у групі:

- а. внутрігруповий конфлікт
- б. вплив норм меншості
- в. вплив норм більшості
- г. соціометрія

263. Внутрігрупові конфлікти це :

- а. порушення (дисгармонія) міжособистісних відносин у групі, руйнація рівноваги між структурами групи (комунікативною, статусною, рольовою, владною)
- б. суперечність між очікуваннями або вимогами окремої особистості й сформованими в групі нормами, цінностями, особливостями поведінки, способами виконання поставлених цілей, завдань
- в. переживання власних емоційних станів у зв'язку з почуттями іншої людини
- г. жодної правильної відповіді немає

264. Групова згуртованість це :

- а. стан групи
- б. процес усвідомлення індивідами у групі
- в. утворення, розвиток і формування зв'язків у групі, які забезпечують перетворення зовні

заданої структури на психологічну спільність людей
г. жодної правильної відповіді немає

265. Групи, до яких індивіди не належать, але норми яких сприймають, які є для них джерелом соціальних установок і цінностей, своєрідним еталоном за допомогою якого вони оцінюють себе та інших, називаються:

- а. групи членства
- б. відкриті групи
- в. референтні групи
- г. постійні групи

266. Механізми групової динаміки зумовлюють існування в групі двох протилежних тенденцій:

- а. розвитку і стабілізації
- б. інтеграції і диференціації
- в. прогресу і регресу
- г. утворення і розпаду

267. Інститути соціалізації - це групи які:

- а. задають систему зовнішньої регуляції поведінки індивіда
- б. виступають по відношенню до індивіда як носії різних норм і цінностей
- в. що не мають чіткої і однозначної системи цінностей
- г. в яких індивід включений як високо статусна людина

268. Ресоціалізація особистості – це:

- а. усвідомлена зміна поведінки людини в ситуації очевидного соціального неуспіху
- б. цілеспрямована дія на розвиток особистості з метою підготовки її до виробничої, суспільної, культурної діяльності
- в. формування нових особистісних рис
- г. готовність особистості до зміни поведінки

269. До характеристик зрілої особистості не належить:

- а. розвинуте почуття відповідальності
- б. здатність до конструктивного вирішення проблем
- в. потреба у турботі про інших людей
- г. вміння перекладати відповідальність на інших

270. До характеристик людини з сильно вираженою потребою у самоактуалізації не належить:

- а. стереотипність мислення
- б. прийняття себе, інших, природи
- в. незалежність
- г. спонтанність

271. Кому з вчених належить думка про те, що важливим компонентом структури особистості є "Я-Концепція".

- а. З. Фройду
- б. К.Роджерсу
- в. Е.Еріксону
- г. Е.Фромму

272. Ідентичність це:

- а. збереження і підтримання особистістю власної цілісності, тотожності, неперервності історії свого життя
- б. усвідомлення індивідом того, як він сприймається і оцінюється іншими людьми
- в. стан відображення особистістю соціально-психологічних явищ, взаємозв'язку спільноти і особистості
- г. усі відповіді вірні

273. Здатність людини регулювати свою поведінку на підставі зовнішніх подій чи внутрішніх чинників, називається:

- а. самоконтроль
- б. самоефективність
- в. самоповага
- г. самооцінка

274. Соціально-психологічний показник згуртованості групи, який відображає можливість безконфліктного існування, спілкування та взаємодії в групі – це:

- а. соціально-психологічний клімат
- б. групова ізоляція
- в. групова сумісність
- г. групові правила

275. Тривале відокремлення групи в умовах певного простору і часу характеризується поняттям:

- а. групова сумісність
- б. групова ізоляція
- в. групова поляризація.
- г. групова нормалізація

276. Меншість – це:

- а. один з процесів управління малою соціальною групою
- б. волевиявлення індивіда чи групи людей
- в. частина групи, наділена меншими можливостями впливу
- г. частина групи, позбавлена можливості контролю над більшістю

277. Якому стилю лідерства характерні наступні особливості: формальне обговорення проблем; нездатність впливати на результати ділової взаємодії; уникнення інновацій; перекладання розв'язання проблеми на інших.

- а. колегіального
- б. демократичного
- в. ліберального
- г. директивного

278. Конфлікт, який проявляється як дисгармонія відносин у групі, руйнування рівноваги між структурами групи називається:

- а. міжгруповим конфліктом
- б. конфліктом між особистістю і групою
- в. внутрігруповим конфліктом
- г. міжособистісним конфліктом

279. Який метод не належить до групи емпіричних методів дослідження:

- а. експеримент
- б. опитування

- в. аналіз документів
- г. моделювання

280. Особистість – це унікальна цілісна система, відкрита до самоактуалізації, – таким є трактування особистості у:

- а. акмеологічному підході
- б. трансакційному аналізі
- в. гуманістичній психології
- г. психоаналітичному підході

281. В якому з підходів стадії соціалізації особистості пов'язані з проявом біологічних потягів, інстинктів і підсвідомих мотивів людини:

- а. гуманістичний
- б. психоаналітичний
- в. соціологічний
- г. біхевіористичний

282. Психологічні впливи, чи засоби, за допомогою яких здійснюється соціально-психологічне відображення людиною реалій соціального життя, а отже, перехід зовнішніх впливів соціального оточення у внутрішні регулятори поведінки індивіда це:

- а. механізми соціалізації
- б. інститути соціалізації
- в. сфери соціалізації
- г. усі відповіді вірні

283. Статусно-рольова характеристика особистості, яка відтворює її погляди, уявлення, установки, стосовно умов власної життєдіяльності, тобто є її суб'єктивним ставлення до навколишньої дійсності:

- а. статус
- б. авторитет
- в. позиція
- г. ранг

284. Положення суб'єкта в системі міжособистісних взаємин, яке визначає його права та обов'язки і пов'язане із рівнем його престижу та авторитету в групі, характеризується поняттям:

- а. статус особистості
- б. роль особистості
- в. позиція особистості
- г. ранг особистості

285. З чиїми іменами пов'язують перетворення соціальної психології на експериментальну науку:

- а. Ф.Олпорт, В.Бехтерев, В.Меде
- б. Г.Тард, Г.Лебон, С.Сігеле
- в. М.Лацарус, Г.Штейнталь, В.Вундт
- г. Ф.Олпорт, М.Лацарус, Г.Лебон

286. Представники якого теоретичного напрямку психології рушійною силою та мотивами поведінки людини в соціумі вважають несвідомі біологічні потяги та інстинкти:

- а. психоаналізу
- б. біхевіоризму

- в. екзистенційної психології
- г. гуманістичної психології

287. Основним положенням якого психологічного напряму є теза про унікальність особистісного досвіду конкретної людини та усвідомлення нею сенсу свого існування:

- а. екзистенційної психології
- б. гештальтпсихології
- в. соціального конструктивізму
- г. психоаналізу

288. Засновником методу транзакційного аналізу особистості є:

- а. Б.Ананьєв
- б. К.Роджерс
- в. Е.Берн
- г. В.Франкл

289. До якої групи механізмів соціалізації особистості належать ідентифікація, наслідування, престиж, авторитет, лідерство тощо:

- а. стихійних
- б. цілеспрямованих
- в. усвідомлюваних
- г. усі відповіді вірні

290. Індивід, який опинившись на межі культур, подолав межі спільноти, в якій виховувався, але не увійшов у нову групу – це:

- а. делінквент
- б. маргінал
- в. аутист
- г. лідер

291. Що не вважається порушенням процесу соціалізації:

- а. асоціалізація
- б. десоціалізація
- в. соціальна дезадаптація
- г. закомплексованість

292. Механізм, який дає змогу зрозуміти переживання іншої людини, осягнути емоційний стан іншого – це:

- а. егоцентризм
- б. емпатія
- в. каузальна атрибуція
- г. соціальна перцепція

293. Інтерпретація необхідної суб'єкту інформації, шляхом приписування партнеру можливих почуттів, причин і мотивів поведінки – це:

- а. каузальна атрибуція
- б. егоцентризм
- в. співпереживання
- г. емпатія

294. Один з ефектів соціального сприймання, який реалізується як тенденція високо оцінювати інших людей за шкалою позитивних і низько – за шкалою негативних характеристик:

- а. поблажливості
- б. пріоритету
- в. первинності
- г. лаконічності

295. У якому із ефектів соціального сприймання остання найновіша інформація стає найбільш значущою:

- а. первинності
- б. новизни
- в. ореолу
- г. пріоритету

296. До якого виду груп відносять етноси, класи, народності?

- а. малі групи
- б. організовані групи
- в. стійкі групи
- г. стихійні групи

297. Характерною особливістю якого об'єднання людей є взаємодія з комунікатором у процесі сприймання повідомлення:

- а. публіки
- б. аудиторії
- в. маси
- г. натовпу

298. Мода – це вид:

- а. навіювання
- б. наслідування
- в. переконання
- г. зараження

299. До якого класу відносять безробітних та бомжів?

- а. робочий клас
- б. клас буржуазії
- в. середній прошарок
- г. маргінальний прошарок

300. Паніка це:

- а. різновид поведінки великої сукупності людей, породжений дефіцитом або надлишком інформації, загрозливим впливом зовнішніх умов і виражений почуттям страху
- б. недостовірна або частково достовірна інформація, що надходить від однієї особи або групи осіб про події, ситуації
- в. масова поведінка людей, що виникає стихійно під впливом домінуючих у суспільстві настроїв, смаків, захоплень.
- г. усі відповіді вірні

301. Натовп це:

- а. короткочасне зібрання людей для спільногого проведення часу у зв'язку із якимось видовищем;
- б. більш-менш стабільне, чисельне утворення, яке не має чіткої структури, але за певних умов може характеризуватись відносною однорідністю поведінки індивідів;
- в. група людей яка сприймає повідомлення;

г. відносно короткочасне, контактне, безструктурне, чисельне скупчення людей, які перебувають у стані підвищеної емоційного збудження і об'єднані безпосередньою просторовою близькістю та загальним об'єктом уваги.

302. Рухи обмежені певною територією або соціальною групою називаються:

- а. рухи з прагматичними цілями
- б. рухи з глобальними цілями
- в. локальні рухи
- г. усі відповіді вірні

303. Дайте визначення поняттю "емпатія":

- а. процес ототожнення індивідом себе з іншим індивідом чи групою (уподібнення) на основі емоційного зв'язку
- б. процес, який дає змогу зрозуміти переживання іншої людини
- в. усвідомлення індивідом того, як він сприймається і оцінюється іншими людьми
- г. раціональне розуміння іншої людини

304. Дайте визначення поняття "каузальна атрибуція":

- а. тісний емоційний зв'язок з партнером
- б. інтерпретація необхідної суб'єкту інформації шляхом приписування партнеру по взаємодії можливих почуттів, причин і мотивів поведінки
- в. процес ототожнення індивідом себе з іншим індивідом чи групою (уподібнення) на основі емоційного зв'язку
- г. нав'язування партнеру власної думки

305. Лідер – це людина, яка:

- а. постійно наказує і роздає команди
- б. мотивує особистим прикладом інших людей
- в. делегує повноваження іншим людям, а сам спостерігає
- г. спілкується дистанційно

306. Відомі такі стилі керівництва і лідерства:

- а. авторитарний, діловий, конструктивний, конформістський
- б. авторитарний, демократичний, ліберальний
- в. наступальний, попустительський, невтручання
- г. домовляння, демократичний, коформний

307. Авторитарному стилю керівництва відповідають такі характеристики:

- а. колегіальне прийняття рішення, складання перспективного плану, невтручання в роботу колективу
- б. одноосібне прийняття рішень, жорстка система санкцій і покарань, ієрархічність управління
- в. Чіткість і постановці цілей, мотивування премією працівників
- г. невтручання в роботу підрозділу

308. Які з перерахованих характеристик належать людині як особистості:

- а. цілеспрямованість, толерантність, погана просторова орієнтація
- б. моральна вихованість, суспільна активність, ідейна переконаність
- в. голубі очі, темперамент, музичний слух, критичність розуму
- г. характер, темперамент, механічна пам'ять

309. Які з наведених характеристик притаманні індивіду?

- а. музичний слух, соціальна спрямованість, конфліктність
- б. задатки, темперамент, конституція тіла
- в. комунікабельність, агресивність, ідеали
- г. уважність, запальність, працелюбність

310. Визначте, у яких з перелічених методів дослідження не використовуються запитання:

- а. бесіда
- б. анкетування
- в. спостереження
- г. тестування

311. Які види запитань не використовують при складанні анкети:

- а. закриті
- б. відкриті
- в. особисті
- г. групові

312. Галюцинації – це:

- а. навіювання минулих спогадів
- б. відчуття неіснуючих в реальній дійсності об'єктів
- в. запам'ятовування певних образів
- г. порушення фізичного здоров'я

313. Вилучіть зайве твердження, котре не є одним із законів соціальної психології:

- а. закономірності спілкування і взаємодії людей у групі
- б. формування особистості в найближчому соціальному оточенні
- в. цілеспрямованість спілкування на всіх етапах становлення і розвитку особистості в мікросоціумі
- г. зміни соціальної ролі і домінуючого виду діяльності в онтогенезі

314. Тестова методика, яка досліджує кольори:

- а. тест Айзенка
- б. тест Люшера
- в. тест Спілбергера
- г. тест Сонді

315. Які типи темпераменту вам відомі?

- а. холерик, астенік, пікнік
- б. холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік
- в. шизоїдний тип, астенічний
- г. флегматичний, групоцентричний, ілюзорний

316. Вкажіть, які із наведених характеристик притаманні холерику:

- а. запальний, непостійний, сльозливий
- б. запальний, нестримний, комунікабельний
- в. повільний, спокійний, цілеспрямований
- г. запальний, слабкий, імпульсивний

317. Вкажіть, які із наведених характеристик притаманні флегматику:

- а. слабкість, некомунікабельність, рішучість
- б. невпевненість, повільність, поміркованість

- в. виваженість, покладистість, цілеспрямованість
- г. метушливість, непостійність, невпевненість

318. Які психологічні риси притаманні меланхоліку:

- а. тривожність, нестійкість, працездатність
- б. невпевненість, нестійкість, сльозливість
- в. перепади настрою, депресія, креативність
- г. відчуття тривоги, непостійність, ризикованість

319. Які з наведених характеристик складають портрет сангвініка:

- а. впевненість, комуніабельність, надмірна запальність
- б. цілеспрямованість, комуніабельність, оптимізм
- в. нечіткість у постановці цілей, легкість в контактах
- г. афіліативні потреби, щирість, нечіткість у плануванні мети

320. Що з переліченого не належить до соціально-психологічного дослідження:

- а. вибіркова сукупність
- б. опитування
- в. узагальнення
- г. незалежні змінні

321. Що не входить до вимог отримання інформації в ході дослідження:

- а. узагальненості
- б. точності
- в. відповідності
- г. надійності

322. Видами уваги є:

- а. довільна, адаптаційна, стійка
- б. довільна, мимовільна, після довільна
- в. домінантна, розподільна, зосереджу вальна
- г. поведінкова, переключальна, коливальна

323. Визначте, у яких методах не використовуються запитання:

- а. бесіда
- б. анкетування
- в. спостереження
- г. інтерв'ю

324. Фрустрація - це

- а. емоції, які бадьорять людину
- б. психічний стан, який викликаний об'єктивно непереборними переживаннями
- в. емоції, які пригнічують наші потяги
- г. сексуальні потяги і бажання

325. Ейдемична пам'ять – це:

- а. запам'ятування певних рухів
- б. чітко виражена образна пам'ять з живими картинками
- в. запам'ятування словесних конструкцій
- г. запам'ятування певних рухів

326. Послідовна, узгоджена сукупність соціально-значущих вчинків особистості – це:

- a. соціальна перцепція
- b. соціальна страта
- c. соціальна поведінка
- d. соціальна адаптація

327. Поетапне засвоєння індивідом соціального досвіду це:

- a. вікові кризи
- b. стадії соціалізації
- c. експектації
- d. онтогенез

328. Психологічний настрій, який проявляється у взаєминах у групі, умови, що створюють ефективний процес навчальної діяльності – це:

- a. соціальна установка
- b. соціально-психологічний клімат
- c. соціально-психологічна стабільність
- d. соціальні норми

329. Дії учасників комунікативного процесу, які сприяють досягненню мети, яку переслідують співрозмовники – це:

- a. фасцинація;
- b. тактика спілкування
- c. стратегія спілкування
- d. комунікація

330. Зміст поняття "гендерні ролі":

- a. типові способи поведінки, які пропонують, очікують та реалізують учасники групового процесу
- b. сукупність очікуваних взірців поведінки для чоловіків та жінок
- c. нетипові способи поведінки, які реалізують учасники групового процесу
- d. психологічна налаштованість в групі чи колективі

331. Поняття групової динаміки це:

- a. соціально-психологічний показник згуртованості групи, що виражає можливість безконфліктного спілкування і погодження дій індивідів в умовах спільної діяльності
- b. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії, у процесі якої різні точки зору, думки оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
- c. сукупність процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку, функціонування
- d. соціально-психологічний метод, заснований на оцінках різноманітних якостей і поведінки конкретних людей, що даються особам, які близько з ними знайомі

332. Сутність групової поляризації полягає у:

- a. згуртованості групи, що виражає можливість безконфліктного спілкування і погодження дій індивідів в умовах спільної діяльності
- b. результаті групової дискусії, у процесі якої різні точки зору, думки оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
- c. сукупності процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку, функціонування
- d. психологічній налаштованості в групі чи колективі

333. Поняття групова сумісність це:

- а. відносно стійка сукупність людей пов'язана системою відносин, що регулюються загальними цінностями і нормами
- б. соціально-психологічний показник згуртованості групи, що виражає можливість безконфліктного спілкування і погодження дій індивідів в умовах спільної діяльності
- в. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії, у процесі якої різні точки зору, думки оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
- г. сукупність процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку, функціонування

334. Дайте визначення поняттю "натовп":

- а. відносно короткосважне, контактне, чисельне скupчення людей, які перебувають у стані підвищеного емоційного збудження і об'єднані безпосередньо просторовою близькістю та загальним об'єктом уваги
- б. коротко-тривале зібрання людей для спільногопроведення часу у зв'язку з якимось видовищем
- в. більш-менш стабільне чисельне утворення, яке не має чіткої структури, але за певних умов може характеризуватися відносною однорідністю поведінки індивідів
- г. відносно стійка сукупність людей пов'язана системою відносин, що регулюються загальними цінностями і нормами

335. Соціальна страта – це:

- а. стійка, історично сформована на певній території спільність людей, що мають спільні риси, усталені особливості культури та психічного складу, а також усвідомлюють свою єдність і відмінність від інших подібних утворень (самосвідомість)
- б. конституйована у соціальній структурі суспільства спільність, що об'єднує людей на певних загальних позиціях чи на основі спільної справи, протиставляючись іншим угрупованням
- в. велика соціальна спільність людей, яка різниеться місцем в історично зумовленій системі суспільного виробництва, ставленням до засобів виробництва, роллю в суспільній організації праці, а отже способами одержання і розмірами суспільного багатства
- г. стійка спільність, що історично склалася на певній території і якій властиві відносно стабільні особливості мови, спільні риси, неповторні якості, усвідомлення єдності і відмінності від інших утворень (самосвідомість етносу), відмінні від інших груп характеристики (спосіб життєдіяльності, традиції, норми, правила і звички, побут, матеріальна і духовна культура, метод господарсько-екологічної діяльності, внутрішня формальна організація та ін.)

336. Групове інтерв'ю – це:

- а. метод груового обговорення проблеми, який дає змогу виявити спектр думок і суджень членів групи, запропонувати можливі шляхи розв'язання завдання, знайти групове розв'язання проблеми
- б. засіб з'ясування суджень і думок членів групи з конкретного питання і оцінення ситуації, що склалася
- в. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії, у процесі якої різні точки зору, думки оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
- г. це розмова двох чи більше осіб з метою отримання певної інформації, вирішення важливих проблем

337. Поняття "атракція" передбачає:

- а. взаємодію однієї людини з іншою
- б. привабливість однієї людини для іншої в процесі спілкування
- в. конфліктну взаємодію
- г. співробітництво і компроміс

338. Розумові здібності досліджує тест:

- а. тест Люшера
- б. тест Айзенка
- в. тест Леонгарда-Шмішека
- г. всі тести

339. Розвивальна стратегія міжособистісного психологічного впливу:

- а. відповідає "суб'єктній" парадигмі, заснованій на твердженні про активність й індивідуальну вибірковість психічного відображення зовнішніх впливів, де суб'єкт здійснює перетворювальний вплив на психолого-тічну інформацію, що надходить ззовні
- б. відповідає "об'єктній" парадигмі в психології, згідно з якою психіка і людина загалом розглядаються як пасивний об'єкт впливу зовнішніх умов, їх продукт
- в. заснована на "суб'єкт-суб'єктній", "діалогічній" парадигмі, згідно з якою психіка розглядається як відкрита, наділена зовнішніми і внутрішніми контурами регулювання системи
- г. всі відповіді неправильні

340. Одним із видів комунікації є ретиальна:

- а. комунікація, що спрямоване свої сигнали на окремого одержувача інформації (особу, групу)
- б. систематичне розповсюдження спеціально підготовлених повідомлень із застосуванням технічних засобів тиражування інформації (радіо, телебачення, преса, відео-, звукозаписи тощо), які мають соціальне значення і використовуються з метою впливу на установки, поведінку, думки й оцінки людей
- в. комунікація, адресатами якої є багато реципієнтів
- г. форма комунікації, під час якої в ролях як комунікатора, так і реципієнта виступає окремий індивід

341. Сутність афективно-комунікативної функції спілкування полягає :

- а. в процесі формування, передаванні та прийомі інформації
- б. в регулюванні не тільки власної поведінки особистості, а й поведінки інших людей і реагуванні на їхні дії
- в. характеризує емоційну сферу людини, в якій виявляється її ставлення до навколошнього середовища, в тому числі й соціального
- г. реалізується через стимулювання у партнерів по спілкуванню потрібних емоційних переживань і станів, у зміні за його допомогою власних переживань і станів

342. Є різні функції спілкування, зокрема інформаційно-комунікативна, яка полягає у:

- а. передбачає встановлення контакту як стану взаємної готовності до прийому і передавання повідомлення та підтримання взаємозв'язку під час взаємодії
- б. охоплює процеси формування, передавання та прийому інформації;
- в. полягає в регулюванні не тільки власної поведінки особистості, а й поведінки інших людей і реагуванні на їхні дії
- г. характеризує емоційну сферу людини, в якій виявляється її ставлення до навколошнього середовища, в тому числі й соціального

343. Самосвідомість як чинник становлення особистості у групі — це:

- а. здатність людини безпосередньо відтворювати себе, сприймати себе збоку, рефлексувати з приводу своїх можливостей
- б. процес пізнання суб'єктом себе, своєї діяльності, внутрішнього психічного змісту
- в. рефлекторна (відображувана) свідомість, за допомогою якої особа конкретно усвідомлює себе у своїх власних розумових діях і станах; самоусвідомлення

г. оцінка особистістю самої себе, своїх якостей, життєвих можливостей, ставлення інших до себе і свого місця серед них

344. Делінквент — це:

- а. індивід, який, опинившись на межі двох чи кількох культур, подолав межі спільноті, в якій виховувався, однак не зміг увійти або не був прийнятий у нову групу;
- б. той, хто порушує порядок, пристойність, любить зчиняти бешкети
- в. суб'єкт, чия негативна поведінка у крайніх своїх проявах становить карний вчинок
- г. суб'єкт власної життєдіяльності, суспільна істота, наділена свідомістю і представлена психологічними характеристиками, які є стійкими, соціально зумовленими, виявляються у суспільних зв'язках, відносинах з навколошнім світом, іншими людьми, визначають поведінку людини

345. Ресоціалізація – це:

- а. психічний стан, коли суб'єкт не має змоги задовольняти деякі свої основні (життєві) психічні потреби достатньою мірою впродовж тривалого часу
- б. відновлення раніше порушених якостей особистості, необхідних їй для повноцінної життєдіяльності в суспільстві
- в. засвоєння особистістю норм, цінностей, негативних ролей, стереотипів поведінки, які спричиняють деформацію суспільних відносин, дисгармонію у взаємодії людини і суспільства
- г. зворотний щодо соціалізації процес, який характеризується відчуженням особистості від основної маси людей, входженням її в асоціальні чи антисоціальні неформальні групи

346. Десоціалізація — це:

- а. засвоєння особистістю норм, цінностей, негативних ролей, стереотипів поведінки, які спричиняють деформацію суспільних відносин, дисгармонію у взаємодії людини і суспільства
- б. зворотний щодо соціалізації процес, який характеризується відчуженням особистості від основної маси людей, входженням її в асоціальні чи антисоціальні неформальні групи
- в. система вчинків, що відрізняються від загальноприйнятих у суспільстві норм права, культури, моралі
- г. всі відповіді правильні

347. Асоціалізація – це:

- а. засвоєння особистістю норм, цінностей, негативних ролей, стереотипів поведінки, які спричиняють деформацію суспільних відносин, дисгармонію у взаємодії людини і суспільства
- б. зворотний щодо соціалізації процес, який характеризується відчуженням особистості від основної маси людей, входженням її в асоціальні чи антисоціальні неформальні групи;
- в. система вчинків, що відрізняються від загальноприйнятих у суспільстві норм права, культури, моралі.
- г. всі відповіді неправильні

348. Дайте відповідь на питання. Інтеріоризація — це:

- а. процес, у результаті якого відбувається зміна (перехід до вищого стану) якостей особистості
- б. процес формування внутрішньої структури людської психіки за допомогою засвоєння соціальних норм, цінностей, ідеалів, процес переведення елементів зовнішнього середовища у внутрішнє "Я"

- в. процес розширення та примноження соціальних зв'язків індивіда із зовнішнім світом
- г. готовність привернути суб'єкта до поведінкового акту, дії, вчинку, їхній послідовності

349. Комуникативний потенціал особистості — це:

- а. вираження потреби у спілкуванні, в налагодженні соціальних відносин, використання форм і засобів комунікації
- б. притаманні особистості об'єктивній суб'єктивні комунікативні можливості, які реалізуються як свідомо, так і стихійно і є внутрішнім резервом індивіда
- в. спектр зв'язків та взаємодій, що передбачають безпосередні чи опосередковані контакти, реалізацію соціальних відносин, регуляцію соціального процесу, ціннісне ставлення до нього, обмін інформацією, співпереживання, взаєморозуміння, сприймання, відтворення, вплив групи на людину чи однієї людини на іншу
- г. процес обміну інформацією між двома або більше особами, спілкування за допомогою верbalьних і невербальних засобів із метою передавання та одержання інформації

350. Індивіуальність — це:

- а. окремий організм, який існує самостійно, зокрема людина, особа, одиничний представник роду людського
- б. сукупність особливостей і певних властивостей людини, які характеризують її неповторність і виявляються у рисах характеру, у специфіці інтересів, якостей, що відрізняють одну людину від іншої
- в. суб'єкт власної життєдіяльності, суспільна істота, наділена свідомістю і представлена психологічними характеристиками, які є стійкими, соціально зумовленими, виявляються у суспільних зв'язках, відносинах з навколошнім світом, іншими людьми, визначають поведінку людини
- г. істота біологічна, що володіє мовою, здатністю працювати, і водночас істотою суспільною, якій необхідно спілкуватися і взаємодіяти з іншими людьми

351. Дайте відповідь на питання. Особистість — це:

- а. сукупність особливостей і певних властивостей людини, які характеризують її неповторність і виявляються у рисах характеру, у специфіці інтересів, якостей, що відрізняють одну людину від іншої;
- б. суб'єкт власної життєдіяльності, суспільна істота, наділена свідомістю і представлена психологічними характеристиками, які є стійкими, соціально зумовленими, виявляються у суспільних зв'язках, відносинах з навколошнім світом, іншими людьми, визначають поведінку людини
- в. істота біологічна, що володіє мовою, здатністю працювати, і водночас істотою суспільною, якій необхідно спілкуватися і взаємодіяти з іншими людьми
- г. особа, організована група осіб, соціальна, етнічна та політична спільнота, суспільство загалом, що здійснюють властиву їм діяльність, спрямовану на практичне перетворення предметної дійсності, теоретичне й духовно-практичне освоєння об'єктивної реальності; носій означених якостей, що уможливлюють виконання

352. Аналітичний етап при проведенні експерименту як методу соціально-психологічного дослідження передбачає:

- а. постановку проблеми й теми дослідження; визначення об'єкта й предмета; формулювання гіпотези та завдань
- б. розроблення методики експерименту та експериментального плану
- в. створення експериментальної ситуації, здійснення спостереження, керівництво перебігом експерименту, вимірювання реакцій піддослідних
- г. здійснення кількісного аналізу результатів, наукової їх інтерпретації, формулювання висновків і рекомендацій

353. Гуманістична функція соціальної психології:

- а. передбачає повне і конкретне пізнання соціально-психологічної реальності, її структур, механізмів розвитку та функціонування з позицій інтересів людини і групи, а також з'ясування закономірностей, механізмів та чинників, що детермінують соціально-психологічні явища;
- б. реалізується як систематизація знань з проблем сприймання, передавання інформації, взаємодії і взаємовпливу людей
- в. полягає в дотриманні норм етики і моралі щодо індивіда, в захисті соціальних спільностей, верств, відтворенні й передаванні соціального досвіду; передбачає формування соціально-психологічних прогнозів щодо співвідношення індивідуального і соціального, суб'єктивного відображення об'єктивної реальності
- г. вивчення і всебічне осмислення сутності, змісту, форм прояву і закономірностей функціонування соціально-економічних явищ і процесів

354. Предметом соціальної психології є:

- а. причинна зумовленість психічного соціальним
- б. співвідношення соціальної (суспільної) психології та ідеології, психології соціальних груп та особистості (традиції, громадська думка, звичаї, інші масові психічні явища суспільної свідомості)
- в. закономірності поведінки людей, зумовлені їх спільною діяльністю, взаємодією та взаємовпливами
- г. вивчення закономірностей і механізмів виникнення, функціонування і вияву реальності, яка формується у процесі суб'єктивного відображення людиною об'єктивних соціальних відносин і соціальних спільностей

355. Дайте відповідь на питання. Соціально-психологічні явища — це:

- а. якісно нове утворення, яке виникає на межі соціального та психічного, має суттєві ознаки кожного з них і в якому важливими є закономірності й механізми взаємозв'язку соціального та психічного, їх взаємодія, взаємозалежність і взаємовплив;
- б. феномени, що виникають у результаті взаємодії суб'єктів комунікативного процесу (окремих індивідів і спільностей) у певних умовах, відтворюють соціально-психологічну реальність, спонукають і регулюють поведінку людей, сприяють організації різних форм діяльності та спілкування, здійснюють обмін інформацією і переживаннями;
- в. об'єктивна форма суб'єктивного сприйняття, представленого системою певних оцінок, уявлень та образів; соціальна діяльність людей чи груп, відносини і взаємодія між ними, їхні наміри, позиції і цілі, взаємозв'язки і взаємозалежності.
- г. всі відповіді правильні

356. Соціально-психологічна реальність — це:

- а. об'єктивна форма суб'єктивного сприйняття, представленого системою певних оцінок, уявлень та образів; соціальна діяльність людей чи груп, відносини і взаємодія між ними, їхні наміри, позиції і цілі, взаємозв'язки і взаємозалежності
- б. феномен, що виникає в результаті взаємодії суб'єктів комунікативного процесу (окремих індивідів і спільностей) у певних умовах, спонукає і регулює поведінку людей, сприяє організації різних форм діяльності та спілкування, здійснює обмін інформацією і переживаннями
- в. якісно нове утворення, яке виникає на межі соціального та психічного, має суттєві ознаки кожного з них і в якому важливими є закономірності й механізми взаємозв'язку соціального та психічного, їх взаємодія, взаємозалежність і взаємовплив
- г. вираження потреби у спілкуванні, в налагодженні соціальних відносин, використання форм і засобів комунікації

357. Соціально-психологічний простір — це:

- а. об'єктивна форма суб'єктивного сприйняття, представленого системою певних оцінок, уявлень та образів; соціальна діяльність людей чи груп, відносини і взаємодія між ними, їхні наміри, позиції і цілі, взаємозв'язки і взаємозалежності;

- б. якісно нове утворення, яке виникає на межі соціального та психічного, має суттєві ознаки кожного з них і в якому важливими є закономірності й механізми взаємозв'язку соціального та психічного, їх взаємодія, взаємозалежність і взаємовплив;
- в. вираження потреби у спілкуванні, в налагодженні соціальних відносин, використання форм і засобів комунікації
- г. феномен, що виникає в результаті взаємодії суб'єктів комунікативного процесу (окремих індивідів і спільностей) у певних умовах, відтворює соціально-психологічну реальність, спонукає і регулює

358. Я-концепція - це :

- а. складне утворення, яке містить у собі самоповагу, гідність, позитивне ставлення до себе тощо;
- б. форма відображення об'єктивної дійсності у психіці людини;
- в. сукупність усіх уявлень індивіда про себе, що містить у собі усвідомлення людиною своїх фізичних інтелектуальних і інших якостей, самооцінку і тенденції поведінки.
- г. розмаїтість ролей, які людина грає для досягнення визнання іншими і формування в них уявлення про те, хто вона і що собою являє.

359. Вікова криза визначається як:

- а. загроза катастрофи, пов'язаної з недостатньою адаптацією
- б. конфлікт з одного боку певного рівня психологічної зрілості, а з іншого - соціальних вимог, які зумовлені еволюційним завданням, специфічним для кожної фази розвитку
- в. можливість підійти до наступної стадії розвитку більш адаптивною і зрілою особистістю
- г. нормалізація психологічного стану враховуючи віковий досвід

360. Сублімація визначається як:

- а. усвідомлений і навмисний відхід від неприємних думок і спогадів
- б. механізм психологічного захисту, при якому, щоб виправдати неприйнятну ситуацію, перекручують дійсність;
- в. механізм психологічного захисту, який спрямовує неприйнятні імпульси в позитивну, творчу галузь.
- г. механізм психологічного захисту, який спрямовує неприйнятні імпульси в негативну творчу активність

361. Інтерактивна сторона спілкування – це:

- а. сприйняття людьми один одного
- б. обмін інформацією
- в. взаємодія співрозмовників
- г. всі відповіді неправильні

362. Як називається спілкування, що здійснюється за допомогою мови та мовлення:

- а. вербальне
- б. невербальне
- в. емоційне
- г. когнітивне

363. Комуникативна сторона спілкування – це:

- а. обмін інформацією
- б. взаємодія
- в. сприймання один одного
- г. всі відповіді неправильні

364. До основних інститутів соціалізації не відносять:

- а. сім'ю;
- б. репетиторство
- в. школу
- г. трудовий колектив

365. Соціалізація особи не включає:

- а. освіту
- б. придбання професії
- в. уміння повноцінно відпочивати
- г. вироблення творчих навиків

366. Головний засіб міжособового спілкування – це:

- а. жестикуляція
- б. виразний погляд
- в. мова
- г. комунікабельність

367. Сім'я, шкільний клас, студентська група, трудовий колектив – це перелік:

- а. великих соціальних груп
- б. вторинних соціальних груп
- в. умовних соціальних груп
- г. великих соціальних груп

368. Анкетування належить до:

- а. організаційних методів дослідження
- б. експериментальних методів дослідження
- в. емпіричних методів дослідження
- г. інтерпретаційних методів дослідження

369. Хто започаткував природний експеримент:

- а. О. Лазурський
- б. Г. Тард
- в. З. Фрейд
- г. К. Хорні

370. Який підхід запропонував К. Роджерс:

- а. екзистенційний
- б. онтологічний
- в. поведінковий
- г. клієнтцентрений

371. Клієнтцентрений підхід запропонував :

- а. К. Роджерс
- б. З. Фройд
- в. А. Маслоу
- г. К. Юнг

372. Ідеї К. Роджерса лежали в основі:

- а. психоаналізу
- б. біхевіоризму

- в. психофізіології
- г. гуманістичної психології

373. Автор вчення про локус контролю:

- а. Дж. Келлі
- б. Мак-Клелланд
- в. А. А. Реан
- г. Дж. Роттер

374. Синонім слова аттитюди:

- а. мотиви
- б. цінності
- в. інтереси
- г. настанови

375. Акцентуація характеру це:

- а. граничний варіант норми, наслідок посилення окремих його рис
- б. структурна властивість характеру, яка визначається ступенем зосередженості на зовнішні обставини
- в. граничний варіант норми, наслідок послаблення окремих рис
- г. немає вірної відповіді

376. Хто запропонував теорію рис:

- а. Г. Айзенк
- б. К. Т. Юнг
- в. Р. Кеттелл
- г. Г. Оллпорт

377. Шлюбні відносини, де один чоловік і багато жінок це:

- а. груповий шлюб
- б. полігінія
- в. поліандрія
- г. моногамія

378. Копінг поведінка – це:

- а. поведінка подолання
- б. поведінка накопичення
- в. стратегічна поведінка
- г. формуюча поведінка

379. Локус-контролю це:

- а. властивість особистості, яка характеризує спрямованість відповідальності людини за свої вчинки на себе чи інших
- б. властивість особистості розуміти зміст вчинку
- в. властивість особистості правильно оцінювати ситуацію
- г. властивість особистості накопичувати навики та уміння

380. Спостереження, за якого досліджені знають, що за ними спостерігають, називається:

- а. відкрите
- б. приховане

- в. включене
- г. невключене

381. Інтроспекцію називають метод:

- а. спостереження
- б. експерименту
- в. самоспостереження
- г. бесіди

382. Спостереження, що відбувається у природних для досліджуваних умовах, називається:

- а. лабораторним
- б. польовим
- в. відкритим
- г. прихованим

383. Метод цілеспрямованого впливу на обстежуваного з метою формування у нього певних якостей, називається:

- а. констатувальний експеримент
- б. формувальний експеримент
- в. природний експеримент
- г. лабораторний експеримент

384. До якої групи методів відносять: малюнкові методики, методики "незавершені речення"?

- а. об'єктивні
- б. суб'єктивні
- в. проективні
- г. описові

385. Основною проблематикою в теорії Піаже була:

- а. групова динаміка
- б. соціалізація дитини
- в. профорієнтація старшокласника
- г. профорієнтація літньої людини

386. Процес взаємодії людини з іншою людиною, що здійснюється з допомогою засобів верbalного і неверbalного впливу:

- а. навіювання
- б. спілкування
- в. переконання
- г. спостереження

387. Соціальна функція спілкування полягає у :

- а. суспільній діяльності, яка може впливати на особистість у певному напрямі
- б. передачі суспільного досвіду
- в. здатності емоційно відгукуватись на переживання інших людей
- г. зосередженості у впевненості у собі

388. До основних елементів мовленнєвого етикету не відносять:

- а. привітання
- б. звертання

- в. знайомство
- г. нетактовність

389. Соціальне сирітство:

- а. соціальне явище, обумовлене ухилянням батьків від виконання своїх обов'язків стосовно повнолітньої дитини
- б. соціальний процес, що обумовлюється ухилянням батьків від виконання своїх обов'язків стосовно повнолітніх дітей
- в. соціальне явище, обумовлене ухилянням або відстороненням батьків від виконання своїх обов'язків стосовно неповнолітньої дитини
- г. соціальне явище, зумовлене наявністю в суспільстві дітей батьки яких померли

390. С. Московічі виділяє два типи вождів:

- а. демократичні і авторитарні
- б. мозаїчні і тотемічні
- в. первісні і сучасні
- г. формальні і неформальні

391. Г. Лебон виділяє такі способи дій ватажків на маси:

- а. паніка, чутки і зараження
- б. паніка, повторення і твердження
- в. твердження, повторення і зараження
- г. повторення, реклама і твердження

392. Як змінюється поведінка людини у натовпі:

- а. поступово
- б. швидко
- в. миттєво
- г. повільно

393. Головні ознаки натовпу:

- а. тимчасовість його існування та загальний емоційний стан індивідів
- б. спонтанність його виникнення та стихійний характер поведінки індивідів, втрата особистісної відповідальності
- в. знеособленість, втрата інтелекту, втрата особистісної відповідальності, домінування почутті
- г. спонтанність його виникнення, домінування почутті та загальний емоційний стан індивідів

394. Група великої кількості людей, які мають загальний емоційний стан, і яких об'єднує усвідомлювана чи неусвідомлювана мета це:

- а. скупчення
- б. маса
- в. натовп
- г. зібрання

395. Згідно якої теорії, група сама обирає лідера, котрий задовольняє її інтереси, і він, фактично, є лише інструментом групи:

- а. теорія функції ситуації
- б. теорія рис
- в. теорія визначальної ролі прихильників
- г. психоаналітична теорія лідерства

396. Цей тип лідерства передбачає одноосібний вплив і ґрунтується на погрозі силою:

- а. авторитарне
- б. демократичне
- в. харизматичне
- г. радикальне

397. Основна характеристика натовпу:

- а. дієвість;
- б. експресивність;
- в. мінливість;
- г. усі варіанти вірні

398. Автором теорії наслідування є:

- а. К. Хорні
- б. Зімбардо
- в. Г. Тард
- г. Ж. Піаже

399. З яким дослідником пов'язана теорія інстинктів поведінки:

- а. В. Вундт
- б. Г. Тард
- в. В. Мак-Дугалл
- г. Г. Лебон

400. Відносно узгоджена і послідовна сукупність соціально-значущих вчинків особистості – це:

- а. соціальна перцепція
- б. соціальна ситуація
- в. соціальна поведінка
- г. соціальна фасилітація

401. Процес соціалізації полягає в:

- а. отриманні інформації від ровесників про правила поведінки в тих чи інших ситуаціях
- б. отриманні первинного досвіду, пов'язаного з періодом раннього дитинства
- в. пристосуванні до умов життя
- г. засвоєнні і відтворенні людиною загальнокультурного досвіду, соціальних норм і правил

402. Спосіб мислення людей, які перебувають у тісно згуртованій групі і прагнуть до єдності думок та пошуку консенсусу, через що знижується їх здатність до пізнання реальності – це:

- а. Фасцинація
- б. групова поляризація
- в. групове мислення
- г. групова сумісність

403. Етапи, періоди становлення особистості, засвоєння нею соціального досвіду – це:

- а. вікові кризи
- б. стадії соціалізації
- в. експектації
- г. адаптації

404. Морально-психологічний настрій, який відтворюється у взаєминах у групі, умови, що створюють ефективний процес навчальної діяльності – це:

- а. соціальна ідентифікація
- б. соціально-психологічна стабільність
- в. соціальні норми
- г. соціально-психологічний клімат

405. Поновлення, включення в нормальній процес соціалізації хворих осіб, що пережили стрес під час аварій, катастроф, стихійних лих – це:

- а. соціальна адаптація
- б. соціальна страта
- в. соціальна реабілітація
- г. Ре соціалізація

406. Групова динаміка – це:

- а. система ознак та критеріїв, які характеризують активність членів групи
- б. засвоєння знань про соціальний світ, закони та закономірності його розвитку
- в. сукупність процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку, функціонування
- г. ступінь активізації індивідів, що складають групу

407. Групова поляризація – це:

- а. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії, у процесі якої різні точки зору, думки оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
- б. ступінь емоційно-ціннісної близькості та взаємної зацікавленості, яку переживають члени групи один до одного
- в. сприймання індивідом або членами групи відмінностей між ними у соціальному статусі
- г. соціально-психологічний показник згуртованості групи, що виражає можливість безконфліктного спілкування і погодження дій індивідів в умовах спільної діяльності

408. Групова сумісність – це:

- а. процес і результат взаємодії людей, що характеризується максимально можливим успіхом у спільній діяльності при незначних емоційно-енергетичних витратах
- б. сукупність процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку, функціонування
- в. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії
- г. соціально-психологічний показник згуртованості групи, що виражає можливість безконфліктного спілкування і погодження дій індивідів в умовах спільної діяльності

409. Натовп — це:

- а. коротко-тривале зібрання людей для спільного проведення часу у зв'язку з якимось видовищем
- б. більш-менш стабільне чисельне утворення, яке не має чіткої структури, але за певних умов може характеризуватися відносною однорідністю поведінки індивідів
- в. відносно короткоснє, контактне, чисельне скupчення людей, які перебувають у стані підвищеного емоційного збудження і об'єднані безпосередньо просторовою близькістю та загальним об'єктом уваги
- г. таке об'єднання людей, коли його члени ще навіть не усвідомили мети своєї спільної діяльності.

410. Загальна схема дій учасників комунікативного процесу, загальний план досягнення мети, яку переслідують співрозмовники – це:

- a. тактика спілкування
- b. стратегія спілкування
- c. організація спілкування
- d. манера спілкування

411. Соціальна перцепція – це:

- a. сприйняття, розуміння та оцінка людиною соціальних об'єктів (інших людей, самої себе, груп, спільнот) та соціальних ситуацій
- b. виокремлення і ототожнення себе з особистістю чи групою
- c. приписування іншому своїх думок і почуттів
- d. здатність особистості приваблювати інших

412. Гендерні ролі – це:

- a. типові способи поведінки, які пропонують, очікують та реалізують учасники групового процесу
- b. сукупність очікуваних взірців поведінки для чоловіків та жінок
- c. нетипові способи поведінки, які реалізують учасники групового процесу
- d. характеристика людини, що визначає її статус у групі

413. Афективно-комунікативна функція спілкування:

- a. охоплює процеси формування, передавання та прийому інформації
- b. характеризує емоційну сферу людини, в якій виявляється її ставлення до навколошнього середовища, в тому числі й соціального
- c. полягає в регулюванні не тільки власної поведінки особистості, а й поведінки інших людей і реагуванні на їхні дії
- d. полягає у пристосуванні людини до умов середовища

414. Інформаційно-комунікативна функція спілкування:

- a. полягає в організації взаємодії між партнерами по спілкуванню
- b. полягає у встановленні та в обміні інформацією між індивідами, що спілкуються
- c. здійснює регуляцію емоційного життя людини
- d. забезпечує взаємну орієнтацію і узгодження дій при організації спільної діяльності

415. Сприйняття партнера по спілкуванню це:

- a. соціальна інтеракція
- b. соціальна перцепція
- c. соціальна інтеграція
- d. соціальна фасилітація

416. Галузь знань, що займається вивченням норм просторової і часової організації спілкування, називається:

- a. проксеміка
- b. паралінгвістика
- c. кінесіка
- d. екстралінгвістика

417. Стратегія поведінки, спрямована на пошук рішення, яке задовольняє інтереси усіх сторін:

- a. компроміс
- b. пристосування
- c. уникнення
- d. співробітництво

418. Що з переліченого не відноситься до засобів комунікативного процессу

- а. мова
- б. жести
- в. розуміння
- г. інтонація

419. Ідентифікація - це:

- а. вербальна характеристика спілкування
- б. варіант самоактуалізації
- в. елемент емпатії
- г. ототожнення себе з іншим

420. Фасцинація — це:

- а. спеціально організований вербальний вплив при передаванні інформації, спрямований на підвищення якості сприймання інформації шляхом впливу на емоційний стан і поведінку реципієнта
- б. виокремлення і ототожнення себе з особистістю чи групою
- в. приписування іншому своїх думок і почуттів
- г. здатність учасника групи схиляти більшість на свій бік

421. Ретиальна комунікація – це:

- а. комунікація, що спрямовує свої сигнали на окремого одержувача інформації (особу, групу)
- б. комунікація, спрямована на міжособистісне спілкування
- в. комунікація, спрямована на пізнання іншої людини
- г. комунікація, адресатами якої є багато реципієнтів

422. Зібрання великої кількості людей, пов'язаних між собою загальним емоційним станом, об'єктом уваги, усвідомлюваною чи неусвідомлюваною метою та володінням величезної сили впливу це:

- а. скучення
- б. маса
- в. натовп
- г. зібрання

423. Недостовірна або частково достовірна інформація, що надходить від однієї особи або групи, про події, ситуації це:

- а. міжособистісне спілкування
- б. чутки
- в. комунікація
- г. повідомлення

424. Неадекватна реакція суб'єкта як щодо масштабів небезпеки, так і щодо бажаних результатів дій у відповідь на цю небезпеку це:

- а. паніка
- б. навіювання
- в. психологічне зараження
- г. чутки

425. Зосередження уваги на відмінностях поведінки людини "масової" від людини "індивідуальної" здійснено:

- а. Г. Лебоном
- б. З. Фройдом
- в. Е. Г. Штейнталем
- г. В.Г. Крисько

426. Серед стихійних груп в соціально-психологічній літературі найчастіше виділяють:

- а. натовп, зібрана публіка, незібрана публіка
- б. натовп, маса, публіка
- в. маса, зібрана публіка, незібрана публіка
- г. натовп, публіка, зібраний

427. Сутність маси і її здатність впливати на психіку людини Фрінд пояснює через процес:

- а. ідентифікації
- б. індивідуалізації
- в. персоніфікації
- г. персоналізації

428. Найефективніший механізм впливу для розпаду діючого натовпу – це:

- а. позбавлення його учасників анонімності
- б. загальна молитва
- в. закликання до миру
- г. стихійний характер поведінки лідера

429. Базова емоційна складова стресу, за Г. Сельє, – це:

- а. стривоженість на першій фазі загального адаптаційного синдрому (ЗАС)
- б. залежно від темпераменту суб'єкта: страх, тривога – у меланхоліка, злість – у холерика, занепокоєння – у сангвініка і флегматика
- в. залежно від тактики реагування на стресор: кататоксична – агресія, синтоксична – тривога, втеча – відраза і страх
- г. неприємна стурбованість, що нарощає під впливом пролонгованого стресора, трансформуючись у страждання на фазі виснаження ЗАС

430. Настрій – це:

- а. комплекс взаємопов'язаних емоційних переживань, інтегрованих як сталоїй тривале позитивне або негативне ставлення
- б. суб'єктні почування у межах дихотомії: "приємно-неприємно", "вдоволення-невдоволення", "наслода-страждання", "радість-сум" тощо
- в. відносно тривалий і сталий, не інтенсивний, приємний чи неприємний емоційний стан, що відповідно забарвлює всю життєдіяльність суб'єкта
- г. психічні реакції, процеси, стани, які функціонують у межах дихотомійної модальності ставлень "позитивне-негативне"

431. Почуття – це:

- а. відносно тривалий і сталий, не інтенсивний, приємний чи неприємний емоційний стан, що відповідно забарвлює всю життєдіяльність суб'єкта
- б. психічні реакції, процеси, стани, які функціонують у межах дихотомійної модальності ставлень – "позитивне-негативне"
- в. суб'єктні почування у межах дихотомії: "приємно-неприємно", "вдоволення-невдоволення", "наслода-страждання", "радість-сум" тощо
- г. комплекс взаємопов'язаних емоційних переживань, інтегрованих як сталоїй тривале позитивне або негативне ставлення

432. Головною необхідною умовою і вирішально-визначальним фактором виживання й прогресу людства в сучасних умовах є:

- а. інтенсивне вдосконалення й поширення ІТ та інших науковімних технологій
- б. гуманізація і гуманітаризація науки, освіти й державного управління
- в. радикальна інтенсифікація розвитку інтелекту й духовності особистості
- г. подолання тероризму й агресивних тоталітарних режимів

433. Формування й функціонування особистості як психічної системи зумовлюється:

- а. комплексом певних чинників біологічної (генетичної), суспільної (соціальної) та духовної природи
- б. стихійним та організованим навчанням і вихованням
- в. всім комплексом об'єктивних умов її життя
- г. ставленням до неї соціуму, що об'єктивується у спілкуванні посередництвом соціально-психологічних механізмів взаємопливу

434. Садизм у широкому розумінні (соціальний) це:

- а. здатність і бажання насолоджуватись завдаванням фізичного і/чи душевного болю сексуальному партнери
- б. вдоволення від знущань над іншими людьми, насолода від їхніх страждань, мук, болю, особливо тих, яких завдає сам суб'єкт
- в. вдоволення, насолода суб'єкта від страждань, мук, болю, яких йому завдають
- г. насолода від фізичного та/чи фізичного болю, якого завдає сексуальний партнер у "прелюдії" до статевого акту та в його процесі

435. Когнітивна емпатія як соціально-психологічний механізм міжособистісного взаєморозуміння це:

- а. "бачення себе очима співбесідника" – усвідомлення й почування, як він тебе сприймає
- б. розуміння характеру, змісту емоційних переживань людей у процесі спілкування з ними і/або спостереження за ними
- в. передбачення вірогідних емоційних реакцій людей внаслідок тих чи інших впливів на них
- г. здатність співпереживати і співчувати

436. Основним психологічним змістом любові-агапе (цілковито альтруїстичної) є:

- а. закоханість, що виявляється у пристрасному бажанні суб'єкта володіти тілом і душою її об'єкта
- б. щирі, щедрі й радісні самозречення і самопожертва суб'єкта на користь об'єкта
- в. прихильність до "свого" – рідних і близьких, до родини, національної культури та природи тощо
- г. щира приязнь, дружба

437. Прийнятна для всіх (універсальна) життєва стратегія підтримки душевного здоров'я, що інтегрується у почуванні благополуччя, – це:

- а. "розумний егоїзм"
- б. цілеспрямоване уникнення будь-яких (всіляких) стресів і неприємних хвилювань
- в. самоактуалізація в діяльності, що відповідає задаткам і здібностям
- г. релігійна віра

438. Християнська любов до близких за основним психологічним змістом може і має відповідати:

- а. любові-агапе і любові-філії
- б. любові-сторге і любові-філії

- в. любові-еросу і любові-сторге
- г. вірі, надії, істині, добру, красі

439. Утилітаризм – це:

- а. державне правління (режим), суть якого полягає у цілковитому авторитарно-репресивному контролі держави над усіма сферами життя суспільства
- б. заперечення, відкидання високих духовних цінностей, ідеалів, моральних принципів і норм, культури поводження тощо
- в. оцінка суб'єктом усього, що діється навколо нього, з позиції егоїстичної корисливості, споживацької вигоди для себе і відповідне поводження
- г. прагнення домінувати, панувати, добиватись беззастережної покори й слухняності за допомогою всіх можливих засобів залякування та шантажу

440. "Втеча від Абсурду" ("Escape from Absurd"), за А. Камю, – це:

- а. здебільшого неусвідомлюване прагнення позбутись відчуження, самотності, душевної порожнечі, зумовлених "гонитвою за ідолами"
- б. уникнення особистісної екзистенційної відповідальності посередництвом раціоналізації, як механізму психічного захисту
- в. самообман посередництвом не відповідного більш скромним реаліям, трактування особистістю своїх властивостей, переваг, достоїнств, що інтегрується завищеною самооцінкою
- г. порятунок від екзистенційної фрустрації (тривоги й відчаю), зумовленої усвідомленням відсутності смислу людського життя, у вірі в Бога

441. Абулія як властивість характеру особистості – це:

- а. відсутність волі, неспроможність докласти вольових зусиль
- б. всеохоплююча байдужість, емоційна незворушність, пасивність, патологічне послаблення спонук (бажань, прагнень, інтересів тощо)
- в. комплекс, породжений "Гонитвою за Ідолами": насторожено-недовірливе відсторонення й відчуження від людей, почування радикальної самотності, душевної порожнечі, некрофілія – любов до смерті
- г. заперечення, відкидання високих духовних цінностей, ідеалів, моральних принципів і норм, культури поводження тощо

442. Основні види конформізму особистості:

- а. вимушений (довільний) і невимушений (мимовільний)
- б. свідомий (зовнішній, публічний) та несвідомий (внутрішній, особистісний)
- в. емоційно-ірраціональний, раціональний
- г. формальний, неформальний, тотальний

443. Я-концепція особистості – це:

- а. уявлення, мрії плани щодо того, ким і якою вона хотіла б стати в майбутньому
- б. моніторинг, осмислення, розуміння, прогнозування, оцінка змін, що відбуваються в її житті (внутрішньому світі, взаєминах, соціальних статусах і т. ін.)
- в. сталий комплекс знань про свої властивості, риси, самооцінок кожної з них і себе в цілому та ставлень до кожної з них і до себе в цілому, що інтегрується в усвідомленні ідентичності самій собі
- г. адекватні знання про наявні у неї якості, властивості та її ставлення до них, що випливає з самооцінки кожної з них та себе в цілому

444. Акцентуація, за К. Леонгардом, – це:

- а. найбільш сприятливий, оптимальний стан нервової системи, всього організму людини щодо розвитку певних психічних функцій

- б. дивакуватість, несподіваність, непрогнозованість, загадковість поведінки (синонім – ексцентризм)
- в. підвищена чутливість і вразливість (гіперсенситивність) щодо власного “Ego”
- г. надмірна вираженість тих чи інших рис характеру або темпераменту та їх поєднань, що спричиняє підвищенну вразливість до певних впливів, до дії певних чинників

445. Самоактуалізація особистості, за А. Маслоу, – це:

- а. дієве прагнення уповні реалізувати свої здібності, таланти зі всіма позитивними наслідками для її психічного й соматичного здоров’я, почування благополуччя, що випливають з цього
- б. піднесення інтелектуальної потуги, ясність мислення, наплив плідних думок, що стимулює появу та реалізацію творчих задумів, знаходження рішень складних проблем і задач
- в. сукупність прагнень досягнути життєві цілі такого рівня складності, котрий, на її думку, цілком відповідає її можливостям, потенціалу
- г. відстежування, осмислення, розуміння, прогнозування, оцінка змін, що відбуваються в її житті (внутрішньому світі, взаєминах, соціальних статусах і т. ін.)

446. Альтруїзм особистості – це:

- а. насторожено-упереджена установка, що базується на почуванні потенційної небезпечності навколошнього світу
- б. всеохоплююча байдужість, емоційна незворушність, цілковита відсутність співчутливої емпатії
- в. щира й безкорислива доброчесливість та доброчинність у взаєминах, значущість для благополуччя інших людей, а тих, кого вона любить, – більш важливим, ніж власне
- г. заперечення, відкидання високих духовних цінностей, моральних принципів і норм

447. Обдарованість особистості – це:

- а. високий рівень загальних та спеціальних здібностей, передумова творчості, таланту, майстерності
- б. вельми високий рівень здібностей, на якому уможливлюється суспільно цінна творчість
- в. спроможність добре розуміти та засвоювати матеріал усіх предметів навчальних програм, без проблем опановувати всіляку розумову працю
- г. генетично зумовлені (вроджені) анатомо-фізіологічні та психічні властивості, потенційно сприятливі щодо розвитку великих здібностей

448. Сенситивність як властивість темпераменту особистості – це:

- а. невимушеність, пластичність, гнучкість у взаєминах, спілкуванні, пристосуванні до змін у соціумі, до нових людей тощо
- б. домінування зверненості до соціуму, сталий і стабільний інтерес до суспільного життя
- в. комунікабельність, доброчесливе налаштування до людей, прагнення і вміння досягати консенсусу (знаходити спільну мову), невимушеність експресії своїх емоційних переживань
- г. співвідношення потужності значущих для суб’єкта зовнішніх впливів на нього та інтенсивності його реакцій на такі впливи, тобто, рівень вразливості щодо впливів соціуму

449. Реактивність як властивість темпераменту особистості – це:

- а. комунікабельність, толерантне реагування на людей, прагнення і вміння знаходити спільну мову і домовлятись, відсутність бар’єрів щодо експресивних виявів своїх емоційних переживань
- б. переважання залежності дій, вчинків, поведінки, діяльності від випадкових впливів, раптових, спонтанних бажань/небажань тощо чи від сталої мотивації (ціннісних орієнтацій, намірів, прагнень і т. ін.)

- в. співвідношення потужності значущих для суб'єкта зовнішніх впливів на нього та інтенсивності його реакцій на такі впливи, тобто, рівень вразливості щодо впливів соціуму
- г. швидкість та мимовільність (спонтанність, невимушенність) реакцій суб'єкта на зовнішні впливи

450. Пластичність/ригідність як властивість темпераменту особистості – це:

- а. ступінь невимушенності, легкості, гнучкості у пристосуванні до змін життєвих обставин, нових людей в оточенні, співвідносно з інертністю, застиглістю звичок, налаштувань, ставлень, форм поведінки
- б. співвідношення потужності значущих для суб'єкта зовнішніх впливів на нього та інтенсивності його реакцій на такі впливи
- в. переважання зумовленості дій, вчинків, поведінки випадковими впливами, раптовими, спонтанними бажаннями/небажаннями чи сталою мотивацією (ціннісними орієнтаціями, намірами, прагненнями тощо)
- г. рівень комунікабельності, синтонності, доброзичивості, прагнення і вміння домовлятись (знаходити спільну мову), невимушенності експресії своїх емоційних переживань

451. Емоційна збудливість як властивість темпераменту особистості – це:

- а. співвідношення сили значущих для суб'єкта зовнішніх впливів на нього та інтенсивності його реакцій на них, тобто, рівень вразливості щодо впливів соціуму, особливо, референтного і авторитетного
- б. інтенсивність впливу, необхідного для появи емоційної реакції, та швидкість, з якою ця реакція виникає; показник емоційної стабільності/нестабільності
- в. швидкість та мимовільність (невимушенність, спонтанність) реакцій суб'єкта на емоційні впливи
- г. переважання зумовленості дій, вчинків, поведінки випадковими впливами, раптовими, спонтанними бажаннями/небажаннями чи сталою мотивацією (ціннісними орієнтаціями, намірами, прагненнями тощо)

452. Співвідношення реактивності та активності як властивість темпераменту особистості вказує на:

- а. переважання залежності дій, вчинків, поведінки, діяльності суб'єкта від випадкових подій, впливів, раптових, спонтанних бажань або небажань чи від його сталої мотивації (намірів, прагнень тощо)
- б. ступінь невимушенності, легкості, гнучкості у пристосуванні до змін життєвих обставин, нових людей співвідносно з інертністю, застиглістю звичок, налаштувань, ставлень, форм поведінки
- в. спонтанність (невимушенність, мимовільність) та швидкість реакцій суб'єкта на зовнішні впливи
- г. співвідношення сили значущих для суб'єкта зовнішніх впливів на нього та інтенсивності його реакцій на них, тобто, на рівень вразливості щодо впливів соціуму

453. Екстраверсія – це домінуюча детермінація діяльності, поведінки, вчинків особистості:

- а. власними (автентичними) переживаннями, розмірковуваннями, судженнями, оцінками
- б. враженнями і впливами, що надходять ззовні, від соціуму
- в. доброзичливістю, добропорядністю, синтонністю, альтруїзмом
- г. меркантильними, егоїстично-утилітарними мотивами, корисливістю

454. Базові властивості емоційної сфери психіки усіх різновидів шизотиміків/шиклоїдів, за Е. Кречмером, це:

- а. сенситивність, вразливість, тривожність, боязливість, або збудливість, або апатичність
- б. дратівливість, гарячковість, мізантропія, садизм (у широкому розумінні), агресивність

- в. або чутливість, загостреність емоційних реакцій, екзальтованість, або емоційна холодність, тупість, апатичність
- г. синтонність, емпатійність, чуйність, коливання між радістю і сумовитістю

455. Основні властивості мислення усіх різновидів циклотиміків/циклоїдів, за Е. Кречмером, це:

- а. некритичність, поверховість, "легкість", фрагментарність
- б. "заземленість", практична зорієнтованість, конкретність без зайвих мудрувань, здоровий глузд тощо
- в. тенденція до пошуку докорінних сенсів і найглибших істин, до глобальних узагальнень, абстрактність, парадоксальність, роздвоєність, латентність
- г. "в'язкість", як надмірна деталізація, застягання на дрібних деталях, "зацикленість", тенденційність

456. Типи конституції (будови тіла), за У. Шелдоном, це:

- а. піknік, астенік, атлетик, диспластик
- б. циклотимік/циклоїд, шизотимік/шизоїд
- в. церебротонік, соматотонік, вісцеротонік
- г. ендоморф, екзоморф, мезоморф, ендомедіал, екзомедіал

457. Шизотиміки/шизоїди, за Е. Кречмером, загалом відповідають типу:

- а. вісцеротоніку-ендомедіалу за У. Шелдоном
- б. сангвініку у класичній класифікації темпераментів
- в. епітиміку/епілептоїду за П. Б. Ганнушкіним
- г. церебротоніку і соматотоніку за У. Шелдоном

458. Основний психологічний зміст духовності особистості – це:

- а. внутрішньо-психічна свобода, здатність і прагнення мати автентично визначені ціннісні орієнтації, думку і позицію та поводження у відповідності з ними, навіть всупереч інстинкту самозбереження
- б. моральні засади її спрямованості, вирішально-визначальний вплив духовно-моральних принципів і норм на вчинки, дії, поведінку
- в. високі моральні якості, професійна компетентність та автентична пізнавальна активність у духовній сфері буття людства (релігія, філософія, мистецтво)
- г. доброзичливість і доброчинність, мотивовані, головно, турботою про своє власне та близьких психічне й соматичне здоров'я, соціальне і матеріальне благополуччя

459. Основний психологічний зміст характеру особистості – це:

- а. здатність спонукати себе докладати зусиль, спрямованих на подолання об'єктивних та суб'єктних перепон і труднощів на шляху до поставленої мети
- б. інтегрована у сфері її спрямованості ієархізована система ставлень до світу і до себе та вольові якості
- в. ті психічні властивості, які є вирішально-визначальним фактором її успішності у значущих для неї сферах життя
- г. автентичні засади спрямованості, які вирішально-визначальним чином впливають на її вчинки, дії, поведінку, діяльність

460. Основний психологічний зміст совісті особистості – це:

- а. ставлення до людини як до найвищої цінності на Землі, визнання її права на свободу, розвиток та реалізацію своїх здібностей, орієнтація на високі моральні принципи справедливості й людяності
- б. суб'єктна значущість ідейних, політичних, правових, зasad і реалій суспільного життя та дієва протидія негативним проявам у ньому

- в. гнітючі емоційні переживання, зумовлені усвідомленням невідповідності своїх вчинків, поведінки моральним принципам і нормам соціуму, окремих осіб, думка і ставлення яких є для неї важливою
- г. психічна регуляція її моральності посередництвом емоційних переживань, що функціонує на основі автентичного визначення добра і зла

461. Основний психологічний зміст сорому особистості – це:

- а. гнітючі емоційні переживання, зумовлені усвідомленням невідповідності своїх вчинків, поведінки моральним принципам і нормам соціуму, окремих осіб, думка і ставлення яких є для неї важливою
- б. психічне регулювання її моральності посередництвом емоційних переживань, що функціонує на основі автентичного визначення добра і зла
- в. спрямування мотивації на відповідне змісту утворень її сфери спрямованості (світогляду, переконанням, ціннісним орієнтаціям, вірі)
- г. осмислення, розуміння, оцінка подій у своєму житті з позиції моральної дихотомії "добро – зло"

462. Амбаверсія – це домінуюча детермінація діяльності, поведінки, вчинків особистості:

- а. і враженнями та впливами, що надходять ззовні, і власними (автентичними) переживаннями, розмірковуваннями, оцінками
- б. альтруїзмом, добropорядністю і доброзичливістю
- в. меркантильними, егоїстично-утилітарними мотивами, корисливістю
- г. враженнями і впливами, що надходять ззовні

463. Терміном "комплекс" у психології позначають:

- а. сукупність тих психічних і анатомо-фізіологічних властивостей суб'єкта, котрі є вирішально-визначальним фактором успішності, ефективності у тій сфері його діяльності, якій вони відповідають
- б. певні особливості емоційних переживань, мотивації, мислення, оцінок, поведінки суб'єкта, які компенсиують ту чи іншу його неповноцінність, неспроможність, нездатність
- в. поєднання певних генетично зумовлених (вроджених) анатомо-фізіологічних та психічних властивостей індивіда
- г. відносно стало поєднання знань суб'єкта про свої властивості, риси, самооцінок кожної з них і себе в цілому та ставлень до кожної з них і до себе в цілому, що інтегрується у самоідентичності

464. Фанатизм – це:

- а. непохитна віddаність суб'єкта якимось ідеям, ідеалам, особам, групам, беззастережна готовність принести їм в жертву себе та інших, непримирено вороже ставлення до критики
- б. засноване на "сліпій" вірі надання якимось ідеям абсолютної, безапеляційної, незаперечної істинності, а відтак надцінності
- в. визнання й прийняття релігійних, ідеологічно-політичних та інших ідей, духовних цінностей, тлумачень як істинних попри відсутність переконливої наукової аргументації щодо їх істинності
- г. розpac, віdcай, зумовлений нездоланими для суб'єкта перепонами на шляху до значущої, життєво важливої для нього мети

465. Фетишизм – це:

- а. визнання й прийняття релігійних, ідеологічно-політичних та інших ідей, духовних цінностей, тлумачень як істинних попри відсутність переконливої наукової аргументації щодо їх істинності
- б. розpac, віdcай, зумовлений нездоланими для суб'єкта перепонами на шляху до значущої, життєво важливої для нього мети

- в. засноване на "сліпій" вірі надання якимось ідеям абсолютної, безапеляційної, незаперечної істинності, а відтак, надцінності
- г. непохитна відданість суб'єкта якимось ідеям, ідеалам, особам, групам, беззастережна готовність принести їм в жертву себе та інших, непримирено вороже ставлення до критики

466. Фрустрація – це:

- а. передбачення (прогнозування) суб'єктом вірогідних емоційних реакцій об'єкта (особи чи групи) на стресогенні впливи на нього
- б. сильне хвилювання, емоційна напруга та піднесення інтелектуальної потуги, ясність мислення, що сприяє знаходженню рішень складних проблем і задач
- в. насторожено-недовірливе відсторонення й відчуження від людей, почування радикальної самотності, душевної порожнечі, некрофілія (любов до смерті), що породжується "гонитвою за ідолами"
- г. розpac, відчай, зумовлений нездоланими для суб'єкта перепонами на шляху до значущої, життєво важливої для нього мети

467. Мотивація особистості – це:

- а. ієрархізована система біологічних, соціальних та духовних факторів її життедіяльності
- б. психічні спонуки, які зумовлюють і спрямовують її активність: потяги, потреби, бажання, прагнення, мотиви і т. ін.
- в. системне поєднання утворень сфери спрямованості: ціннісних орієнтацій, переконань, світогляду, віри
- г. уявлення, мрії про те, ким і якою вона хотіла б стати в майбутньому, що спонукають її до відповідних дій

468. Складові здібностей особистості – це:

- а. ті психічні та анатомо-фізіологічні властивості, котрі є вирішально-визначальним фактором успішності у тій сфері її діяльності, якій вони відповідають
- б. сприятливий, оптимальний стан: 1) нервової системи, 2) всього організму, 3) зовнішніх факторів, – щодо розвитку певних психічних функцій
- в. задатки, диспозиційні та вольові властивості характеру, умови формування і функціонування
- г. рівень інтелекту (IQ), оптимальний перфекціонізм, працездатність і працелюбність

469. Рівень домагань особистості – це:

- а. знання про наявні у неї якості, властивості, особливості та її ставлення до них, що випливає з самооцінки кожної з них та себе в цілому
- б. сукупність прагнень досягнути життєві цілі такого рівня складності, котрий, на її думку, цілком відповідає її можливостям
- в. уявлення, мрії про те, ким і якою вона хотіла б стати в майбутньому
- г. суб'єктна диспозиційна матриця, зміст якої вирішально-визначальним чином детермінує суспільні та духовні спонукальні впливи

470. Самооцінка особистості, згідно з В. Джемсом, дорівнює:

- а. в чисельнику – успішність, у знаменнику – рівень домагань
- б. в чисельнику – Я-емпіричне, в знаменнику – Я-ідеалізоване
- в. в чисельнику – Я-ідеальне, в знаменнику – Я-ідеалізоване
- г. в чисельнику – Я-зеркальне, в знаменнику – Я-концепція

471. Ціннісні орієнтації особистості – це:

- а. визнання й прийняття нею істинності, правдивості релігійних, ідеологічно-політичних та інших ідей, духовних цінностей

- б. розуміння Бога, сутності та смислу життя людини, існування світу (природи, суспільства, цивілізації, культури) тощо
- в. стратегічні життєві цілі, пріоритети, бажане й небажане, потрібне й непотрібне, припустиме й неприпустиме тощо
- г. найбільш значущі, важливі для неї ідеї, моральні принципи та норми, релігійні догмати, які є основою її смислу життя та спрямованості (світогляду, віри, переконань)

472. "Ідентифікація з агресором" – це:

- а. установка (неусвідомлювана налаштованість) на агресію – завдавання іншим психологічних і фізичних ударів, матеріальної шкоди
- б. свідоме налаштування на агресію – завдавання іншим психологічних і фізичних ударів, матеріальної шкоди
- в. механізм психічного захисту – суб'єкт не лише виправдовує і схвалює жорстокі санкції, репресії авторитарної сили, а й одержує від них вдоволення, почувається невід'ємною частиною цієї сили
- г. індивідуальні чи групові агресивні реакції в умовах фруструючого екзистенційного вибору

473. Основні види діяльності особистості за критерієм змістової специфіки її об'єкта це:

- а. гра, навчання, праця
- б. гра, навчання, спілкування, праця
- в. комунікативна (спілкування), ігрова, пізнавальна, аксіологічна (ціннісно-орієнтаційна), перетворююча (трудова)
- г. матеріальна, суспільна (соціальна), духовна

474. Для якого вікового етапу характерним є готовність до самовизначення, можливість обирати життєвий шлях і нести відповідальність за цей вибір:

- а. підлітковий
- б. ранній юнацький вік
- в. зрілий вік
- г. молодший шкільний вік

475. Наявність акцентуацій у людини:

- а. є місцями найменшого опору даного типу характеру
- б. є місцями найбільшого опору даного типу характеру
- в. сприяє задовільній соціальній адаптації
- г. заважає задовільній соціальній адаптації

476. За фактами біографії виберіть типи відхилень у психологічному розвитку:

- а. раптові напади, опір авторитету, неадекватне почуття провини, загострена чутливість, сварливість
- б. порушення особистості
- в. незрілість
- г. асоціальні тенденції

477. Визначте типи відхилень у психічному розвитку за такими проявами, як почуття неповноцінності, розвинена самосвідомість, уникнення спілкування, тривожність, депресія, гризіння нігтів, боязливість:

- а. порушення поведінки
- б. порушення особистості
- в. незрілість
- г. асоціальні тенденції

478. Визначте типи відхилень у психічному розвитку за фактами біографії :

- а. нездатність взаємодіяти зі складною дійсністю, втечі з дому, таємні крадіжки, некомпетентність
- б. порушення особистості
- в. незрілість
- г. асоціальні тенденції

479. До якого типу відхилень у психологічному розвитку належить протиправна поведінка:

- а. порушення поведінки
- б. порушення особистості
- в. незрілість
- г. асоціальні тенденції

480. Олігофренія є моделлю психічного дезонтогенезу типу:

- а. дефіцитарного
- б. дизгармонійного
- в. порушеного
- г. недорозвинення

481. Дитячий аутизм є моделлю психічного дезонтогенезу типу:

- а. дизгармонійного
- б. спотвореного
- в. порушеного
- г. дефіцитарного

482. Інстинктивна поведінка - це:

- а. вміння, набуті шляхом спроб і помилок
- б. акт сприймання
- в. стереотипна вроджена поведінка тварин
- г. всі відповіді правильні

483. Інтелектуальна поведінка властива:

- а. тваринам, у яких розвинений головний мозок
- б. тваринам, у яких розвинені півкулі
- в. тваринам, у яких розвинена кора великих півкуль головного мозку
- г. всі відповіді правильні

484. Поява і розвиток чутливості у тварин пов'язана з :

- а. розвитком нервової системи
- б. розвитком органів чуття та органів руху
- в. ускладненням способу життя
- г. всі відповіді вірні

485. Яка з наведених груп рис характеру залежить від рівня розвитку самосвідомості людини:

- а. ставлення до суспільних подій
- б. ставлення до себе
- в. ставлення до праці
- г. ставлення до інших людей

486. Важливим чинником розвитку свідомості людини є:

- a. мовленнєве спілкування
- b. трудова діяльність
- c. суспільно-історичний розвиток
- d. всі відповіді правильні

487. Коли людина недостатньо усвідомлює обставини, за яких вона діє і своє ставлення до них, тоді це прояв:

- a. несвідомого
- b. низького рівня свідомості
- c. недостатньо адекватного рівня свідомості
- d. підсвідомі прояви

488. Рефлексія - це:

- a. ставлення особистості до себе
- b. ставлення до об'єктивної дійсності
- c. ставлення до інших людей, що є продовженням особистості
- d. всі відповіді правильні

489. Рівень свідомості людини знаходиться в прямій залежності від :

- a. рівня засвоєння знань
- b. сукупності засвоєних знань
- c. особистого досвіду людини
- d. всі відповіді правильні

490. Фізіологічна функція живого організму - це:

- a. дія
- b. рух
- c. вміння
- d. відображення

491. Виберіть, в якому віці досягнення психічного розвитку виявляються у психологічній готовності до навчання – здатності в організованій формі освоювати надбання людства:

- a. ранній вік
- b. дошкільний вік
- c. молодший шкільний вік
- d. підлітковий

492. Новоутворенням якого віку є психіка, яка виявляється в елементарних процесах спілкування і предметної діяльності:

- a. вік немовляти
- b. ранній вік
- c. дошкільний вік
- d. молодший шкільний вік

493. Самосвідомість, як психічне новоутворення з'являється:

- a. підлітковий
- b. ранній вік
- c. дошкільний вік
- d. молодший шкільний вік

494. Доберіть запропонованому визначеню відповідний термін. "Свідома людина з певним генетичним кодом, творча та активна, не діє всупереч інтересам інших людей":

- a. індивід
- b. суб'єкт
- c. індивідуальність
- d. особистість

495. Хто з теоретиків психологічної науки запровадив поняття самоактуалізації особистості як повного використання людиною своїх талантів, здібностей і можливостей:

- a. К. Роджерс
- b. А. Маслоу
- c. Б. Скінер
- d. А. Адлер

496. Визначте типи відхилень у психічному розвитку за такими проявами, як неслухняність, руйнівність, запальність, безвідповідальність, ревнивість, гнівлівість, нав'язливість, шаленство:

- a. порушення поведінки
- b. порушення особистості
- c. незрілість
- d. асоціальні тенденції

497. Яка вища форма научіння спостерігається на прикладі, коли молодий шимпанзе, спостерігаючи за матір'ю, навчився користуватися травинкою для діставання термітів:

- a. спроби і помилки
- b. інсайт
- c. наслідування
- d. імпрінтинг

498. Нестереотипне розв'язання твариною завдань, що постають перед нею – це форма поведінки:

- a. пристосування
- b. інтелектуальної поведінки
- c. інстинктивної поведінки
- d. научіння

499. Захисний механізм, який виявляється у відокремленні у свідомості людини чинників, які її травмують - це:

- a. ізоляція
- b. заперечення
- c. проекція
- d. витіснення

500. Інстинкт - це:

- a. вміння, набуті шляхом спроб і помилок
- b. акт сприймання
- c. стереотипна вроджена поведінка тварин
- d. всі відповіді правильні

501. На якому віковому етапі, самосвідомість – як психічне новоутворення, вперше заявила про себе:

- a. підлітковий
- b. ранній вік
- c. дошкільний вік
- d. молодший шкільний вік

502. В якому віці на Вашу думку, формується здатність до саморегуляції як психічне новоутворення:

- a. підлітковий вік
- b. ранній вік
- c. дошкільний вік
- d. молодший шкільний вік